

**VADEMECUM
WSPÓŁCZESNYCH TWÓRCÓW
KULTURY
I ZESPOŁÓW ARTYSTYCZNYCH
POWIATU CIESZYŃSKIEGO**

**Opracował Łukasz Konarzewski
w Wydziale Kultury, Sportu, Turystyki i Informacji
Starostwa Powiatowego w Cieszynie
w latach 2008-09
(aktualizowane we wrześniu 2015)**

SPIS TREŚCI:

1. Wstęp	3
2. Podstawowe wskazówki dla korzystających z opracowania	4
3. Rozdział I – Twórcy kultury powiatu cieszyńskiego	5
Dział A – twórcy zawodowi i literaci	6
Dział B – twórcy i poeci ludowi lub nieprofesjonalni	30
Twórcy i poeci ludowi lub nieprofesjonalni – branżowy indeks osób	63
4. Rozdział II – Chóry powiatu cieszyńskiego	67
Indeks osób	90
5. Rozdział III – Zespoły regionalne i śpiewacze powiatu cieszyńskiego	95
Indeks osób	113
6. Rozdział IV – Zespoły młodzieżowe – rockowe i wokalne w powiecie cieszyńskim	117
Indeks osób	128
7. Rozdział V – Orkiestry powiatu cieszyńskiego	131
8. Rozdział VI – Zespoły teatralne, kabaretowe i taneczne powiatu cieszyńskiego	133
Indeks osób	138
9. Wskazówki bibliograficzne i źródła	139

WSTĘP

Prace nad *Vademecum współczesnych twórców kultury i zespołów artystycznych powiatu cieszyńskiego*, poprzedziło kilkuletnie gromadzenie materiałów oraz rozmaitych informacji na temat przedstawicieli bogatego i zróżnicowanego środowiska kulturowego regionu. W szczególności ze względu na cele rozwoju i promocji kultury powiatu oraz historycznego regionu Śląska Cieszyńskiego, a także z przyczyn praktycznych, opracowanie niniejsze nie ma charakteru historycznego, ale obejmuje informacje o współczesnych twórcach kultury i aktualnie działających zespołach artystycznych. Mamy więc w *Vademecum* informacje o osobach w większości obecnie żyjących i tworzących oraz o współczesnych zespołach artystycznych z kręgu muzyki i tańca różnych kategorii, a także o grupach teatralnych i kabaretowych. W *Vademecum* postarano się więc ująć osoby i zespoły osób tworzących kulturę regionu w dobie obecnej i w szerokim znaczeniu pojęcia twórczości artystycznej.

Ponieważ gromadzeniu danych towarzyszyły niejednokrotnie również trudności z dotarciem do różnorodnych informacji, a także dlatego, że na tyle obszerne dane wymagają stałej aktualizacji, co przynajmniej na etapie ich opracowywania było dość trudne, może się okazać, że opracowanie nie obejmuje wszystkich współczesnych twórców kultury powiatu cieszyńskiego. *Vademecum* należy jednak traktować jako opracowanie, które winno być stale aktualizowane i w łączności z *powiatową bazą danych o twórcach kultury i zespołach artystycznych* – sukcesywnie uzupełniane. Jest też tak, że wciąż pojawiają się młodzi twórcy, a starsi niestety odchodzą.

Wieloletnie badania i gromadzenie danych udało się podsumować dzięki nadsyłanym informacjom, a czasami również zaangażowaniu wielu podmiotów publicznych, w tym instytucji kultury. Za współpracę w formie przekazywania istotnych informacji na temat żyjących twórców kultury i zespołów artystycznych, działających dziś w różnych miejscowościach powiatu cieszyńskiego, autor pragnie złożyć serdecznie podziękowania: Bibliotece Miejskiej w Cieszynie, Cieszyńskiemu Ośrodkowi Kultury „Dom Narodowy”, Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Chybiu, Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Dębowcu, Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Goleszowie, Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Hażlachu, Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Istebnej, Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Zebrzydowicach, Książnicy Cieszyńskiej, Miejskiemu Domowi Kultury w Skoczowie, Miejskiemu Domowi Kultury „Prażakówka” w Ustroniu, Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Strumieniu, Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Ośrodkowi Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna, Wiślańskiemu Centrum Kultury, Wydziałowi Artystycznemu w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Wydziałowi Edukacji i Kultury Urzędu Miejskiego w Cieszynie, Wydziałowi Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki Urzędu Miejskiego w Ustroniu. Podziękowania kierujemy pod adresem wielu pracujących w tych instytucjach i podmiotach osób, bez których pomocy zakończenie obecnego etapu prac nad *Vademecum* byłoby sprawą co najmniej bardzo trudną.

Mając nadzieję na dalsze pozyskiwanie informacji i rychle poszerzenie wiedzy na temat ludzi kultury i zespołów artystycznych powiatu, oddajemy zatem w ręce Szanownych Odbiorców, owo z pewnością niepełne, jednak w tym kształcie zapewne pierwsze opracowanie, przedstawiające w zakresie podstawowych informacji, aktualny stan kultury regionu.

PODSTAWOWE WSKAZÓWKI DLA KORZYSTAJĄCYCH Z OPRACOWANIA

Vademecum Twórców kultury i zespołów artystycznych powiatu cieszyńskiego obejmuje podstawowe dane zawodowe, a tam gdzie było to możliwe, także biograficzne twórców kultury oraz niektóre informacje na temat działalności, dokonań, a czasami także historii zespołów artystycznych.

Rozdział pierwszy o twórcach kultury powiatu cieszyńskiego obejmuje osoby umiejscowione w dwóch kategoriach: twórców zawodowych (część A) i nieprofesjonalnych, w tym ludowych (część B). Głównym kryterium tego podziału było ukierunkowane wykształcenie i przygotowanie zawodowe do uprawianej profesji. Ze względu na liczbę twórców ludowych i nieprofesjonalnych – dla ułatwienia znalezienia potrzebnych informacji korzystającym z *Vademecum*, na końcu rozdziału zamieszczono branżowy indeks twórców ludowych, przypisujący poszczególnym grupom osób, wymienionych w porządku alfabetycznym, konkretne rodzaje sztuki.

Rozdział drugi obejmuje, stanowiące wyjątkowy wyróżnik kulturowy powiatu, jak i całego regionu Śląska Cieszyńskiego, chóry kościelne i świeckie bez wyszczególnienia ich kategorii, jednakże z uwzględnieniem rodzaju wykonywanej muzyki, zawartym w poszczególnych opisach. Ze względu na wartość działalności i wielość występujących w nich osób oraz paralele kulturowe z osobami z poza regionu, przynajmniej niektóre z nich (a wszystkie wymienione w tekście rozdziału), także postarano się ująć w zamieszczonym pod koniec rozdziału indeksie. W indeksie tym, oprócz wymienianych kolejno: nazwiska i imienia, po myślniku zamieszczona jest nazwa-odsyłacz do zespołu bądź zespołów, z którymi dana osoba jest związana w znaczeniu kulturowym.

Indeksy, funkcjonujące na identycznej zasadzie, zamieszczono również w rozdziale trzecim: *Zespoły regionalne i śpiewacze powiatu cieszyńskiego* w czwartym: *Zespoły młodzieżowe – rockowe i wokalne w powiecie cieszyńskim* oraz w rozdziale szóstym – *Zespoły teatralne, kabaretowe i taneczne powiatu cieszyńskiego*.

Natomiast ze względu na znacznie mniejszą ilość informacji, nie wprowadzono indeksu w umieszczonych na końcu opracowania w krótkim rozdziale piątym: *Orkiestry powiatu cieszyńskiego*.

Wszystkie osoby lub zespoły w poszczególnych rozdziałach zamieszczono w porządku alfabetycznym według nazwisk osób albo uzyskanych nazw zespołów. Na początku wszystkich rozdziałów, a w rozdziale pierwszym (o indywidualnych twórcach kultury powiatu) także podrozdziałów A i B, w nawiasie umieszczono liczby, które określają ilość osób lub zespołów. Obecnie, niniejsze *Vademecum* obejmuje ogółem 507 haseł opisowych, dotyczących twórców kultury (364) oraz różnych rodzajów zespołów artystycznych (143) działających w powiecie cieszyńskim (nie licząc osób wymienionych we wspomnianych indeksach w czterech rozdziałach).

Ze względów oczywistych oraz dla ukierunkowania dalszych badań nad stanem zasobów kulturowych powiatu cieszyńskiego, na końcu opracowania zamieszczono ponadto spis źródeł, które posłużyły do przedstawienia zawartych w nim informacji.

ROZDIAŁ I
TWÓRCY KULTURY POWIATU CIESZYŃSKIEGO

TWÓRCY KULTURY POWIATU CIESZYŃSKIEGO – (364 hasła)

DZIAŁ A – twórcy zawodowi i literaci (65)

Cienciała Wiesław – kompozytor i pedagog muzyczny związany z cieszyńskimi wydziałami artystycznymi, a następnie z tutejszym Instytutem Muzyki Uniwersytetu Śląskiego, w którym od 2008 r. pełnił funkcję Dziekana Wydziału Artystycznego.

W. Cienciała ukończył fakultety teorii muzyki i kompozycji na Akademii Muzycznej w Katowicach, a ponadto kursy kompozytorskie w Warszawie, Katowicach, Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Tworzy różnorodne formy muzyczne, a m.in. utwory solowe, kameralne, chóralne, orkiestrowe, czasami także w wersji elektroakustycznej. Utwory W. Cienciały włączone zostały do repertuaru znanych muzyków oraz chórów i orkiestr filharmonicznych. Wykonywane były podczas renomowanych festiwali muzycznych, m.in. *Warszawskiej Jesieni* oraz nagrywane dla rozgłośni radiowych w Polsce i zagranicą. Niektóre z jego kompozycji zostały wyróżnione nagrodami w konkursach ogólnopolskich.

Od 2002 r. W. Cienciała jest również członkiem pięcioosobowej Komisji Nagród Powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury (od 2008 r. – imienia ks. L.J. Szersznika).

Drozd Hilary – skrzypek, nauczyciel akademicki w stopniu profesora na Wydziale Artystycznym w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, gdzie od 2004 r. pełni funkcję kierownika Katedry Instrumentalistyki. Absolwent Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie w klasie skrzypiec u doc. S. Tawroszewicza. Przewód artystyczny na stanowisko docenta w zakresie gry skrzypcowej zrealizował w 1984 r. w Akademii Muzycznej w Poznaniu, zaś w 2004 r. uzyskał tytuł profesora nadzwyczajnego.

Koncertował już w okresie studiów, pracując wówczas także w Orkiestrze Polskiego Radia w Krakowie, a następnie w Operze Narodowej w Warszawie. Pracę pedagogiczną rozpoczął w Państwowej Szkole Muzycznej w Bielsku-Białej, dając z młodzieżą tej szkoły liczne koncerty w charakterze dyrygenta szkolnej orkiestry symfonicznej. Kolejno jest założycielem: Bielskiej Orkiestry Symfonicznej w 1975 r., Beskidzkiego Kwartetu Smyczkowego w 1976 r., Bielskiej Orkiestry Kameralnej – 1980 r., a w 1988 r. – znanej w regionie i działającej do dziś – Orkiestry Salonowej przy Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, której jest kierownikiem artystycznym, dyrygentem, aranżerem i aktywnym solistą. Zespół ten, składający się z nauczycieli akademickich i Państwowej Szkoły Muzycznej oraz wyróżniających się studentów cieszyńskiego Instytutu Wychowania Muzycznego, w historii swej bogatej działalności zagrał ok. 500 koncertów w całej Polsce i za granicą. Prof. H. Drozd współpracuje także z chórami Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Goleszowie. Trudna do oszacowania jest liczba koncertów z jego udziałem w pozostałych i innych zespołach muzycznych. W swym dorobku pedagogicznym prof. H. Drozd ma cenne i udane dyplomy własnych uczniów w klasie skrzypiec. Za swą bogatą działalność pedagogiczną i artystyczną został uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi oraz Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Dubiel Dominik - fotografik, instruktor oraz wykładowca fotografii m.in. w Policealnym Studium w Bielsku-Białej i na Wydziale Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Jest wieloletnim pracownikiem Muzeum Śląska Cieszyńskiego w którym pracuje jako kierownik jego oddziału – Muzeum Zofii Kossak-Szatkowskiej w Górkach Wielkich koło Brennej. Od wielu lat jest też członkiem Cieszyńskiego Towarzystwa Fotograficznego. Aktualnie pełni również funkcję wiceprezesa Stowarzyszenia Historii Fotografii działającego przy Instytucie Sztuki, Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

Przez 19 lat pracy w charakterze osoby prowadzącej Pracownię Fotografii w Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie stał się autorem pokaźnej części zdjęć dokumentujących nader bogate i wyjątkowe zbiory tej placówki muzealnej. Natomiast przez 17 lat społecznie prowadził kółko fotograficzne dla młodzieży w Cieszyńskim Centrum Kultury, a od kilku lat razem z artystą grafikiem – Panią Katarzyną Poślednik – także kółko plastyczne dla dzieci. Jako komisarz, brał czynny udział w organizacji wielu ogólnopolskich plenerów oraz wystaw fotograficznych. Własny dorobek w dziedzinie fotografii pozwolił mu na udział w ok. 120 zbiorowych, a również na zorganizowanie kilku fotograficznych wystaw indywidualnych w Polsce i zagranicą.

W zakresie działalności edytorskiej Pan Dominik Dubiel jest współtwórcą i redaktorem wielu wydawnictw, najczęściej poświęconych regionowi Śląska Cieszyńskiego, a m.in. informatorów dla tutejszych stowarzyszeń. Jest też autorem zdjęć o różnorodnej tematyce, publikowanych w prasie ogólnopolskiej oraz dokumentujących największe wydarzenie folklorystyczne w województwie śląskim, którym bez wątpienia nadal pozostaje organizowany corocznie Tydzień Kultury Beskidzkiej. Sam natomiast napisał wiele opracowań poświęconych głównie historii fotografii i fotografii artystycznej oraz wydarzeniom z tego zakresu w Cieszynie i na Śląsku Cieszyńskim.

Za swoją działalność i dokonania Pan Dominik Dubiel został m.in. uhonorowany medalami z okazji 150-lecia fotografii i 1200-lecia Cieszyna oraz ministerialną odznaką „Zasłużony Działacz Kultury”, a w 2010 r. brązowym medalem „Gloria Artis”.

Dzierżewicz-Wikarek Iwona – ur. w 1963 r. malarka z Ustronia; ukończyła wydział wychowania plastycznego na Uniwersytecie Śląskim, filii w Cieszynie. Swoje obrazy w formie portretów, pejzaży i martwych natur tworzy od lat 80-siątych. Maluje na płótnie i papierze techniką akwarelową, olejną, akrylową, używa także pastelów, maluje również na szkłe i porcelanie. Tworzy autoportrety oraz portrety najbliższej rodziny. Ażurowość akwareli pomaga jej natomiast rozwinąć biegłość w odtwarzaniu urody kwiatów. Od 1993 r. należy do Stowarzyszenia twórczego „Brzimy” w Ustroniu, biorąc udział w organizowanych przez nie plenerach, warsztatach plastycznych, aukcjach charytatywnych i wystawach zbiorowych w kraju i za granicą.

Fober Jerzy – rzeźbiarz z Cieszyna. Ukończył Szkołę im. Kenara w Zakopanym oraz Wydział Rzeźby A.S.P. w Warszawie – z wyróżnieniem. Wykładowca w stopniu profesorskim na Katedrze Rzeźby Instytutu Sztuki Filii U.Ś. w Cieszynie oraz na Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Domeną jego twórczości są rzeźby w drewnie na ogół w formie figuralnej bądź do niej zbliżonej, częściowo polichromowane, o zwartej bryle jednak z uwidocznionym rysunkiem i precyzyjnie opracowanymi choć fragmentarycznie eksponowanymi detalami. Okazjonalnie zajmuje się

projektowaniem wnętrz. Liczne wystawy indywidualne i udział w zbiorowych w kraju i za granicą, udokumentowane publikacjami oraz wyróżnienia – m. in. Nagroda im. Brata Alberta w dziedzinie rzeźby religijnej w 1992 r. W latach 2002 i 2003 wnioski o Nagrodę Powiatu w dziedzinie kultury (ob. im. ks. L.J. Szersznika) Burmistrza Miasta Cieszyna, a w 2004 r. – Uniwersytetu Śląskiego, którą ostatecznie otrzymał w 2005 r.

Gabryś Ryszard – kompozytor, pedagog i animator życia muzycznego, urodzony 2 grudnia 1942 w Goleszowie. Studiował teorię muzyki u Jana Gawlasa i Adolfa Dygacza (dyplom w 1966 r.) oraz kompozycję w klasie Bolesława Szabelskiego (dyplom w 1972 r.) w Państwowej Wyższej Szkole Muzycznej w Katowicach. Wiedzę teoretyczną i rzemiosło kompozytorskie doskonalił w latach 1969-70 pod kierunkiem Konstantego Regameya w Lozannie oraz w 1978 r. w Konserwatorium im. Piotra Czajkowskiego w Moskwie, gdzie zetknął się z Jurijem Chołopowem, a poza uczelnią także z Edisonem Denisowem, Sofią Gubajdulina i Alfredem Schnittke. Jako kompozytor jest awangardystą, choć zakorzenionym regionalnie. W jego dorobku znajdują się utwory orkiestrowe (Nauzykaa, Lesson) i kameralne (w tym West... i East Music), fortepianowe (Muzyka Muru Berlińskiego prawykonana w Berlinie, oraz utwory organowe. Silny jest też nurt „smyczkowy” (utwory na kontrabas, kwartety Es Muss sein i Ewig-Weibliche) oraz pieśni solowe do wierszy Rilkego, Iwaszkiewicza, Brodskiego, a także utwory chóralne oraz inspirowane folklorem Śląska Cieszyńskiego i Beskidów. Jest autorem kantat religijnych, inspirowanych tradycją protestancką: „Siłę da Pan ludowi swemu – Cantata da chiesa” i „Gloria Reformata”. Jego wszechstronność ukazują „muzyczne akcje teatralizowane”, m.in. „metaopera” według Witkacego „Ja”, „Szentmichalyi-Baleastadar” oraz happeningi, muzyka filmowa, teatralna, graficzna, kolaże montowane z nagrań etnicznych. Twórczość Ryszarda Gabryśa była przedstawiana na „Warszawskiej Jesieni” i „Śląskich Dniach Muzyki Współczesnej” oraz wielokrotnie za granicą, w Szwajcarii i w Niemczech, na Słowacji, Litwie, w Kijowie, Czechach, Holandii, Nowym Jorku.

Od 1965 do 2000 r. wykładał w Akademii Muzycznej w Katowicach, zaś w latach 1973-2002 związany był z filią Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, jako dyrektor Instytutu Wychowania Muzycznego i Plastycznego, a także kierownik Zakładu Teorii Muzyki.

Ryszard Gabryś jest również animatorem śląskiego życia muzycznego, związanym z wieloma stowarzyszeniami i instytucjami kulturalnymi w regionie. Był pomysłodawcą i organizatorem kilku festiwali muzycznych na Śląsku, m.in. Śląskiej Trybuny Kompozytorów, cykli koncertowych i sympozjów naukowych. Jest autorem wielu publikacji poświęconych głównie muzyce XX wieku i „śląskiej szkole kompozycji”. Jego eseje ukazywały się m.in. w zeszytach naukowych katowickiej i wrocławskiej Akademii Muzycznej, czasopiśmie „Res facta” i innych. Współpracuje z Polskim Radiem, gdzie m.in. prowadzi audycję „W stronę muzyki nowej”. Jest laureatem Nagrody Polskiego Radia im. Stanisława Ligonia za ok. 300 audycji propagujących tradycje artystyczne regionu śląskiego i poświęconych muzyce najnowszej oraz szeregu nagród przyznanych przez związki śpiewacze.

Gawlas Krzysztof – ur. w 1968 r. w Cieszynie kompozytor muzyki, zwłaszcza elektronicznej; absolwent Wychowania Muzycznego w Filii Uniwersytetu

Śląskiego w Cieszynie (lekcje kompozycji u Ryszarda Gabryśa i Aleksandra Lasonia). Uczestniczył także w kursach muzyki komputerowej organizowanych przez Ircam w Krakowie i w Paryżu (*Institut de Recherche et Coordination Acoustique/Musique*) - europejski instytut nauki na temat muzyki i dźwięku oraz awangardowej muzycznej sztuki elektro-akustycznej). Jego utwory były kilkakrotnie wykonywane w kraju i za granicą, m. in. podczas X Śląskich Dni Muzyki Współczesnej w Katowicach w 2002 r., International Computer Music Conference w Singapurze w 2003 r., oraz Linux Audio Conference w Karlsruhe i Audio Art Festiwal w Krakowie w 2004 r.

Górnicka-Herma Urszula – rzeźbiarka i medalierka uprawiająca także rysunek, malarstwo oraz sztukę witrażową. Urodzona w 1966 r. w Pilicy koło Zawiercia, odbyła studia na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, uzyskując dyplom z wyróżnieniem na Wydziale Rzeźby w 1991 r. Twórczyni rzeźb sakralnych, medali okolicznościowych oraz ilustracji do podręczników szkolnych. Jest autorką m.in. medalu dla Miasta Cieszyna z 1995 r., pamiątkowego medalu z okazji wizyty Ojca świętego Jana Pawła II w Skoczowie, medalu z okazji XXV-lecia Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie i dla stowarzyszenia „Dziedzictwo św. Jana Sarkandra” w Cieszynie z 2003 r. oraz monety na 300-lecie ewangelickiego Kościoła Jezusowego w Cieszynie. Wraz mężem – Tomaszem Herma – ma za sobą m.in. następujące realizacje rzeźbiarskie: „Muzykujące Anioły” – na barokowe organy w kościele OO. Franciszkanów w Pilicy w 1996 r., fontann na Rynku w Wiśle i w Parku Pokoju w Cieszynie – w 2002 r. oraz pomnika ks. Leopolda Jana Szersznika w Parku Pokoju w Cieszynie – w 2006 r. W zakresie malarstwa jest też autorką kilku witraży do kaplicy Serca Jezusowego w kościele Piotra i Pawła w Skoczowie oraz do kościoła ewangelickiego w Golezowie w 2008 i 2009 r. Od 1991 r. miała wystawy indywidualne na Śląsku Cieszyńskim, a także brała udział w wystawach zbiorowych w regionie oraz w Częstochowie, Krakowie i Lublinie. Prace U. Górnickiej-Hermy znajdują się w zbiorach Muzeum Medalierstwa we Wrocławiu.

Za osiągnięcia plastyczne zdobyła wyróżnienia i nagrody, m.in. na Ogólnopolskim Konkursie Sztuki Sakralnej „Sodegło” w Poznaniu w 1990 r. oraz podczas Konfrontacji Najmłodszych Artystów Krakowskich w Myślenicach w roku 1992

Górniok Dariusz – pianista, aranżer i kompozytor; jest absolwentem Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej Akademii Muzycznej w Katowicach. Jako pianista, aranżer i kompozytor tworzy muzykę teatralną i filmową. Napisał m.in. muzykę do filmów „Oficerowie” w reżyserii Macieja Dejczerza oraz – „Afonja i pszczoły” w reż. Jana Jakuba Kolskiego i do najnowszego dzieła tego reżysera p.t. „Wenecja”, które zostało nagrodzone na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni w 2010 r.

+ **Gross Leonard** – architekt z Cieszyna, projektował m.in. aktualną siedzibę Oddziału Banku PKO BP przy ul. Kolejowej w Cieszynie. Jest również (wraz ze swą małżonką – projektantką zieleni) autorem projektu remontu i odtworzenia Parku Pokoju koło Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie. Pracował w przedsiębiorstwie Miastoprojekt w Cieszynie projektując m.in.

rekonstrukcję dachu na historycznym budynku w Strumieniu przy ul. ks. Londzina.

Herma Jan – rzeźbiarz i wykładowca na Uniwersytecie Śląskim, Filii w Cieszynie. Jest autorem kilkunastu znanych, praktycznie wszystkim mieszkańcom Śląska Cieszyńskiego, pomników – usytuowanych głównie w Cieszynie, ale też w innych miejscowościach powiatu cieszyńskiego. Jest ponadto twórcą ponad 50 tablic portretowych wskrzeszających pamięć o wybitnych Polakach, którzy swoje życie poświęcili różnorodnej służbie publicznej na Śląsku Górnym i Cieszyńskim. Rzeźby tworzy w brązie, spiżu i szlachetnych gatunkach kamienia, często w marmurze.

W 2003 r. laureat Nagrody Powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury (ob. im. ks. L.J. Szersznika), w kategorii twórczości artystycznej, za całokształt dokonań mających na celu artystyczne utrwalenie historii i kultury Śląska Cieszyńskiego.

+ **Herma Tomasz** – rzeźbiarz, medalier, twórca małych form rzeźbiarskich, jako malarz twórca obrazów w charakterze abstrakcji geometrycznej. Syn rzeźbiarza Jana Hermy, urodzony w 1966 roku w Cieszynie, zmarł w 2012 r. W latach 1985 – 1990 studiował na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom uzyskał w pracowni prof. Stefana Borzęckiego w 1990 r. W 2000 r. ukończył studia podyplomowe w zakresie informatyki na Politechnice Łódzkiej. Oprócz medali i form kameralnych także twórca rzeźb o tematyce sakralnej oraz tablic pamiątkowych.

W latach 90-tych był autorem kilku wystaw indywidualnych na Śląsku Cieszyńskim i Śląsku. Brał także udział w wielu wystawach zbiorowych w kraju (oprócz Śląska w Krakowie) i za granicą. Małe formy rzeźbiarskie T. Hermy znajdują się w kolekcji Jana Pawła II, Muzeum Medalierstwa we Wrocławiu oraz w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą.

Za swe dokonania plastyczne otrzymał kilka nagród, w tym – w dziedzinie rzeźby na Konfrontacjach Najmłodszych Artystów Krakowskich w 1991 r., Nagrodę Kuratora Oświaty oraz w cieszyńskim konkursie na znak graficzny „I Europejskie Spotkanie Miast Podzielonych Granicą” – obie w 1998 r.

Jasiński Henryk – grafik z Cieszyna, związany jako wykładowca z Wydziałem Artystycznym w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Tworzy grafiki m.in. grafiki komputerowe w oparciu o fotografię.

Jaślar-Walicka Ewa – światowej sławy harfistka osiadła w Cieszynie. Jako wirtuoz tego instrumentu wykonuje utwory z zakresu muzyki klasycznej, romantycznej i nowoczesnej (impresjonizm). Edukację muzyczną rozpoczęła w wieku sześciu lat. W 1964 r. ukończyła Państwową Szkołę Muzyczną stopnia podstawowego i Liceum im. Fryderyka Chopina w Bytomiu, a w 1968 r. Akademię Muzyczną w Warszawie. Rok później wyjechała na międzynarodowy konkurs harfowy do Hartford w stanie Connecticut w USA, w wyniku którego otrzymała roczne stypendium na Uniwersytecie w Hartford. W 1972 r. zdobyła II nagrodę na ogólnoamerykańskim konkursie harfowym w San Diego w Kalifornii. Następnie ukończyła studia magisterskie i doktoranckie na Uniwersytecie Nowojorskim. W 1970 r. była współzałożycielką zespołu czterech harf „The New York Harp Ensemble”, z którym podróżowała przez 17 lat występując w 65 krajach obu Ameryk,

Europy, Afryki i Azji. Koncertowała w Białym Domu w Waszyngtonie dla prezydentów Jimmy'ego Cartera, Ronalda Regana i Geoga Busha oraz w Watykanie dla papieża Jana Pawła II. Nagrała 20 płyt oraz zrealizowała wiele programów radiowych i telewizyjnych. Występuje również w zespołach York Harp Duo i The Slavic Arts Ensemble. Przez 5 lat pełniła funkcję prezesa stowarzyszenia kulturalnego w Nowym Yorku o nazwie The Slavic-American Cultural Association. Jesienią 1991 r. powróciła do Europy. W latach 1993-95 grała pierwszą harfę w praskiej Statni Opera oraz występowała z koncertami solowymi w czeskiej Pradze i w Polsce. Od chwili osiedlenia się w Cieszynie koncertowała jako solistka z wieloma orkiestrami symfonicznymi i kameralnymi oraz w duecie z fletem i sopranem, a także z recitalami solowymi. W 2000 r. odbyła tournée koncertowe po Włoszech. Od 2001 r. prowadzi klasę harfy w Państwowej Szkole Muzycznej w Bielsku-Białej. Jest pomysłodawczynią, współzałożycielką w 2004 r. i Prezesem Polskiego Towarzystwa Harfowego. Dzięki temu Cieszyn jest miejscem organizacji, liczącego się w środowisku harfistów, przeglądu „Duety z Harfą”. Wiele z jej koncertów jest też adresowanych do mieszkańców Cieszyna i regionu, a z okazji Jubileuszu 1200-lecia Cieszyna zaplanowała realizację koncertu Anny Faber z jednym z nielicznych zespołów muzyki pop na świecie, w którym harfa pełni rolę wiodącą.

Kapalski Maksymilian – rzeźbiarz związany z Cieszynem i pracownik Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie. Absolwent Liceum Sztuk Plastycznych im. Tadeusza Kantora w Dąbrowie Górniczej oraz Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, a także Wydziału Historii i Antropologii Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego (2004 r.) Tworzy rzeźby realistyczne, częstokroć przedstawiające wybrane fragmenty ciała ludzkiego (głowa, tors) z zawartą myślą o przemijaniu i z odniesieniem do rzeźby antycznej w zakresie formy (np. cykl *Lapidarium*), w technikach ceramicznych aplikowanych elementami metalowymi. Ponadto jest autorem rysunków i collage rysunkowych o podobnej formie i treści, najczęściej stanowiących szkice projektowe do tworzonych rzeźb. Brał udział w wystawach w Bielsku-Białej (Biuro Wystaw Artystycznych), Cieszynie, Łodzi (Związek Polskich Artystów Plastyków), Sosnowcu i Zabrzu. Jest laureatem Międzynarodowego Konkursu *Akt 2008 i 2009*, zorganizowanego przez Marquardt Gallery w Łodzi. Za swą działalność artystyczną i jako muzealnik w 2013 r. został także wyróżniony Odznaką Honorową za Zasługi dla Województwa Śląskiego. Prace M. Kapalskiego znajdują się w kolekcjach prywatnych w Czechach, Niemczech, Stanach Zjednoczonych oraz Włoszech.

Kaszper Kazimierz – pisarz, prozaik i publicysta. W latach 1960-tych studiował medycynę, filologię polską i czeską na Uniwersytecie w Ołomuńcu oraz polonistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim. W latach 1972-79 redaktor działu kulturalnego „Głosu Ludu”. Kierownik literacki a następnie (1980-81) redaktor naczelny miesięcznika „Zwrot”. Od 1981 r. sekretarz redakcji „Głosu Ziemi Cieszyńskiej” Wykładowca historii literatury polskiej na Uniwersytecie Ostrawskim. Od 1998 r. kierownik literacki Sceny Polskiej Tšišinského Divadla w Czeskim Cieszynie. Jako publicysta uprawia krytykę literacką i teatralną. Jest też członkiem-założycielem Sekcji Literacko-Artystycznej Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Republice Czeskiej oraz członkiem Grupy Literackiej 63 w Trzyńcu.

Knopek Józef – pedagog w zakresie wychowania plastycznego, nauczyciel akademicki w stopniu profesorskim na Uniwersytecie Śląskim w Cieszynie oraz grafik. Urodził się w 1955 r. w Cieszynie. Studiował w latach 1975-1980 w Instytucie Wychowania Plastycznego na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Filii w Cieszynie. Dyplom uzyskał w 1980 r. W latach 1994-1995 odbył staż w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, na Wydziale Grafiki w Katowicach. W roku 1999 sfinalizował przewód artystyczny I stopnia z grafiki w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, a w 2004 uzyskał stopień doktora habilitowanego sztuk plastycznych w zakresie grafiki. Od 1980 r. pracuje na macierzystej uczelni, w Katedrze Grafiki, prowadząc pracownię druku wkłęsłego. Zajmuje się grafiką warsztatową, rysunkiem i fotografią, podejmując w swych pracach problem tajemnicy związku człowieka z miejscem, które zamieszkuje. Od początku swej pracy na tej uczelni jest zaangażowany w jej rozwój, m.in. w latach 1992 – 1999 prowadząc społecznie „Galerię Uniwersytecką”, zorganizował tam kilkadziesiąt wystaw promując twórczość artystów z Cieszyna oraz z różnych zakątków Polski i z zagranicy. W ostatnich latach brał udział w organizacji wystaw, które odbyły się w Republice Czeskiej (Ostrawa, Hawierzów, Opawa, Karwina) mających charakter projektów międzynarodowych w ramach państw Grupy Wyszehradzkiej. Jest też organizatorem licznych prezentacji artystycznych studentów U.Ś. oraz prowadzi cykliczne warsztaty artystyczne dla dzieci i młodzieży w Cieszynie. Jako grafik tworzy mezzotinty o syntetycznej formie i wyrazie symbolicznym oraz jest odkrywcą mezzotinty punktowej, stosowanej w twórczości artystycznej.

Ma za sobą wystawy indywidualne w kraju, w tym w Cieszynie, Katowicach i Nowym Sączu oraz w Republice Czeskiej w Ostrawie.

Brał również udział w liczących się międzynarodowych wystawach grafiki w Polsce, Czechach, we Francji, w Kanadzie, Korei Południowej, na Litwie i w Rumunii. W katalogach towarzyszących tym wystawom publikowano noty, recenzje oraz reprodukcje prac J. Knopka.

Jego grafiki zostały uhonorowane m.in. II nagrodą w Toronto w Kanadzie podczas tamtejszego „Forum International Art Competition- work on paper” w Pekao Gallery (Peak Gallery) oraz wyróżnieniami honorowymi na „2 Międzynarodowym Biennale Miniatur” w Częstochowie i „The International Mini-Print Biennial” w siedmiogrodzkim mieście Kluż (Cluj) w Rumunii.

W roku 2009 został laureatem nagrody Powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury imienia ks. Leopolda Jana Szersznika w kategorii twórczości artystycznej.

Kohut Bronisław – grafik, pochodzący z Istebnej, mieszkający i pracujący w Cieszynie. W 1963 r. ukończył Technikum Poligraficzne w Warszawie, a w latach 1968 – 1974 uczył się grafiki u Pawła Steller. Wykonuje grafiki inspirowane dziełami Steller i Wałacha w technikach, linorytu, drzeworytu, litografii, sitodruku i akwaforty, przedstawiające architekturę i ludowość Śląska Cieszyńskiego. Uprawia także malarstwo akwarelowe. Autor ilustracji książkowych. Udział w ponad 120 wystawach malarstwa i grafiki. W latach 1981 – 90 wykładowca w Instytucie Sztuki Uniwersytetu Śląskiego Filii w Cieszynie.

Kolder Grażyna – architekt z Cieszyna. Prowadzi Biuro Projektów „Archigra”, które kontynuuje działalność rodzinnej, autorskiej pracowni

architektonicznej założonej w 1979 roku. W obecnej formie „Archigra” działa od roku 1998. Współpracuje z projektantami technicznymi, a także producentami i dostawcami materiałów budowlanych. Biuro to oferuje usługi projektowe w zakresie projektów indywidualnych oraz prowadzi sprzedaż i adaptacje projektów gotowych w zakresie zabudowy mieszkalnej, użyteczności publicznej, usługowo-produkcyjnej oraz obiektów sportowych i rekreacyjnych, M in. na terenie Cieszyna zajmuje się także rewaloryzacją zabytków i modernizacją obiektów, w tym kolorystyką i wystrojem elewacji, projektami zagospodarowania terenu i małą architekturą, aranżacjami wnętrz i wzornictwem użytkowym,.

Kołodziejczyk Lech – malarz pochodzący z Górnego Śląska, związany jako wykładowca z Wydziałem Artystycznym w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Absolwent Akademii sztuk Pięknych w Krakowie – Wydziału Grafiki w Katowicach. Tworzy obrazy malowane techniką akrylową na płótnie z domieszkami innych technik. W zakresie warstwy znaczeniowej jest to malarstwo abstrakcyjne z mimowolną lub sugerowaną figuratywnością, która w treści ma oznaczać odczucia własne autora. W kolorystyce starszych prac stosuje Kołodziejczyk głównie żółcień w zestawieniu z czernią, w nowszych – podobnie jak np. w holenderskim malarstwie neo-plastycznym (krąg Pieta Mondriana) – zestaw kolorów i nasyceń podstawowych: czerwień, niebieski, żółć i czerń w zakresie głównej kompozycji, umiejscowionej częstokroć na białym bądź jasnym – pastelowym tle. Nowsze kompozycje mają w zasadniczej swej części głównie kształt zbliżony do owalu, formę raczej niegeometryczną oraz zawierają w sobie charakter swobodnych pociągnięć narzędzi malarskich, co rzuca się w oczy zwłaszcza poprzez określanie całości mocnym konturem czerni. Choć podkreślić należy przy tym abstrakcyjny charakter formalny prac Lecha Kołodziejczyka – w niektórych z nich można dopatrzeć się znamion figuratywnych – Kompozycje nowsze są też składane z kilku połączonych płócien.

Konarzewska Iwona – malarka, portrecistka, mieszkająca i pracująca obecnie w Istebnej – Andziolówce, w pracowni swojego ojca Ludwika – również malarza i rzeźbiarza. Studia ASP Kraków – Wydział Grafiki w Katowicach – dyplom w 1974 r. Edukację artystyczną rozpoczęła jednak w domu rodzinnym, w którym tradycje artystyczne sięgają czterech pokoleń. W dużym stopniu dzięki tym tradycjom, a także wiedzy i umiejętnościom rodziców – Joanny i Ludwika Konarzewskich – należy dziś w swojej dziedzinie do grona dość nielicznych twórców polskich i europejskich, którzy czerpiąc równolegle z tradycji sztuki rodzimej i światowej, uprawiają malarstwo figuralne i – w zestawieniu z wciąż modnymi trendami sztuki abstrakcyjnej – w istocie realistyczne. Jej portrety ogniskują w sobie zarówno fascynację modelem, jak i jego ubiorem. Ogólnie, warstwa formalna jej obrazów znajduje się pod wpływem sztuki Młodej Polski i polskiego malarstwa sarmackiego (portret trumienny). Pewien zaś symbolizm zapożyczony zapewne jeszcze od Jacka Malczewskiego i także Stanisława Wyspiańskiego, każe zwrócić także uwagę na otoczenie oraz towarzyszące portretowanej osobie rekwizyty. Wbrew panującym tendencjom i kierunkom w sztuce II poł. XX w. – uprawia więc malarstwo figuralne, nawiązujące w warstwie formalnej do malarstwa dekoracyjnego lat 20-tych XX w. (Modigliani). Te delikatne odniesienia do modernizmu, wyjęte właśnie z jego malarstwa, przyniosły dyskretne uproszczenie formy i nadały jej obrazom swoistą, ciepłą kolorystykę. Obrazy

powstają w przewodzie w technice olejnej i pasteli – częstokroć uzupełniającej dzieła o elementy linearne.

Od kilku lat w rodzinnej Istebnej, idąc w pewnym sensie śladami swoich dziadków i rodziców, zajmuje się także pedagogiką artystyczną ucząc malowania i rysunku miejscowe dzieci w stworzonej tu przez siebie, pod patronatem Nadleśnictwa Wisła, Szkółce Malarskiej, a także w miejscowym Gminnym Ośrodku Kultury.

Iwona Konarzewska wielokrotnie wystawiała swoje prace indywidualnie w kraju i za granicą oraz brała udział w liczących się krajowych wystawach zbiorowych, co też zostało udokumentowane licznymi publikacjami. Ponadto brała udział w licznych, krajowych konkursach plastycznych.

W 2006 r. została laureatką nagrody Powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury (ob. im. ks. L.J. Szersznika) w kategorii twórczości artystycznej, za całokształt dokonań artystycznych oraz za wynikającą z nich promocję Ziemi Cieszyńskiej.

Krentowicz Jacek – architekt wnętrz w Cieszynie. Realizacje wnętrz i detali architektonicznych w Cieszynie i na Śląsku Cieszyńskim.

Kronhold Jerzy – urodzony w 1946 r. w Cieszynie – poeta, autor kilku cenionych przez krytykę tomików poetyckich (*Samospalenie* 1972, *Baranek Lawiny* 1980, *Oda do Ognia* 1982, *Niż* 1990, *Wiek Brązu* 2000); reżyser, pracownik administracji publicznej i dyplomata.

Studiował filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim i reżyserię w Państwowej Wyższej szkole Teatralnej w Warszawie (dyplom 1984).

Jako poeta jest uważany za współtwórcę polskiej formacji poetyckiej zwanej Nową Falą, która zaistniała w latach 1968-1976. Oprócz innych ośrodków formacja ta związana była z krakowską grupą poetycką „Teraz” i powstałym w 1967 r. czasopismem „Student”. Z formacją Nowej Fali wiąże się m.in. twórczość poety i tłumacza literatury angielskiej (głównie Williama Shakespear’a) – Stanisława Barańczaka. W latach 1971-73 J. Kronhold organizował zjazdy poetów tej znanej ogólnopolskiej formacji w Cieszynie.

Jako reżyser jest J. Kronhold twórcą spektakli teatralnych i telewizyjnych. Pracował w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach. Był także antykwariuszem i działał jako dziennikarz w Cieszynie.

W zakresie działań społecznych jest propagatorem współpracy Polaków, Czechów i Słowaków. Na przełomie lat 80 tych i 90 – tych był pomysłodawcą i pierwszym organizatorem Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Na Granicy” w Cieszynie. Jest też członkiem-założycielem związanego z organizacją tego festiwalu Stowarzyszenia Solidarność Polsko-Czesko-Słowacka.

Był radnym Miasta Cieszyna, radnym I kadencji Rady Powiatu Cieszyńskiego oraz w latach 1991-1995 i 2007-2011 – Konsulem Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie, w wyniku czego powstały m.in. nowe przejścia graniczne i połączenia komunikacyjne. Pełnił także funkcję dyrektora Instytutu Polskiego w Bratysławie.

W związku ze swą działalnością publiczną, w tym działaniami na rzecz Festiwalu Teatralnego „Na Granicy”, w 2004 r. odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, a w 2008 r. – Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Kubala Karol – ur. 1936 w Nierodzimiu rzeźbiarz, malarz, scenograf oraz architekt wnętrz. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, Wydziału Rzeźby w pracowni prof. Jacka Pugeta – dyplom w 1963 r. oraz Studium Ceramiki i Projektowania i dodatkowo – Studium Pedagogicznego. W latach 1974-1990 był kierownikiem zespołu pracowni plastycznych w Fabryce Samochodów Małolitrażowych w Bielsku-Białej. Od lutego 2000 r. systematycznie prowadzi również cotygodniowe warsztaty plastyczne dla członków stowarzyszenia twórców „Brzimy” w Ustroniu.

Jest rzeźbiarzem z wykształcenia, uprawiającym jednak w dużym stopniu malarstwo. W jego dorobku znajdują się więc rzeźby i pomniki; płaskorzeźby i tablice pamiątkowe; medale, ale również polichromie i wystroje wnętrz kościołów, scenografie, projekty graficzne oraz malarstwo sztalugowe, z pośród którego wymienić należy beskidzkie pejzaże, zwłaszcza z okolic Ustronia oraz realistycznie traktowany portret. Wystawy autorskie miały miejsce w Zakładowym Domu Kultury „Kuźnik” (w latach 1966, 1983 i 1993) oraz w Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa (1991, 1996, 2002 i 2007); brał też udział w wystawach zbiorowych.

Za swą działalność został wyróżniony medalami i odznakami: „Zasłużony Działacz Kultury”, „Zasłużony dla Miasta Ustronia” oraz „Medalem 40-lecia PRL”. W 2001 r. został uhonorowany Laurem Srebrnej „Cieszynianki”, a w 2009 r. – Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Lipowczan Jacek (pseudonim: JALI) – malarz urodzony w Istebnej. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na Wydziale Grafiki u profesora Wejmana. Dyplom uzyskał w 1976 roku. Już w dzieciństwie miał do czynienia z rysowaniem i malowaniem, korzystając z nauk swojego ojca, architekta. Początkowo, po ukończeniu studiów wykazywał raczej zainteresowanie rysunkiem niż malarstwem, biorąc również udział w kilku lokalnych wystawach na Śląsku. Później, pracując jako asystent scenografa w zespole Kazimierza Kutza zetknął się z bajkowymi pracami i projektami scenograficznymi Andrzeja Majewskiego, które wywarły duży wpływ na kształtowanie się jego wyobraźni malarskiej. W 1981 r. wyemigrował z Polski do Szwecji, a później do Australii, gdzie pracował w amerykańskim Studio Filmów Rysunkowych Hanna Barbera w Sydney, projektując sceny do filmów. Ogrom wiedzy technicznej i warsztatowej zdobył wykonując na zlecenie kopie obrazów starych mistrzów jak i portrety. Fascynacja dawnym malarstwem (m.in. Bosch'a, Bruegel'a, Holbein'a oraz mistrzów renesansu), obserwacja kompozycji, kolorystyki i sposobu malowania detali dawnych dzieł, wpłynęły poniekąd na wybór techniki malarskiej przez Jacka Lipowczana. Jest ona bardzo pracochłonna, wymagająca czasu, perfekcji i cierpliwości. Artysta po przeniesieniu się do Niemiec pracował jako grafik, Art Direktor i ilustrator w wydawnictwach i agencjach reklamowych. Jacek Lipowczan jest członkiem międzynarodowego stowarzyszenia Society of Art of Imagination w Londynie, Bundesverband Bildender Künstler Köln e.V oraz Syrlin Kunstverein International e.V Stuttgart. Od roku 2004 poświęcił się wyłącznie malarstwu. Wystawia swoje prace na wystawach w Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Niemczech, Austrii, Polsce, Danii i USA. Styl prac Jacka Lipowczana można określić jako neo-surrealizm.

Luszczak Małgorzata – grafik, rysownik i wieloletnia wykładowczyni Instytutu Sztuki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach Filii w Cieszynie, a od 2002 r. jego dyrektor. Pochodzi z Żywca. Jako jedyna absolwentka Wydziału

Pedagogiczno-Artystycznego cieszyńskiej Filii U.Ś. uzyskała tytuł profesora sztuk wizualnych. Uprawia grafikę komputerową i rysunek. Swe grafiki tworzy zatem technikami komputerowymi w różnorodnych formatach. Stanowią one najczęściej w zasadzie abstrakcyjne pejzaże z sugestią motywów często roślinnych, a także organicznych i czasem technicznych. Prace są częściowo barwne z udziałem złamanych zieleni i oranżów, rzadziej błękitów. Stosuje technikę skanowania i elektronicznego przekształcania rysunków tworzonych ołówkiem, oraz mieszania elektronicznych plików graficznych (nawet do kilkudziesięciu w przypadku jednej pracy). Powstałe tymi metodami grafiki drukowane są komputerowo i oprawiane w rodzaj anty-ram. W zakresie swej pracy artystycznej – jako członek środowiska akademicko-artystycznego – zebrała wiele pozytywnych recenzji swych prac – autorstwa kolegów z branży z obszaru Polski południowej. Recenzje te w swej większości z jednej strony próbują wytłumaczyć zastosowanie komputera w grafice i plastyce artystycznej, z drugiej zaś dowodzić uzyskanych przez artystkę, z pomocą tego narzędzia, przetworzeń czysto artystycznych. Zarówno w kraju jak i za granicą miała stosunkowo dużo wystaw indywidualnych oraz brała również udział w licznych wystawach zbiorowych. Biorąc udział w konkursach zdobyła jedną nominację do Grand Prix w Kanadzie oraz kilka nagród krajowych i zagranicznych. W zakresie działalności pedagogicznej współ-kszałciła kilkuset, a ukierunkowała kilkudziesięciu studentów. Wykreowała także trzech doktorantów. Bierze aktywny udział w pracach uczelni, realizujących również cele publiczne na poziomie samorządu Cieszyna. Za swą działalność artystyczno-pedagogiczną, oprócz wyróżnień uczelnianych, została odznaczona w 2005 r. Złotym Krzyżem Zasługi, a w 2006 – Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Machej Zbigniew – pisarz, poeta i tłumacz literatury czeskiej; urodzony 17 sierpnia 1958 r. w Cieszynie. Absolwent filologii polskiej i religioznawstwa na Uniwersytecie Jagiellońskim. Dziennikarz „Gazety Prowincjonalnej” i „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”, pracujący także niezależnie. Wicedyrektor Instytutu Polskiego w Pradze i dyrektor Instytutu Polskiego w Bratysławie. Debiutował w 1980 r. na łamach „Tygodnika Powszechnego”. Współpracował także z czasopismami literackimi i kulturalnymi – „brulion”, „Europa”, „Foyer”, „Krasnogruda” i „Literatura na Świecie”. Jest laureatem nagrody krakowskiego czasopisma literacko-społecznego „Arka” w 1988 r. i Nagrody Młodych im. Stanisława Wyspiańskiego w 1991 r. Był nominowany do nagrody w dziedzinie kultury Paszport „Polityki”, Wrocławskiej nagrody Poetyckiej *Silesius* w 2008 r. oraz w tym samym roku do Nagrody Literackiej Gdynia. Od 1984 r. jest autorem kilkunastu tomów wierszy oraz tłumaczeń z języka czeskiego na polski m.in. utworów Ivana Štřpki, Miloša Urbana oraz Ivana Wernischa.

Makarewicz Ryszard – architekt wnętrz z Cieszyna, autor licznych projektów wnętrz i form małej architektury na Śląsku Cieszyńskim i Górnym, tworzonych od lat 80 – tych, a szczególnie 90 – tych ubiegłego wieku. Urodzony w 1946 r. w pn. Niemczech; absolwent Wydziału Architektury Wnętrz Państwowej Szkoły Sztuk Plastycznych w Poznaniu. Do Cieszyna przybył na przeł. lat 60-tych i 70-tych. W 1991 r. przez kilka miesięcy pełnił funkcję miejskiego konserwatora zabytków w Cieszynie. Z pośród wielu zrealizowanych projektów Ryszarda Makarewicza na Śląsku Cieszyńskim wyróżniają się: kolorystyka elewacji Muzeum Śląska

Cieszyńskiego w Cieszynie, kolorystyka i detale architektoniczne elewacji pohabsburskiego Zamku Dolnego na Wzgórzu Zamkowym (dzisiaj Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia w Cieszynie), witryna sklepu optycznego przy ul. Głębokiej w Cieszynie (pierwsza nowo zaprojektowana i zrealizowana witryna w drewnie w latach 90 – tych XX w.), detale architektoniczne elewacji i otoczenia zamku rodziny Błogockich w Cieszynie – Błogocicach, liczne wnętrza i detale architektoniczne cieszyńskich kawiarni, m.in. „Herbowej” i kawiarni w części zespołu zabudowy tzw. „Cieszyńskiej Wenecji”; detale architektoniczne: kute, historyzujące szyldy reklamowe dla starówki cieszyńskiej (m.in. kawiarni „Herbowa” – narożnik Rynku Głównego i ul. ks. L. Szersznika), istotna liczba nowych, historyzujących witryn drewnianych, dostosowanych do charakteru starówki Cieszyna.

Lista zrealizowanych działań projektowych R. Makarewicza jest obszerna przy czym charakteryzuje je także wysoka jakość projektowa i wykonawcza w skali miasta, regionu Śląska Cieszyńskiego, a także całego województwa śląskiego. Fakt ten zaowocował, zwłaszcza w latach 90-tych, podobnymi do cieszyńskich realizacjami najpierw w Bielsku – Białej, a potem np. w Rybniku i samych Katowicach. Równocześnie także zaczęły pojawiać się pochodne formalnie rozwiązania projektowe w różnych miejscowościach Śląska Cieszyńskiego, włącznie z Zaolziem (Skoczów, Wisła, Strumień, Jabłonków, Czeski Cieszyn, a także Istebna). Cieszyńskie realizacje R. Makarewicza w latach 90-tych ubiegłego wieku uczyniły z miasta liczący się na Śląsku ośrodek architektonicznego projektowania detali i wnętrz, i miały dlań duże znaczenie w zakresie ukształtowania obecnego stanu przestrzeni publicznej.

Większość projektów Makarewicza związana jest z obiektami historycznymi, gdzie niezwykle umiejętnie łączył ze sobą wymogi szacunku dla przeszłości ze współczesnymi potrzebami funkcjonalnymi, nie rezygnując przy tym z indywidualnych poszukiwań artystycznych, co wydatnie podnosiło zarówno klasę samych realizacji, jak i tak często, dowartościowywało, bezcenne niejednokrotnie zabytki Śląska Cieszyńskiego.

W 2003 r. Powiat Cieszyński, przyznał R. Makarewiczowi nagrodę w dziedzinie kultury (ob. im. ks. L.J. Szersznika), w kategorii ochrony dóbr kultury, za całokształt dokonań w zakresie architektury wnętrz i projektowania detali architektonicznych, szczególnie w obiektach zabytkowych Śląska Cieszyńskiego oraz za wynikającą z tych zdarzeń promocję Ziemi Cieszyńskiej.

Matkowski Eugeniusz – pisarz oraz autor wierszy i opowiadań w języku polskim i esperanto. Od 1959 r. zamieszkały na Śląsku Cieszyńskim w Chybiu.

Mazur Aleksandra – urodzona się w Katowicach artystka grafik, od lat związana z Cieszynem. Studia w zakresie grafiki warsztatowej ukończyła w Instytucie Sztuki na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach w filii w Cieszynie. Dyplomową pracę artystyczną obroniła w pracowni prof. Józefa Knopka.

Tworzy przede wszystkim grafikę warsztatową, ale sięga również do malarstwa i rzeźby. Treści jej prac graficznych przybierają formę częściowo abstrakcyjną powiązaną jednak z wyraźną sugestią znaczeniową, lub całkowicie figuralną w przypadku obrazów i rzeźb, najczęściej przedstawiających umiłowane przez nią zwierzęta. W latach 2005-2009

Aleksandra Mazur miała krajowe wystawy w Cieszynie, Jastrzębiu, Katowicach, Skoczowie i Wiśle, a za granicą – w 2009 r. brała udział w wystawie „Barwy Polski” we Włoszech, zorganizowanej w niewielkiej rzymskiej galerii „Cascina Farsetti”.

Michałek Monika urodzona w Gdańsku poetka, związana ze Śląskiem Cieszyńskim. Rozpoczęła studia polonistyczne na Uniwersytecie Gdańskim, w 1988 r. przeniosła się na Wydział Filologii Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Po zawarciu małżeństwa zamieszkała w Istebnej, gdzie pracuje jako nauczycielka języka polskiego w miejscowym gimnazjum. Z młodzieżą tworzy małe formy spektakli teatralnych, najczęściej poświęcone tematyce regionalnej. Natomiast wraz z mężem od 2000 r. wydaje lokalny rocznik o charakterze społeczno-kulturalnym – *Kalendarz z Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa*, w którym także zamieszcza swoje utwory literackie w formie esejów i wierszy, w tych ostatnich podejmując m.in. tematy związane z przemijaniem.

Dwukrotna laureatka cieszyńskiego Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego *O Złotą Wieżę Piastowską*, Konkursu Poetyckiego *O Herb Miasta Chrzanowa* i innych. W 2013 roku wydała tomik *Z okna na świat*.

+ **Miękinia Leon** – nauczyciel, pisarz i tłumacz urodzony i pracujący w Cieszynie. Absolwent polonistyki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Autor wierszy, opowiadań, gawęd, reportaży i tłumaczeń oraz słownika bibliograficznego poświęconego pisarzom cieszyńskim.

Molenda Adam malarz ur. w 1964 r. w Wodzisławiu Śląskim, absolwent Instytutu Sztuki, Filii U.Ś. w Cieszynie oraz uczeń (1989-1993) malarza Jerzego Nowosielskiego i grafika Andrzeja Pietscha – wykładowców z A.S.P. w Krakowie. Dyplom uzyskał na filii Uniwersytetu Śląskiego u Norberta Witka – 1992 r. Obecnie jest związany zawodowo z Instytutem Sztuki U.Ś. w Cieszynie. Jako malarz tworzy obrazy w typie abstrakcji geometrycznej, które cechuje, charakterystyczna dla sztuki współczesnej, skromność środków wyrazu oraz odwaga zestawień kolorystycznych.

Morcinek Krzysztof - malarz, rzeźbiarz, autor instalacji artystycznych i tzw. foto-obiektów (przetworzonych kompozycji fotograficznych). W latach 1985–1992 studiował w pracowni malarstwa u Zenona Moskwy oraz w pracowni grafiki u Eugeniusza Delekty w Instytucie Wychowania Plastycznego na Wydziale Pedagogiczno-Artystycznym Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie.

W jego pracach pierwszorzędne znaczenie ma związek ludzkiego poznawania i wyrażania, rozumiany jako źródło doświadczenia, które rozwiązuje podstawowe problemy człowieka. W tworzonych instalacjach artystycznych od początku łączył różnorodne techniki oraz materiały naturalne lub ich przetworzone pochodne, np. pióra, meble, wodę, drewno, marmur, ale także – okna, wino i krew. To zestawianie doprowadzało każdorazowo do ukazania związków odległych od siebie znaczeń. Zarówno w samym kształtowaniu, jak i w tytułach prac nie unikał Morcinek odniesień do tradycji literackiej, religijnej i mitologicznej. W latach 1990–1998 prowadził w Cieszynie niezależną autorską Galerię Miejsce. Zwłaszcza w latach 90. zajmował się scenografią oraz reklamą artystyczną w Cieszynie. Jest również kuratorem wystaw i projektantem wydawnictw o sztuce.

Niedoba Andrzej – publicysta, dramatopisarz – autor sztuk scenicznych oraz dziennikarz telewizyjny, pochodzący z Wisły. W latach 60-tych studiował polonistykę w Krakowie. Powszechnie znaną jego kompozycją literacką, często jednak nieautoryzowaną, są napisane pod koniec lat 60-tych słowa pieśni „Szumi Jawor”, do której muzykę, specjalnie dla Zespołu Regionalnego Pieśni i Tańca „Wisła”, stworzył w tym czasie wiślański nauczyciel i ojciec Andrzeja – Adam Niedoba. Napisana z intencją stanowienia muzyczno-regionalnego motta zespołu, stała się pieśń *Szumi Jawor* po latach formą hymnu prawie wszystkich górali beskidzkich, urastając także stopniowo do rangi utworu o podobnym znaczeniu i zastosowaniu, jak XIX-wieczna pieśń „Za chlebem”, bardziej znana pod nazwą „Góralu czy ci nie żal”, do której słowa napisał jeden z pisarzy polskiego pozytywizmu – Michał Bałucki.

Oszelda Jerzy – poeta i dziennikarz mieszkający i tworzący w Cieszynie, syn Władysława – dziennikarza i przez dłuższy czas nestora dziennikarzy polskich. Podjął próby kontynuacji działań ojca w zakresie budowania twórczych stosunków międzyludzkich na gruncie lokalnym. Zainteresowania filozoficzne skłoniły go do poszukiwań religioznawczych oraz relacji międzyludzkich, a także ekologicznych (teksty utworów z tej ostatniej dziedziny umuzykalnia młodzieżowy zespół „Poethicon” z Cieszyna) Jest członkiem Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Pala Tomasz - pianista jazzowy, aranżer i twórca adaptacji muzyki do spektakli teatralnych. Absolwent Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej na Akademii Muzycznej w Katowicach.

Jeszcze podczas studiów wystąpił z Big Bandem Akademii Jazzowej podczas festiwalu Jazz Jamboree w 1993 r. Występował także kilkakrotnie na festiwalu Rawa Blues w katowickim spodku. Od 1998 r. jest na stałe związany z zespołem Ireneusza Dudka „Shakin' Dudi”, z którym po raz pierwszy wystąpił jednak już w 1993 r. – w koncercie sylwestrowym programu 2 TVP. Przez rok towarzyszył również, podczas koncertów krakowskiej wokalistce, gitarzystce i kompozytorce – Martynie Jakubowicz. Kilka płyt nagrał natomiast ze śląskim gitarzystą jazzowo-bluesowym – Grzegorzem Kapołą. Z pośród nich płyta zatytułowana *Blue Blues II* została określona, przez cenionego polskiego pianistę i muzyka jazzowego – Piotra Kałużnego – na łamach ogólnopolskiego miesięcznika *Muzyk* z marca 2000 r., jako „najlepsza płyta bluesowa nagrana kiedykolwiek w Polsce”. Obecnie współpracuje z Janem Plutą, byłym perkusistą zespołu „Kombi” oraz prowadzi własne trio jazzowe, w którym oprócz Tomasza Pali grają – Bartłomiej Stuchlik na kontrabasie i Łukasz Walczak – na perkusji. Trio T. Pali gra standardy jazzowe, a także własne kompozycje. Na Śląsku Cieszyńskim współdziała muzycznie z Karoliną Kidoń – pochodzącą z Ustronia wokalistką soulowo-bluesowego, cieszyńskiego zespołu „Puste Biuro” oraz z Rafałem Cymorkiem, dla którego aranżuje muzykę do widowisk organizowanych przez niego w Gminnym Ośrodku Kultury w Chybiu.

Jako aranżer zaadaptował m.in. piosenki zespołu „Skaldowie” do tekstów Agnieszki Osieckiej w związku ze widowiskiem muzycznym *Słodkie rodzyńki, gorzkie migdały*, który wystawiany był począwszy od 2010 r. w Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie oraz w Teatrze Dramatycznym w Płocku. Współpracuje również z Teatrem Polskim w Bielsku Białej, wykonując m.in. muzykę do spektaklu *Zła Opinia* z piosenkami francuskiego barda – Georges'a Brassens'a oraz z aktorką – Katarzyną Dendys-Kosecka,

dla której sparafrazował piosenki do muzycznego monodramu poświęconego Edith Piaf.

Pasterczyk Krystyna – rzeźbiarka, urodzona 13 sierpnia 1960 r. w Jaśle. W 1980 roku ukończyła Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych w Tarnowie. W latach 1981 - 1986 studiowała na Wydziale Pedagogiczno - Artystycznym cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Dyplom w 1986 r. w pracowni rzeźby u Jana Hermy, a w zakresie teorii sztuki u Katarzyny Olbrycht. Po ukończeniu studiów podjęła pracę w na U.Ś. w Cieszynie w Katedrze Malarstwa i Rzeźby. W latach 1989 - 1991 była pedagogiem w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Miejscu Piastowym k. Krosna. W latach 90. współpracowała z Krzysztofem Morcinkiem i Andrzejem Szewczykiem w niezależnej Galerii *Miejsce w Cieszynie*. W latach 1991-2001 była członkiem nieformalnej grupy artystycznej w składzie: Marek Chlanda, Marek Kuś, Piotr Lutyński, Krzysztof Morcinek, Andrzej Szewczyk – praktycy oraz Andrzej Przywara i Jan Trzupek – teoretycy. Obecnie mieszka w Cieszynie jest związana z Katedrą Rzeźby Instytutu Sztuki w Cieszynie, gdzie prowadzi autorską pracownię rzeźby na kierunku Edukacja Artystyczna. W latach 2009-2013 pracowała również jako pedagog w Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach. Ponadto w latach 2001 i 2009 – na Wydziale Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku – uzyskała kwalifikacje artystyczne I i II st. uzyskała

Krystyna Pasterczyk zajmuje się rzeźbą, tzw. obiektem, instalacją oraz wideo. W swojej sztuce zdecydowanie odeszła od tradycyjnej estetyki, poszukiwań formalnych i niezawodności warsztatu na rzecz uzasadnień konceptualno-egzystencjalnych, nie rezygnując jednak z przedmiotu rzeźbiarskiego. Wielką wagę przywiązuje przy tym do istoty i źródła używanych materiałów. Wykorzystując m.in. kamień, drewno, wosk, stal, sól czy żywe kwiaty – stara się w swojej artystycznej wypowiedzi zachować ich naturalne właściwości. W konstrukcji prac duże znaczenie mają dla niej skojarzenia poetyckie, słowa, zdania, urywki poezji. Wykorzystuje także wytworzone przedmioty lub ich fragmenty. W zakresie znaczeniowym ważne są dla niej zestawienia przeciwieństw: ciężar – lekkość, trwałość – efemeryczność, upływ czasu – poczucie nieskończoności, pamięć – tajemnica istnienia.

Pilch Jerzy – pisarz, felietonista, scenarzysta filmowy, prozaik i publicysta. Wierną publiczność zdobył sobie w stanie wojennym jako autor niezwykle zabawnych, satyrycznych felietonów literackich, czytanych na spotkaniach krakowskiego czasopisma mówionego „Na Głos”. Prędko też stał się jednym z najpopularniejszych autorów „Tygodnika Powszechnego”, a następnie „Polityki”, gdzie pełni rolę stałego felietonisty, nadając swym tekstom własny, niepowtarzalny styl. Pierwszy zbiór opowiadań, który wypełnił groteskowymi portretami znanych wtajemniczonym (często mieszkańcom Ziemi Cieszyńskiej) ludzi i zdarzeń – zdawał się przedłużeniem jego felietonów i publicystyki. Jego atrakcyjne językowo, a często także zabawne opowieści podszyte są jednak nostalgią: ich bohaterowie poszukują daremnie smaku swej młodości i ludzi odchodzących w przeszłość. Ten ból egzystencji ukończyć może jedynie ubranie wspomnień w literacką, anegdotyczną formę, co też Jerzy Pilch zrobił w sposób bardzo trafny. Jego proza była również adaptowana w teatrze i filmie. Był czterokrotnie nominowany do nagrody Nike i otrzymał ją w roku 2001 za powieść *Pod Mocnym Aniołem*.

Powieści Jerzego Pilcha tchną, nie zawsze zrozumiałym, a często również niewygodnym dla wielu, ale za to na pewno prowokującym do aktywnych przemyśleń, autentyzmem przeżyć i wypowiedzi. W swoich poczytnych utworach często niezwykle barwnie portretuje Śląsk Cieszyński, a szczególnie rodzinne miasto Wisłę. Ten wizerunek rodzimych stron, jest zatrzymana w czasie i niepowtarzalną wizją artystyczną, a ze względu na pozycję, jaką cieszy się już obecnie pisarz wśród krytyki oraz sławę – wśród czytelników – stanowi żywą i nieocenioną promocję Śląska Cieszyńskiego.

W 2004 r. otrzymał Nagrodę Powiatu Cieszyńskiego (ob. im. ks. L.J. Szersznika) w kategorii twórczości artystycznej, za całokształt dokonań literackich mających na względzie utrwalenie ludzi, ich życia i obyczajowości Śląska Cieszyńskiego oraz za wynikającą stąd promocję Ziemi Cieszyńskiej.

Pietroszek Stanisław – dziennikarz, filolog polski (studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim i w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim) założyciel – twórca i wydawca ukazującego od połowy lat 90 – tych XX w., pierwszego regionalnego czasopisma kulturalno – społecznego na Śląsku Cieszyńskim – „Znad Olzy”, będącego początkowo miesięcznikiem, następnie dwumiesięcznikiem i kwartalnikiem. Będąc aktywnie zainteresowany toczącym się życiem, stworzył Pietroszek unikalne czasopismo, które przez szereg lat zajmowało się sprawami kultury – na ogół – lokalnej, historii kultury i w którym poruszano także oryginalne, ciekawe wątki historii lokalnej i powszechnej. Sam pisze o zjawiskach społecznych, przeważnie w kontekście współczesnym, częstokroć ujawniając zmysł obserwacji, poczucie humoru, a niejednokrotnie także niepośledni warsztat pisarski.

Piwko Tomasz – ur. w 1969 r. w Cieszynie, dyrygent, chórmistrz oraz pedagog muzyczny w zakresie emisji głosu.

W 1993 r. ukończył kierunek Wychowania Muzycznego na Wydziale Pedagogiczno – Artystycznym ówczesnej Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. W 1998 r. dodatkowo ukończył także studia podyplomowe w Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy w zakresie chórmistrzowskim, zaś w 2006 r. – emisji głosu. W latach 1996-2000 studiował także dyrygenturę symfoniczną w Akademii Muzycznej w Krakowie, w klasie prof. Jerzego Katlewicza, a później prof. Józefa Radwana.

W latach 1989-1996 pełnił w Cieszynie funkcję organisty kościoła oo. bonifratrów, a od roku 1999 do 2006 tutejszego kościoła parafialnego p.w. św. Marii Magdaleny. Jako nauczyciel muzyki w latach 1992-1996 był związany z Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie, a pomiędzy 1999-2002 – z Państwową Szkołą Muzyczną w Jastrzębiu-Zdroju. Jako śpiewak w latach 1993-1994 był członkiem Zespołu Śpiewaków *Camerata Silesia* w Katowicach i wziął także udział w kilku dużych produkcjach operowych: *Śpiewacy Norymberscy* R. Wagnera z zespołem *Teatro del Maggio Musicale* we Florencji pod dyr. Zubina Methy – w 2004 r., *Parsifal* R. Wagnera z zespołem *Teatru La Fenice w Wenecji* oraz *Lucrecia Borgia* w ramach *Opern Festival – Engadin* w St. Moritz – obydwie ostatnie wydarzenia w 2005 r.

Jako chórmistrz-dyrygent, początkowo był związany z chórem Instytutu Pedagogiki Muzycznej Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, a od początku lat 90-tych do chwili obecnej współpracuje z zaolziańskim ruchem śpiewaczym, pełniąc obecnie funkcję dyrygenta dwóch zespołów chóralnych -

chóru mieszanego *Harfa* z Czeskiego Cieszyna i chóru mieszanego *Dźwięk* z Karwiny-Raju, a także funkcję dyrektora Rady Artystycznej Stowarzyszenia Śpiewaczo-Muzycznego na Zaolziu. Poza działaniami w ściśle pojętym ruchu śpiewaczym na Zaolziu, w 1998 r. Tomasz Piwko wraz z Renatą Wdówką – dyrektorką Podstawowej Szkoły Artystycznej w Czeskim Cieszynie, założył Orkiestrę Euroregionu „Śląsk Cieszyński”, skupiającą polskich i czeskich muzyków, w której do chwili obecnej pełni funkcję kierownika artystycznego. Pod jego dyktando orkiestra zaznaczyła swoją obecność udziałem m.in. w okolicznościowych koncertach związanych z rocznicami powstania Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego, czy też w ramach cieszyńskiej Dekady Muzyki Organowej, Chóralnej i Kameralnej.

Jako pedagog – specjalista w zakresie emisji głosu – związany jest ze śląskimi Nauczycielskimi Kolegiami Języków Obcych oraz z Wyższą Szkołą Edukacji w Sporcie w Wiśle. Stale współpracuje również z Ośrodkiem Doskonalenia Zawodowego dla nauczycieli „Publisher- Innowacje” w Cieszynie oraz Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym w Bielsku-Białej.

Ptak Grzegorz – ur. w 1977 r. w Kielcach malarz i lalkarz, związany ze Śląskiem Cieszyńskim. W latach 1993-97 był uczniem kieleckiego Liceum Plastycznego im. Józefa Szermentowskiego. W 1997 r. rozpoczął naukę w cieszyńskim Instytucie Sztuki Uniwersytetu Śląskiego, w którym w 2002 r. obronił z wyróżnieniem dyplom z malarstwa w pracowni prof. Jerzego Wrońskiego.

Grzegorz Ptak uprawia ilustracyjne malarstwo akrylowe, które wskazuje na jego inspiracje związane ze światem baśni i fantazji. Choć z biegiem czasu tematy obrazów ulegały zmianom, jednak ich jądrem wciąż pozostaje atmosfera teatralności i tajemnicy. Wynika ona zarówno z inspiracji magią teatru, jak i – w pewnym stopniu dzięki klimatycznym ilustracjom Rosjanina Giennadija Spirina – baśniami słowiańskimi, a poprzez fascynację ilustracjami Norwega Theodora Kittelsena i Szweda – Johna Bauera – także opowieściami północy. Koncentracją i prostotą ujęcia tematu obrazu G. Ptaka nawiązują do idei Ikony.

Grzegorz Ptak brał udział w wielu akcjach dobroczynnych o charakterze artystycznym, organizowanych przez Kapitułę Orderu Uśmiechu w Warszawie, Fundację Wielkie Serce w Krakowie, Stowarzyszenie Cieszyńskiej Młodzieży Twórczej, Fundację Serce ze Świdnicy oraz Dom Książki, firmę Gemini Art i fundację Nowe Horyzonty – w Warszawie.

Jego prace pokazywane były na wielu wystawach indywidualnych i brały udział w licznych wystawach zbiorowych w Polsce i za granicą. Malarz prowadzi również współpracę z wieloma galeriami w krajowych i zagranicznymi. Obrazy G. Ptaka znajdują się w prywatnych zbiorach w Polsce i zagranicą, a w tym we Francji, Kanadzie, Niemczech, Stanach Zjednoczonych, Wielkiej Brytanii i Włoszech.

Wraz ze swoją żoną Mariolą, G. Ptak prowadzi przedsięwzięcie plastyczno-teatralne o nazwie *Teatr Księżyc*, w ramach którego stworzyli kilkanaście mini-spektakli. Oboje artyści dopełniają nimi własne wernisaże, na zasadzie przestrzennej kontynuacji zaprezentowanych obrazów, wyrażonej wyłącznie ruchem oraz mimiką. *Teatr Księżyc*, jako zjawisko artystyczne, doczekał się wyróżnienia o nazwie *Froudian Artist of The Month*, przyznanego w czerwcu 2006 r. przez Briana i Wendy Froud – znanych ilustratorów i lalkarzy, którzy współpracowali m.in. z Jimem Hensonem, tworząc artystyczną koncepcję filmów *Labirynt* i *Dark Crystal*. Wyróżnieniem indywidualnym G. Ptaka była,

otrzymana dnia 25 listopada 2008 r., nagroda przyznawana przez Deviantart galery w kategorii „Dzieło dnia”, za kompozycję *Mały wilk i stara kobieta*.

Ptak Mariola – ur. w 1977 r. w Tychach i związana ze Śląskiem Cieszyńskim malarka, a także scenograf, autorka kostiumów, lalek teatralnych i ceramiki artystycznej. W latach 1993-97 uczęszczała do Liceum Plastycznego im. Józefa Pankiewicza w Katowicach. W 1997 r. rozpoczęła naukę w cieszyńskim Instytucie Sztuki – Uniwersytecie Śląskiego w Katowicach. W 2002 r. z wyróżnieniem obroniła tu dyplom z malarstwa w pracowni prof. Jerzego Wrońskiego.

Jako malarka tworzy realistyczne, ciepłe i zróżnicowane w kolorze portrety z pewnym odniesieniem do malarstwa dekoracyjnego lat 20-tych i 30-tych ubiegłego wieku z kręgu śródziemnomorskiego. Od strony treści malarstwo Marioli Ptak dzieje się przestrzeni, w której główną rolę gra – zatrzymana w kadrze obrazu – kobieta – w tańcu, w kwiatach, z filiżanką herbaty, czy w teatrze.

Mariola Ptak brała udział w wielu akcjach dobroczynnych o charakterze artystycznym, organizowanych przez Kapitułę Orderu Uśmiechu w Warszawie, Fundację Wielkie Serce w Krakowie, Stowarzyszenie Cieszyńskiej Młodzieży Twórczej, Fundację Serce ze Świdnicy oraz Dom Książki, firmę Gemini Art i fundację Nowe Horyzonty – w Warszawie.

Prace jej pokazywane były na wielu wystawach indywidualnych i brały udział w licznych wystawach zbiorowych w Polsce i za granicą. Artystka współpracuje również z wieloma galeriami w krajowymi i zagranicznymi. Obrazy M. Ptak znajdują się w prywatnych zbiorach w Polsce i zagranicą, a m.in. we Francji, Meksyku, Niemczech, Stanach Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii.

Malarka wraz ze swoim mężem Grzegorzem prowadzi przedsięwzięcie plastyczno-teatralne o nazwie *Teatr Księżyc*, w ramach którego stworzyli kilkanaście mini-spektakli. Oboje artyści dopełniają nimi własne wernisaże, na zasadzie przestrzennej kontynuacji zaprezentowanych obrazów, wyrażonej wyłącznie ruchem oraz mimiką. *Teatr Księżyc*, jako zjawisko artystyczne, doczekał się wyróżnienia o nazwie *Froudian Artist of The Month*, przyznanego w czerwcu 2006 r. przez Briana i Wendy Froud – znanych ilustratorów i lalkarzy, którzy współpracowali m.in. z Jimem Hensonem, tworząc artystyczną koncepcję filmów *Labirynt* i *Dark Crystal*.

Innymi pasjami artystycznymi M. Ptak są też teatr i taniec. Brała udział w warsztatach tańca współczesnego i formy japońskiego teatru tańca – butoh. W 2000 r. grała i tańczyła w cieszyńskim Teatrze Aspect-Espace. Współtworzyła również scenografię, projekty kostiumów, choreografię do spektakli teatralnych wystawianych w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie przez uczniów Szkoły Podstawowej im. Św. Rodziny w Cieszynie. Natomiast jako pedagog, od 2002 r. prowadzi autorskie zajęcia baletowe dla dzieci w wieku od lat trzech.

Riess Wojciech – architekt z Cieszyna, pełniący w latach 80-tych i 90-tych XX w. funkcję Architekta Miejskiego w Cieszynie. Pochodzi z rodziny o tradycjach budowlanych z dawna osiadłej w Cieszynie; zajmuje się problematyką kształtu i rekonstrukcji dawnych tradycyjnych, miejscowych form detali architektonicznych oraz elementów wyposażenia wnętrz i mebli. Projektuje również kolorystykę przeznaczoną dla obiektów historycznych w Cieszynie: kościół św. Krzyża przy ul. ks. L. J. Szersznika, kamienice przy

Rynku oraz posadzki w historycznej części miasta: nawierzchnia ul. Szerokiej. Zajmuje się także zagadnieniami urbanistycznymi w Cieszynie, w tym: ogólnie – problematyką rewitalizacji historycznego śródmieścia oraz sprawami uporządkowania lokalnych przestrzeni miejskich – place J. Słowackiego i Teatralny w Cieszynie.

Sabath Beata – poetka, nauczycielka języka polskiego w cieszyńskich szkołach. Dziennikarka Katowickiego Ośrodka TVP. Absolwentka Filologii Polskiej Uniwersytetu Śląskiego o specjalności pedagogicznej w Sosnowcu oraz studiów podyplomowych w zakresie dziedzictwa kulturowego w Filii U.Ś. w Cieszynie. Debiutowała w 1982 r. na łamach „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”. Tworzy wiersze nasycone życiem natury i człowieka, często umiejscawianych w rodzimym regionie i kontekście religijnym. Publikowała w czasopiśmie literackich i katolickich oraz na antenie Polskiego Radia. Wydała kilka własnych tomików poezji, m.in.: *Myśli zielonych godzin* – Cieszyn 1992 r., *Cisza śpiewająca* – Cieszyn 1994 r. oraz *Pieśni dla Ciebie* – Skoczów 2004 r. Jej wiersze ukazały się również w wydaniach zbiorowych i antologiach publikowanych w regionie i w kraju. Jest członkiem Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Setkiewicz Małgorzata – malarka, ilustratorka, grafik i rzeźbiarka ur. w 1952 r. w Katowicach. Absolwentka Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie Wydział Grafiki w Katowicach. W swych pracach interpretuje wiślańską przyrodę i krajobraz. Maluje akwarelą i rysuje góry, kwiaty, drzewa, liście, zwierzęta. Utrwała na płótnie olejem krajobrazy wiślańskie. Okazjonalnie tworzy też płaskorzeźby, maski, kompozycje kwiatowe z gipsu oraz projektowała ceramikę. Uprawiała korzenioplastykę. Jako grafik projektuje okładki do książek oraz ilustruje podręczniki szkolne dla wydawnictwa „Innowacje”. Należy do Stowarzyszenia „Beskidzka 5” oraz do „Grupy Twórców Wiślanie”.

Skauba-Krentowicz Małgorzata – rzeźbiarka-ceramik z Cieszyna związana jako wykładowca z Wydziałem Artystycznym w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Tworzy ceramiki barwione, zwarte w formie z detalami wydobywanymi częstokroć przez fakturę i dodatkowe barwienia.

Skupień Emilia – malarka i grafik z Cieszyna. Odbiła 3-letnie studia na Wydziale Malarstwa w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (u prof. Stanisława Fijałkowskiego) i jest absolwentką Wydziału Grafiki w Katowicach – dyplom w 1976 r. – w pracowni malarstwa Jana Dutkiewicza.

Uprawia malarstwo w technice olejnej, akwarelowej (architektura Śląska Cieszyńskiego) oraz pasteli (kartony projektowe do witraży). Jako projektantka witraży jest autorką m.in. nowych witraży w kościele p.w. św. Marii Magdaleny w Cieszynie. W zakresie grafiki użytkowej tworzy ilustracje książkowych m.in. do podręczników dla wydawnictwa „Innowacje”. Uprawia malarstwo i grafikę figuratywną, tworząc m.in. portrety Górali Śląskich, a w zakresie witraży – podejmując tematykę religijną, która stanowi spora część jej twórczości.

Brała udział w wielu konkursach i wystawach pokonkursowych, a m.in.: w konkursie im. Jana Szychalskiego w Poznaniu, tamże – w Biennale Sztuki dla Dziecka, „Bielskiej Jesieni”, Międzynarodowym Biennale Grafiki Użytkowej w Brnie, Ogólnopolskim Triennale Akwareli w Lublinie.

Skutnik Jarosław – grafik; ur. w 1963 r. w Mońkach (woj. podlaskie). W latach 1985-1990 studiował w cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach na wydziale Pedagogiczno-Artystycznym – dyplom w Pracowni Grafiki u prof. Eugeniusza Delekty. W 1988 r. rozpoczął równoległe studia w Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu w pracowni rysunku prof. Jarosława Kozłowskiego i pracowni grafiki warsztatowej prof. Tadeusza Jackowskiego, które ukończył z wyróżnieniem w 1993 r. W latach 1992-1993 otrzymywał stypendium Ministra Kultury i Sztuki. Od 1994 r. pracuje w Instytucie Sztuki na cieszyńskim Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach prowadząc pracownię grafiki.

Jego prace reprezentują grafikę warsztatową, komputerową, rysunek oraz tzw. instalacje. W zakresie grafiki komputerowej tworzy formy barwnych elektroniczno-fotograficznych kolaży z udziałem elementów botanicznych i fragmentów pejzażu. Natomiast w instalacjach posługuje się techniką elektronicznego zapisu obrazu (wideo-art). Swoje prace prezentował na kilkudziesięciu wystawach indywidualnych i zbiorowych m.in. w Poznaniu, Warszawie, Katowicach, Bielsku-Białej i Białymstoku, zaś poza granicami kraju w Londynie, Ostrawie i Wiedniu.

Sławek Tadeusz – filolog polski i angielski, poeta, publicysta; urodzony w Katowicach, absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego, nauczyciel akademicki. Autor prac z zakresu historii literatury angielskiej i amerykańskiej oraz z pogranicza filozofii i literatury, komparatystyki i translatoryki. Autor książek poetyckich i tłumaczeń.

Słonina Mieczysław – poeta, absolwent polonistyki w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Autor licznych wierszy i poematów. Współpracownik lokalnego czasopisma literackiego „Nowa Formacja” z Chybia.

Słupczyński Bogusław – aktor teatralny, reżyser, a także scenarzysta zamieszkały i pracujący w Cieszynie; ur. w 1965 r. w Bielsku-Białej; absolwent Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. A. Zelwerowicza w Warszawie. Aktor Teatru Polskiego w Warszawie za dyrekcji Kazimierza Dejmka (1988-1990) W 1990 r. Organizator jednego z pierwszych prywatnych Studiów Aktorskich w Polsce – Studio Aktorskie AS w Warszawie. W latach 1993-1995 twórca Teatru Studio Aktorskie w Puławach. Od 1996 r. związany z tzw. nurtem etnicznym i antropologicznym w teatrze. Za spektakl „Historia Konia”, według Lwa Tołstoja, nagrodzony przez Telewizję Polską na Ogólnopolskim Festiwalu Małych Form Teatralnych w Szczecinie w 1997 r. W spektaklu tym po raz pierwszy też sięgnął po motywy obrzędowe Beskidu Żywieckiego i Śląskiego. W 1999 r. przeniósł się do Cieszyna, gdzie wspólnie z żoną Katarzyną stworzył, przy Cieszyńskim Ośrodku Kultury – Cieszyńskie Studio Teatralne. Jednocześnie zakłada, uzupełniające teatralną i aktorską aktywność Stowarzyszenie Na Rzecz Odnowy i Współistnienia Kultur „Sałasz”. W Cieszynie tworzy wraz z zespołem C.S.T. spektakle nawiązujące m.in. do spraw tożsamości indywidualnej i zbiorowej. Zespół C.S.T. otrzymał za swoje dokonania kilka liczących się nagród. W 2008 r. teatr C.S.T. zakończył pracę nad kolejnym spektaklem pt. "Bolko Kantor". Bogusław Słupczyński jest autorem scenariusza oraz reżyserem tego spektaklu.

Smykowska Jadwiga – grafik-drzeworytnik, malarka i rzeźbiarka z Cieszyna, urodzona 1 marca 1945 r. w Czeskim Cieszynie. Wiodącą techniką w jej twórczości jest drzeworyt sztorcowy. Studiowała na Wydziale Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Dyplom uzyskała w 1971 r. w pracowni drzeworytu u Franciszka Bunscha oraz grafiki – u Witolda Chomicza. W latach 1971-75 prowadziła pracownię drzeworytu na Wydziale Grafiki w Katowicach A.S.P. w Krakowie, natomiast pomiędzy 1974-80 rokiem – pracownię druku wypukłego na kierunku Kształcenia Plastycznego w cieszyńskiej filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Jest m.in. członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Drzeworytników – XYLON.

Tworzy grafiki o tematyce alegoryczno-portretowej, krajobrazy – częstokroć z Beskidów Śląskich i portrety górali. Zwłaszcza drzeworyty Jadwigi Smykowskiej wyróżniają się biegłością rysunkową, rzadko dziś spotykaną precyzją warsztatu graficznego oraz indywidualnym stosunkiem plastycznym do portretowanych osób.

Miała liczne wystawy indywidualne w wielu miastach Polski oraz za granicą m.in. w Niemczech, Szwecji i w odległej Australii. Jest też laureatką wielu nagród krajowych i międzynarodowych w tym Grand Prix (m.in. w Mediolanie i we Fryburgu). Jej prace znajdują się w najważniejszych muzeach Górnego Śląska, a m.in. także na Zamku Królewskim na Wawelu w Bibliotece Narodowej w Warszawie i w placówkach muzealnych za granicą (Niemcy, Rosja, Szwajcaria).

Sojka Marek – architekt z Cieszyna, gdzie prowadzi prywatną pracownię projektową „Studio Projekt”, zajmującą się w szczególności projektami mieszkalnych domów jednorodzinnych. W latach 90-tych XX w. wykonywał liczne projekty elementów architektonicznych dla historycznych budynków w Cieszynie – historyzujące witryny sklepów, kawiarni i restauracji, kolorystyki fasad.

Stoch Jarosław – malarz, rzeźbiarz, twórca tzw. instalacji, zamieszkały w Cieszynie. Tworzy utwory plastyczne, częstokroć składające się z drewnianych obramień np. w formie szuflad i ułożonych w nich lub wklejonych w rzędach ceramicznych elementów, czasami odcisków dłoni ludzkiej, bywa, że opisywanych pojedynczymi słowami.

Suszka Cecylia – ur. w 1970 r. w Dębicy, związana ze Śląskiem Cieszyńskim pedagog i poetka. Absolwentka Filologii Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego, w którym w 2000 r. uzyskała również stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa. Jest nauczycielką języka polskiego w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Istebnej i autorką wierszy, nierzadko o charakterze egzystencjalnym oraz esejów literackich. Jej wiersze o tematyce miłosnej bywają wsparte na osiągnięciach tzw. poezji lingwistycznej, której jedną z cech jest język jako temat poetycki, czasem z uwypukleniem wieloznaczności słów. Swoje eseje publikowała zwłaszcza na łamach czasopism: „Dekada Literacka”, „Ruch Literacki” i śląskiego „Forum Nauczycieli”, natomiast jej wiersze najczęściej ukazują się w lokalnej prasie. Jako pedagog realizuje także swoje zainteresowania teatrem. Jest m.in. inicjatorką Powiatowego Konkursu Recytatorskiego, który cyklicznie odbywa się w istebniańskim gimnazjum. Kilkakrotnie jej staraniem (albo we współpracy z innymi polonistkami) wydano również utwory literackie uczniów Gimnazjum w Istebnej. Wiersze C. Suszki znalazły uznanie na

forum regionalnym i ogólnopolskim. W 2005 r. została wyróżniona w konkursie poetyckim „Credo” w Bielsku-Białej, czterokrotnie (2008, 2010, 2012, 2014) – była laureatką *Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego „O Złotą Wieżę Piastowską”* w Cieszynie, a dwukrotnie (2009, 2010) – *Ogólnopolskiego i Polonijnego Turnieju Poetyckiego „O Srebrne Pióro Prezydenta Miasta Mielca*. Zdobyła również wyróżnienie w *XX Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim im. Jana Krzewniaka* na Mazowszu, w *XXVII Jesieni Poetyckiej* oraz *Konkursie Poetyckim „O Złota lirę”*. Wydała dwa tomiki poezji: *Kolory miłości* oraz *Łkanie pszczoł*.

Szołomiak Elżbieta – ur. w 1940 r., malarka mieszkająca w Ustroniu. W 1965 r. ukończyła studia na Wydziale Sztuk Plastycznych w Toruniu. Debiutowała wystawą indywidualną w salonie „Desy” w Warszawie w 1974 r. W Ustroniu zamieszkała w 1985 r., gdzie wystawiała swoje prace w Miejskiej Bibliotece Publicznej, w Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa (1996 r.. 2009 r.) oraz w Oddziale tego Muzeum – Zbiory Marii Skalickiej (1998 r.). Maluje w konwencji współczesnego realizmu. Prace swoje wystawiała również w wielu galeriach w Polsce (Opole, Zakopane, Bielsko-Biała, Jarosław, Katowice, Warszawa, Wisła, Paczków, Olsztyn, Lubaczów). Z kilkudziesięciu wystaw zagranicznych do najważniejszych należały: w Wiedniu i Lipsku w 1985 r., w Osace i Kyoto w Japonii w 1991 r. oraz Dżakarcie w Indonezji w roku 2000 r.

Śliwka Karol – grafik, projektant funkcjonujących w powszechnej świadomości ogólnopolskich znaków graficznych. Absolwent Warszawskiej A.S.P. Mieszkający i pracujący w Warszawie, ale pochodzący z Harbutowic twórca takich znaków graficznych, jak m.in.: orzeł w podręczniku Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych, znaku Ministerstwa Łączności, znaku „Smyk” warszawskiego domu towarowego, rozkwitającego kwiatu na kremach marki „Uroda”, falującego znaku na flakonach wody kolońskiej „Wars”, a zwłaszcza najbardziej chyba znanego ze wszystkich – słynnego znaku „skarbonki” Banku PKO BP. Ogółem zaprojektował prawie czterysta znaków graficznych, nagradzanych, wdrażanych i funkcjonujących przez długie lata w wizualnej świadomości zbiorowej Polaków.

O ile jednak same projekty są powszechnie rozpoznawalne, to ich autor pozostaje prawie nieznan. Choć Karol Śliwka ma wszechstronne wykształcenie plastyczne w dziedzinie grafiki użytkowej jest właściwie samoukiem. W latach 50-tych skończył Wieczorową Szkołę Malarstwa, Rzeźby i Grafiki w Bielsku – Białej, w tym czasie zdobywając też pierwsze doświadczenia graficzne dzięki pracy zarobkowej w drukarni. Następnie ukończył Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych z tytułem rzeźbiarza-kamieniarza. Wreszcie kolejnym etapem jego edukacji była wymarzona warszawska ASP – jednak znów nie grafika, ale malarstwo pod kierunkiem polskiego kolorysty prof. Eugeniusza Eibischa. Równolegle jednak stale interesował się grafiką. W swoim czasie Karol Śliwka wygrywał większość konkursów na znaki firmowe, logotypy i herby. Znaki graficzne autorstwa Jerzego Śliwki łączy prostota, funkcjonalność, czytelność, uniwersalna wymowa, świetna kompozycja i staranny rysunek. Projektował także znaczki pocztowe. W ostatnich latach daje się zauważyć zainteresowanie, a nawet pewne zafascynowanie jego znakami graficznymi ze strony młodych projektantów oraz powrót do ich stylistyki. Dowodzi to jakości plastycznej

znaków graficznych K. Śliwki, które oparły się próbie czasu, a co wydaje się być jednym z najlepszych testów dla wszelkiej twórczości człowieka.

Trepka Andrzej – pisarz i publicysta urodzony w Warszawie, zamieszkały w Wiśle-Malince. Autor powieści i opowiadań fantastycznych oraz współpracownik licznych czasopism. Członek Bielskiego Klubu Pisarzy.

Turant Witold – autor wierszy i esejów, tłumacz, dziennikarz Radia Katowice. Debiutował na początku lat 70-tych na łamach prasy studenckiej. Opublikował kilka książek prozatorskich i poetyckich. Publikował również w periodykach – „Śląsku”, „Odrze” i „Opcjach”. Jest autorem tłumaczeń prozy i poezji anglojęzycznej. Od 1988 r. mieszka w Górkach Wielkich.

Tyrna Karol – architekt z Cieszyna, projektant m. in. przebudowy i modernizacji międzywojennego budynku dawnego Urzędu Skarbowego przy pl. Wolności w Cieszynie oraz budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej na Śląsku Cieszyńskim.

Węgrzyn Kazimierz Józef – poeta zamieszkały w Istebnej. Urodził się 1 stycznia 1947 roku w Miejscu Piastowym koło Krosna na Podkarpaciu. Po śmierci ojca wyruszył w Bieszczady, gdzie zarabiał na chleb pasąc bydło. Ciężko jednak zachorował i skierowano go na leczenie do sanatorium dla dzieci i młodzieży w Istebnej. Tam ukończył Liceum Ogólnokształcące, a następnie założył rodzinę i podjął pracę zawodową. Najpierw jako wychowawca w internacie, a po ukończeniu studiów polonistycznych na Uniwersytecie Jagiellońskim jako nauczyciel w sanatoryjnej ogólnokształcącej szkole średniej. Zadebiutował w 1977 roku na łamach „Gościa Niedzielnego”, a w dwa lata później wyszedł jego debiutancki tomik, „Próba samookreślenia”. Za wydany w podziemnej oficynie „Śląsk” tom „Czarne kwiaty” (1984) otrzymał nagrodę specjalną Śląsko-Dąbrowskiego Komitetu Kultury Niezależnej.

Łącznie ukazało drukiem prawie około 50 tomików jego poezji, w tym kilka obszernych, kilkusetstronicowych. W jego twórczości przeważają wiersze o tematyce religijnej i patriotycznej oraz opiewające piękno krajobrazu i przyrody beskidzkiej. Jest też autorem fraszek odnoszących się do spraw ogólnoludzkich, a czasami także do współczesnych kwestii społecznych i politycznych w Polsce. Przykładem twórczości K.J. Węgrzyna o tematyce beskidzko-cieszyńskiej jest obok kilku innych wydany 2004 r. tomik „Różaniec Istebniański”. W 2009 r. – kandydował o Nagrodę im. ks. Leopolda Jana Szersznika.

Wowrzeczka – Warczak Joanna - malarka zajmująca się także socjologią sztuki. Urodziła się w 1972 r. w Cieszynie. W latach 1995 - 1999 studiowała w Instytucie Sztuki, na Wydziale Pedagogiczno - Artystycznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Filii w Cieszynie. W 2004 r. uzyskała stopień doktorski w zakresie nauk humanistycznych na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, a w 2008 r. – także w zakresie sztuk pięknych w dziedzinie malarstwa – na Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach.

Uprawia formę, zdynamizowanego w kolorystyce, malarstwa figuratywnego, ukazującego postać ludzką w kontekście zdarzeń kulturowych lub

umieszczanego w charakterze sztafażu współczesnych przestrzeni przetworzonych przez człowieka.

Swój dorobek artystyczny prezentowała na wystawach indywidualnych w Katowicach, Szczecinie, Warszawie i za granicą w Niemczech (Norymberga) oraz na wystawach zbiorowych m.in. w Bielsku – Białej, Cieszynie, Katowicach, Orońsku, Poznaniu w warszawskiej „Królikarni” oraz zagranicą – w Wielkiej Brytanii i w Kijowie na Ukrainie.

W dziedzinie socjologii kultury zajmuje się m.in. miejscem organizacji pozarządowych w sztuce, problematyką relacji wolnego rynku wobec sztuki oraz potrzebą humanizacji współczesnego życia gospodarczego w Polsce. Związane z tym myśli zawarła w licznych publikacjach oraz poprzez udział w wielu krajowych i zagranicznych konferencjach (często w charakterze osoby prowadzącej), dotyczących szeroko pojętej problematyki kultury w kontekście współczesności. Ta aktywność zaowocowała również konkretnymi działaniami na rzecz kultury w regionie. Między innymi w 1999 r. wraz z malarzem Adamem Molendą i Sabiną Spywą założyła Pracownię Obserwacji Faktów Artystycznych, którą w formie czytelnicy specjalistycznej prowadzi do chwili obecnej. W 2001 r. wraz z Agnieszką Sojka-Swobodą i Tomaszem Swobodą założyła znaną w Cieszynie galerię sztuki współczesnej „Szara”, w której do 2004 r. pełniła funkcję kuratora. Od 1999 r. prowadzi ponadto działalność pedagogiczną w formie zajęć w zakresie socjologii kultury, a także marketingu sztuki.

Działalność Joanny Wórzeczki-Warczok uhonorowano nagrodami, a w tym m.in. w 2003 r. jedną z czworga nagród „Obraz Roku” w Pałacu X. Dunikowskiego czyli – warszawskiej „Królikarni”. Prace jej znajdują się w Szczecinie, Warszawie, a także w zbiorach Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie.

Wozimko Jolanta – plastyk o zainteresowaniach scenograficznych i z zakresu tzw. sztuki akcji (instalacje i happeningi), publikuje na temat lokalnych wydarzeń kulturowych. Kandydatka do Nagrody Powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury (ob. im ks. L.J. Szersznika).

Wójtowicz Krzysztof muzyk i pedagog muzyczny, a także kompozytor ze Strumienia; absolwent Wychowania Muzycznego na Filii U. Ś. w Cieszynie (dyplom w 1978 r.); jako kompozytor twórca kilkunastu utworów oraz kilkudziesięciu opracowań – głównie na użytek chórów; założyciel młodzieżowego zespołu muzycznego w Strumieniu (1966 r.), następnie jako członek Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia” w Strumieniu – dyrygent chórów, m.in. „Lutnia” i kierownik zespołów muzycznych. Od 1971 r. nieprzerwanie pracuje jako dyrygent, a od 2003 r. jest kierownikiem artystycznym najstarszego na Śląsku Cieszyńskim chóru szkolnego „Canzonetta” w Strumieniu. Chór szkolny pod kierunkiem Krzysztofa Wójtowicza towarzyszył światowej sławy tenorom – Wiesławowi Ochmanowi oraz Kałudi Kałudowowi podczas koncertu w Krakowie, zarejestrowanego przez Polskie Radio w 1996 r. Chór szkolny pod batutą Krzysztofa Wójtowicza był także współwykonawcą opery „Carina Burana” kompozycji Karola Orff’a, podczas jednej z edycji Festiwalu „Viva il Canto” w Cieszynie.

DZIAŁ B - twórcy i poeci ludowi lub nieprofesjonalni (299)

Andrzejewska Karolina – wokalistka zespołu młodzieżowego „Batalion d'Amour” ze Skoczowa – związana swą działalnością z Miejskim Domem Kultury w Skoczowie.

Balcar Józef – gawędziarz ludowy z zawodu nauczyciel i kierownik Szkoły Podstawowej w Lipowcu. Zbieracz podań, legend i opowieści ludowych; także założyciel zespołu teatralnego, przekształconego w 1965 r. w Zespół Regionalny „Lipowiec”, z którym występował właśnie jako gawędziarz. Autor widowisk scenicznych.

Barski Dariusz – ilustrator książek i poeta. Członek Klubu Młodych poetów przy Młodzieżowym Domu Kultury w Cieszynie. W swoim czasie przewodniczący Klubu Literackiego „Nadolzie” w Cieszynie.

Białas Eugeniusz – malarz amator i rysownik z Istebnej. Uprawia malarstwo w różnych technikach (głównie tempera, akwarela i gwasz) oraz rysunek tuszem i ołówkiem. Maluje szczególnie krajobrazy i architekturę. Dość oryginalną częścią jego dorobku są też karykatury, w dużej części poświęcone mieszkańcom Istebnej i całego Śląska Cieszyńskiego.

Białkowska-Pisarek Lucyna – uprawia twórczość literacką.

Bieleś Antoni – rzeźbiarz ludowy z Koniakowa

Bieleś Urszula – koronkarka z Koniakowa

Bieleś Władysław – rzeźbiarz amator z Istebnej

Bieńczak Zofia – koronkarka ze Skoczowa-Kowali

Bojko Jan – rzeźbiarz ludowy z Jaworzynki. Swoją pierwszą edukację plastyczną przeżył w szkole plastycznej Konarzewskich w Istebnej – Buczniku. Tworzy figuralne rzeźby w drewnie.

Borusiak Krystyna – hafciarka z Istebnej.

Bolek Bożena – malarstwo na szkle.

Branc Irena – poetka i hafciarka urodzona w Wiśle w 1948 r. Z zawodu rolnik. Ma bardzo żywy związek z wiślańską tradycją, którą stara się przekazać w swoich wierszach, gawędach i opowiadaniach.

Publikacje:

„Od źródeł Wisły...wiersze i gawędy Wiślan”, Stowarzyszenie „Grupa Twórców Wiślanie”, Wisła 2000

„Zabytki Wisły w twórczości wiślan”, Interfon, Cieszyn 2006.

We własnym zakresie wydała:

”Kamienie z wiślańskich zboczy”, Logoss Press, Cieszyn 2006

„Zerwane liście wspomnień”, Logos Press Cieszyn, 2007

Jako hafciarka wyszywa obrusy, serwety i bieżniki, komponując samodzielnie wzory. Od wielu lat chętnie haftuje również obrazy na kanwie, ścięciem gobelinowym. Jest członkinią „Grupy Twórców Wiślanie”.

Broda Jozsko, właściwie Józef Bogusz Broda (ur. w 1972 r.) – kompozytor i muzyk ludowy. Syn Józefa Brody. Prowadzi żywą działalność muzyczną na różnych jej polach oraz zespół dziecięcy Dzieci z Broda, który nagrał już co najmniej 2 płyty. Jako muzyk sesyjny wystąpił na ponad 50 płytach, współpracując m. in. z Anną Marią Jopek i zespołami Voo Voo, 2 Tm 2,3. Jego rodzina mieszka w Beskidach od bardzo wielu pokoleń. Tradycje i warsztat muzyczny przejął po swoim ojcu, który już od 40 lat jest znanym twórcą muzyki polskiej o charakterze etnicznym. Korzenie muzyczne Joszki tkwią więc w muzyce góralskiej, na której się wychował i która jest dla niego także inspiracją do przeróżnych działań. Sporo też koncertuje. Do bardzo udanych nagrań autorskich należy płyta Posłóchejcie Kamaradzi z 2004 r., która ukazała się dzięki pomocy Węgierskiego Instytutu Kultury i Polskiego Instytutu Kultury w Budapeszcie. Ten album muzyczny z gatunku World Music, jest już kolejną płytą autorską Joszka Brody, który gra na tzw. drumli, czterometrowej trąbicie, rogach, różnego typu fujarach i okarynach, skrzypcach, gajdach i wielu innych instrumentach ludowych oraz śpiewa. Towarzyszą mu grający na charakterystycznych instrumentach muzycy węgierscy oraz ojciec – Józef Broda (śpiew. liść) i siostra - Katarzyna Broda-Firla (śpiew). Muzyka ta jest dowodem wspólnoty kulturowej ludów Karpat do tego stopnia, że Węgrzy, Polacy, Słowacy i Czesi mogą ją uznać za wyrastającą z ich tradycji, z którymi także weszliśmy do Unii Europejskiej. O muzyce z płyty Posłóchejcie Kamaradzi węgierski etnomuzykolog i muzyk – Ferenc Kiss – napisał: ten unikalny świat dźwięków zespolił w sobie wszystkie wartości od Paryża po Azję Środkową, od Bałkan do Morza Bałtyckiego, a jego głębia historyczna sięga dźwięków pasterzy nomadzkich po muzykę współczesną. Przy okazji, przedsięwzięcie to miało na tle innych dokonań artystycznych Joszki widoczne znaczenie dla promocji Śląska Cieszyńskiego. W 2007 r. wniosek Wydziału Kultury, Sportu, Turystyki i Informacji Starostwa Powiatowego w Cieszynie o Nagrodę Powiatu w dziedzinie kultury.

Broda Józef z Koniakowa urodził się w Lipowcu koło Ustronia. Studiował w Toruniu i Krakowie.

Muzyk – instrumentalista i kompozytor. Pedagog, animator kultury muzycznej, znawca i niepospolity miłośnik zarówno kultury miejsca, jak i uniwersalnych wartości dotyczących piękna i pozostającego w ścisłym z nim związku – wychowania.

Osiadłszy w istebniańskiej Trójwsi, naucza i wpaja – szczególnie tamtejszym dzieciom i młodzieży – wyznawane i pielęgnowane wartości. Jego niepospolite życie zawodowe wykroczyło jednak poza nasz region – skąd liczne kontakty z ośrodkami muzycznymi w całym kraju, a przy okazji także z dziećmi i młodzieżą z różnych stron, zainteresowaną muzyką. Wynikiem tych kontaktów był i jest zarówno udział w wielu liczących się imprezach artystycznych w całej Polsce, jak i organizacja takich imprez, jak choćby głośnego festiwalu muzyki „Tam gdzie biją źródła”, zorganizowanego przed kilku laty w Ustroniu. Własnym talentem artystycznym oraz z pewnością sporej nad nimi pracy, zawdzięcza Józef Broda zapewne, że wydarzenia te były przy okazji fotogeniczne i również medialne. Wielu więc z pośród

koncertów i innych licznych występów, w sposób naturalny towarzyszyły media, przez co również nastąpiła popularyzacja kultury Śląska Cieszyńskiego na chyba rzadko spotykaną do tej pory skalę, szczególnie zaś w sekwencji dotyczącej tradycji muzycznych górali śląskich.

Jest zatem Józef Broda dla regionu niepospolitym twórcą kultury, a przy okazji wieloletnim popularyzatorem kultury muzycznej zarówno w części związanej z samą tradycją, jak i na płaszczyźnie osobistych przetworzeń artystycznych. Jako popularyzator kultury lokalnej należy do grona tych obywateli swej małej ojczyzny, którzy w stopniu dotychczas najwyższym rozślawili ją w całej Polsce a także poza jej granicami.

Można też dosyć śmiało przypuszczać, że suma jego dokonań artystycznych stworzyła precedens, który w istotnym stopniu przyczynił się do niebywale ożywionego w latach ostatnich życia muzycznego w naszym regionie, w postaci rozwoju zarówno amatorskich, jak i zawodowych zespołów muzycznych o charakterze folklorystycznym bądź folkowym (bracia Golec, „Brathanki”), przez co wpłynął także w sposób widoczny, na tego i podobnego typu zjawiska muzyczne w całej Polsce.

W 2002 r. Powiat Cieszyński przyznał mu Nagrodę w dziedzinie kultury (ob. im. ks. L.J. Szersznika) w kategorii twórczości artystycznej – za całokształt działalności w zakresie twórczości muzycznej.

Broda Maria – poetka ze Skoczowa.

Broda Szymon – poeta i plastyk amator ze Skoczowa, autor wierszy, czasem – o uogólnionych poprzez własne widzenie przyrody – treściach metafizycznych i ostatecznych. Interesuje się pograniczami kultury Europy Środkowej. W utworach przywołuje świat mitologii rzymskiej, słowiańskiej i wyznań chrześcijańskich.

Buczek Wiktor – malarz amator z Wisły, członek „Grupy Twórców Wiślanie”.

Bujok Bronisława – hafciarka; urodziła się w 1930 r. w Ustroniu. Haftuje obrazki na kanwie ścięciem gobelinowym oraz szydełkuje serwety i obrusy. Wykonuje też szydełkowe koronki oraz wiele własnych kompozycji z tkanin i włóczki. Jest członkinią „Grupy Twórców Wiślanie”.

Bujok Zuzanna – poetka, pisarka i gawędziarka ludowa z Wisły, która tworzy wiersze pisane charakterystyczną gwarą wiślańską. Oprócz początkowo tworzonych, wierszy okolicznościowych pisze również prozą lub wierszem utwory odnoszące się do charakterystycznych zwyczajów i obrzędów ludowych związanych z Mikołajkami, Kołędnikami czy też Godami. Członek stowarzyszenia „Grupy Twórców Wiślanie”, dzięki któremu publikuje swoje utwory. Zaangażowana w pracę z dziećmi często przygotowuje ich występy artystyczne. Inicjatorka powstania wiślańskich grup śpiewaczych „Tkocze” i „Mali Tkocze”. Jest laureatką Nagrody Miasta Wisły w dziedzinie kultury za rok 2001. W 2003 r. odznaczona odznaką Ministra Kultury „Zasłużony Działacz Kultury”. Wniosek o Nagrodę Powiatu Wiślańskiego Centrum Kultury i Informacji.

Bulowski Marian – plastyk ze Skoczowa.

Bury Anna – poetka ludowa z Istebnej, autorka wierszy i opowiadań o tematyce regionalnej pisanych gwara. Wieloletni kierownik zespołu regionalnego „Istebna”, w którym do dziś czuwa nad przekazem dawnych tradycji i obrzędów. W roku 2001 odznaczona Odznaką Ministra Kultury – „Zasłużony Działacz Kultury”.

Bury Dorota – koronkarka z Koniakowa.

Bury Halina – koronkarka z Koniakowa.

+ **Chmiel Jan** – muzyk amator i poeta ludowy z Kowali koło Skoczowa. Urodził się w 1943 r. w Bładnicach Dolnych, zmarł w 2013 r.

Już od młodych lat interesował się muzyką a zwłaszcza śpiewem, grając także na akordeonie i klawnie. Swoje zainteresowania rozwijał w latach 60-tych jako klawnicista w orkiestrze wojskowej w Bytomiu, a następnie – współtworząc orkiestrę dętą w skoczowskiej Odlewni Żeliwa. Żywe zainteresowanie śpiewem umożliwiło mu sprostanie powierzeniu współtworzenia w 1967 r. chóru kościelnego przy ówczesnej bładnickiej filii parafii ewangelickiej w Ustroniu. W latach 1979-1985 kierował także Ewangelickim Chórem Kościelnym w Wiśle. W latach 70-tych kierował też zespołami regionalnymi w Kowalach i w Chybiu. Zdobyte doświadczenia muzyczne i śpiewacze pozwoliły mu na nauczanie muzyki w Szkole Podstawowej nr 2 w Skoczowie, w której założył chór szkolny oraz umożliwiły prowadzenie wokalnych zespołów dziecięcych w innych okolicznych szkołach. W 2004 r. reaktywował zespół regionalny w Jaworzu, zaś w 2005 r. przy miejskim Domu Kultury w Skoczowie założył ludowy zespół śpiewaczy „Tryton”, a w 2010 r. – w Grodźcu i Strumieniu. Ubogacony tą praktyką w ostatnich latach służył też pomocą młodszym opiekunom okolicznych zespołów szkolnych oraz chórów. Od stycznia 2013 r. dyryguje ewangelickim chórem kościelnym w Studzionce.

W zakresie twórczości pisarskiej jest autorem dwóch sztuk scenicznych p.t.: „Smowy u Hanki w Jaworzu” i „Jaworski Wiesieli” oraz czterech, wydanych drukiem tomików poezji: „Wiersze gwara haftowane” – 2008 r., „Wiersze gwaróm zdobione” – 2009 r., „Wiersze z gwary wyplecione” – 2010 r. i „Do rymu po naszymu” – 2011 r. W 2012 r. własnym nakładem wydał drukiem zbiór 165 regionalnych pieśni z dolin Śląska Cieszyńskiego, zgromadzonych w śpiewniku „Cieszyńskimi Dolinami z Ludowymi Pieśniczkami”. Utwory pisarskie tworzył od młodych lat, od 2004 r. pisząc wyłącznie gwara cieszyńską. Wydany tomik wierszy towarzyszy również płyta CD z recytacją autorską, chroniącą od zapomnienia pamięć o wymowie i akcencie miejscowej gwary. Jest członkiem Klubu Literackiego „Nadolzie” i Grupy Literackiej „Nawias” przy Związku Nauczycielstwa Polskiego w Cieszynie oraz Amatorskiej Grupy Twórczej „Strumień”. Za swe dokonania w 2002 r. został wyróżniony odznaką „Zasłużony Działacz Kultury” Ministra Kultury.

Chmiel Jerzy – malarz amator z Wisły, członek „Grupy Twórców Wiślanie”.

Chodkiewicz Wanda – pisarka, poetka i plastyk amator, urodzona w miejscowości Piątek na Mazowszu. Jest autorką poezji, prozy, a także malarstwa i rzeźby. Zamieszkała od 1977 r. w Strumieniu jest członkinią Grupy Twórczej „Strumień”.

Chwastek Teresa – pochodząca z Rybnika, związana ze Śląskiem Cieszyńskim poetka, członek Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Cieślak Anna – malarka urodzona w 1941 r. w Szczyrku; zamieszkała w Wiśle, maluje na płótnie i dykcie olejne obrazy o tematyce typowo ludowej. Jest członkinią „Grupy Twórców Wiślanie”.

Cieślak Marta – rękodzielniczka ludowa, urodzona w 1944 r. w Wiśle; z zawodu cukiernik. Różnymi technikami wykonuje „wyrocзки” – ozdobne wersety biblijne. Wypala na desce pejzaże Wisły, głównie dawne budownictwo. Jest członkinią „Grupy Twórców Wiślanie”.

Cieślak Urszula – plastyk amator z Wisły; ur. w 1952 r. w Rudzie Śląskiej, z zawodu technik, ogrodnik. Ma wszechstronne zdolności plastyczne. Komponuje bukiety z suszonych kwiatów, fantazyjne stroiki świąteczne, maluje na szkle ozdobne witraże, zdobi butelki, talerze. Tka wełniane kilimy z własną kompozycją wzorów. Wykonuje prześliczne pisanki – górnośląskie „kroszonki” na których wzory wyskrobuje nożem, stosuje też na pisankach technikę ażurowych ornamentów wycinanych wiertarką, maluje też pisanki farbami olejnymi. Jest członkinią „Grupy Twórców Wiślanie”.

Cieślak Władysława – poetka ludowa; ur. w 1923 r. w Wiśle, opisująca gwarą dawną Wisłę, dotkliwą biedę i ciężką dolę górali. Publikacje: „Roztomiła Wisła”, Beskidzkie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne, Towarzystwo Miłośników Wisły, 1980, „Od źródeł Wisły...wiersze i gawędy Wiślan”, Stowarzyszenie „Grupa Twórców Wiślanie” 2000, „Zabytki Wisły w twórczości wiślan”, Interfon, Cieszyn 2006, We własnym zakresie – „Z serca i pamięci, wiersze Władysławy Maryniok Cieślakowej, Interfon, Cieszyn 2008. Jest członkinią „Grupy Twórców Wiślanie”.

Ciszewska Renata – poetka i gawędziarka z Ustronia, a także choreograf amator pracujący z zespołem regionalnym – Estradą Regionalną „Równica” z Ustronia. W jej wierszach pojawiają się tematy opisujące życie naszych przodków z odwołaniem do podstawowych uczuć – miłości, radości i smutku. Jest członkiem Stowarzyszenia Kulturalnego „Równica”.

Czarniak Iwona – poetka z Cieszyna związana z cieszyńskim kołem Polskiego Związku Niewidomych. Autorka wierszy opowiadających o zwyczajowej codzienności i ludzkim charakterze.

Czech Marta – ceramiczka ludowa z Golezowa; nauki w zakresie ceramiki pobierała od 1999 r. w Małopolskim Uniwersytecie Ludowym, ukierunkowanym na poznawanie form w zakresie rękodzielnictwa ludowego. Takie też formy stosuje w swoich ceramikach, stanowiących niewielkie rzeźby przedstawiające postacie o charakterze świątków, proste naczynia i bibeloty.

Czepczor Helena – hafciarka z Jaworzynki.

Czyż Marta – koronkarka z Goleszowa – Cisownicy wykonująca koronki do czepców cieszyńskich z zastosowaniem form roślinnych i geometrycznych, częstokroć przeznaczonych dla miejscowych zespołów folklorystycznych.

Ćwięk Antoni – malarz amator zamieszkały w Istebnej, który przybył tutaj z Górnego Śląska. Uprawia malarstwo olejne oraz zajmuje się także metaloplastyką.

Damiec Zbigniew – malarz amator (głównie akwarelista), mieszkający w Cieszynie i pracujący w Dziegielowie koło Cieszyna. Urodził się w 1939 r. w Górnej Lutyni północnej części Śląska Cieszyńskiego (dziś w Republice Czeskiej). Po nieudanej próbie podjęcia studiów na Akademii Sztuk Pięknych ukończył Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego, co stało się podstawą jego pracy i kariery zawodowej w Urzędzie Celnym w Cieszynie. Jednak zachował swe zainteresowania plastyczne i rozwijał je poza ramami akademickimi. Był członkiem grupy plastyków przy Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, kierowanej początkowo przez Karola Prymusa, później przez Bolesława Nitrę, by w końcu samemu objąć jej kierownictwo. Po rozpadzie grupy tworzył już sam, we własnej pracowni, przechodząc stopniowo od prac olejnych do akwareli. Tę technikę upodobał sobie ze wszech miar i po nią sięga najczęściej.

Przez lata jego prace, kontynuujące tradycje malarstwa realistycznego o różnorodnej tematyce zyskały wielu entuzjastów. Pokazywane były na licznych wystawach na Śląsku Cieszyńskim i w różnych miejscach Polski oraz publikowane w wydawnictwach albumowych. W takim wydawnictwie ujęto cykl akwareli Z. Damca o rzece Olzy. O powstaniu tego cyklu, według samego jego autora, zdecydował zachwyty wywołany widokiem nurtów Olzy, bez której nie sposób wyobrazić sobie Śląska Cieszyńskiego, a która zajmuje poczesne miejsce w świadomości każdego mieszkańca tej ziemi. Cykl ten jest plonem jego wędrówek wzdłuż Olzy w okolicach m. in. Istebnej, Bukowca, Jabłonkowa, Bystrzycy, Trzyńca, w końcu samego Cieszyna, w którym napotykały po drodze rzekę Puńcówkę, by w kierunku Karwiny czy Wierzniowic podążać dalej na spotkanie z Odrą. Na niektórych obrazach pojawiają się znane symbole, pozwalające na dokładne umiejscowienie obserwatora, inne pozostaną malarskim hymnem na cześć wszechobecnej Olzy i tylko tytuł uchyla rąbka tajemnicy o danym miejscu. Od skromnego potoku torującego sobie drogę przez śnieżne zasy po szerokie koryto skapane w słońcu. Cykl ten, symbolicznie ukazujący ziemię Śląska Cieszyńskiego, jest symptomatyczny dla twórczości Z. Damca, który w akwareli odzwierciedla zwłaszcza lokalne krajobrazy, częstokroć połączone z charakterystycznymi dla tej ziemi przykładami architektury i budownictwa góralskiego, a czasami maluje także portrety. Jego prace znamionuje przy tym widoczne opanowanie techniki wyjątkowo trudnej, jaką jest akwarela.

Dobija Barbara – poetka ludowa i plastyk amator. Ur. w 1986 r. w Cieszynie. Uprawia poezję która nie była jeszcze publikowana. ponadto wykonuje haftowane obrazki, koronkowe lalki oraz uprawia malarstwo na szkle i bibułkarstwo. Jest członkinią „Grupy Twórców Wiślanie”.

Domagała Mariola – ur. 1975 r., pochodząca z Brennej, mieszkająca w Pruchnej hafciarka, renowatorka i wytwórczyni elementów strojów regionalnych. W dziedzinach współpracuje z → Joanną Piechaczek.

Dominik Rudolf – fotografik oraz pisarz i publicysta (autor opowiadań, wierszy i esejów); z zawodu nauczyciel, członek Klubów Literackich Związku Nauczycielstwa Polskiego w Katowicach, Bielsku-Białej oraz grupy literackiej „Gronie” w Żywcu.

Dorigi Janina – twórczyni ozdób okazjonalnych z drewna, tekstyliów oraz dekoratorka zdobnik jajek wielkanocnych – tradycyjnych kraszanek drapanych w formie wydmuszek i ażurowych w z Goleszowa. Prezentacje prac w muzeach w Cieszynie i Ustroniu oraz galeriach i domach wczasowych na terenie powiatu cieszyńskiego.

Dragon Andrzej – malarz ludowy z Jaworzynki.

Dragon Zofia – hafciarka z Jaworzynki.

Dyszkiewicz Gertruda – malarka amatorka; ur. w 1923 r. w Bełku-Leszczynach, pracownik umysłowy. W latach 70 -tych zamieszkała w Wiśle. Obecnie maluje farbami olejnymi pejzaże, góry, lasy, drzewa, dawne budownictwo drewniane na płótnie i dykcie. Dawniej malowała też akwarelami, rysowała węglem i ołówkiem. Wykonywała szydełkiem i na drutach serwetki, obrusy, firanki, bluzeczki. Ze względu na wiek zajmuje się już tylko malowaniem obrazów farbami olejnymi. Jest członkinią „Grupy Twórców Wiślanie”.

+ **Dzida Franciszek** – filmowiec amator z Chybia. Zasłynął na skalę regionu i całej Polski, jako niepospolity popularyzator sztuki filmowej. Przede wszystkim dzięki jego pasji w tej dziedzinie, w roku 1969 powstał w Chybiu i do tej pory działa, Amatorski Klub Filmowy „Klaps”. W klubie tym zrealizował kilkadziesiąt filmów, które przyniosły równie liczne laury rangi ogólnopolskiej a również międzynarodowej – w kategorii filmów nieprofesjonalnych. Jako animator kultury jest zatem w szczególności wyjątkowym propagatorem sztuki filmowej. Zorganizował w klubie „Klaps” kilkanaście przeglądów twórczości filmowej i festiwali filmów nieprofesjonalnych, przez co klub ten stał się swoistym fenomenem kulturowym na Śląsku Cieszyńskim, a także w skali Polski. Poza ta działalnością Franciszek dzida uprawia także amatorsko fotografię i malarstwo.

W roku 2001 został odznaczony Odznaką Ministra Kultury – „Zasłużony Działacz Kultury”.

W 2002 r. Powiat Cieszyński przyznał Nagrodę w dziedzinie kultury (ob. Nagroda im. ks. L.J. Szersznika) Franciszkowi Dzidzie w kategorii upowszechniania kultury za całokształt działalności związanej z popularyzacją sztuki filmowej na Ziemi Cieszyńskiej, a szczególnie w ramach powołanego przezeń Amatorskiego Klubu Filmowego „Klaps” w Chybiu.

Faruga Jacek - uprawia fotografię; adres: ul. Bielska 11, 43-520 Chybie.

Foltyn-Skutek Grażyna – twórczyni ludowa z Goleszowa uprawiająca malarstwo na szkle użytkowym, w tym zdobnictwo butelek, wazonów i szklanek w przewodzie z zastosowaniem form zwierzęcych i roślinnych. Prezentacje prac w Gminnym Ośrodku Kultury w Goleszowie.

Fujcikowa Helena – poetka, pisarka; autorka licznych piosenek, wierszy i sztuk teatralnych zamieszkała w Zebrzydowicach.

Gabryś Paulina – malarka ludowa, m.in. tworzy miniatury malarskie w technice olejnej i akwareli oraz grafiki – reprodukcje, portrety i krajobrazy.

Gabzdyl Karol – malarz amator z Chybia.

Gajownik Małgorzata – koronkarka z Koniakowa.

Gała Zofia – ur. w 1967 r. w Istebnej, wykonuje koronkowe serwetki, kwiatki z kordonka i włóczki, ozdoby choinkowe (aniołki, dzwonki) oraz inne własne kompozycje. Jest członkinią „Grupy Twórców Wiślanie”.

Gatnar – Guzy Maria – malarka – amatorka; ur. w 1923 r. w Pielgrzymowicach. Emerytowana nauczycielka geografii, pedagog i malarka samorodna. Maluje na szkle przedstawiając podania i legendy, strój, obrzędowość Beskidu Śląskiego oraz sceny biblijne, w tym drogę krzyżową. Należy do Stowarzyszenia „Beskidzka 5”. Oprócz przyswajania dzieciom i młodzieży folkloru i przyrody Beskidu Śląskiego, nauczała malarstwa na szkle w ramach zajęć pozalekcyjnych. Sama miała kilkanaście wystaw autorskich w miejscowościach praktycznie całego Śląska. W 1975 r. założyła szkolną izbę regionalną w Sanatorium w Istebnej, odwiedzaną przez młodzież z całej Polski przebywającą na leczeniu. Za swą pracę nauczyciela oraz instruktora otrzymała wiele nagród m. in. – Ministra Oświaty oraz wysokich odznaczeń państwowych. Wniosek o Nagrodę Powiatu stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”, którego też jest członkinią. W 2003 r. odznaczona odznaką Ministra Kultury „Zasłużony Działacz Kultury”.

Gawlikowska Joanna – poetka z Cieszyna. Emerytowana nauczycielka języka Polskiego w II Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Cieszynie. Wydała własnym nakładem trzy tomiki poezji. Członek Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Gawlińska Danuta – malarka na szkle ze Skoczowa.

Gawłowski Józef – poeta z Goleiszowa. W wierszach, które zaczął pisać od około 2000 r. stara się odzwierciedlać stany natury przyrody i człowieka, często w odniesieniu do bytu i w powiązaniu z tematyką religijną. Utwory te były publikowane w lokalnych periodykach – *Panoramie Goleiszowskiej*, *Kalendarzu Goleiszowskim i Wiadomościach Wyższobramskich*.

Gazurek Ewa – twórca ludowy z Hażłacha – wykonuje kompozycje kwiatowe, wieńce dożynkowe oraz koronki na wzór koniakowskich.

Gazurek Jakub – malarz i rzeźbiarz ludowy z Istebnej.

Gazurek Janina – hafciarka z Istebnej.

Gazurek Maria – hafciarka z Istebnej.

Giecek Alina – koronkarka z Goleszowa tworząca w technikach koronki klockowej, palestyńskiej i frywolitek. Wykonuje m.in. koronkowe naczółki czepców, jako elementu kobiecego ludowego stroju cieszyńskiego a wśród powstających techniką frywolitek – koronki z przedstawieniami architektonicznymi, zawierającymi częstokroć także sentencje. Jedną z takich koronek wykorzystano do wykonania exlibrisu. Swoją dorobek prezentowała w wystawach na Śląsku Cieszyńskim oraz w Olsztynie, Sopocie i Gdańsku.

Gil Jarosław – fotografik ze Skoczowa.

Gluza Jan – malarz, rysownik, grafik i metaloplastyk amator z Dziegielowa koło Goleszowa. Uprawia malarstwo olejne i akwarelowe, rysunek, a w zakresie grafiki – linoryt. Malarstwem mocniej zainteresował się podczas służby w wojsku na Pomorzu, gdzie korzystał z porad plastyków zawodowych. Jego obrazy i rysunki przedstawiają architekturę, a pojawia się także portret oraz tematyka morska. Grafiki w technice linorytu wykonuje z okazji uroczystości, w związku z którymi, jako metaloplastyk, tworzy także medale okolicznościowe. Swoje prace prezentował na licznych wystawach w kraju i za granicą, już od 1956 r.

Gluza Jarosław – rzeźbiarz i rękodzielnik ludowy z Wisły; ur. w 1963 r. w Wiśle. Z zawodu technik – mechanik. Od 1989 roku posiada własną pracownię rzeźbiarską, wykonuje na zamówienie rzeźby w drewnie, płaskorzeźby, wnętrza chat góralskich, oraz ozdobne przedmioty. Obecnie wykonuje zabawki drewniane, ozdoby świąteczne, rzeźby i płaskorzeźby o tematyce regionalnej. Należy do Stowarzyszenia „Beskidzka 5” i organizacji międzynarodowej „Górolsko Swoboda”. Jest też członkiem stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Gołkowski Włodzimierz – ur. w 1926 r., pisarz z Ustronia. Autor wielu wspomnień oraz fraszek zamieszczanych w „Kalendarzu Ustrońskim” i „Kalendarzu Cieszyńskim”. W 2001 r. ukazała się jego książka pt. „Krzyżak z Małego Potoku i inne myśliwskie opowiadania”, a w 2006 r. Muzeum Ustrońskie wydało z okazji jego 80-tych urodzin zbiór fraszek i limeryków pt. „Trochę myśli”. W latach 1964-1982 był Naczelnikiem Miasta Ustronia.

Gosieniecka-Giertuga Regina – hafciarka ze Strumienia – znawczyni haftów, zwłaszcza haftów na śląskich strojach regionalnych w tym żywotkach oraz w zakresie artystycznego haftowania i cerowania sztandarów. Sztandary jej autorstwa przenoszą dzisiaj symbolikę rozmaitych grup świeckich i kościelnych w Strumieniu i poza nim.

Grosek Ewa – koronkarka z Wisły ur. w 1963 r. w Cieszynie. Wykonuje szydełkiem serwetki, firanki, ozdoby choinkowe – aniołki, gwiazdki.

Grosek Klaudia – bibułkarka ur. 1989 r. w Cieszynie; studentka; wykonuje kwiatki z bibuły.

Gruchel Jan – muzyk i dyrygent orkiestr dętych w Cieszynie. Urodził się 27 stycznia 1928 r. w Górkach Małych. Swoją działalność muzyczną rozpoczął jako członek orkiestry zakładowej Fabryki Narzędzi Cefana

w 1952 r. Po dziesięciu latach został jej dyrygentem, a w 1972 roku objął batutę połączonych zespołów Cefany oraz FME Celma. Następnie ukończył kurs dla kapelmistrzów orkiestr dętych, zorganizowany przez Wojewódzki Ośrodek Kultury w Katowicach. Pod jego kierownictwem muzycznym orkiestra zdobyła nagrody i wyróżnienia, spośród których do ważniejszych należy I miejsce na festiwalu w Oświęcimiu w 1987 roku oraz wyróżnienie za popularyzację utworów polskich na Ogólnopolskim Festiwalu Orkiestr Dętych w Poznaniu w 1987 r. Dorobek orkiestry był prezentowany także na antenie Polskiego Radia i w telewizji. Za swoją działalność Jan Gruchel otrzymał w 1985 r. Odznakę Honorową Polskiego Związku Chórów i Orkiestr, w 1986 r. odznakę „Zasłużony Działacz Kultury” Ministra Kultury i Sztuki, a w 1988 r. – Srebrny Krzyż Zasługi.

Kiedy w 1999 r. w związku z likwidacją części zakładów Celma postanowiono również rozwiązać orkiestrę, tylko dzięki zapałowi i bezinteresownemu zaangażowaniu J. Gruchela oraz współpracujących z nim muzyków udało się jej przetrwać. Dzięki tej determinacji zespół pod nazwą „Cieszynianka” działa do dnia dzisiejszego, kontynuując bogate tradycje cieszyńskich orkiestr dętych. Orkiestra ta przez lata wzbogaca swój repertuar i współpracuje także z muzykami zza Olzy. Z jej udziałem odbywa się wiele oficjalnych uroczystości, a wszystkie osiągnięcia muzyczne nierozzerwalnie związane są z osobą dyrygenta Jana Gruchela i jego, już ponad pięćdziesięcioletnią, działalnością w dziedzinie amatorskiego ruchu muzycznego na Śląsku Cieszyńskim. W 2009 r. wniosek o Nagrodę im. Ks. Leopolda J. Szersznika.

Gruszka Urszula – od 1967 r. tancerka (również solistka) w zespole folklorystycznym „Koniaków”, którego od 1992 r. jest kierownikiem artystycznym. Od 1994 r. prowadzi również dziecięcy zespół folklorystyczny „Mały Koniaków” (uczy tańca śpiewu i gwary), animator życia kulturalnego w Koniakowie w wymienionej dziedzinie. Od 1996 r. jest prezesem Stowarzyszenia Beskidzkiego Folkloru, Muzyki, Tańca i Śpiewu „Pod Ochodzitą” w Koniakowie. Nagrała kilka płyt z muzyką i śpiewem beskidzkim, wzięła udział w nagraniach telewizyjnych i radiowych oraz uczestniczyła w festiwalach folklorystycznych w Polsce, a także za granicą w Bułgarii, Indiach, Macedonii Maroku i Włoszech. Za swoją działalność w 1987 r. została uhonorowana odznaką Ministra Kultury – „Zasłużony Działacz Kultury”, w 2003 r. Nagrodą im. Oskara Kolberga, a w 2004 r. Srebrnym Krzyżem Zasługi. W 2003, 2007 i 2009 r. Gmina Istebna wnioskuje o Nagrodę Powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury.

Grynia Krystyna Maria – tworzy częstokroć wiersze o tematyce miłosnej. Członek Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Grzesik Katarzyna – twórczyni biżuterii artystycznej z Goleiszowa. Biżuterię wykonuje od 2007 r. wzorując się na formach współczesnych. Do pracy stosuje zwłaszcza srebro, metale posrebrzane, drewno, masę perłową, perły, szkło malowane i zwykłe, półfabrykaty szklane (crackle) oraz akryl i plastik. Swoją biżuterię prezentowała na terenie powiatu cieszyńskiego oraz w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2008 r. Twórczyni współpracuje i wystawia prace wraz ze swą z koleżanką branży – Joanną Pilch z Dziegielowa

Gwarek Zuzanna – koronkarka z Koniakowa; z domu Legierska, urodziła się 30 IV 1937 r. w Koniakowie. Wykonywała koronki już od najmłodszych lat

pod okiem swojej matki Anny Legierskiej. Od 1953 r. była także członkiem Zespołu Regionalnego „Koniaków”, jako tancerka i solistka. Tutaj spotkała swego męża, Erwina Gwarka, ówczesnego kierownika zespołu. Od 1962 r. prowadzi we własnym domu „Izbę Pamięci Marii Gwarek”, która była jedną z najznakomitszych koronczarek w Koniakowie. Zuzanna Gwarek z wielką pieczołowitością dba w muzeum koronki o zachowanie unikatowych wzorów koronek, zwłaszcza niedokończonej koronki dla królowej angielskiej Elżbiety II, która jest najcenniejszym eksponatem. Podczas zwiedzania oprowadza gości przekazując gwara historię koronkarstwa i lokalne tradycje. Zuzanna Gwarek jest w ten sposób kustoszem koniakowskiego muzeum koronkarstwa i równocześnie krzewicielem rodzimej twórczości ludowej.

Haratyk Teresa – koronkarka z Koniakowa.

Heczko Bogusław – ur. w 1927 r., malarz amator z Ustronia, akwarelista. Malarstwem akwarelowym interesował się już w szkole podstawowej. W latach 1957-60 uczęszczał do Państwowego Ogniska Plastycznego w Bielsku – Białej, w którym był uczniem profesora Supnarowskiego. Dość istotny w jego działaniach plastycznych okazał rok 1961, kiedy po raz pierwszy prezentował swoje prace na indywidualnej wystawie w Domu Kultury w Ustroniu. W latach 70-tych współpracował z „Cepelią”. W 1977 r. zorganizowano w Muzeum Beskidzkim w Wiśle wystawę prac z okazji 50-lecia urodzin twórcy. Tematem bardzo licznych akwareli jest najczęściej krajobraz beskidzki, często w połączeniu z dawniejszą zabudową drewnianą, czasami również portret. Oprócz akwareli tworzy rysunki ołówkiem i tuszem. Próbował też sił w grafice użytkowej projektując m.in. w 1956 r. herb Ustronia i w warsztatowej – ilustrując wydawnictwa grafikami przedstawiającymi dawny Ustroń oraz kościoły i kaplice Ziemi Cieszyńskiej. W 1978 r. był współzałożycielem i pierwszym prezesem wiślańskiej grupy plastycznej „Brzimy”, którą wspólnie ze swymi przyjaciółmi, niejako reaktywował w 1993 r. w Ustroniu. Od 1987 r. wraz z synem Kazimierzem prowadzi galerię „Na Gojach” w Ustroniu, a od 1993 r. Galerię Sztuki Współczesnej w ustronimskim Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa. Obrazy swoje prezentował wystawach indywidualnych w kraju i za granicą – we Francji - Ecoven koło Paryża (1978 r.), we Włoszech (San Severino), podczas światowych wystaw w Osace w Japonii (w latach 1989 i 1990 r.), w belgijskim mieście Genk (1990 r.), w niemieckim Neukirchen-Vluyn (w 1992 r.) i w Budapeszcie na Węgrzech (w 1999 r.). Natomiast indywidualne wystawy w Polsce odbyły się w Domu Narodowym w Cieszynie i w Muzeum Beskidzkim (1987 r.) w Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa w Ustroniu (1997, 2002 i 2007 r.). Brał także udział w kilkudziesięciu wystawach zbiorowych. Ponadto prace swoje publikował w wydawnictwach albumowych: „Kościoły i kaplice” (plon rocznej pracy twórczej) i „Dawny Ustroń” (ilustrowany 84 grafikami z różnych lat działalności). Wykonywał też grafiki ilustrujące wydawnictwa ekologiczne, tomiki poezji, wydawnictwa okolicznościowe i reklamowe, książki oraz czasopisma. W 1997 r. został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz złotą odznaką „Za Opiekę nad Zabytkami”, a w 2000 r. uhonorowano go wyróżnieniem powiatu cieszyńskiego – Laurem Srebrnej „Cieszynianki”.

Herda Jan – ur. w 1953 r., rzeźbiarz ludowy z Ustronia, tworzy rzeźby w drewnie lipowym o tematyce regionalnej, często z motywami roślinnymi i zwierzęcymi. Od lat 60-tych zajmował się malarstwem, a następnie metaloplastyką. Po osiedleniu się w Ustroniu miejscowy rzeźbiarz Andrzej Piechocki zainteresował go rzeźbą w drewnie. Brał udział w wystawach dożynkowych i towarzyszących im ustrońskim imprezom kulturalnym. Wielokrotnie prezentował swoje prace w Muzeum Ustrońskim, a także w miejscowej Czytelni Katolickiej. Rzeźbił również większe kompozycje do kościołów. Kilkanaście jego rzeźb znalazło się u nabywców zagranicznych, a niektóre rzeźby można zobaczyć w prywatnym domu artysty. Od 1993 r. jest członkiem Stowarzyszenia Twórczego „Brzimy”.

Herok Dorota – zajmuje się amatorsko prowadzeniem warsztatów tańca żydowskiego; jako osoba zainteresowana kulturą żydowską udziela także pomocy przy odtworzeniu planów architektonicznych kamienic żydowskich; związana ze środowiskiem Skoczowa.

Holeksa Elżbieta – poetka pochodząca z Cieszyna, a jako zamieszkała obecnie w Warszawie jest pracownikiem tamtejszego Teatru „Rampa”.

Jabłońska Lucyna – poetka – uczestniczka Klubu Młodych poetów przy Młodzieżowym Domu Kultury w Cieszynie.

Jałowiczor Paweł – rzeźbiarz ludowy z Jaworzynki.

Jancz Zuzanna – hafciarka z Istebnej.

Janoszek Agnieszka – koronkarka z Istebnej.

Janota Bernadeta – poetka, członkini Grupy Twórczej „Strumień”, z zawodu pielęgniarka.

Jurgała-Jureczka Joanna – malarka amatorka; z wykształcenia filolog polski, który amatorsko uprawia malarstwo olejne i akwarelowe w zakresie pejzażu.

Juroszek Danuta – koronkarka z Koniakowa.

Juroszek Jadwiga – hafciarka z Jaworzynki.

Juroszek Jan – uprawia kowalstwo artystyczne w Istebnej.

Juroszek Teresa – koronkarka z Jaworzynki.

Kajzar Brygida – koronkarka z Koniakowa.

Kalarus Maciej – poeta ze Skoczowa.

Kalińska Beata – poetka, od 1983 r. członkini Klubu Młodych „Exodus” w Chybiu; wiersze dotyczące osobistej codzienności, publikowane dotychczas w kilku tomikach m.in. *Sennik kobiety*, *Ja Rzeka* a także jest autorką arkuszy poetyckich *Chwilobranie* oraz *Znajdziesz mnie w wierszu*.

Współtworzy cieszyński, ogólnopolski konkursu literacki – *O Złotą Wieżę Piastowską*, aktualnie zaś przewodniczy Grupie Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Kamieniarz Mieczysław rzeźbiarz ludowy z Koniakowa (mąż koronkarki Heleny, tworzący od półwiecza kameralne, figuralne rzeźby w drewnie, przedstawiające górali śląskich, postacie baśniowe – z lokalnych legend, maski odnoszące się do wierzeń ludowych oraz obrazy na szkle z tym podobnymi przedstawieniami, scenami rodzajowymi i częściowo również historycznymi . Rzeźby i maski są najczęściej polichromowane, a czasami połączone z aplikacjami z innych materiałów.

Rzeźby, a zwłaszcza maski M. Kamieniarza, zwłaszcza w zestawieniu z dziełami innych twórców ludowych, cechuje pewna ponadprzeciętna oryginalność, żywotność i szczerłość manifestująca się prostotą stosowanych środków wyrazu.

Po uzyskaniu prawnego statusu twórcy ludowego jego dzieła brały udział w liczących się wystawach sztuki ludowej w Lublinie i Warszawie, a także na zagranicznych – Pradze , Bratysławie i na Zaozju. Przed kilku laty rzeźby a szczególnie maski, stanowiły elementy scenografii do programu TVP – 1 pt.: „Turniej Puck kontra Cieszyn”.

Ekspozycja w domu Państwa Kamieniarzów, obejmująca koronki Heleny i rzeźby Mieczysława w Koniakowie, ściąga wielu zainteresowanych, odwiedzających Trójwieś Beskidzką i była też przedmiotem kilkunastu programów telewizyjnych, krajowych i zagranicznych.

Kanafek Czesław – ludwisarz z Bładnic koło Skoczowa; uprawia ludwisarstwo i rzemiosło artystyczne (twórca replik armat, w tym do polskich filmów historycznych). Przedmioty te wytwarza prowadząc działalność o nazwie: Wykonawstwo Artystyczne „Militaria Dawne”.

Urodzony w 1952 r. swoją nietypową pasję rozwija już od wczesnej młodości. Wyuczony zawód ślusarza pomaga mu w realizacji wybranych modeli dawnej broni. Jednak kształtowane przez lata umiejętności nabył sam w praktyce – metodą prób i błędów, a w teorii – studiując fachową literaturę. Przygotowanie armaty wymaga zgłębienia tajemnic wymierającego już niestety rzemiosła oraz znajomości stolarki, kołodziejstwa, kowalstwa i odlewania dział czyli po dawnemu „działolejstwa”. Przy wyrobie dużych armat C. Kanafek współpracuje z odlewniami w Ustroniu i Gliwicach. Ze wszystkich wykonanych przez niego armat można oczywiście strzelać.

Oryginalne hobby połączyło go z filmem. Jego armaty „zagrały” w „Panu Tadeuszu” oraz w „Ogniem i mieczem”, na planie którego asystował w scenach wystrzału. Repliki jego armat można oglądać również na Polach Raclawickich, Jasnej Górze, w Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni oraz za granicą. Od wielu już lat armaty stały się atrakcją regionalnych Dni Skoczowa i Święta Trzech Braci w Cieszynie.

Dla celów reklamowo-komercyjnych C. Kanafek wytwarza również niewielkich rozmiarów armaty. Swymi zainteresowaniami objął także dawną broń czarno-prochową, przy wyrobie której łączy arkany rusznikarstwa ze snycerstwem i inkrustacją, sięgając tym do miejscowych tradycji wyrobu znanych niegdyś w całej Europie, strzelb „cieszynek”, które tradycyjnie wyrabia wciąż Jerzy Wałga z Cieszyna. Z tych powodów jest też członkiem historycznego – Cieszyńskiego Bractwa Kurkowego.

Kantor Mirosław – związany z Cieszynem wytwórca regionalnych strojów cieszyńskich, z zastosowaniem haftu ręcznego i maszynowego. Prowadzi związaną z tą działalnością firmę Styl-Folk.

Karpeta Anna – zajmuje się kompozycją wieńców dożynkowych i układów roślinno-kwiatowych; działa na terenie Hażłacha-Zamarsk. Udział w wystawach ogrodnich w Cieszynie i Bielsku-Białej.

Kasper Anna – wokalistka amatorka ze Skoczowa występująca jako solistka.

Kastelik Kazimierz – uprawia rzeźbę.

Kasztura Wojciech – poeta pochodzący z Zebrzydowic, członek Klubu Literackiego „Nadolzie”.

Kawa Agnieszka – uprawia fotografię.

Kawulok Anna – poetka mieszkająca w Gumnach, tworząca wiersze refleksyjno-patriotyczne i miłosne.

Kawulok Maria – hafciarka z Istebnej.

Kawulok Zuzanna – gawędziarka z Istebnej, córka Jana Kawuloka budowniczego instrumentów wywodzących się z tradycji Beskidu Śląskiego. Żona Jana Kawuloka była gawędziarką. W tym też kierunku rozwinęły się zainteresowania ich córki Zuzanny, która pod wpływem ojca zaczęła również muzykować. Po jego śmierci w 1976 r. Zuzanna Kawulok przejęła pieczę nad, stworzonym przez ojca, słynnym muzeum instrumentów góralskich, mieszczącym się w tradycyjnej, zachowanej tzw. kurnej chacie – domu mieszkalnym Górali Śląskich. Samo muzeum ma statut Izby Regionalnej, a zabytkowa chata wybudowana w 1863 r., w której się mieści, należy dziś do szlaku architektury drewnianej województwa śląskiego. Zuzanna Kawulok prowadząc przez lata swą placówkę, o zbiorach i lokalnych zdarzeniach, opowiadała zwiedzającym gwarą Górali Śląskich.

Zuzanna Kawulok jest znaną i cenioną znawczynią tradycji, instrumentów Górali Beskidu Śląskiego, poetką, gawędziarką oraz instruktorką i organizatorką zespołów regionalnych w tym zwłaszcza Zespołu Pieśni i Tańca „Koniaków”, którego była w swoim czasie kierownikiem. Wielokrotnie brała udział w konkursach instrumentalistów i gawędziarzy. Działała także w Stowarzyszeniu Twórców Ludowych. Folklor góralski propagowała nawet w języku esperanto. Obecnie, ze względów zdrowotnych, sama nie prowadzi już po izbie; nadal jednak bierze udział w imprezach folklorystycznych, gdzie uczestniczy w pracach komisji konkursowych.

Kąkol Anna – hafciarka z Jaworzynki.

Kępski Marcin – fotografik ze Skoczowa.

Kisza-Bruel Janina – bajkopisarka; mieszkająca w Cieszynie autorka opowiadań dla dzieci o tematyce religijnej; z zawodu katecheta – absolwentka Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie.

Klimczak Albin – samorodny malarz amator z Goleszowa. Uprawia malarstwo olejne, pastel i rysunek. W obrazach przedstawia pejzaż, zwłaszcza z terenów górskich w okolicach Wisły, często w połączeniu z architekturą regionalną.

Klimczak Beata – bibułkarka z Bażanowic koło Goleszowa. Tworzy okazjonalne, papierowe kompozycje przestrzenne m.in. w formie sztucznych kwiatów, kompozycji wiszących oraz karki świąteczne, a także ozdobne odlewy gipsowe.

Klimowski Andrzej – pochodzący z Podhala (ur. w 1967 r.) rzeźbiarz ludowy związany z Wisłą. Do 19 roku życia mieszkał w Gruszowcu – wsi w Beskidzie Wyspowym w Małopolsce. Związek z rodzinnymi stronami oraz górską Wisłą wywarł wpływ na jego psychikę i ukierunkował go kulturowo. W szczególności jest autorem dekoracyjnych w charakterze i na ogół niepolichromowanych płaskorzeźb w drewnie, ukazujących zazwyczaj człowieka osadzonego w historii i scenach biblijnych. W płaskorzeźbach często pojawiają się także zwierzęta, architektura i krajobraz. W drewnie tworzy także rzeźbę pełną – cało-postaciowe „chłopki” oraz sakralną – Chrystus na krzyżu, Chrystus Frasobliwy – o prawdziwie ludowych od strony formy i wyjątkowych walorach plastycznych. Prowadzi także własną galerię oraz izbę regionalną w Łączce w gminie Dębowiec. Interesuje się również drewnianym budownictwem regionalnym oraz związaną z tym kulturą materialną.

Kliś Bogumiła – koronkarka z Koniakowa.

Kobielusz Anna – koronkarka z Koniakowa.

Kocan Eugeniusz – poeta pochodzący z dawnego województwa stanisławowskiego obecnie działający w Cieszynie; z zawodu księgowy.

Kocyan Jan – rzeźbiarz ludowy z Wisły; ur. w 1940 r.; z zawodu stolarz, który rzeźbi w drewnie lipowym zwłaszcza postacie z dawnego życia góralskiego, wykonuje kolorowe szopki. Obecnie pasjonuje się wykonywaniem dawnych zabawek ludowych. Również maluje – akwarelą i tuszem, utrwalając ginące drewniane budownictwo wiślańskie. Założyciel pierwszej w Wiśle galerii twórców nieprofesjonalnych oraz członek grupy plastycznej „Brzimy”. W założonej galerii dokumentuje sztukę ludową oraz ujawnia zainteresowania dawną tradycją. W roku 2001 odznaczony Odznaką Ministra Kultury – „Zasłużony Działacz Kultury”. Jest członkiem stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Kohut Helena – koronkarka z Istebnej.

Kohut Piotr – rzeźbiarz ludowy z Istebnej.

Kopryan Barbara – hafciarka z Istebnej.

Korus Eryk – plastyk ze Skoczowa.

Korus Iwona – plastyk ze Skoczowa.

Korzec Zofia – tworzy kompozycje kwiatowe na terenie Halacha-Zamarsk.

Korzonek Urszula Stefania – poetka i pisarka z Pogórza koło Skoczowa; absolwentka pedagogiki na Uniwersytecie Jagiellońskim, nauczycielka i doradca metodyczny. Tworzy wiersze oraz opowiadania dla dorosłych i dla dzieci w języku literackim, a ostatnio także w gwarze cieszyńskiej. W opowiadaniach gwarowych, a także w książeczkach dla dzieci często opisuje piękno i inne walory Śląska Cieszyńskiego. Jej utwory zostały opublikowane w kilkudziesięciu almanach i antologiach poezji. Jest członkiem Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie. Została m.in. uhonorowana odznaką „Zasłużony działacz kultury” nadawaną przez Ministra Kultury, Laurem Srebrnej Cieszynianki w 2009 r. i jest laureatką konkursów literackich.

Kotów Grażyna – poetka, emerytowana nauczycielka mieszkająca w Zabłociu w gminie Hażlach. Jest jednym z pierwszych członków Amatorskiej Grupy Twórczej – „Strumień”. Dwukrotna laureatka Ogólnopolskich Konkursów Sztuki Nieprofesjonalnej im. Emilii Michalskiej w kategorii poezji w Strumieniu.

Kręzelok Małgorzata – koronkarka z Koniakowa.

Kręzelok Zbigniew – rzeźbiarz ludowy z Koniakowa.

Krzysiek Justyna – poetka, autorka m.in. wierszy o tematyce patriotycznej i narodowej.

Kubok Renata – malarka amatorka z Goleszowa; tworzy obrazy w technice olejnej, akwarelowej i pastelowej oraz rysunki. W tematyce jej prac przeważają pejzaże, pojawiają się również martwe natury i postacie ludzkie. Prace prezentowała na wystawach w Goleszowie i Ustroniu. Należy do Stowarzyszenia Twórczego „Brzimy” w Ustroniu.

Kuczyńska Joanna – malarka amatorska z Chybia-Zaborza.

Kukuczka Ewa – koronkarka z Koniakowa.

Kukuczka Franciszek – pisarz ludowy urodzony w Istebnej. Ukończył 5 klas szkoły podstawowej. Pracował jako cieśla, potem jako stolarz zajmujący się wyrobem mebli regionalnych. Następnie ukończył Liceum Pedagogiczne w Rogoźnie koło Poznania i Studium Nauczycielskie w Bielsku –Białej. Od 1948 r. nauczyciel w Istebnej i Koniakowie. Jako związany z zespołem regionalnym „Koniaków” – autor widowisk scenicznych wierszy i opowiadań

Kukuczka Halina – koronkarka z Koniakowa.

Kukuczka Józef – rzeźbiarz ludowy z Istebnej.

Kukuczka Krzysztof – rzeźbiarz ludowy z Istebnej.

Kukuczka Zofia – koronkarka z Koniakowa.

Kula Jan – ur. 1910 r. malarz amator, twórca wizerunków przyrody z Hażłacha.

Kulik Anna – koronkarka z Koniakowa – Koniaków 532

Kurzyca Krystyna – autorka wierszy i bajek dla dzieci; zawodowa pielęgniarka. Utwory jej znalazły się w kilku opublikowanych tomikach m.in. *Na dzień duszy*, *Lustro barw* oraz na łamach „Głosu Ziemi Cieszyńskiej”, „Dziedzictwa”, „Kalendarza Cieszyńskiego” i w wydawnictwach Klubu Literackiego *Nadolzie*.

Kwiatkowska Monika – bibułkarka ur. w 1977 r. w Wiśle; wykonuje kwiatki z bibuły. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Lankocz Lidia – choreograf amator, wytwórca kostiumów regionalnych lalkarka i poetka ludowa; organizatorka imprez kulturalno – oświatowych. Najpierw instruktorka tańca w Gminnym Ośrodku Kultury w Goleszowie, w którym też prowadzi zespoły taneczne, następnie jego dyrektor. W latach 1985 – 1993 także instruktorka, choreograf i kierownik artystyczny w „Zespole Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej”. Od 1993 r. prowadzi Dziecięco – Młodzieżowy Zespół Pieśni i Tańca „Goleszów”.

W związku z pracami w zespołach stworzyła przy G.O.K. kostiumernię strojów ze Śląska Cieszyńskiego, będąc sama autorką niektórych z nich. Jako twórca ludowy zajmuje się bowiem haftowaniem (w tym na aksamacie) cieszyńskich żywoćków i szyciem sukni. Dodatkowym zajęciem z tej dziedziny bywa też obszywanie lalek w strój cieszyński. Jest także autorką tekstów pisanych gwara, publikowanych w wydawnictwach goleszowskich.

Lazar Ewa – wytwórczyni ozdób i wieńców kwiatowych. Ur. w 1964 r. w Wiśle; z zawodu technik-rolnik, pracuje na gospodarstwie. Wszechstronnie utalentowana plastycznie. Wykonuje kompozycje z mchów, suchych roślin i gałęzi, wieńce dożynkowe, stroiki świąteczne, ozdabia ceramikę, szkło użytkowe. Maluje na szkle ozdobne witraże i kompozycje kwiatowe. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Lazar Paweł – rzeźbiarz ludowy z Wisły; także karykaturzysta oraz historyk amator i dokumentalista.

Legierska Anna – malarka ludowa z Istebnej.

Legierska Beata – koronkarka z Istebnej – Andziołówki, naucza koronkarstwa młodsze adeptki w Trój-wsi Beskidzkiej.

Legierska Janina – koronkarka z Koniakowa.

Legierska Maria – koronkarka z Koniakowa.

Legierska Mariola – koronkarka z Koniakowa.

Legierska Marta – koronkarka z Koniakowa.

Legierska Teresa – koronkarka z Koniakowa.

Legierski Czesław – rzeźbiarz ludowy z Koniakowa.

Lennert Joanna – plastyk ze Skoczowa.

Ligocka Janina – koronkarka z Koniakowa.

Lisowska Mieczysława – malarka ludowa; ur. w 1929 r. w Nowym Targu. Technik, plastyk – 37 lat pracowała w Wiśle jako pedagog, nauczyciel wychowania plastycznego. Malowała różnymi technikami, najczęściej na szkło – ekspresyjne tańce góralskie inspirowane muzyką Stanisława Hadyny. Przedstawia również dzieci góralskie, ich zabawy, radości i smutki, próby taneczne i muzykowanie. Obecnie nie aktywna, przebywa w Domu Opieki w Bielsku-Białej. W dalszym ciągu jest jednak członkiem honorowym stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Lissowska Ruta Kornelia – poetka urodzona w Cieszynie, z zawodu bibliotekarka; uczestniczka konkursów poetyckich w bibliotece Miejskiej w Cieszynie.

Lokuciejewska Ewa – urodzona we Wrocławiu, związana z Cieszynem pisarka i poetka. Nauczycielska języka polskiego oraz informatyki w cieszyńskich liceach i technikach. Z wykształcenia polonistka i grafik komputerowy, pisarstwem i malowaniem zajmuje się z zamiłowania. Jest autorką powieści obyczajowych dla dzieci oraz opowiadań *Opowieści kulinarne*, w których podstawę stanowi zawsze jakaś szczególna dla niej potrawa. Natomiast wydana drukiem w 2010 r. jej opowieść *Anhedonia*, jest formą studium ludzkiej depresji widzianej od wewnątrz. Bardziej sporadycznie uprawia poezję i rzeźbi. Jest członkiem Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Lupieżowiec Maria – koronkarka z Koniakowa.

Lupieżowiec Robert – rzeźbiarz ludowy z Koniakowa.

Mach Józef – urodzony w 1913 r. rzeźbiarz ludowy z Brennej. Założyciel Zespołu Regionalnego „Brenna”. W 2009 r. wniosek Wójta Gminy Brenna o Nagrodę im. ks. Leopolda Jana Szersznika.

Macura Andrzej Tadeusz – poeta i prozaik pochodzący z Dziegielowa. Autor wierszy a także tekstów piosenek publikowanych w prasie regionalnej. Członek Klubu Literackiego *Nadolzie*.

Madej Fryderyka – malarka amatorka, ur. w 1941 r. w Cieszynie, z zawodu nauczycielka. Maluje akwarelą kwiaty i pejzaże oraz na szkło motywy góralskie. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Majętny Barbara – ur. w 1956 r., dekoratorka ceramiki i szkła z Ustronia Polany. Spędziła 15 lat w pracowni ceramicznej w Katowicach uzyskując stosowne kwalifikacje w zakresie rzemiosła artystycznego. Od 1990 r. prowadzi samodzielną działalność w zakresie ręcznego malowania porcelany. Posługuje się techniką malowania naszkliwnego farbami ceramicznymi i emaliami oraz 15% złotem ceramicznym. Prace prezentowała na licznych

wystawach krajowych w Katowicach, Poznaniu, Warszawie oraz zagranicznych – w Austrii, Niemczech, Belgii i Danii. Brała też udział w wystawach zbiorowych ustrońskiego stowarzyszenia twórców – „Brzimy” oraz w aukcjach charytatywnych organizowanych przez tę grupę. Prace można obejrzeć również w prywatnej pracowni domowej.

Majętny Władysław – ur. w 1924 r. pisarz ludowy z Ustronia. Ma wyższe wykształcenie techniczne. Pisze opowiadania gwarą cieszyńską z wątkami historyczno-regionalnymi odnoszącymi się do ludzi znanych lub zasłużonych dla regionu i ginących obrzędów. Jest autorem tekstów gwarowych oraz opracowań historycznych w regionalnych wydawnictwach; przede wszystkim w „Kalendarzu Ustrońskim”, „Pamiętniku Ustrońskim” i „Kalendarzu Cieszyńskim” (pod pseudonim Palenicki). W 2003 r. Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa wraz z Urzędem Miasta wydało zbiór jego humoresek p.t.: „Opowiadanie gwarowe ze Śląska Cieszyńskiego”.

Malik Jan – plastyk ze Skoczowa.

Malinowski Stanisław Józef – urodzony w 1954 r. w Cieszynie autor wierszy i tekstów piosenek – m.in. dla zespołu muzycznego *Poethicon*. Udział w konkursach poetyckich sprawił, że jego wiersze znalazły się w różnych antologiach regionalnych i ogólnopolskich, a niektóre przetłumaczono na język czeski. Jest członkiem Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Malirz Wanda – malarka amatorka z Wisły, członkini „Grupy Twórców Wiślanie”.

Małyjurek Leszek – rzeźbiarz ludowy z Jaworzynki.

Małysz Krystyna – hafciarka i koronkarka z Goleszowa tworząca hafty w technice gobelinowej oraz przestrzenne formy koronkarskie.

Marekwica Jolanta – koronkarka z Istebnej.

Maryniok-Cieślarkowa Władysława – pisarka i poetka ludowa urodzona w Wiśle. Autorka wierszy pisanych gwarą oraz słuchowisk popularyzujących dawny obyczaj i obrzędy.

Matuszny Ewa – koronkarka z Koniakowa.

Mazur Anna – poetka z Drogomyśla (w gminie Strumień), której twórczość cechuje emocjonalne ciepło wynikające z umiłowania rodzinnego Śląska Cieszyńskiego. Jest przewodniczącą Grupy Twórczej „Strumień” oraz prezesem Klubu Literackiego „Nadolzie” – zrzeszającego literatów Śląska Cieszyńskiego. Jako animatorka życia kulturalnego w Strumieniu, jest realizatorką bądź współrealizatorką wielu koncertów, m.in. cyklicznych koncertów muzyki i poezji „Jesienne Wiatru Granie”, spektakli teatralnych, konkursów i innych imprez artystycznych. Zajmuje się także działalnością wydawniczą. Jest laureatką konkursów literackich, Laureatką Lauru „Srebrnej Cieszyńianki”. W 2001 r. za swą działalność została odznaczona Odznaką Ministra Kultury – „Zasłużony Działacz Kultury”.

Mazur Imelda – malarka amatorka z Chybia.

Michalczyk Maria – malarka i rzeźbiarka ze Strumienia. Tworzy pejzaże, wizerunki kwiatów oraz rzeźby w gipsie. Jej prace można spotkać w domach prywatnych w Strumieniu i w jego okolicy.

Michalik Aniela – malarka, ur. w 1980 r. w Cieszynie, studentka. Maluje na szkle, uprawia grafikę, malarstwo olejne i pastel. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Michalik Wanda – poetka i malarka ludowa urodzona w Cieszynie, zajmująca się także amatorsko haftem, rękodziełem i komponowaniem.

Michalska Wioletta – koronkarka z Koniakowa.

Michalek Bolesław – rzeźbiarz i malarz ludowy z Istebnej.

Michalek Grzegorz – ur. w 1976 r. pochodzący z Koniakowa rzeźbiarz ludowy związany z Wisłą, z zawodu etnolog. Wykonuje niepolichromowane rzeźby w drewnie i kamieniu (trawertyn). Z drewnem, który stanowi główny materiał dla jego rzeźb, najwcześniej zetknął się z w warsztacie wyrabiającego gonty ojca, gwarowo zwane szyndziolami. Jego wiedzę na temat uprawianej rzeźby i snycerki w typie ludowym, niewątpliwie poszerzyło także zdobyte wykształcenie etnologiczne oraz podróże.

Tematem dekoracyjnych w charakterze rzeźb G. Michałka, jest postać ludzka, czasem także sama głowa. Jego rzeźby występują w grupach funkcjonalnych, na przykład w formie uli (wykonanych dla celów pokazowych i poznawczych dla gospodarstwa „Maja” w Rudnikach w woj. opolskim) lub umieszczonych w plenerze postaci z baśni (zespół rzeźb „Ogród Bajek”, pomyślany jako forma atrakcji turystycznej na górze Grabowej w Brennej). Ponadto jest autorem balustrad drewnianych do wnętrz mieszkalnych w górach, bogato dekorowanych motywami roślinnymi i centralnie wkomponowanymi rozetami góralskimi – od strony swej formy także opartych na polskim zdobnictwie góralskim. W Wiśle prowadzi własną pracownię rzeźbiarską JanosikArt. Rzeźby, tworzące cykle tematyczne *Metamorfozy*, *Zakorzenie*, *Szepty* prezentował na wystawach w całym regionie. Brał także udział w polskich i zagranicznych wystawach zbiorowych oraz plenerach rzeźbiarskich, podczas których zdobył wyróżnienia i nagrody.

Michalek Jan – kowal artystyczny z Jaworzynki.

Michalek Maria – koronkarka z Istebnej.

Michalek Zbigniew – kowal artystyczny z Jaworzynki.

Mider Wanda – poetka ludowa z Ustronia, autorka pisanych w większości gwaraą cieszyńską wierszy o tematyce i formie regionalnej, które zaczęła pisać w latach 70-tych. Poezja jej, kilkakrotnie już publikowana w osobnych tomikach, wykorzystywana jest także przez Dziecięcą Estradę Regionalną „Równica” z Ustronia. Wydała drukiem cztery tomiki poezji: „Pod Czantorióm” – 1997 r., „Równica” – 1998 r., „Na ustóńskóm nutę” – 2003 r. oraz „Ustrońskie strofy. Pisze również wiersze okolicznościowe na

uroczystości oraz imprezy kulturalne w Ustroniu. Utwory jej publikował także „Kalendarz Ustroński”. W 2003 r. była Laureatką Srebrnej Cieszyńianki; również w 2003 r. – wniosek Miasta Ustronia o Nagrodę powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury. W 2004 r. – odznaka Ministra Kultury „Zasłużony Działacz Kultury”.

Misiorz Jan – rzeźbiarz ludowy z Ustronia. Pochodzi z rodziny o tradycjach rzeźbiarskich (jego Ojciec Jan również był rzeźbiarzem ludowym). Tworzy rzeźby w drewnie lipowym o tematyce regionalnej i religijnej. Jego rzeźby wystawiane były na wystawach w Polsce, Czechach i Niemczech; członek stowarzyszenia twórców ludowych „Brzimy” z Ustronia.

Motyka Maria – hafciarka z Jaworzynki.

Motyka Teresa – hafciarka z Jaworzynki.

Mucha Michalina - ceramik ze Skoczowa.

Muszkiet Beata – koronkarka z Koniakowa.

Niemiec Zbigniew – ur. w 1948 r. w Ustroniu autor prozy pisanej gwara urodzony w Ustroniu; także rzeźbiarz, rysownik i grafik amator. Z zawodu nauczyciel. Jest współzałożycielem powstałej w 1978 r. grupy plastycznej „Brzimy” w Wiśle. Początkowo zajmował się malarstwem olejnym i rzeźbą, co z czasem poszerzył o rysunek piórkiem, techniki graficzne i łączone.

Przez wiele lat był członkiem Komitetu Organizacyjnego Tygodnia Kultury Beskidzkiej, autorem plakatów na tą imprezę oraz na Wiślańskie Dni Sportu. Jest również twórcą maskotki znanej pod nazwą „Wiślaczka”, członkiem zespołu redakcyjnego pierwszych numerów „Gazety Ustrońskiej” i autorem winiety tej gazety. W swoim dorobku posiada liczne prace z zakresu grafiki użytkowej (opracowania plastyczne tomików poezji, znaki graficzne kilkunastu firm z Podbeskidzia i exlibrisy).

Brał udział w licznych wystawach zbiorowych: w Ustroniu, Wiśle, Cieszynie, Jabłonkowie, Bielsku-Białej, Warszawie, Genk w Belgii oraz w Neukirchen-Vluyn w Niemczech. W 1998 r. zorganizowano jego wystawę indywidualną w Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa, połączoną z promocją tomiku esejów pisanych gwara p.t. „Kaj idziesz człowiecze?”. Uhonorowany odznaką „Zasłużony Działacz Kultury”. W 2008 r. również w tej instytucji zorganizowano kolejną wystawę autorską, tym razem z okazji 60. urodzin w połączeniu z wydaniem książki zawierającej rysunki Z. Niemca p.t.: „Spod piórka i pióra”.

Nowak Hanna – malarka amatorka ur. w 1929 r w Sosnowcu. Z zawodu farmaceutka. W 1990 r. przeniosła się na emeryturę do Wisły. Zaczęła malować jeszcze pracując zawodowo. Maluje olejem na dykcie i płótnie kwiaty i pejzaże. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Nowosielska Anna Sonia – poetka i plastyk amator ze Skoczowa – Pierścica

Oczkowska Aleksandra – ur. w 1949 r. w Wiśle, założyciel i prezes Stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Oczkowska Jolanta – malarka ur. w 1952 r. w Łodzi, zamieszkała w Krakowie. Należy do Stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie” ze względu na aktywną współpracę z wiślańskimi twórcami i pomoc w zajęciach plastycznych z dziećmi na obozach i koloniach. Maluje wszystkimi technikami kwiaty, pejzaże, anioły itp. Wykonuje różne prace plastyczne w materiałach i tworzywach oraz na szkle.

Orawska Małgorzata – poetka ze Skoczowa.

Orszulik Dariusz – urodzony w 1958 r. malarz amator z Cieszyna. W swoich pracach, tworzonych techniką akwarelową lub olejną odzwierciedla pejzaże, najczęściej lokalne lub zakopiańskie z udziałem architektury, zwłaszcza drewnianej w postaci chat, kościołów, kapliczek, polskich dworków, czy też wiejskich budynków gospodarskich różnorodnego rodzaju. Obrazy swe maluje w konwencji naiwnego realizmu, czasami z próbami nawiązywania także do malarstwa nowoczesnego np. dekoracyjnego. Własnym staraniem zorganizował kilkanaście wystaw swoich prac w Polsce, w tym w galerii autorskiej na Kaplicówce w Skoczowie oraz za granicą. W swej galerii organizuje, dostępne dla zainteresowanych, spotkania z artystami. Własne prace upublicznia również na kartach pocztowych oraz za pośrednictwem wydawanych według jego pomysłów kalendarzy, co stanowi też formę promocji Śląska Cieszyńskiego. Uczył również wychowania plastycznego w szkołach podstawowych w regionie. W 2010 r. Nagroda im. L.J. Szersznika w kategorii twórczości artystycznej na wniosek Komisji Kultury, Sportu i Promocji Powiatu Rady powiatu Cieszyńskiego.

Oszuścik Urszula – malarka amatorka z Chybia.

Pabian Teresa – wytwórczyni ozdób; ur. w 1950 r. w Gołkowicach koło Nowego Sącza. Zawód – ogrodnik. Zajmuje się szydełkowaniem. Wykonuje koronki z motywami wzorów koniakowskich, koronkowe kwiaty, bukiety z bibuły, aniołki, haftuje obrazy gobelinowe. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Pajak Gabriela – malarka amatorka, ur. w 1950 r. w Bytomiu. Maluje olejem na dykcie i na płótnie pejzaże, kwiaty, konie, psy, koty. Wykonuje różne prace plastyczne, kartki okolicznościowe itp. Należy do stowarzyszenia „Beskidzka 5” oraz „Grupy Twórców Wiślanie”.

Palowski Józef – urodzony na Zaolziu autor okolicznościowych wierszy, przemówień i opowieści gwarowych. Osiadłszy po wojnie w Górkach koło Brennej prowadził przez wiele lat tamtejsza bibliotekę.

Pasterny Sylwia – rysownicza amatorka z Golezowa. Jej rysunki, głównie portretowe, osadzone w typie sztuki popularnej (pop-art), oprócz pewnej biegłości manualno-technicznej, cechuje maniera nieco przeskalowanych elementów twarzy głównie oczu oraz bardzo silnego kontrastu zastosowanego w dużych płaszczyznach. Cechy te występują w popularnym rysunku i malarstwie reklamowym. Oprócz rysunku wykonuje także prace techniką pasteli. Wszystkie prace, poprzez odniesienia do sztuki popularnej, stanowią rodzaj współczesnego folkloru, kształtowanego w dużym stopniu przez XX-wieczną sztukę reklamową oraz środki masowego przekazu.

Pasterny Wiktor – ur. w 1940 r., malarz amator i rzeźbiarz ludowy oraz poeta z Ustronia Lipowca. Od młodości rzeźbi, maluje i pisze wiersze. W latach 60-tych i 70-tych uczestniczył w kilku wystawach, podczas których otrzymał wyróżnienia za świątki, kapliczki i obrazy olejne. Przez lata tworzył rzeźby w drewnie lipowym i obrazy akwarelowe o tematyce religijnej. Dziadek Paweł i Ojciec Wiktor również byli twórcami ludowymi; również syn – Piotr przejawia zainteresowania plastyczne. Aktualnie maluje niewielkie akwarele przedstawiające zanikającą, drewnianą architekturę. Jego prace znajdują się w zbiorach prywatnych w kraju i za granicą. W 2002 r. staraniem Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa w Ustroniu próbowano zorganizować pierwszą wystawę autorską oraz wydano tomik wierszy.

Pawełek Edward – rzeźbiarz ludowy z Cieszyna tworzący rzeźby w drewnie lipowym o tematyce regionalnej i religijnej; członek stowarzyszenia twórców ludowych „Brzimy” z Ustronia. Brał udział w kilku wystawach, m.in. w 2003 r. w Międzynarodowej Wystawie Szopki Bożonarodzeniowej w Ostrawie.

Paździora Aleksandra – hafciarka z Dziegielowa. Umiejętności w zakresie sztuki haftu wyniosła z domu rodzinnego, w którym w latach 80-tych XX w., zostały przekazane jej przez własną matkę. Jako twórca ludowy pracowała dla spółdzielni artystycznej „Tradycja” należącej do „Cepelii”. Tworzy w technice haftu o nazwie „Toledo” (od miasta Toledo w Hiszpanii), która jest rodzajem haftu ażurowego, polegającego na zaszywaniu krutek siatki, stanowiącej tło złożone z wątku i osnowy. Proces ten stwarza właściwy rysunek całej kompozycji haftowanej. Do haftów tego rodzaju stosuje się nici lniane (do siatki) i bawełniane (do zaszywania krutek siatki), najczęściej koloru białego. Hafty powstające techniką „Toledo” służą m.in. ozdabianiu obrusów, bielizny pościelowej, narzut czy firan. Oprócz techniki „Toledo” A. Paździora uprawia także haft cieniowany i mereżkowy. W swych pracach stosuje wzory autorstwa własnej babki. Hafty jej prezentowane były jak dotąd tylko w powiecie cieszyńskim, m.in. podczas imprezy „Skarby z cieszyńskiej trówy” w 2006 r.

Piech Maria – z zamiłowania plastyk, piszący także wiersze. Zajmowała się dekoratorstwem. Autorka obrazów, głównie w technice pasteli i akwareli. Jako uczestniczka kilku ogólnopolskich plenerów malarskich, współpracuje z kilkoma grupami twórców. Od 1995 r. bierze aktywny udział w działalności Amatorskiej Grupy Twórczej „Strumień”. Zajmuje się też opracowywaniem plastycznym zbiorów poetycko – malarskich. Laureatka Wojewódzkiej Wystawy Malarstwa w Bielsku – Białej. Swoje wiersze, a czasem reprodukcje prac plastycznych o tematyce regionalnej, czasami zaczerpniętej z opowiadań ludowych, opublikowała w kilku almanachach i własnym zbiorze poezji. Wniosek o Nagrodę Powiatu Przewodniczącego Zarządu Gminy Strumień. W 2003 r. odznaczona odznaką Ministra Kultury „Zasłużony Działacz Kultury”.

Piechaczek Joanna – ur. w 1968 r. w Cieszynie, mieszkająca w Pruchnej wytwórczyni sukni do regionalnego stroju Cieszyńskiego. W jej sukniach występują m.in. Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. Janiny Marcinkowej, Estrada Regionalna „Równica” oraz Dziecięcy Zespół Taneczny „Macierzanki” z Drogomyśla.

Piechocki Andrzej – ur. w 1946 r. rzeźbiarz i malarz ludowy oraz poeta z Ustronia. Z wykształcenia jest leśnikiem i nauczycielem. Zaczął rzeźbić pod koniec lat 60-tych., obecnie tylko amatorsko. Jako rzeźbiarz twórca ciepłych, polichromowanych rzeźb figuratywnych i dekoracyjnych. Jego rzeźby brały udział w wielu wystawach oraz w aukcjach charytatywnych. Zajmuje się też snycerką. Jest autorem ekspozycji plastycznych w Ośrodkach Edukacji Ekologicznej. W latach 1984 – 87 prowadził także pracownię rzeźbiarską w ustronimskim amfiteatrze w ramach Ogniska Pracy Pozaszkolnej, przyczyniając się w ten sposób do edukacji plastycznej młodzieży ze Śląska Cieszyńskiego. Píše również wiersze, najczęściej okolicznościowe. Jest członkiem-założycielem Stowarzyszenia Twórczego „Brzimy” w Ustroniu skupiającego osoby rozmiłowane w malowaniu i rzeźbieniu. W latach 1994–1995 pełnił funkcję prezesa „Brzimów”, a w następnych kadencjach wiceprezesa tego stowarzyszenia. Jego rzeźby brały udział w wielu wystawach zbiorowych, a w 2006 r. Muzeum Ustrońskie urządziło mu wystawę autorską. W 2008 r. został wyróżniony odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Pieczonka Edyta – uprawia ludowe rzemiosło artystyczne zajmując się haftowaniem i szyciem cieszyńskich kabotków – na wzór tradycyjnych.

Pieczonka Marcin – złotnik, jubiler z Cieszyna, kontynuator lokalnych tradycji w zakresie ozdób z filigranu, służących w szczególności jako elementy cieszyńskich, kobiecych strojów regionalnych – zwłaszcza metalowych pasów, stanowiących cześć bogatszych lokalnych strojów mieszczańskich.

Pilch Andrzej – ludowy twórca drewnianych zabawek z Goleiszowa. Z jego wyrobów, o formach często wzorowanych na tradycyjnych – miejscowych, korzystają przedszkola, szkoły i placówki.

Pilch Janina – poetka pochodząca z Wisły; z zawodu księgowa. Uczestniczyła w Ogólnopolskim Konkursie poezji o „Laur beskidzki”.

Pilch Joanna – twórczyni biżuterii artystycznej z Dzięgielowa koło Goleiszowa. Biżuterię wykonuje od 2007 r. wzorując się na formach współczesnych. Do pracy stosuje zwłaszcza srebro, metale posrebrzane, drewno, masę perłową, perły, szkło malowane i zwykłe, półfabrykaty szklane (crackle) oraz akryl i plastik. Swoją biżuterię prezentowała na terenie powiatu cieszyńskiego oraz w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2008 r. Twórczyni współpracuje i wystawia prace wraz ze swą z koleżanką branży – Katarzyną Grzesik z Goleiszowa.

Piotrowska Eugenia – malarka amatorka, ur. w 1923 r. w Warszawie. Emerytowana księgowa. Uprawiała malarstwo olejne i pastel. Malowała kwiaty, pejzaże, portrety. Obecnie ze względu na wiek przebywa u córki w Anglii. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Pisarek Gertruda – związana z Cieszynem autorka wierszy i esperantystka. Jest członkiem Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Piwko Rudolf – ur. w 1933 r. w Katowicach rzeźbiarz, medalier i poeta amator związany z Grupą Plastyczną „Brzimy” w Ustroniu.; mieszkaniec Ustronia Lipowca. W latach 60-tych wystawiał swe prace olejne na okręgowych wystawach nauczycieli plastyków, a także na centralnej wystawie w Warszawie, gdzie zdobył wyróżnienie i jedną z nagród. W następnych latach zainteresował się rzeźbą, szczególnie zaś medalierstwem. Prowadzi też pracownię, w której wykonuje artystyczną biżuterię. W 1996 r. Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa zorganizowało wystawę jego dość różnorodnych prac, której towarzyszył także tomik jego wierszy.

Płomińska-Krzak Natalia – poetka, autorka m.in. wierszy o tematyce miłosnej.

Podzorski Jan – malarz amator ur. w 1920 r. w Wiśle, z zawodu nauczyciel. Zaczął malować na emeryturze. Maluje farbami olejnymi głównie krajobrazy, kwiaty. Obecnie ze względu na wiek jest mniej aktywny. Członek stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Poloczek Teresa – hafciarka z Istebnej.

Polok Bronisława – hafciarka z Jaworzynki.

Probosz Agnieszka – koronkarka z Koniakowa.

Probosz Stanisław – rzeźbiarz ludowy z Istebnej.

Prochaska Leszek – malarz amator z Zamarsk (w gminie Hażlach), malujący portrety i krajobrazy w technice olejnej i akwarelowej.

Procner Mariola – koronkarka z Istebnej.

Prus Michalina – hafciarka oraz miłośniczka i odtwórczyni regionalnych strojów cieszyńskich. Nawiązuje do zdobnictwa miejscowego, które czasem staje się także punktem wyjścia jej własnych projektów – rozmaitych przeniesień ornamentyki użytkowej do elementów stroju regionalnego. Ponieważ w 2004 roku obchodziła także jubileusz 20 – lecia swojej pracy – Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie wystąpiło z wnioskiem o doroczną Nagrodę Powiatu w dziedzinie kultury.

Pryczek Teresa – malarka ze Strumienia, absolwentka liceum plastycznego w Bielsku- Białej w 1973 r. Uprawia malarstwo olejne, w treści portretowe i figuratywne. Tworzy kompozycje naścienne i witraże (kościół w Zbytkowie i Strumieniu). Przez wiele lat pracowała jako technik-plastyk w dziedzinie dekoratorstwa i reklamy. W Gminnym Ośrodku Kultury w Strumieniu prowadzi grupę plastyczną, której członkowie zdobyliby nagrody w konkursach, a niektórzy z nich wybrali studia plastyczno-artystyczne.

Ptak Zuzanna – koronkarka z Koniakowa.

Rakowska Irena – wykonawczyni żywotków do stroju cieszyńskiego z Cieszyna. Haftowania żywotków do cieszyńskiego stroju ludowego nauczyła się od choreografki i założycielki → Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej

Janiny Marcinkowej, natomiast haftu krzyżykowego i warkoczykowego od Heleny Heczko z Jaworzynki. Żywotki stanowiące górną partię sukni cieszyńskiej haftuje złotą nitką na aksamicie. Ponadto haftuje kordonkiem na kanwie góralskie koszule. Zajmuje się także zabawkarstwem wspartym na miejscowych tradycjach kulturowych - wykonując oparte na oryginalnych wzorach regionalne stroje dla lalek. W pracy pomaga jej córka Halina, która także posiadała umiejętność haftowania.

Rucka Anna – hafciarka z Jaworzynki.

Rucki Tadeusz – malarz i rzeźbiarz ludowy, prowadzący galerię twórczości i ludowego rzemiosła artystycznego w Koniakowie.

Rybica Lena – malarka amatorka z Goleszowa-Cisownicy.

Rybicka Hanna – związana z Zaolziem poetka dwujęzyczna – polsko-czeska (bilingwistyczna). W 2005 r. zadebiutowała tomikiem *Obrazki – Oblázky*, podzielonym na polską i czeską część językową, a zawierającym wyważone emocjonalnie wiersze o tematyce miłosnej. Jej utwory, mimo, że z przyczyn językowych podwójnie opisują rzeczywistość, są jednak jednolite pod względem warsztatowym dzięki czemu pozostają także spójne w nastroju i charakterze. Poetka współpracuje z Teatrem Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie i jest członkiem Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Rybka Urszula – koronkarka z Koniakowa.

Santarius Alicja – poetka, autorka wierszy o dzieciach.

Sikora Helena – hafciarka i koronkarka z Jaworzynki.

Sikora Jan – poeta ludowy z Goleszowa piszący gwaraą cieszyńską.

Sikora Jan – ur. w 1953 r., malarz amator z Ustronia (brat Stanisława). Plastyką zaczął interesować się głównie pod wpływem ojca Franciszka, malując akwarele, a później obrazy olejne. Tematem jego prac są głównie pejzaże beskidzkie, martwe natury oraz kwiaty. Malarstwo samorodnie uprawia od 16 roku życia. Pierwszą wystawę zorganizowano mu w Zakładowym Domu Kultury „Kuźnik” w Ustroniu, gdy miał 18 lat, a następne w Skoczowie i Bielsku-Białej. Uczestniczył w licznych wystawach zbiorowych: we Wrocławiu, Warszawie, Zakopanem, Nowej Soli, Cieszynie, Prudniku, Gliwicach oraz za granicą – w Jugosławii, Niemczech, Belgii i na Węgrzech. Od 1993 r. należy do Stowarzyszenia Twórczego „Brzimy”, a w latach 1996–1999 r. był jego wiceprezesem, brał też udział w aukcjach charytatywnych oraz wystawach zbiorowych. Został wyróżniony herbem „Za zasługi dla miasta Ustronia”.

Sikora Józef – rzeźbiarz ludowy z Jaworzynki.

Sikora Stanisław – ur. w 1951 r., malarz amator z Ustronia (brat Jana z Ustronia). Od 30 lat maluje obrazy techniką olejną. Pierwsze kroki w malarstwie stawiał pod okiem swojego ojca Franciszka. W tematyce prac dominuje pejzaż beskidzki w połączeniu z ginącą architekturą drewnianą.

Prezentował obrazy na wielu wystawach indywidualnych i zbiorowych m.in.: w Starej Kordegardzie w Warszawie, w Bielsku-Białej, w Prudniku, w belgijskim Genk, niemieckim Neukirchen-Vluyn, w Budapeszcie oraz kilkanaście razy w Ustroniu. Uczestniczył w ogólnopolskich plenerach we Wrocławiu, Zakopanem, Krynicy, Istebnej i w wielu miejscach na Śląsku Cieszyńskim. Od 1993 r. należy do grupy ustrońskich twórców „Brzimy” w Ustroniu. Z członkami tej grupy uczestniczy od 1994 r. w corocznych plenerach w kraju i za granicą, wystawach zbiorowych i aukcjach charytatywnych.

Skóra Jolanta – poetka z Brennej, urodzona w 1963 r.. Absolwentka Pedagogiki Specjalnej WSP w Krakowie, ze specjalizacją – surdopedagoga. Na tej samej uczelni ukończyła Podyplomowe Studium Logopedyczne. Logopeda. Jest nauczycielem dyplomowany w Zespole Szkół Publicznych w Górkach Wielkich i Szkole Podstawowej nr 2 w Brennej. Ponadto interesuje się literaturą, filmem i podróżami.

Ze względów osobistych wiersze swe dedykuje bliskim i przyjaciołom. Poezja jest dla niej chwilą wytchnienia, ale również momentem osobistej refleksji.

Jej wiersze były publikowane w wydawnictwach zbiorowych: w Antologii „Poezja z wieżą w tle” wydanej przez Z.O. Z.N.P. w Cieszynie (2005r.) oraz w polsko – czeskim piśmie literacko-artystycznym „SZTUCK” (2006r., 2007r. i 2008r.), a także w Antologiach: „Nadolzie” (Cieszyn ’2005r.), „Szukanie brzegów zamyślenia” (Katowice’2007r.) i „Podwieczorek z metaforą – tomik 2” (Skoczów ’2009r.).

Jolanta Skóra jest członkiem Klubu Literackiego „Nadolzie” w Cieszynie i „Nawias” przy Z.O. Z.N.P. w Cieszynie. Uczestniczy także w spotkaniach kręgu przyjaciół sztuki „Poethicon”.

Skurzok Halina – koronkarka z Koniakowa.

Słonina Sebastian – fotografik i ceramik ze Skoczowa.

Słowiok Urszula – malarka ludowa z Wisły, członkini „Grupy Twórców Wiślanie”.

Sobol Emilia – hafciarka ur. w r. 1935 w Wiśle. Haftuje obrusy, serwetki, bieżniki, a obecnie obrazki gobelinowe. Jest członkinią stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Stanieczek Anna – muzyk – skrzypaczka i dyrygent chórów, przez okres 34 lat związana z Kapelą Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej. W zespole tym współpracowała z Janina Marcinkową przy opracowaniu wszystkich najważniejszych jego programów: *Cieszyńskie Wesele*, *Pieśniczki spod Baraniej Góry*, *Stawiani moja* itd. oraz przy produkcji filmu „*Tańce i Pieśni Ziemi Cieszyńskiej*”. Od 25 lat prowadzi ponadto Męski Chór Cantus w Golezowiu, o repertuarze na który składają się m.in. utwory historyczne. Chór ten jest laureatem wielu nagród zdobytych w kraju i za granicą. Od 8 lat związana jest natomiast z Kapelą dziecięco – młodzieżowego Zespołu Pieśni i Tańca „Golezów”, dla którego opracowuje szatę muzyczną. Jej życie zawodowe jest osobową ostoją tradycji muzycznych Śląska Cieszyńskiego.

Od 3 lat naucza gry na skrzypcach dzieci z Cisownicy, skupione w grupie Cisownickie Smyczki. Za swą działalność kulturalno – społeczną wielokrotnie odznaczana odznaczeniami państwowymi. W 2004 r. otrzymała Nagrodę Powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury.

Stanieczek Renata – bibułkarka z Goleszowa. Tworzy okazjonalne, papierowe kompozycje przestrzenne m.in. w formie sztucznych kwiatów, kompozycji wiszących oraz karki świąteczne, a także ozdobne odlewy gipsowe.

Stanoszek Janusz – zajmuje się muzyką.

Stawowska Genowefa – koronkarka z Koniakowa.

Stoszek Helena – poetka i pisarka ludowa z Hażłacha pisząca wiersze i opowiadania.

Stuchlik Anna – koronkarka z Jaworzynki.

Suszka Maria – koronkarka z Koniakowa.

Szajtauer Elżbieta – hafciarka, malarka amatorka i dyrygentka chórów; ur. w 1966 r. w Wiśle. Z zawodu nauczyciel, który z zamiłowania do pieśni prowadzi grupy śpiewacze i chóry. W zakresie plastycznym stosuje i wykonuje prace w różnorodnych technikach (dekupage, haft wstążka, makrama), haftuje oraz maluje akwarelą. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Szalbot Paweł – poeta ludowy, ur. w 1951 r. w Wiśle. Pisze wiersze o Wiśle, okolicznościowe, satyryczne, gwara i językiem literackim. Członek stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Szarzec Małgorzata – zamieszkała w Cisownicy poetka, autorka wierszy, laureatka wielu konkursów poetyckich.

Szarzec Paweł – ur. w 1929 r. w Wiśle, z zawodu stolarz. Wykonuje z drewna miniatury dawnych chat góralskich. Członek stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Szarzec Wioletta – bibułkarka z Bażanowic koło Goleszowa. Tworzy okazjonalne, papierowe kompozycje przestrzenne m.in. w formie sztucznych kwiatów, kompozycji wiszących oraz karki świąteczne, a także ozdobne odlewy gipsowe.

Szczotka Andrzej – twórca instrumentów ludowych ze Skoczowa-Kiczyc; buduje piszczałki i trombity.

Szczyпка Bronisława – malarka amatorka z Chybia.

Szefer Helena – autorka prac plastycznych i wierszy urodzona w Strumieniu. Związana z grupą literacką „Nadolzie”.

Szewczyk Hieronim – plastyk ze Skoczowa.

Szkaradnik Lidia – ur. w 1956 r. autorka wierszy i prozy – pisanych gwara cieszyńską – z Ustronia. Jako dyrektor Muzeum Ustrońskiego od 1986 r., także publicystka – autorka tekstów o tematyce kulturalnej. Opracowania historyczne, utwory gwarowe i wspomnienia drukuje m.in. w „Kalendarzu Ustrońskim”, którego jest współredaktorem, „Gazecie Ustrońskiej i „Kalendarzu Cieszyńskim”. W latach 1988–1995 wchodziła w skład kolegium redakcyjnego „Pamiętnika Ustrońskiego”. Od początku lat 90-tych opublikowano około 200 jej tekstów. Jest autorką, redaktorką lub współredaktorką ponad 20 książek regionalnych oraz wielu publikacji okolicznościowych i folderów. W 2002 r. Urząd Miasta w Ustroniu wydał jej utwory w książce pt. „Ustrońskie pejzaże”, a w 2006 r. tomik – „Wiersze okolicznościowe dawne i nowe”.

Szklorz Małgorzata – urodzona w Busku-Zdroju, związana z Cieszynem poetka. Z wykształcenia ceramik, chemik oraz inżynier środowiska. Autorka wierszy, tekstów piosenek i książek. Zajmuje się także działalnością wydawniczą, często w zakresie graficznym. Związana m.in. z Cieszyńskim Towarzystwem Fotograficznym, jest również członkiem Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Szlaur Mirosław – ur. w 1963 r. w Wiśle. Uczeń rzeźbiarza Artura Cieńciały, wykonuje płaskorzeźby i rzeźby w drewnie i na zamówienie meble ozdobiane artystyczną rzeźbą. Zafascynowani końmi malował ich wizerunki olejem i akwarelą. Członek stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Szostok-Sadlok Joanna – choreograf amator tańca nowoczesnego, w tym disco; działa w Skoczowie.

Szpunar Teresa – hafciarka z Istebnej.

Szturc Maria – hafciarka i poetka ludowa ur. w 1936 r. w Wiśle. Stosuje haft angielski, kaszubski oraz tworzy obrazy gobelinowe.

Publikacje:

„Od źródeł Wisły...wiersze i gawędy Wiślan”, Stowarzyszenie „Grupa Twórców Wiślanie”, Wisła 2000,

„Zabytki Wisły w twórczości Wiślan” , Interfon, Cieszyn, 2006,

We własnym zakresie wydała tomik poezji „ Spod smrekowych gróń” Cieszyn 2009.

W poezji wraca wspomnieniami do czasów swego dzieciństwa spędzonego u stóp Baraniej Góry, ma wrodzoną łatwość rymowania, opisuje w poetycki sposób liczne wydarzenia kulturalne oraz dawne obrzędy i zwyczaje beskidzkich górali. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Szyła Joanna – cieszyńska poetka, absolwentka tutejszego Liceum Ogólnokształcącego im. M. Kopernika.

Szymonek Marcin – malarka amatorka z Chybia.

Ścibik Leszek – muzyk amator z Chybia.

Śleziak Jan – rzeźbiarz amator z Koniakowa.

Śliwka Anna – bibułkarka i malarka amatorka ur. w 1951r. w Wiśle. Technik mechanik-emeryt. Wykonuje z krępliny kwiaty, bukiety, wianki stroiki i dekoracje okolicznościowe. Maluje na płótnie, dykcie, papierze - olejem, akrylem, akwarelą i pastelem – pejzaże, kwiaty, chaty góralskie. Należy do Stowarzyszenia „Beskidzka 5” oraz do „Grupy Twórców Wiślanie”.

Špila Irena – koronkarka z Istebnej.

Tesmer Małgorzata – koronkarka z Koniakowa.

Tront Bernard – muzyk, kompozytor pieśni chóralnych i dyrygent ze Strumienia. Autor kilkudziesięciu pieśni na chór dziecięcy i mieszany oraz wielu opracowań muzycznych. Doradca ds. chórów i orkiestr przy zespole „Śląsk”. Brał m in. udział w III Panoramic Sztuki Chrześcijańskiej „Musica Sacra” dla upamiętnienia pobytu Jana Pawła II na Śląsku Cieszyńskim w 1995 r. Przez swe aktywne zaangażowanie zawodowe i jako wychowawca, rozśpiewał kilka pokoleń młodych ludzi. W 2008 r. obchodził Jubileusz 50 – lecia pracy artystycznej. Wniosek o Nagrodę Powiatu Przewodniczącego Zarządu Gminy Strumień. W 2003 r. odznaczony odznaką Ministra Kultury „Zasłużony Działacz Kultury”.

Tyc Irena – koronkarka z Koniakowa.

Urbaczka Stefania – koronkarka z Jaworzynki.

Urbaś Kazimierz – muzykant, skrzypek ludowy z Cieszyna, grający także na tradycyjnych instrumentach góralskich: gajdy, fujarka, trombita oraz na listku; ur. 10 V 1947 r. w Cieszynie – ok. 1980 r. założył kapelę ludową „Torka” w składzie: Jacek Kotarba – skrzypce, Czesław Węglarz – gajdy i Kazimierz Urbaś – pierwsze skrzypce. Kapela przygrywała wielu zespołom folklorystycznym podczas festiwali krajowych i zagranicznych (Austria, Belgia, Bułgaria, Holandia, Rumunia i Turcja). Dzięki swojemu repertuarowi kapela „Torka”, przyczyniła się w widocznym stopniu do ożywienia tradycji muzycznych Beskidu Śląskiego. Znalazło to swój szczególny wyraz w działalności pedagogicznej K. Urbasia, który pracując równolegle z młodzieżą, stworzył z kapeli źródło inspiracji dla innych zespołów, a m.in. kapeli „Wałasi” i „Jetelinka” z trójwsi beskidzkiej.

Wałach Monika – skrzypek ludowy oraz założycielka i kierownik kapeli dziecięcej muzyki ludowej „Jetelinka” z Jaworzynki. W ramach zajęć z zespołem uczy dzieci gry na instrumentach. Równolegle – wraz mężem Rafałem – prowadziła także szkolny zespół folklorystyczny „Czadeczka”, któremu przygrywała kapela „Jetelinka”. Zespół brał udział w przeglądach organizowanych przez dawny Wojewódzki Ośrodek Kultury w Bielsku – Białej. Monika Wałach gra w kapeli na pierwszych skrzypcach. Niezależnie od tego Monika Wałach zajmuje się haftem ludowym.

Wałach Renata – koronkarka z Istebnej.

Wałach Zbigniew – skrzypek ludowy, gajdosz, budowniczy góralskich instrumentów muzycznych, ok. 1985 r. – twórca kapeli regionalnej „Wałasi” w Istebnej, którą też kieruje; wnuk znanego drzeworytnika pochodzącego działającego w Istebnej – Jana Wałacha. Udoskonalenie i uzupełnienie warsztatu muzycznego spowodowały kontakty z Józefem Skrzekiem – znanym muzykiem rockowym z Górnego Śląska. Obecnie współpracuje a aktorem Teatru w Bielsku – Białej Wiesławem Komasa, co wydają się także poszerzać jego muzyczne horyzonty. Jako muzykant ludowy zdobył Wałach nagrody na festiwalach Regionalnych m.in. na Jesieni Tatrzańskiej w Zakopanem. Występował także w wielu częściach Europy oraz w Indiach popularyzując tam muzykę regionalną górali śląskich. Około 1987 r. odznaczony odznaką Ministra Kultury „Zasłużony Działacz Kultury”.

Wałga Jerzy – rusznikarz artystyczny, rzemieślnik z Cieszyna; jest autorem artystycznie wykonywanych replik strzelb myśliwskich, zwanych cieszynkami oraz broni białej. Wspomaga Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie także w zakresie bezpłatnego odnawiania eksponatów z zakresu historii techniki (żyrandoli, bicykla), a także rzeźb w drewnie. W 2009 r. laureat Nagrody Powiatu Cieszyńskiego w dziedzinie kultury im ks. L.J. Szersznika w kategorii ochrony dóbr kultury.

Wantulok Elżbieta – twórczyni pisanek artystycznych ur. w 1950 r. w Kaliszu. Z zawodu technolog żywienia zbiorowego. Technika batikową maluje pisanki kurze, gęsie, kaczki i strusie. Należy do stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Waszut Teresa – poetka ludowa z Cisownicy koło Goleszowa, związana z Klubem Literackim „Nadolzie”, emerytowany pedagog; autorka wierszy związanych z regionem, niekiedy poruszających wartości uniwersalistyczne, a także artykułów o tematyce regionalnej z terenu Śląska Cieszyńskiego. Utwory [pisanie językiem literackim zostały opublikowane w tomikach poezji „Ojcowski Dom”, „Legends Cisownickie”, „Mała Ojczyzna” – 2007 r. oraz „Wiosko moja” 2008 r. Jest również członkiem Grupy Literackiej *Nawias* w Cieszynie.

Wawrzyk Kazimierz – złotnik z Ustronia, przedstawiciel formy miejscowej szkoły w zakresie ozdób z filigranu stanowiących elementy cieszynskich, kobiecych strojów regionalnych.

Wątroba Juliusz – pisarz, poeta, satyryk, autor tekstów pieśni i piosenek oraz współpracownik kabaretów urodzony w Rudzicy. Z zawodu inżynier włókiennictwa.

Wieczorek Marcin – poeta związany ze Śląskiem Cieszyńskim.

Wieja Grażyna – poetka ze Skoczowa–Pogórza.

Więzik Anna – pisarka urodzona w Cieszynie; z zawodu instruktorka PCK, pełniąca od 1980 r. także funkcję prezesa lokalnego Towarzystwa przyjaźni polsko-Indyjskiej. Swoje wiersze publikuje przeważnie w lokalnych periodykach i wydawnictwach okazjonalnych. Zdobyła kilka nagród w konkursach literackich. Należy do klubu literackiego „Nadolzie”.

Winkler Anna Bożena – pisarka zamieszkała w Kisielowie koło Goleszowa. Członkini klubu literackiego „Nadolzie”. Tworzy formy literackie związane z tematyką filozoficzną, miłosną oraz portretujące ludzi. Utwory: „W Twoich Dłoniach Kruchość” i „Pętla Oczekiwania” – oba wydane w 2001 r. Współpracuje także z zespołem poezji śpiewanej Berdo z Ustronia.

Wojtas Wiesław – rzeźbiarz ludowy z Koniakowa.

Wojtyka Bernadeta – gawędziarka z Goleszowa, a jako taka – także przewodniczka.

Wróbel Helena – poetka ludowa z Cisownicy koło Goleszowa pisząca gwaraą cieszyńską. Założycielka folklorystycznego zespołu śpiewaczego „Beskuryje” w Cisownicy”, w którym na potrzeby programów artystycznych zaczęła pisać gwaraą oryginalne wiersze osadzone w tematyce lokalnej i regionalnej.

Wyrembak Szymon – wokalista ze Skoczowa związany z zespołem rockowym Terapia z Bielska-Białej.

Zabawska Jadwiga – wieloletnia tancerka i solistka w zespole regionalnym „Istebna”. Jako miłośniczka i znawczyni stroju istebniańskiego, przyczynia się do jego zachowania i popularyzacji. W roku 2001 odznaczona Odznaką Ministra Kultury – „Zasłużony Działacz Kultury”.

Zachurzok Anna – malarka amatorka z Chybia.

Zbrożek Monika – malarka amatorka związana z Wisłą; ur. w r. 1957 w Pyrzycach, córka Eugenii Piotrowskiej. Obecnie wykłada język polski i rosyjski na Uniwersytecie w Nottingham w Anglii. Oprócz tego uczy języka serbsko-chorwackiego i czeskiego oraz pracuje jako tłumacz dla różnych organizacji międzynarodowych. W zakresie uprawianej przez siebie amatorskiej twórczości plastycznej stosuje różnorodne techniki: olej, ołówek, akwarelę, pastel, linoryt, plakat, metaloplastykę. Portretuje ciekawe twarze, maluje pejzaże i formy abstrakcyjne. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Zeman Janina – koronkarka z Koniakowa.

Ziembla Danuta – malarka amatorka z Chybia.

Złotek-Złotkiewicz Anna – poetka urodzona w Murckach w Katowicach, zamieszkała od lat 80-tych w Wiśle-Czarnym Cienkowie. Z zawodu pedagog, obecnie na emeryturze. Autorka czterech tomików poezji poświęconych pięknu przyrody, które wydała we własnym zakresie:

„Trawa” – Cieszyn 2007

„Kwiaty” – Cieszyn 2008

„Drzewa” – Cieszyn 2008

„Zioła” – Cieszyn 2009

Zajmuje się również rzemiosłem artystycznym, (prace z wikliny, korzenioplastyka) i malarstwem. Należy do „Grupy Twórców Wiślanie”.

Zowada Józef – rzeźbiarz ludowy z Istebnej.

Zych Anna – malarka amatorka ur. 1946 r. w Istebnej. Zawód technik ekonomista – emeryt. Maluje olejem na dykcie i płótnie – pejzaże, kwiaty oraz martwą naturę. Członkini stowarzyszenia „Grupa Twórców Wiślanie”.

Żur Agnieszka – poetka ze Skoczowa.

Żydek Andrzej – zajmuje się muzyką – jest perkusistą zespołu młodzieżowego „Poethicon” z Cieszyna.

Żyrek Jan – malarz i rzeźbiarz amator z Trój-wsi – Koniaków 79 (przedtem Jaworzynka 494). Maluje krajobrazy w technice najczęściej olejnej.

**TWÓRCY I POECI LUDOWI LUB NIEPROFESJONALNI
- BRANŻOWY INDEKS OSÓB**

I. SZTUKI CZYSTE:

1. MALARSTWO (59 osób):

Białas Eugeniusz
Bolek Bożena
Buczek Wiktor
Chmiel Jerzy
Cieślar Anna
Ćwięk Antoni
Damiec Zbigniew
Dragon Andrzej
Dyszkiewicz Gertruda
Foltyn-Skutek Grażyna
Gabryś Paulina
Gabzdyl Karol
Gatnar – Guzy Maria
Gawlińska Danuta
Gazurek Jakub
Gluza Jan
Heczko Bogusław
Jurgała-Jureczka Joanna
Klimczak Albin
Korus Eryk
Korus Iwona
Kubok Renata
Kuczyńska Joanna
Kula Jan
Legierska Anna
Lennert Joanna
Lisowska Mieczysława
Madej Fryderyka
Malik Jan
Malirz Wanda
Mazur Imelda
Michalczyk Maria
Michalik Aniela
Michalik Wanda
Michalek Bolesław
Nowak Hanna
Oczkowska Jolanta
Oszuścik Urszula
Pająk Gabriela
Pasterny Sylwia
Pasterny Wiktor
Piech Maria
Piotrowska Eugenia
Podżorski Jan
Prochaska Leszek
Pryczek Teresa

Rucki Tadeusz
Rybica Lena
Sikora Jan
Sikora Stanisław
Słowiok Urszula
Szczyпка Bronisława
Szewczyk Hieronim
Szymonek Marcin
Zachurzok Anna
Zbrożek Monika
Ziembla Danuta
Zych Anna
Żyrek Jan

2. RZEŹBA 35 osób):

Bielesz Antoni
Bielesz Władysław
Bojko Jan
Gazurek Jakub
Gluza Jarosław
Herda Jan
Jałowiczor Paweł
Kamieniarz Mieczysław
Kastelik Kazimierz
Klimowski Andrzej
Kocyan Jan
Kohut Piotr
Krężelok Zbigniew
Kukuczka Józef
Kukuczka Krzysztof
Lazar Paweł
Legierski Czesław
Łupieżowiec Robert
Mach Józef
Małyjurek Leszek
Michalczyk Maria
Michalek Bolesław
Michalek Grzegorz
Misiory Jan
Pasterny Wiktor
Pawełek Edward
Piechocki Andrzej
Piwko Rudolf
Probosz Stanisław
Rucki Tadeusz
Sikora Józef
Śleziak Jan
Wojtas Wiesław
Zowada Józef

Żyrek Jan

3. POEZJA (58 osób):

Barski Dariusz
Białkowska-Pisarek Lucyna
Branco Irena
Broda Maria
Broda Szymon
Bujok Zuzanna
Bury Anna
Chmiel Jan
Chodkiewicz Wanda
Chwastek Teresa
Cieślak Władysława
Ciszewska Renata
Czarniak Iwona
Fujcikowa Helena
Gawlikowska Joanna
Gawłowski Józef
Grynia Krystyna Maria
Holeksa Elżbieta
Jabłońska Lucyna
Janota Bernadeta
Kalarus Maciej
Kalińska Beata
Kasztura Wojciech
Kawulok Anna
Kocan Eugeniusz
Korzonek Urszula Stefania
Kotów Grażyna
Krzysiek Justyna
Lissowska Ruta Kornelia
Malinowski Stanisław Józef
Maryniok-Cieślakowa Władysława
Mazur Anna
Michalik Wanda
Mider Wanda
Nowosielska Anna Sonia
Orawska Małgorzata
Palowski Józef
Pilch Janina
Pisarek Gertruda
Płomieńska-Krzak Natalia
Rybicka Hanna
Santarius Alicja
Sikora Jan
Skóra Jolanta
Stoszek Helena
Szalbot Paweł
Szarzec Małgorzata
Szkaradnik Lidia
Szklorz Małgorzata

Szturc Maria
Szyła Joanna
Waszut Teresa
Wątroba Juliusz
Wieczorek Marcin
Wieja Grażyna
Wróbel Helena
Złotek-Złotkiewicz Anna
Żur Agnieszka

4. PISARSTWO (18 osób):

Bujok Zuzanna
Dominik Rudolf
Fujcikowa Helena
Gołkowski Włodzimierz
Kisza-Bruel Janina
Korzonek Urszula Stefania
Kukuczka Franciszek
Kurzyca Krystyna
Łokuciejewska Ewa
Macura Andrzej Tadeusz
Majętny Władysław
Maryniok-Cieślakowa Władysława
Niemiec Zbigniew
Stoszek Helena
Szkaradnik Lidia
Wątroba Juliusz
Więzik Anna
Winkler Anna Bożena

5. GAWĘDZIARSTWO (5 osób):

Balcar Józef
Bujok Zuzanna
Ciszewska Renata
Kawulok Zuzanna
Wojtyka Bernadeta

6. TANIEC (5 osób):

Ciszewska Renata
Gruszka Urszula
Herok Dorota
Szostok-Sadlok Joanna
Zabawska Jadwiga

7. MUZYKA (14 osób):

Andrzejewska Karolina
Broda Jozsko
Broda Józef
Chmiel Jan
Gruchel Jan
Kasper Anna
Stanieczek Anna

Stanoszek Janusz
Ścibik Leszek
Urbaś Kazimierz
Wałach Monika
Wałach Zbigniew
Wyrembak Szymon
Żydek Andrzej

8. FOTOGRAFIA I FILM (7 osób):

Dominik Rudolf
Dzida Franciszek
Faruga Jacek
Gil Jarosław
Kawa Agnieszka
Kępski Marcin
Słonina Sebastian

II. RZEMIOSŁO:

1. KORONKA (48 osób):

Bielesz Urszula
Bieńczak Zofia
Bury Dorota
Bury Halina
Czyż Marta
Gajownik Małgorzata
Gała Zofia
Giecek Alina
Grosek Ewa
Gwarek Zuzanna
Haratyk Teresa
Janoszek Agnieszka
Juroszek Danuta
Juroszek Teresa
Kajzar Brygida
Kliś Bogumiła
Kobielusz Anna
Kohut Helena
Krężelok Małgorzata
Kukuczka Ewa
Kukuczka Halina
Kukuczka Zofia
Kulik Anna
Legierska Beata
Legierska Janina
Legierska Maria
Legierska Mariola
Legierska Marta
Legierska Teresa
Ligocka Janina
Małysz Krystyna
Marekwica Jolanta

Matuszny Ewa
Michalska Wioletta
Michalek Maria
Muszkiet Beata
Probosz Agnieszka
Procner Mariola
Ptak Zuzanna
Rybka Urszula
Skurzok Halina
Stuchlik Anna
Suszka Maria
Śpila Irena
Tesmer Małgorzata
Tyc Irena
Urbaczka Stefania
Wałach Renata

2. HAFT (22 osoby):

Borusiak Krystyna
Branc Irena
Bujok Bronisława
Czeczor Helena
Gazurek Janina
Gazurek Maria
Jancz Zuzanna
Juroszek Jadwiga
Kawulok Maria
Kąkol Anna
Kopryan Barbara
Małysz Krystyna
Motyka Maria
Motyka Teresa
Paździora Aleksandra
Poloczek Teresa
Polok Bronisława
Rucka Anna
Sikora Helena
Sobol Emilia
Szpunar Teresa
Szturc Maria

3. KOSTIUM I TKANINA (8 osób):

Domagała Mariola
Gosieniecka-Giertuga Regina
Kantor Mirosław
Lankocz Lidia
Piechaczek Joanna
Pieczonka Edyta
Prus Michalina
Rakowska Irena

4. ZDOBNICTWO (8 osób):

Cieślak Marta
Dobija Barbara
Dorighi Janina
Majętny Barbara
Michalik Wanda
Pabian Teresa
Szajtauer Elżbieta
Złotek-Złotkiewicz Anna

5 . BIBUŁKARSTWO (6 osób):

Grosek Klaudia
Klimczak Beata
Kwiatkowska Monika
Stanieczek Renata
Szarzec Wioletta
Śliwka Anna

6. PISANKI (3 osoby):

Cieślak Urszula
Dorighi Janina
Wantulok Elżbieta

7. UKŁADANIE KOMPOZYCJI
KWIATOWYCH (4 osoby):

Gazurek Ewa
Karpeta Anna
Korzec Zofia
Lazar Ewa

8. CERAMIKA (3 osoby):

Czech Marta
Mucha Michalina
Słonina Sebastian

9. STOLARSTWO ARTYSTYCZNE
(4 osoby):

Gluza Jarosław
Kocyan Jan
Szarzec Paweł
Szlaur Mirosław

10. ZABAWKARSTWO (2 osoby)

Pilch Andrzej
Rakowska Irena

11. BUDOWA INSTRUMENTÓW
MUZYCZNYCH (2 osoby):

Szczotka Andrzej
Wałach Zbigniew

12. KOWALSTWO ARTYSTYCZNE
I METALOPLASTYKA (6 osób):

Ćwięk Antoni
Gluza Jan
Juroszek Jan
Michalek Jan
Michalek Zbigniew
Piwko Rudolf

13. LUDWISARSTWO (1 osoba):

Kanafek Czesław

14. RUSZNIKARSTWO
ARTYSTYCZNE (2 osoby):

Kanafek Czesław
Wałga Jerzy

15. BIŻUTERIA ARTYSTYCZNA
(5 osób)

Grzesik Katarzyna
Pieczonka Marcin
Pilch Joanna
Piwko Rudolf
Wawrzyk Kazimierz

ROZDIAŁ II

CHÓRY POWIATU CIESZYŃSKIEGO

CHÓRY POWIATU CIESZYŃSKIEGO (44)

ABSOLWENT

Zespół Kameralny „Absolwent” – chór ze Skoczowa, który powstał w grudniu 1977 r. z inicjatywy kilku zaprzyjaźnionych absolwentów cieszyńskiej filii Uniwersytetu Śląskiego. Chęć powrotu do czynnego obcowania z muzyką chóralną skupiła w jednej grupie także byłych chórzystów akademickiej „Harmonii”. Kierownikiem artystycznym zespołu jest prof. Halina Goniewicz-Urbaś. Zespół wykonuje pieśni klasyczne i religijne; zdobył wiele nagród w tym: w 1999 r. – I nagrodę na XXX Ogólnopolskim Turnieju Chórów „Legnica Cantat”, w 2001 r. – Złoty Medal na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Chóralnej „Festa Musicale” w Ołomuńcu w Czechach oraz w 2003 r. - Grand Prix na VIII Świecie Pieśni „Gaudate Cantem” im. Kazimierza Fobera z Bielsku-Białej. Kontakt: 43-430 Skoczów ul. Targowa 26, tel.: 033/816-23-34

ALLEGRIJA

Chór Kameralny „Allegrija” z Hażłacha – Pogwizdowa. Dyrygentem zespołu jest Urszula Wiśniowska – adres: Cieszyn ul. Szopena 19, tel. kom.: 668 154 366. Zespół działa przy parafii św. Jana Nepomucena w Pogwizdowie. Śpiewa kolędy, pieśni religijne i regionalne. W 2008 r. przy wsparciu parafii macierzystej chór wydał wspólną z innymi zespołami płytę: „Cicha Noc – Kolędy Pastorałki”.

AVE

Chór „Ave” – zespół działający przy katolickiej parafii pod wezwaniem św. Klemensa w Ustroniu. Założony został w 1980 roku przez ówczesnego organistę parafii, Edwarda Pisarzewskiego, który dyrygował zespołem w latach 1980-82. Opiekę nad chórem i organizację jego działalności przejął wikary, ks. Krzysztof Baszczyński. W założeniu miał to być chór maryjny, stąd też wzięła się nazwa „Ave”, którą przyjął. Próby odbywały się raz w tygodniu na probostwie parafii Św. Klemensa. Pierwszy raz chór zaśpiewał podczas obchodów imienin proboszcza, wykonano wtedy kilka pieśni skomponowanych na tę okazję przez dyrygenta. Pierwszy występ w kościele odbył się 8 grudnia 1980 roku w dniu Święta Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny, jednak według zapisów i wspomnień nie był to zbyt udany debiut.

Początkowo repertuar chóru był bardzo skromny, zawierał przede wszystkim pieśni o tematyce maryjnej. Trzeba było także włożyć sporo pracy, aby kolejne wykonania utworów były zadowalające. Z czasem liczba koncertów wzrosła i chór aktywnie uczestniczył w sprawowaniu liturgii. Do stałych występów zaliczano nabożeństwa pierwszoczwartkowe, wszystkie uroczystości kościelne, odpusty i święta. Zespół śpiewał również dla chorych w Szpitalu Reumatologicznym na Zawodziu.

Od 1982 r. uczestniczył również w ślubach. Pieniądze zarobione podczas płatnych koncertów zespół przeznaczal na spotkania towarzyskie, tak zwane

wieczornice, oraz coroczne chórowe uroczystości, takie jak wspomnienie patronki chórów, św. Cecylii czy wigilijka.

Pierwszy występ chóru „Ave”, który odbył się poza parafą, miał miejsce 22 lipca 1982 roku w kościółku na Stecówce, a pierwsza pielgrzymka - do Świętej Lipki - odbyła się we wrześniu tego samego roku.

Z czasem chór zaczął się rozrastać, początkiem 1983 roku liczył 40 członków. Wówczas była to już bardzo zgrana grupa, może tego dowodzić fakt, iż chórzyści, poproszeni przez ks. Alojzego Wencepla, aktywnie pomagali w budowie nowego kościoła w Ustroniu - Polanie.

W 1983 r., z powodu nieporozumień na macierzystej parafii, zespół miał ulec likwidacji. Jednak chórzyści chcieli spotykać się dalej. Próby odbywały się najpierw w domu Zofii Kozieł, a później u Adama Szcześniewskiego, nowego dyrygenta, działającego w latach 1982-84. W cotygodniowych spotkaniach uczestniczyło około 20 osób. Opracowano nowe utwory, a koncertów w ciągu roku odbywało się około siedemdziesiąt. Zespół wyjeżdżał na koncerty między innymi na Jasną Górę oraz do Lichenia. Jako chór maryjny, nie związany jednak z żadną parafią, zapraszany był przez okoliczne parafie na uroczystości odpustowe.

Równocześnie przy parafii św. Klemensa, na potrzeby zapowiadanej wizytacji biskupiej, powstał nowy chór. W jego skład weszła część byłych członków chóru „Ave”, którzy podporządkowali się woli proboszcza. Zespół ten działał jednak zaledwie dwa lata, do roku 1986.

Jesienią 1984 roku dyrygenturę w „Ave” przejął Marian Żyła, nauczyciel muzyki Szkoły Podstawowej nr 2 w Ustroniu. Był to bardzo charyzmatyczny dyrygent, który wkrótce wzbogacił zespół o nowych członków, jak również powiększył repertuar o liczne nowe utwory.

Wiosną 1985 r. chór otrzymał propozycję współpracy od proboszcza parafii w Ustroniu Hermanicach, księdza Alfreda Chromika. Od tego czasu Hermanice stały się siedzibą chóru, trwało to przez następne dziesięć lat. W tym czasie chór występował podczas różnych uroczystości we wszystkich parafiach dekanatu z wyjątkiem parafii pod wezwaniem Św. Klemensa.

W październiku 1992 r. dyrygent Marian Żyła odszedł z zespołu, chcąc poświęcić się całkowicie pracy z utworzonym przez siebie chórem, Nauczycielską Estradą Ludową „Czantoria”.

Kolejnym zatem dyrygentem chóru została w 1992 r. Alicja Kaczmarek-Adamczyk, która wcześniej prowadziła również chór dziecięcy o charakterze religijnym przy Szkole Podstawowej nr 2 w Ustroniu. Z chórem „Ave” współpracowała już wcześniej - podczas studiów dyrygenckich na Akademii Muzycznej w Katowicach.

W 1996 r., po zmianie proboszcza w macierzystej parafii, chór „Ave” powrócił do kościoła w centrum miasta. Stało się to dzięki zabiegom nowego proboszcza, ks. Antoniego Sapoty. Przyczynił się on między innymi do utworzenia Stowarzyszenia Parafialny Chór „Ave”, którego jest prezesem. Sekretarzem Stowarzyszenia jest Andrzej Szcześniewski. Stowarzyszenie zarejestrowano w Sądzie Wojewódzkim w Bielsku - Białej w roku 2002 jako Stowarzyszenie „AVE”. Jego głównymi celami statutowymi są: organizacja koncertów, wyjazdów, a także przez organizowanie imprez i przeglądów głoszenie Ewangelii zarówno słowem jak i pieśnią.

Obecnie do Stowarzyszenia należy ponad 40 osób, chórzyści a także ich rodziny, sympatycy zespołu i organizatorzy imprez.

Natomiast obecny skład zespołu tworzą 34 osoby. W całej zaś jego historii, to jest od maja 1980 r. do końca 2014 r., łącznie śpiewało w nim 77 osób. Wiek członków jest bardzo zróżnicowany, między 24 a 70 lat. Dyrygentką w dalszym ciągu jest Alicja Adamczyk, z którą, od 2003 roku, współpracuje jako asystent dyrygenta Joanna Szczesniewska. Zespołowi w razie potrzeby akompaniuje Andrzej Sikora. Repertuar zespołu stanowią głównie pieśni sakralne, wykonywane a capella, stanowiące przekrój muzyki wszystkich epok i obejmujące tematycznie cały rok liturgiczny. Nuty, z których chór korzysta często były przepisywane ręcznie, stąd część, prawdopodobnie przez nieuwagę przepisującego, nie zawiera opisu autora.

Chór koncertuje przeważnie w kościołach, bierze udział w ważnych uroczystościach w parafii macierzystej, jak również w okolicznych miejscowościach. Do stałych punktów kalendarium występów zespołu należą koncerty pieśni pasyjnych, coroczne wykonanie Pasji, odpust parafialny i uroczystości dożynkowe, a także większe wydarzenia: „Ekumeniczne Wieczory Kolęd”, organizowane wraz z Chórem Ewangelickim i Estradą Ludową „Czantoria”, organizacja koncertów z okazji „Dni Klemensowych” oraz „Lata z filharmonią”.

„Ave” ze swoimi pieśniami wielokrotnie wyjeżdżał na pielgrzymki – krajowe i zagraniczne. Chórzyści byli między innymi w Mariaszell w Austrii, Velehradzie w Czechach, we Włoszech: Castel - Gandolfo, Padwie i Florencji, a także w Wilnie, na Litwie i we Lwowie, na Ukrainie. Kilkakrotnie chórzyści śpiewali przed Janem Pawłem II, również na prywatnej audiencji w Rzymie. Śpiewali również wraz z pięcioma wybranymi chórami podczas nabożeństwa na Kaplicówce, w czasie pobytu Papieża w Skoczowie, w 1995 roku.

Chór utrzymuje stałe kontakty z zespołami działającymi w miastach partnerskich Ustronia - Luhacovicach w Czechach, Pieszczanach na Słowacji oraz Neukirchen-Vllyn w Niemczech.

W 2005 roku zespół wziął udział w nagraniu płyty: „Co Ustroniakom w duszy gra”.

Kontakt z ustronińskim chórem możliwy jest przez Stowarzyszenie „AVE” – adres: 43-450 Ustroń ul. Daszyńskiego 15 i przez prezesa stowarzyszenia ks. kanonika Antoniego Sapotę – tel.: 33/854-24-49; strona internetowa: www.klemens.beskidy.pl.ave/index.htm

AVE

Chór Mieszany „Ave” parafii rzymskokatolickiej w Pruchnej. Dyrygentem jest Maria Telakowska – adres: 43-523 Pruchna ul. Główna 123b/2, tel.: 033/857-35-07; prezesem chóru jest Stanisław Faruga – tel.: 033/857-37-45, opiekunem – ks. kan. Bernard Jarek.

Chór „Ave” jest mieszanym chórem kościelnym, który powstał w 1998 r. z inicjatywy Marii Telakowskiej i Stanisława Farugi. Śpiewa pieśni religijne i świeckie. Występuje podczas uroczystości kościelnych oraz na dożynkach i podczas innych uroczystości lokalnych. Co roku bierze też udział w lokalnym koncercie kolęd.

BENEDICTUS

Chór działający przy Parafii Rzymskokatolickiej p.w. św. Jana Chrzciciela w Brennej. Powstał 6 stycznia 1997 r., a obecnie liczy 25 osób – dzieci

i dorosłych. W swoim repertuarze posiada utwory o tematyce religijnej i świeckiej. Dyrygentem jest Jadwiga Tomala, a prezesem Elżbieta Hubczyk. Dnia 6 stycznia 2000 r., podczas Ekumenicznego Wieczoru Kolęd odbywającego w Kościele Ewangelickim Apostoła Bartłomieja w Brennej, chór otrzymał nazwę „Benedictus”.

Podczas swojej 10-letniej działalności występował m. in. w związku z Tygodniem Modlitw o Jedność Chrześcijan w Katowicach i Czeskim Cieszynie, Dożynkami Ekumenicznymi w Brennej, peregrynacją obrazu Matki Bożej Sedes Sapientiae w Diecezji Bielsko-Żywieckiej w Bielsku-Białej, uroczystościami z okazji obchodów Roku Prymasa Trzeciego Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Brennej, uroczystościami przyznania Lauru Złotej Cieszyńianki w Cieszynie, Czwartkami Artystycznymi w Brennej oraz na Festiwalu Chórów im. Anzelmia Skrobola w Jastrzębiu Zdroju. 12 kwietnia 2008 r. chór zajął II miejsce w Przeglądzie Chórów „Święto Pieśni Wielkanocnej” w Międzyrzeczu.

Próby odbywają się w każdy wtorek o godz. 17.30 w Ośrodku Promocji Kultury i Sportu w Brennej. Kontakt: Jadwiga Tomala – dyrygent tel. 033/853-61-25

BŁADNICE

Chór mieszany „Bładnice” działa przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Apostoła Pawła od 1967 r., kiedy powstał przy ówczesnej filii Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Ustroniu, przy współudziale Jana Chmiela - muzyka ludowego z pobliskich Kowali, który kierował nim do 2005 r. Chór występował praktycznie w całej Polsce oraz m.in. w Niemczech (Alt Döbern, Duisburg, Kolonia, Torgau) oraz we Wiedniu; adres: 43-430 Skoczów Bładnice 25.

BOŻE ISKIERKI

Chórek dziecięcy „Boże Iskierki” przy Parafii św. Jana Nepomucena w Pogwizdowie (gm. Hażlach) śpiewa kolędy, pastorałki i inne pieśni religijne oraz regionalne. Dyrygentem chóru jest Urszula Skórka – adres: Pogwizdów ul. Wrzosów 33 (kontakt – telefon parafialny: 033/856-83-41).

CANTUS

Chór męski „Cantus” Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Golezowie powstał pod koniec 1978 r. z inicjatywy kilku członków chóru mieszanego, legitymującego się wówczas 60-letnią działalnością. U podstaw jego powstania była wola aktywnego uczestniczenia w życiu parafialnym oraz służenie swoim repertuarem zborom Kościoła ewangelickiego w Polsce, a szczególnie wsparcie dla diaspory. Dyrygentem chóru od powstania aż po dzień dzisiejszy jest Anna Staniecsek. Chór w chwili założenia liczył 16 członków. W ciągu swojej 30-letniej działalności ilość chórzystów powiększała się i doszła do 40 osób. W chwili obecnej śpiewa w chórze średnio 32 osoby. Występy chóru dokumentuje kronika chóru. W pierwszym dziesięcioleciu istnienia chóru odnotowano w niej szereg występów w formie pełnych koncertów na różnych kościelnych uroczystościach w macierzystej parafii, jak i poza nią, a między innymi w: Kłodzku, Poznaniu, Zielonej Górze, Gorzowie Wielkopolskim, Świdnicy,

Jeleniej Górze, Mikołowie, Wałbrzychu, Krakowie, Pszczynie, Pabianicach, Rybniku, Wołczynie, Opolu, Żorach.

W latach 1988-1998 chór był członkiem bielskiego Oddziału Związku Chórów i Orkiestr. Ta przynależność zaowocowała uczestnictwem w imprezach organizowanych przez wspomniany Oddział takich jak: "Gaude cantem" czy "Trojok Śląski". W tym też okresie rozpoczęła się ekumeniczna działalność chóru. Kilkakrotnie występował na zaproszenie Klubu Inteligencji Katolickiej w Bielsku-Białej, Cieszynie i Czeskim Cieszynie. Śpiewa na uroczystościach w kościołach katolickich w ramach Tygodnia Kultury Chrześcijańskiej, najczęściej w Bielsku-Białej. Brał udział w Festiwalu Muzyki Religijnej im. ks. A. Skrobola w Jastrzębiu-Zdroju, dwukrotnie uczestniczył w Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Myślenicach /VII i IX edycja/, gdzie uzyskał wyróżnienie w kategorii chórów męskich. W działalności zespołu znalazło się miejsce na występy na rzecz osób niepełnosprawnych i chorych, które odbywały się w szpitalach i sanatoriach. Chór zapraszany był również na inauguracje roku szkolnego i akademickiego w Bielsku-Białej, Katowicach, Cieszynie, Goleiszowie.

W styczniu 2001 r. chór został zaproszony do uświetnienia tradycyjnego spotkania noworocznego przedstawicieli Kościołów zrzeszonych w Polskiej Radzie Ekumenicznej z udziałem biskupów Kościołów oraz Prezydenta Rzeczypospolitej – Aleksandra Kwaśniewskiego, ówczesną Marszałek Senatu Alicją Grześkowiak i Wicemarszałka Senatu - Marcina Tyrny. W roku 1985 r. „Cantus” po raz pierwszy wyjechał za granicę - odwiedzając Coburg i Alten Buseck w Niemczech.

Repertuar wzbogacany jest stale o pozycje obcojęzyczne - łacińskie, niemieckie i starocerkiewne. Ta decyzja zaowocowała rozszerzeniem kontaktów zagranicznych. Chór wyjechał do Francji, gdzie w Alzacji nawiązał współpracę z chórem z Obermodern i Dettwiller.

Udało się również nawiązać kontakty z Franciszkankami - siostrami zakonnymi w Graz, w Austrii, co zaowocowało dwukrotnym zaproszeniem na pobyt w ich klasztorze i umożliwiło chórowi kilkakrotne występy w Grazu i okolicy. Od roku 1990 rozpoczęła się współpraca z sąsiadami zza granicy - trzynieckim chórem „Lutheran Chorus”. Kontakty te przyniosły wymianę doświadczeń oraz dały wzajemne występy chórów po obu stronach Olzy. W międzyczasie, wykorzystując prywatne kontakty chórzystów nawiązano kontakty z chórem kościelnym na Słowacji - w mieście Prievidza. Chór został również zaproszony do partnerskiej parafii w Alblasterdam w Holandii. W kraju również poszerza się wykaz miejscowości, gdzie chór bierze udział w imprezach kulturalnych dając pełne koncerty. Odwiedzane miasta to: Sopot, Giżycko, Kętrzyn, Suwałki, Pasym, Katowice, Chorzów, Wodzisław Śląski i Wrocław. Występy chóru dały podwaliny pod długotrwałe oraz trwające po dzień dzisiejszy kontakty partnerskie z zespołami z Trzyńca, Eichwalde-Berlin, Grossen-Buseck -Niemcy, chórem „Lutnia” ze Strumienia i „Echo” z Zebrzydowic.

Repertuar chóru obejmuje dziś około 300 utworów religijnych i świeckich. Znajdują się w nim kompozycje muzyki dawnej Waclawa z Szamotuł, Mikołaja Gomółki, Grzegorza Gorczyckiego, i wielu innych polskich kompozytorów, jak również obcych: J.S. Bacha, J.F. Haendla, F. Schuberta, W.A. Mozarta, L. van Beethovena. Chór korzysta z opracowań pieśni autorstwa naszych cieszyńskich kompozytorów – Jana Gawlasa, Jana Sztwiertni, Józefa Świdra, Antoniego Poćwierza oraz Karola i Adama Hławiczków. Wiele opracowań jest też wynikiem współpracy ze

współczesnymi muzykami jak Jean-Claude Hauptmann, Tadeusz Sikora, który wiele pieśni tłumaczy z języka niemieckiego.

Działalność chóru "Cantus" stała się tematem pracy magisterskiej Ewy Wigezzi, absolwentki Akademii Muzycznej w Katowicach w 1995 r. Chór nagrał dotychczas 4 kasety ze swoimi utworami oraz dwie płyty CD. Przez wszystkie lata zapisy w kronice chórowej dokumentują zarówno ilość występów, jak i miejscowości oraz charakter śpiewania. Chór męski „Cantus” zaznaczał swoją obecność w trakcie występów nie tylko samym śpiewem, ale też swoistymi symbolami swego regionu - strojem cieszyńskim, pieśniami ludowymi oraz wyrobami artystów ludowych stanowiącymi częstokroć tradycyjne upominki. Największe jednak znaczenie miały spotkania z Polakami na Zachodzie po stanie wojennym, którzy z różnych przyczyn znaleźli się na obczyźnie. Pierwszym prezesem chóru został wybrany nieżyjący już – Erwin Śliż - współzałożyciel zespołu. Pełnił tę funkcję przez 10 lat do roku 1988 r. Następnie chórowi prezesował Jan Gibiec. Po Jego nagłym - niespodziewanym odejściu 8 sierpnia 1996 r. funkcję tę objął Henryk Odias. Pełnił ją do stycznia 2007 r. Nowym prezesem został wybrany Józef Habarta.

CANZONETTA

Chór szkolny „Canzonetta” – ze Strumienia założony w 1932 r., uchodzi za najstarszy chór dziecięcy na Śląsku. Jednakże nazwę „Canzonetta” przyjął w 2004 r. Od 1938 r. jego dyrygentem był Fryderyk Hawerland, a od 1971 r. – Krzysztof Wojtowicz. Od 1998 r. zespół działał jako Chór Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Strumieniu pod kierownictwem Krzysztofa Wojtowicza i Tamary Nowok. Od 2003 r. funkcję dyrygentów pełnią Tamara Nowok i Agnieszka Gawron-Gaszczyk, natomiast Krzysztof Wójtowicz jako długoletni dyrygent jest jego kierownikiem artystycznym. W jego repertuarze mieści się muzyka od średniowiecza do współczesności – chór wykonuje m.in. utwory Mikołaja Gomółki, Stanisława Moniuszki, Józefa Świdera, Henryka Mikołaja Góreckiego, a także utwory ludowe i tzw. rozrywkowe. Ponieważ zespół ten jest laureatem licznych konkursów ogólnopolskich chórów szkolnych, od ponad 20 lat zalicza się go do ścisłej czołówki krajowej w swej kategorii.

Kontakt przez Gimnazjum w Strumieniu – tel.: 033/857-02-25; adres do korespondencji: Gimnazjum im. Powstańców Śląskich w Strumieniu 43-246 Strumień ul. 1 Maja 38 – e-mail.: gimnazjum@strumien.pl; dyrygenci: Tamara Nowok, Agnieszka Gawron-Gaszczyk, kierownik artystyczny: Krzysztof Wojtowicz, akompaniator: Maria Sladek.

Chór Ewangelicki Hażlach – Zamarski – śpiewa pieśni religijne, okolicznościowe i regionalne. Dyrygentem chóru jest Krystyna Penkała.

Chór Ewangelicki w Wiśle Malince – założony w 1957 r.; dyrygentami chóru byli: J. Szalbot, M. Pilch, L. Konik, A. Pilch, G. Staniek. Obecnie chórem dyryguje Pani A. Cieślar - Szalbot.

Chór Kameralny – działa przy Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Ignacego Paderewskiego w Cieszynie (kontakt; tel.: 033/852-01-38); jest chórem młodzieżowym, który zdobył laury podczas konkursów chórów w Chorzowie, w Budapeszcie oraz Izraelu – Międzynarodowy Konkurs Chórów „Shiriat Hayamin” – Metanya w 1996 r.

Chór Katolicki Parafii św. Bartłomieja Apostoła w Hażlachu – wykonuje pieśni religijne i regionalne. Składa się z ok. 25 osób dorosłych i ok. 5 dzieci; dyrygent – Mieczysław Goras.

Chór Katolicki Parafii św. Michała Archanioła w Kończycach Wielkich – chór działa jako grupa śpiewacza przy wspomnianej (w tytule) parafii w Kończycach Wielkich (w gminie Hażlach); wykonuje pieśni religijne, regionalne i biesiadne. Dyrygentami zespołu są Jadwiga i Zbigniew Pyszny.

Chór Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Wiśle Centrum – powstał w grudniu 1928 r. z inicjatywy wiślańskich nauczycieli. Od początku chór prowadzony był przez wybitnych dyrygentów. Wystarczy wymienić wybitnego kompozytora Jana Sztwiertnię, dyrektora Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Cieszynie, Jerzego Drozda oraz jego córkę Barbarę Drozd. Po męczeńskiej śmierci Jana Sztwiertni chórem zajął się Jerzy Hadyna, ojciec znanego kompozytora prof. Stanisława Hadyny. Chór koncertował w Szwecji, Niemczech, Słowacji, Czechach, Szwajcarii, Belgii i krajach byłej Jugosławii. Za swoje osiągnięcia otrzymał odznaczenie „Za zasługi dla województwa bielskiego”. W dorobku chóru znajdują się następujące płyty: „Ojcowski Dom” nagrana w 1978 r. pod dyrekcją Jerzego Drozda i „Opłatek dla Mamy” – pod kierownictwem Barbary Cienciwały oraz kasetą „Pieśni Kościelne” – nagrana w 1989 r. W latach 1979-1985 dyrygentem chóru był Jan Chmiel z Kowali, zaś w 1994 r. pracę z chórem rozpoczęła obecna dyrygentka Maria Śliż. W tym czasie chór również dał wiele koncertów w kraju oraz uświetniał liczne uroczystościach nie tylko kościelne, ale i środowiskowe, w tym: obchody 825 – lecia świątyni Wang w Karpaczu, V Międzynarodowe Targi Chleba w Jaworze, Dożynki Ekumeniczne w Istebnej, introdukcję nowego Bpa Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce, koncerty podczas uroczystości ekumenicznych na terenie Wisły i w innych miejscowościach. Wyjeżdżając poza granice Śląska Cieszyńskiego, chórzyści występują w strojach regionalnych, promując tutejsze tradycje kulturowe.

W biblioteczkę chóralną znajduje się około 800 utworów wokalnych, wokально-instrumentalnych, które chór wykonywał w czasie swojej historii. Są to utwory znanych światowych kompozytorów, takich jak: J. S. Bach, L. van Beethoven, J. Brahms, F. Mendelssohn-Bartholdy, ale również polskich kompozytorów, z których należy wymienić: Jana Gawlasa, Jerzego Drozda, Jerzego i Stanisława Hadynę, Karola i Adama Hławiczkę, Jana Sztwiertnię, Józefa Świdra, H. M. Góreckiego, T. Szeligowskiego i innych. Nie brakuje także pozycji z literatury ludowej.

Obecnie chór liczy około 35 członków i stara się zachęcać następnych do wspólnej, śpiewanej modlitwy.

Przy parafii Ewangelicko Augsburskiej w Wiśle działa także chórek dziecięcy, który występuje w czasie nabożeństw, uroczystości świątecznych, bardzo często w strojach regionalnych. Obecnie chórek ten liczy 36 osób, z pośród których wyłonił się zespół instrumentalny, starający się wzbogacać oprawę muzyczną pieśni. Kierownikiem chórkę dziecięcego jest Elżbieta Szajtauer.

Chór Liceum Ogólnokształcącego i Gimnazjum Towarzystwa Ewangelickiego w Cieszynie rozpoczął swoją działalność już w roku powstania Liceum Ewangelickiego, to jest w roku 1993. Jego pierwszą dyrygentką była Renata Badura-Sikora. Od 2002 r. chór prowadzi Jean-Claude Hauptmann. Od początku istnienia zadaniem chóru było uświetnianie uroczystości szkolnych, kościelnych i lokalnych, a ponadto doświadczenie samej muzyki poprzez jej wykonywanie.

W 2003 r. Liceum Ewangelickie w Cieszynie obchodziło uroczyste swoje 10-lecie istnienia i na tę okazję chór przygotował fragmenty Mszy D-dur Antoniego Dworzaka. Przy takim charakterze repertuaru chór zasadniczo pozostał, wzbogacając go nieco o muzykę gospel i pieśni ludowe. Do wspólnego śpiewu zaproszono gimnazjalistów, absolwentów, a włączyli się także nauczyciele szkoły.

Chór LOTE/GTE występował kilkakrotnie we wspólnych koncertach z Z.P. i T. "Śląsk", wykonując Requiem F.J. Gosseca. Kilkakrotnie młodzież koncertowała też za granicą: we Francji, Szwajcarii i na Korsyce.

Muzyka, podróże i nauka języków obcych – tak najkrócej scharakteryzować można chór LOTE/GTE.

Dyrygentem chóru jest wspomniany Jean-Claude Hauptmann – urodzony w 1966 r. w Strasburgu. J.C. Hauptmann ukończył klasę fortepianu i puzonu w Regionalnym Konserwatorium oraz studia na Wydziale Muzykologii Uniwersytetu w Strasburgu.

Swoją pracę pedagogiczną jako nauczyciel muzyki rozpoczął w Collage w Nicei, był także członkiem Filharmonii w Strasburgu. Tam założył trio dawnych puzonów. Od początku interesował się grą na organach, którą służył w czasie nabożeństw w kościele ewangelickim w rodzinnym Obermodern. Od 1995 r. mieszka w Polsce. Po ukończeniu studiów w zakresie nauczania języka francuskiego w Grenoble, pracuje jako lektor w dwujęzycznym L.O. im. M. Kopernika w Katowicach. Od 2002 r. jest dyrygentem chóru szkolnego LOTE/GTE w Cieszynie. Współpracuje z Z.P. i T. "Śląsk".

Chór Męski Ewangelicki w Zamarskach – śpiewa pieśni religijne; dyrygentem chóru jest Beata Macura.

Chór Męski Parafii św. Jerzego w Cieszynie. Składa się z około 25 osób. Dyrygentem jest Jan Raszka. Wykonuje okazjonalne pieśni kościelne, w tym kolędy. Brał udział w licznych uroczystościach, w tym w Archikatedrze Chrystusa Króla w Katowicach oraz Mszach św. z udziałem Jana Pawła II (m.in. uroczystość dziękczynna za dar kanonizacji św. Jana Sarkandra w Skoczowie). Dokonywał również nagrań w Telewizji Polskiej. Kontakt – tel.: 033/852-21-48.

Chór Mieszany Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Goleszowie – założony w 1920 r. należy do najstarszych na Śląsku Cieszyńskim; pierwszym kierownikiem był Józef Pelar. W latach 1949-1982 chórem dyrygował Ernest Pinkas, natomiast od 1982 r. – Gustaw Pinkas, który opracował także większość repertuaru. Od 1951 r. zespołowi zaczęła towarzyszyć orkiestra, która współpracuje z nim do dzisiaj pod kierownictwem najpierw Ernesta i Gustawa Pinkasów, a obecnie – Jean'a-Claude'a Hauptmann'a. Chór wykonuje głównie pieśni religijne, posiadając w swoim repertuarze około 450 utworów kompozytorów obcych

i polskich, biorąc udział także w koncertach o charakterze ekumenicznym i świeckim; tworzą go osoby dorosłe; kierownikiem jest Anna Staniecsek. Poza regionem zespół występował m.in. w Warszawie i Krakowie, a zagranicą w Czechach, Francji, Holandii Niemczech oraz na Słowacji i w Szwecji. Zespół występował także w radiu i telewizji oraz nagrywał płyty. Adres: Parafia Ewangelicko-Augsburska w Goleszowie, 43-440 Goleszów ul. Spółdzielcza, tel.: 033/852-81-04.

Chór Mieszany Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Goleszowie przy kościele filialnym w Kozakowicach - powstała w 1985 r. Dyrygentem zespołu liczącego ponad 20 chórzystów jest Joanna Lipowczan-Stawarz. Repertuar chóru, który dał już kilkaset koncertów, zawiera około 200 utworów.

Chór Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Drogomyślu – dyrygent Renata Badura-Sikora, prezes – Zbigniew Szczyrba.

Chór Ziemi Cieszyńskiej Kościoła Adwentystów Dani Siódmego – działa przy Kościele Adwentystów Dnia Siódmego w Skoczowie.

Cieszyński Chór Kameralny (vel: Chór Instytutu Pedagogiki Muzycznej) powstał w 2003 roku. Tworzy go kilkanaście osób, w większości mieszkańców Cieszyna, a także studentów i absolwentów Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Muzycznej w Katowicach. Chórem kieruje pierwsza dyrygentka Aleksandra Paszek – Trefon, profesor Akademii Muzycznej w Katowicach, drugim dyrygentem jest dr Aleksandra Zeman.

Zespół spotyka się regularnie na próbach w Domu Narodowym i koncertuje podczas oficjalnych uroczystości miejskich. W jego repertuarze znajdują się utwory muzyki ludowej, religijnej, dzieła wielkich mistrzów a także kompozycje współczesne z polskiej i zagranicznej literatury chóralnej.

Osiągnięciem chóru było zdobycie I miejsca na XII Ogólnopolskim Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Będzinie w 2006 roku oraz czołowych miejsc w konkursach i na festiwalach: Legnica Cantat – 1997 i 1999 r., w Pradze w 1997 r. oraz we Włoszech i w Wielkiej Brytanii.

Dwukrotnie brał udział w Festiwalu chóralnym, organizowanym przez Ośrodek Kultury Węgierskiej w słowackiej Rożňavie (2005, 2006), a także na Festiwalu Pieśni Adwentowych w Pradze w 2007 r.

W grudniu 2007 r. chór wydał swoją pierwszą płytę. Są to kolędy polskie w opracowaniu Jacka Glenca. Płyta nosi tytuł „Kolędy Zaśpiewajmy Mu wesoło”. W styczniu 2008 r. odbyły się koncerty promujące tę płytę.

ECHO

Chór mieszany „Echo” z Zebrzydowic został założony w 1937 r., reaktywowany w 1957 r. Od 1967 r. działa pod patronatem Związku Zawodowego Kolejarzy, a organizacyjnie związany jest z Ośrodkiem Kultury w Zebrzydowicach. Zespół wykonuje pieśni religijne, w tym kolędy, a także stylizowane pieśni ludowe ze Śląska Cieszyńskiego i z innych regionów. Chór brał udział w wielu konkursach lokalnych i ogólnopolskich zajmując wielokrotnie pierwsze miejsce oraz otrzymując nagrody i wyróżnienia ogólnoregionalne. Koncertował też w różnych miejscach kraju (Częstochowa, Kraków i Warszawa), za granicą zaś w Austrii i Rumunii.

Dyrygentem i kierownikiem artystycznym chóru „Echo” jest Jadwiga Sikora, która wykłada na Wydziale Artystycznym w Cieszynie U.Ś. w Katowicach. J. Sikora związana z amatorskim ruchem muzycznym, założyła także chór dziecięcy w Szkole Podstawowej nr 1 w Cieszynie. Od 2001 r. współpracuje z Centrum Pedagogicznym dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Republice Czeskiej, prowadząc warsztaty metodyczno – muzyczne i chóralne dla nauczycieli muzyki w szkołach polskich. Jako metodyk muzyki jest też recenzentem autorskich programów pedagogicznych i autorką artykułów prasowych na ten i pokrewne tematy. Kontakt przez Gminny Ośrodek Kultury w Zebrzydowicach 43-410 Zebrzydowice ul. ks. Janusza 21, tel.: 032/469-33-34.

Ewangelicki Chór Kościelny działa przy parafii Ewangelicko-Augsburskiej kościoła Jezusowego w Cieszynie. Chór został założony w 1924 r. i składa się z ok. 80 chórzystów w różnym wieku – od 16 do 85 lat, spośród których wielu przez lata należała do Zespołu Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej. Dyrygentem chóru od 1998 r. jest Joanna Sikora. Chór ma w swym repertuarze przede wszystkim pieśni kościelne, a przez pewne związki z Z.P. i T. Z.C. – także ludowe.

Ewangelicki Chór Mieszany przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Dziegielowie – początki zespołu wiążą się z utworzonym kołem Związku Polskiej Młodzieży Ewangelickiej z siedzibą w Dziegielowie, założonym 1 lutego 1931 r. i skupiającym młodzież ewangelicką z Dziegielowa, Bażanowic i Puńcowa w liczbie około 60 osób. Do zadań koła należała edukacja biblijna, wystawianie sztuk teatralnych oraz śpiew chóralny. Pierwszym, jednoczesnym prezesem i dyrygentem chóru, a także nauczycielem muzycznym był Stanisław Macura. Młodzież zależąca do koła zobowiązała się do pracy społecznej, a w styczniu 1932 r. w ramach początkowej działalności, udało się także wystawić przedstawienie „Nawrócony”. W 1934 r., także w związku z działalnością chóru, zorganizowano już cztery uroczystości: pasyjną, z okazji 400-lecia pierwszego przekładu biblii luterańskiej na język nowożytny, z okazji 100-lecia wydania „Pana Tadeusza” oraz uroczystość gwiazdkową. W następnych latach malała jednak ilość członków chóru. W 1935 r. usamodzielniało się koło Z.P.M.E. w Bażanowicach, a w 1937 r. – w Puńcowie. W tamtym okresie prezesami i dyrygentami chóru byli przejściowo następujący nauczyciele: Kubaczka, Karol Harok i Jan Rusnok.

Druga wojna światowa przerwała działalność chóru, który, po rozwiązaniu przez władze komunistyczne Związku Polskiej Młodzieży Ewangelickiej, odrodził się w 1948 r. dzięki pierwszemu powojennemu duszpasterzowi przy Diakonacie „Eben-Ezer” w Dziegielowie – ks. Janowi Fussakowi. Był on wielkim miłośnikiem śpiewu obdarzonym także głosem tenorowym. Próby chóru odbywały się po niedzielnych nabożeństwach. Po przeniesieniu ks. Jana Fussaka do Ruptawy, jego miejsce zajął emerytowany ks. Paweł Sikora, zabrakło jednak dyrygenta. W latach 1950-64 chór zbierał się nieregularnie w baraku sióstr Diakonatu przed większymi świętami i uroczystościami. W tym czasie dyrygentem chóru był Jan Rusok, który, jak to już wspomniano, prowadził zespół w latach międzywojennych. W listopadzie 1964 r. dyrygentką chóru została siostra Ruta Fromm, wspomagana przez prof. Karola Hławiczkę. Liczebność chóru w owym czasie wzrosła, a występował on w licznych uroczystościach kościelnych

w Dziegielowie. W 1972 r. dyrygentem chóru został prof. Jan Samlicki z Czech, który prowadził zespół do 1983 r. w czym pomagał mu ks. Adam Hławiczka. Od 1984 r. do roli dyrygenta chóru powraca wspomniana wcześniej siostra Ruta Fromm. Od tego czasu chór spotyka się już regularnie w kaplicy w Dziegielowie, będącej miejscem modlitewnym ówczesnej filii Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Cieszynie. Od września 1991 r., po śmierci siostry Ruty, nowym dyrygentem chóru zostaje Irena Kowala, długoletnia nauczycielka gry na pianinie w Państwowej Szkole Muzycznej w Cieszynie. W tym czasie chór nawiązał współpracę z chórem „Via Musica” z Holandii, który w latach 90-tych odwiedził Dziegielów dwukrotnie. Owocem tej współpracy był także wyjazd chóru do Holandii w kwietniu 1996 r. Natomiast w 1997 r. nowym prezesem chóru został Janusz Staszewski, który zastąpił Jerzego Faustmanana, pełniącego tę funkcję przez 25 lat (1972-1996). Zaś dyrygentkę – Irenę Kowalę w czasie jej nieobecności zastępują córka Iwona oraz Anna Staniecsek – dyrygentka chóru męskiego „Cantus” z Golezowa, która w 2002 r. przejmuje prowadzenie chóru dziegielowskiego i w krótkim czasie zdobywa zaufanie oraz uznanie chórzystów.

Działalność chóru ściśle wiąże się z historią miejscowego zboru ewangelickiego i Dziegielowa, gdzie zespół też najczęściej występuje, tworząc oprawę muzyczną nabożeństw oraz uświetniając wszystkie ważniejsze uroczystości i wydarzenia.

Natomiast w lipcu 2006 r. chór wyjechał do Teuwy do Finlandii, gdzie kilkakrotnie koncertował w kościele i tamtejszym Domu Opieki, a także podczas Święta Ludowego – prezentując pieśni regionalne. W 2010 r. chórzyci wyjechali do Guben w Niemczech występując tam podczas nabożeństw, a w 2011 r. na Kirchentag w Dreźnie – doroczny kongres członków Kościoła Ewangelickiego w Niemczech. Zespół wziął też muzyczny udział w nabożeństwach w Langebrucku, Weigersdorfie oraz w Görlitz, gdzie zaprezentował 40 minutowy koncert.

Obecnie chór liczy 32 członków, a można go rozpoznać m.in. dzięki członkostwu sióstr diakonis z dziegielowskiego Diakonu „Eben Ezer”, z siostrą przełożoną Ewą Ciešlar. Członkami zespołu są też małżeństwa i rodzice z dziećmi. Do tradycji w zakresie jego występów w Dziegielowie należy też tworzenie oprawy muzycznej uroczystości gwiazdkowych – podsumowujących mijający rok, a także umilanie i uatrakcyjnianie wielu różnorodnych lokalnych wydarzeń i okoliczności.

GLORIA

Chór „Gloria” parafii Ewangelicko-Augsburskiej św. Trójcy w Skoczowie.

W wyniku reformacji zapoczątkowanej wystąpieniem Marcina Lutera w Wittenberdze w 1517 r. przy każdej Parafii ewangelickiej był utworzony etat kantora, który miał na celu nie tylko grę na organach podczas nabożeństwa, ale także prowadzenie chórow i orkiestr, które nierzadko osiągały wysoki poziom artystyczny. Wymownym tego przykładem jest Jan Sebastian Bach, który jako kantor parafii św. Tomasza w Lipsku, potrafił stworzyć doskonały chór kościelny, znany w całej okolicy. Należy podkreślić, że na skutek ówczesnego rozdrobnienia kraju miasto to było wówczas jednym z głównych ośrodków kultury w Niemczech.

Historia oraz okoliczności powstania ewangelickiego chóru przy parafii św. Trójcy w Skoczowie osnute są wciąż mgłą tajemnicy. Pierwsze wzmianki o jego istnieniu pochodzą z roku 1912 i wiążą się z przyjściem do pracy

w skoczowskiej parafii, ks. Józefa Gabryśa z Drogomyśla. Następna, wzmianka pochodzi z roku 1916 i jest umieszczona w „Roczniku ewangelickim 1925”. W owych latach była to jednak praca chórowa bardzo niesystematyczna. Wiązała się bardziej z potrzebą chwili, gdy kilka osób spotykało się, aby wyćwiczyć jakąś pieśń i zaśpiewać ją w konkretnej sytuacji, np. w Święta Bożego Narodzenia, Wielki Piątek czy w Święto Żniw (dożynki). Systematyczna praca rozpoczęła się po I wojnie światowej w roku 1919 i tę datę przyjmuje się, jako właściwy czas powstania chóru kościelnego przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej św. Trójcy w Skoczowie.

Początkowo chór liczył około 20 członków, a próby odbywały się nieregularnie po niedzielnych nabożeństwach. Była to jedyna okazja, aby zebrać wszystkich członków chóru na próbę. W tym czasie proboszczem parafii był ks. Józef Gabryś, wielki miłośnik śpiewu chóralnego, a pierwszym dyrygentem nauczyciel Jan Cieślar ze Skoczowa. Od tej pory śpiew chóralny rozbrzmiewał w ewangelickim kościele przy okazji przeżywania wielu świąt i uroczystości. W każdą niedzielę grupa chórzystów zajmowała także miejsca obok organ, śpiewając sekwencje liturgiczne przeznaczone dla zboru.

Drugim z kolei dyrygentem został Adam Podzorny. Pod jego kierownictwem chór stale się rozrastał, przybywało wielu nowych członków i w roku 1930 liczył około 60 stałych śpiewaków. Był on najliczniejszym chórem ewangelickim w polskiej części Śląska Cieszyńskiego. Działał w ramach Związku Polskiej Młodzieży Ewangelickiej. Była to bardzo owocna praca, a prezesem został inż. Buzek, który był prawdopodobnie pierwszym prezesem skoczowskiego zespołu. Pod jego kierownictwem zarysował się wielki zapal dla śpiewu wśród młodzieży, a także duże przywiązanie do swojego Kościoła.

W 1930 r. odbył się pierwszy zjazd chórów w Jaworzu, w którym chór skoczowski wziął udział. Odtąd już chór zawsze śpiewał na lokalnych zjazdach chórów. Oprócz śpiewu organizowano spotkania towarzyskie, wspólne wycieczki, urządzano dożynki z barwnym pochodem, prowadzono kursy szycia i gotowania, przygotowywano paczki gwiazdkowe dla biednych dzieci. W 1937 r. razem z chórami z Ustronia i Golezowa nagrano kilka pieśni dla Polskiego Radia w Katowicach. W okresie przedwojennym chórem dyrygował także Gustaw Wojnar, a w latach 1934-39 Józef Raszka, który zginął w obozie koncentracyjnym Mauthausen. Śpiew chóru zamilkł w Skoczowie na lata hitlerowskiej okupacji. Po zakończeniu działań wojennych chór ewangelicki w Skoczowie reaktywował swoją działalność już od roku 1945 - jeszcze jako sekcja Związku Polskiej Młodzieży Ewangelickiej, a po jego rozwiązaniu w 1949 r., jako samodzielny pion pracy parafialnej. Pierwszym powojennym dyrygentem został Paweł Sztwiertnia, który z wielkim zapałem odbudował jego poziom artystyczny.

W roku 1948 urządzono na plebani salę chórową, gdzie odbywały się próby oraz inne uroczystości towarzyszące. Z protokołu sprawozdawczego zebrania Rady Parafialnej z 1951 r. wynika, że na terenie parafii Ewangelicko-Augsburskiej św. Trójcy w Skoczowie działały w tym okresie cztery chóry kościelne. Natomiast w 1954 r. jest wzmianka o istnieniu także oktetu męskiego i chóru żeńskiego. Następnym dyrygentem chóru był w latach 1966-1967 Paweł Kiszka, a po nim pałeczkę przejął Adolf Wentruba – absolwent Szkoły Muzycznej. Opiekę duszpasterską nad chórem oficjalnie od 1969 r. powierzono ks. Andrzejowi Czyżowi. Ósmym z kolei dyrygentem został Edward Plinta, który był wcześniej dyrygentem w Jaworzu. Po przeprowadzeniu się do Skoczowa podjął się dyrygowania chórem jednak pracował tylko 3 lata. Po nim dyrygenturę objął mgr Jerzy Retka, który

pracował z chórem w latach 1973-1982. Na okres jego pracy przypadła rozwój chóru i podniesienie poziomu artystycznego. On to również doprowadził w Skoczowie w 1980 r. do powstania chóru męskiego. Tworzą go do dnia dzisiejszego członkowie chóru mieszanego. Jerzy Retka, obok talentu muzycznego posiadał również talent organizacyjny – za jego kadencji dzięki staraniom opiekuna chóru nawiązane zostały liczne kontakty z parafiami w diasporze i z współwyznawcami w byłej NRD. Prezesami w tym czasie byli: Brunon Rusin oraz Gustaw Hojdysz.

Dyrygentem, który pracuje z chórem od 1982 r. do dnia dzisiejszego jest mgr Bolesław Noga – pierwszy dyrygent z wyższym wykształceniem muzycznym. Jest synem ks. Jana Nogi proboszcza skoczowskiej parafii w latach 1960 – 1986. W jego pracy wspomagali go prezesi Roman Pszczółka i Leszek Hławiczka, po których funkcję przejął i sprawuje ją w dalszym ciągu Władysław Walter Orawski. Okres ten charakteryzuje się dynamicznym rozwojem chóru. Wzrosła jego liczba do 70, a chóru męskiego do 25 śpiewaków.

Dzięki wcześniej nawiązanym kontaktom chór miał okazję do licznych wyjazdów, gdzie mógł zaprezentować swój repertuar, dając wiele koncertów w RFN, Holandii i Austrii. W ramach rewizyt chór gościł też niektóre z tych chórów u siebie. Na pierwszy tournée chór wyjechał w 1984 r. do Norymbergii, Ladshut i Monachium, a po nim były następne.

Chór szczególnie gorąco witany jest za granicą występując w swych regionalnych cieszyńskich strojach ludowych. Oprócz repertuaru czysto religijnego chór posiada w programie również wiele pieśni ludowych, które wykonuje w czasie oficjalnych wizyt u merów oraz burmistrzów miast, w których jest gościem, a także podczas okazjonalnych spotkań.

Chór posiada również dobre kontakty ekumeniczne z kilkoma chórami katolickimi oraz chórem adwentystów w Skoczowie. Chór śpiewał także dn. 22 maja 1995 r. w kościele skoczowskim św. Trójcy podczas ekumenicznej modlitwy z papieżem Janem Pawłem II. W oczekiwaniu na Jego przybycie chór dał godzinny koncert, który był transmitowany przez radio oraz telewizję polską i zagraniczną. Nagrał 4 kasety magnetofonowych: 1992 „Ojcze Nasz”, 1994 „Ojcze Wysłuchaj” oraz 1998 „Ojcze Błogosław”, która ukazała się także w wersji płyty kompaktowej, oraz w 1999 r. „Ojcze Prowadź” (także w wersji CD).

Od roku 1993 chór posiada w budynku dawnej szkoły ewangelickiej obok kościoła własną salę chórową wraz z zapleczem. Znajduje się w niej szereg zdjęć, dyplomów, pucharów itp., które są dokumentacją pracy na przestrzeni ubiegłych lat. Prowadzona jest także kronika chóru, w której odnotowuje się ważniejsze wydarzenia z jego działalności.

GLORIA

Chór mieszany „Gloria” – powstał w 1923 r. i należy do najstarszych chórów na Śląsku Cieszyńskim. Działa przy parafii rzymskokatolickiej p.w. św. Michała Archaniola w Goleszowie, liczy 35 chórzystów. W swym repertuarze ma utwory kompozytorów tworzących od średniowiecza do współczesności. Wielokrotnie koncertował w sanktuariach polskich, m.in. na Jasnej Górze w Częstochowie, Kalwarii Zebrzydowskiej, Licheniu i Krakowie-Łagiewnikach, za granicą w Czechach i we Francji. W latach 2006 i 2007 zdobył I nagrodę na Festiwalu Pieśni Maryjnej „Ale Maria”, w związku z czym

wydana została płyta „Głoś Imię Pana”. Kierownikiem zespołu jest Chrystyna Szoblik, a dyrygentem – Ewa Wigezzi-Skałka.

GLORIA

Chórek dziecięco-młodzieżowy „Gloria” w Hażlachu – śpiewa pieśni religijne, dyrygentem jest Magdalena Glac mieszkająca w Goleszowie.

HARMONIA

Chór Uniwersytetu Śląskiego „Harmonia” w Cieszynie

7 grudnia 1908 r. powstało w Cieszynie Towarzystwo Śpiewacze „Harmonia”. Początkowo działało jako chór męski prowadzony przez Wojciecha Marka. Pierwszym ważnym wydarzeniem w dziejach Towarzystwa był udział w uroczystości odsłonięcia pomnika króla Władysława Jagiełły w Krakowie, w 1910 r., z okazji 500 rocznicy zwycięstwa w bitwie pod Grunwaldem. Połączone chóry z całej Polski wykonały wtedy „Rotę” do tekstu Marii Konopnickiej pod dyrekcją samego kompozytora, Feliksa Nowowiejskiego. Wybuch I wojny światowej nie spowodował zawieszenia działalności chóru, niemniej jednak znacznie ją osłabił. W okresie międzywojennym zespół współpracował z Orkiestrą Wojskową kapitana Baranowskiego, organizował szereg koncertów i spotkań oraz angażował się w działalność teatralną. Mimo wybuchu II wojny światowej Towarzystwo Śpiewacze wciąż funkcjonowało, a po wyzwoleniu Cieszyna w 1945 r. rozpoczęło intensywną pracę artystyczną. W latach 50-tych Towarzystwo organizowało na terenie Śląska Cieszyńskiego szereg koncertów i imprez muzycznych. Kolejne lata zaowocowały licznymi koncertami, a także udziałem w przeglądach i konkursach chóralnych.

W gronie dyrygentów, którzy pracowali z „Harmonią” znaleźli się: Karol Hławiczka, ks. Leopold Biłko, Rudolf Halfar, Jerzy Hadyna, Ernest Berger, Jan Gawlas, Erwin Bubik, Antoni Poćwierz, Jerzy Drozd, Emanuel Guziur. W 1968 r. Towarzystwo Śpiewacze „Harmonia” przerwało swoją działalność. Tradycje Towarzystwa Śpiewaczego „Harmonia” wskrzesił Chór Uniwersytetu Śląskiego. Po trzyletniej przerwie dawne Towarzystwo odrodziło się jako chór akademicki przy powstałej w 1971 r. Filii Uniwersytetu Śląskiego, a zespół utworzyli studenci z kierunku Wychowania Muzycznego. Obecnie członkami chóru są studenci oraz absolwenci kierunku Edukacja Artystyczna w Zakresie Sztuki Muzycznej. Siedzibą „Harmonii” jest cieszyński Instytut Muzyki przy Wydziale Artystycznym Uniwersytetu Śląskiego.

Wykształcenie muzyczne chórzystów ma znaczący wpływ na stale utrzymujący się wysoki poziom artystyczny i niezwykle dynamiczny rozwój zespołu. Do sukcesów chóru przyczynili się jednak przede wszystkim znakomici dyrygenci. Pierwszym dyrygentem akademickiej „Harmonii” był Władysław Wilczak a po pięciu latach funkcję tę przejęła Helena Danel-Bobrzyk. W roku 1978 r. dyrygentem została Halina Goniewicz-Urbaś, która prowadziła zespół przez 20 lat. W tym okresie chór zdobył szereg prestiżowych nagród, koncertował i brał udział w festiwalach w Polsce i Europie, nagrywał dla radia i telewizji, realizował nagrania płytowe.

Dzisiejszą „Harmonię”, która jest chórem mieszanym, prowadzi od ponad 10 lat Izabella Zielecka-Panek. (kontakt tel.: kom.: 603 635 800, adres 44-370 Pszów Osiedle Tytki 7B/15 lub Uniwersytet Śląski w Cieszynie tel.: 033/852-09-31). Bogaty repertuar chóru obejmuje utwory a cappella kompozytorów

wszystkich epok z muzyką współczesną włącznie oraz dzieła oratoryjno-kantatowe. Swój dorobek artystyczny zespół utrwalił na sześciu płytach. Za jedną z ciekawszych uważa się montaż słowno-muzyczny, przygotowany wspólnie z Arturem Żmijewskim i beskidzkim folklorystą - Józefem Brodą.

Chór Uniwersytetu Śląskiego „Harmonia” w swojej długoletniej działalności koncertował w Austrii, Belgii, Holandii, Luksemburgu, Niemczech, Irlandii, Jugosławii, Rosji, Szwajcarii, Czechach. Występował z wieloma orkiestrami, m.in. z Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w Katowicach, Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w Krakowie, orkiestrami filharmonicznymi z Katowic, Krakowa, Zabrze i Białegostoku, Orkiestrą Państwowej Opery w Koszycach i Opery Krakowskiej.

Do cenniejszych nagród zdobytych w ostatnich latach zespół zalicza m.in.: Wielką Nagrodę Festiwalu Kultury Europejskiej zdobytą z Luksemburgu, I nagrodę im. H. Karlińskiego w Ogólnopolskim Turnieju Chórów „Legnica Cantat”, nagrodę dla najlepszego chóru konkursu Jaro Se Otvírání w Žďáře nad Sázavou w Czechach, I nagrodę w Ogólnopolskim Konkursie Polskiej Pieśni Chóralnej w Katowicach i Łodzi, srebrny medal Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Chóralnej Festa Musicale w Ołomuńcu w Czechach oraz złoty i srebrny puchar na II World Choir Festival w St. Petersburgu w Rosji.

LAUDATE

Chór młodzieżowy „Laudate” działa przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Apostoła Pawła; adres: 43-430 Skoczów Bładnice 25.

LAUDATE DOMINUM

Chór „Laudate Dominum” parafii Apostołów św. św. Piotra i Pawła w Skoczowie.

Trudna jest do ustalenia dokładna data założenia chóru parafialnego w Skoczowie. Wiadomo tylko, że chór taki istniał już w XVIII wieku, gdyż z tego okresu zachowane zostały partytury utworów na chór i orkiestrę. Najstarszy z utworów religijnych znaleziony w bibliotece chóru parafii rzymskokatolickiej w Skoczowie, nosi tytuł: „Mettetto Pastoritium in G” na 4 – głosowy chór mieszany z towarzyszeniem orkiestry w składzie: viol – I, viol – II, corno I, corno II, con organo, a skomponował go Jacobi Pudra w 1779 r. Partia organowa, ówczesnym zwyczajem pisana była techniką basu cyfrowego, zaś partia chóru i głosy orkiestry świadczą o tym, że ponad 200 lat temu w Skoczowie żyła spora grupa mieszkańców wysoce zaawansowanych w sztuce śpiewaczej i grze na instrumentach.

Drugim ciekawym zabytkiem, znalezionym w tej samej bibliotece, jest rękopis pasji w języku polskim, noszący tytuł: „L.J.C. + Pasja Pana Naszego Jezusa Chrystusa według czterech Ewangelistów, zebrana na głosy i Noty, do śpiewania podana, którą dla Kościoła skoczowskiego przepisał Jan Antoni Hetschko (Heczko) – Anno 1796”.

W 1802 r. w Skoczowie pojawia się nazwisko dyrygenta i organisty – Juraschek, o którym jednak nic nie wiadomo.

W latach 1811 – 1849 działał w Skoczowie Jacobus Zdrahalik, dyrygent i kompozytor wielu utworów na chór i orkiestrę. Obok hymnów i motetów Zdrahalik skomponował kilka Mszy z tekstem łacińskim o wysokim poziomie artystycznym. Członkowie orkiestry Zdrahalika otrzymywali wynagrodzenie

pieniężne z kościoła, o czym świadczy lista wypłat spisana na okładce partytury Mszy Millera z lat 1842 i 1843, zawierająca 17 nazwisk.

W drugiej połowie XIX wieku tradycje Jacobusa Zdrahalika kontynuowali dyrygenci i kompozytorzy Sebetowsky i Zembal.

Od roku 1891 obowiązki organisty i dyrygenta przez 22 lata sprawował Edward Czajaneck. W pierwszych latach jego działalności chór składał się z 12 osób (4 sopran, 4 alt, 2 tenory, 2 basy), później powiększył się do 30 osób.

Śpiewano wówczas podczas uroczystości kościelnych oraz na pogrzebie każdego zmarłego skoczowianina. Partytury dla chóru parafialnego zakupione były przez księdza proboszcza w 1 egzemplarzu, resztę przepisywał organista.

Po zgonie Edwarda Czajanecka, w 1913 r. funkcję organisty objął Coufal. Sprawował ją tylko przez 10 miesięcy, gdyż nastał czas wojny i zawód organisty musiał zmienić na żołnierską służbę. W okresie wojennym ówczesny proboszcz, ks. Jan Ewangelista Mocko, miał problemy z zatrudnieniem organisty, dlatego funkcję tę pełnił nauczyciel skoczowskiej szkoły wydziałowej Wiktor Zache. Przez 3 lata chór pod jego kierownictwem wykonywał pieśni tylko jednogłosowo.

Od 1917 r., w ciągu 4 lat, nieco osłabła działalność chóru z uwagi na zbyt częstą zmianę osób prowadzących ten zespół – byli nimi Błażek, Suchy i Rubinger.

Po odejściu Rubingera w roku 1923 powrócił dawny organista Błażek. W okresie jego działalności chór pod względem liczby członków był dość znaczny, lecz nie działał długo.

Staraniem ówczesnego proboszcza, ks. Jana Mocki, który wobec muzyki kościelnej i chóralnej był bardzo wymagający, zatrudniono kolejnych organistów – dyrygentów. Dopiero w roku 1932 ks. Mocko sprowadził organistę i chórmistrza Antoniego Poćwierza, który posiadał wszelkie zalety do tego zawodu potrzebne i zadawalające tak wymagającego przełożonego, jakim był ks. proboszcz. Antoni Poćwierz za wszelką cenę starał się stworzyć dobry chór, co mu się też udało. Jego członkami byli śpiewacy chórów prowadzonych przez poprzednich organistów, do których dołączyło także wiele nowych osób.

Pierwsze utwory chór zaprezentował 4 grudnia 1932 r. na scenie w Sali gimnastycznej polskiej szkoły, gdzie odśpiewał dwie pieśni: „Poloneza A – dur” F. Chopina i „Wesele sieradzkie” F. Nowowiejskiego. Na Święta Bożego Narodzenia chórzyści przygotowali Mszę Łacińską i szereg kolęd, które wykonali z towarzyszeniem orkiestry.

Niedługo potem, 18 lutego 1933 roku, w tej samej Sali gimnastycznej zorganizowano koncert chóru parafialnego z towarzyszeniem orkiestry. Wydarzenie to znalazło oddźwięk w „Gwiazdce Cieszyńskiej”, najstarszym polskim czasopiśmie na Śląsku Cieszyńskim, ukazującym się od 1848 r. Przez szereg lat chór pod kierunkiem Antoniego Poćwierza prowadził ożywioną działalność. Poza licznymi występami urządzano dla członków chóru wycieczki, spotkania towarzyskie. Chór liczył wtedy 60 osób (33 panie, 27 panów). Pierwsze walne zebranie zespołu odbyło się 1 października 1934 r. Wybrano 7 osobowy zarząd chóru i 3 osobową komisję rewizyjną.

Warto wspomnieć, że w 1936 r. chór parafialny pod dyрекcją A. Poćwierza wystąpił w Polskim Radiu w Katowicach.

Wyteżone prace aktywnego skoczowskiego chóru trwały do roku 1939, kiedy II wojna światowa pokrzyżowała ambitne plany. Zabroniono występów

Polaków. W 1941 roku dyrygent wstąpił w związek małżeński i opuścił Skoczów pod groźbą zesłania na ciężkie roboty.

Na przełomie lat pięćdziesiątych chór parafialny przestał istnieć. Dopiero w 1953 r. staraniem ks. wikarego Franciszka Jerominka reaktywowano chór kościelny, do którego zgłosiła się większość członków śpiewających w nim przed wojną, a także grupa młodych ludzi.

Dyrygentem chóru został Franciszek Janicki, profesor Szkoły Muzycznej im. Karłowicza w Katowicach. Próby odbywały się w soboty wieczorem lub w niedziele po południu. W tym czasie w zespole śpiewało ponad 70 osób.

Pod koniec lat pięćdziesiątych dyrygent Janicki przeniósł się na stałe do Katowic i tym samym zrezygnował z dalszego prowadzenia chóru parafialnego. Na jego miejsce wrócił Antoni Poćwierz – profesor Liceum Muzycznego w Bielsku-Białej, organista i chórmistrz w latach przedwojennych. Z wielkim zaangażowaniem kontynuował on działalność chóru. Współpracował z nim miejscowy organista, Leopold Kobiela, który przejął swą funkcję po emerytowanym kierowniku szkoły, Janie Koźle. Do obowiązków organisty chóru należało: troszczenie się o materiał muzyczny w bibliotece chóralnej, rozpisywanie i powielanie nut, udział w próbach chóru i akompaniowanie podczas wszystkich występów zespołu.

W latach siedemdziesiątych, ze względu na wyraźnie zmniejszającą się liczbę członków i brak pozyskania nowych śpiewaków, przerwano działalność chóru przy parafii św. św. Ap. Piotra i Pawła w Skoczowie.

Po upływie kilkunastu lat, staraniem jednej z dawnych chórzystek Marii Glajc i przychylności księdza proboszcza Alojzego Zubra, w styczniu 1984 r. reaktywowano działalność skoczowskiego chóru. Tę właśnie datę przyjmuje się jako czas powstania działającego do dzisiaj chóru „Laudate Dominum” przy parafii św. św. Ap. Piotra i Pawła w Skoczowie. Po raz kolejny funkcję dyrygenta objął Antoni Poćwierz. Liczba członków zespołu nie była zbyt duża, ale powoli i systematycznie wzrastała. Pod koniec 1986 r. chór liczył 45 osób. Nie zrażając się trudnościami wynikającymi z braku głosów męskich, dyrygent wzbogacał repertuar chóru. Organizowane były również wycieczki połączone z występami, trwała nadal praca zespołu, która przynosiła coraz więcej owoców. Jednak nieoczekiwanie, dnia 7 lutego 1989 r. dyrygent Antoni Poćwierz nagle zmarł. Jego śmierć była dla członków ciosem i budziła też niepokój o przyszłość zespołu. Postać Antoniego Poćwierza pozostała jednak dla wszystkich członków chóru inspirującym wzorem bezinteresownej służby dla innych, pełnej przy tym wewnętrznego przeżycia artystycznego.

Obowiązki dyrygenta przyjął na prośbę ks. Proboszcza Alojzego Zubra miejscowy organista Leopold Kobiela, grający w kościele od 1954 r. Podczas kolejnego spotkania chóru wybrany został 3-osobowy zarząd. Do jego obowiązków należała troska o sprawy porządkowe, organizacyjne, a także imprezy kulturalne zespołu. W 2002 r., po wieloletniej pracy z chórem, Leopold Kobiela ze względów zdrowotnych zrezygnował z dalszego dyrygowania. Funkcję tę, na prośbę ks. prał. Alojzego Zubra, przejęła od września 2002 r. Barbara Gruba, córka Leopolda Kobieli. Chór parafialny pod nowym kierownictwem jest zespołem 45-osobowym, a jego opiekunem został ks. Karol Mozor. Odbywają się systematycznie cotygodniowe spotkania, w czasie których trwa wytężona praca nad kształtowaniem nowego repertuaru.

LUTNIA

Katolicki Chór „Lutnia” – działający przy Parafii p.w. św. Marii Magdaleny w Cieszynie powstał w 1931 r. Inicjatorem jego założenia był ówczesny burmistrz Cieszyna Rudolf Halfar. Wraz z Karolem Leginem, późniejszym prezesem chóru, Rudolfem Halamą, Bernardem Dziedziakiem, Rudolfem Targoszem oraz Wiktorem Kiszą – organistą i kompozytorem, utworzyli oni chór pod nazwą Katolicki Chór Kościelny „Lutnia” w Cieszynie. Od początku chór występował nie tylko w kościele, ale dawał również koncerty na terenie całego miasta z udziałem orkiestry. Druga wojna światowa przerwała działalność zespołu na 6 lat. W maju 1945 Halfar, Dziedziak, Legin i Mytych przywrócili działalność chóru, w którym dyrygentami byli wówczas Wiktor Kisza i Erwin Bubik, akompaniowali zaś Ziontek i Drozdowicz. Na początku lat 50-tych dyrygentem chóru został młody, wykształcony muzycznie Władysław Rakowski. Odmłodzony wówczas również skład chóru wykonywał ambitny i trudny repertuar. Pod naciskiem władz świeckich chór kościelny chcąc dalej istnieć przekształcił się w Towarzystwo śpiewacze „Lutnia” i poszerzył swój repertuar o utwory o charakterze świeckim. W ten sposób chór koncertował w kościołach i brał udział w koncertach świeckich. W 1976 r., po powołaniu W. Rakowskiego na dyrektora Państwowej Szkoły Muzycznej, dyrygentem chóru został Tadeusz Gejger, zaś od 1977 r. prowadzenia chóru podjął się Bogdan Sabbath. Po przerwie okresu stanu wojennego chórem dyrygowali na przemian Bogdan Sabbath i Ludmiła Kubień. Od 2002 r. dyrygenturę przejęła Maria Gruchel. W 2005 r. zmarli dwaj długoletni członkowie chóru Jerzy Trombik i Karol Kajzar.

Chór ma charakter mieszany i składa się z około 50 osób. Wykonuje pieśni z okazji rozmaitych świąt i uroczystości kościelnych. Jego celem jest ukazywanie i pielęgnowanie tradycji pieśni kościelnych. W bogatym repertuarze zespołu znajdują się utwory kompozytorów polskich i obcych.

LUTNIA

Chór „Lutnia” Towarzystwa Śpiewaczego „Lutnia” ze Strumienia. Prezesem Towarzystwa jest Adam Szupina – tel.: 033/857-07-98, adres do korespondencji: 43-246 Strumień ul. Młyńska 14 (strona internetowa: www.lutnia.strumien.pl). Dyrygenci: Krzysztof Wójtowicz, Barbara Garus, akompaniator: Maria Sladek.

Towarzystwo Śpiewacze „Lutnia” zostało założone we wrześniu 1918 r., na dwa miesiące przed odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Inicjatorem była grupa nauczycieli szkoły powszechnej pod przewodnictwem Jana Orszulika, imieniem którego nazwano później to stowarzyszenie.

Przez wiele lat towarzystwo prowadziło różne formy muzykowania i działalności artystycznej – zespoły instrumentalne, wokalne, orkiestry i chóry. Najmocniej jednak w tradycji kulturalnej Strumienia zakorzenił się stale działający chór mieszany „Lutnia”, zaliczany obecnie do czołowych chórów amatorskich w kraju. Dyrygentem chóru w przeszłości byli: Jan Orszulik, Fryderyk Hawerland (ponad 20 lat) i Marian Wójtowicz. Od 1973 r. chór prowadzi Krzysztof Wójtowicz, któremu w pracy szkoleniowej pomagali Janusz Stanoszek, Tamara Nowok oraz Agnieszka Gawron, pełniąca oficjalną funkcję asystenta dyrygenta od 1999 r. Stałym akompaniatorem jest od 1970 r. Maria Sladek.

Chór skupia w swych szeregach ludzi w różnym wieku i różnych zawodów. Wielu z nich to byli członkowie renomowanego chóru szkolnego „Canzonetta” ze Strumienia działającego od 1932 r. Na repertuar chóru składają się utwory muzyki sakralnej i świeckiej z różnych epok – od średniowiecza po współczesność, kompozytorów polskich i zagranicznych, a także utwory muzyki ludowej i rozrywkowej. Wieloletnia działalność Towarzystwa Śpiewaczego możliwa była dzięki zaangażowaniu chórzystów i ich rodzin oraz wsparciu lokalnej społeczności. W latach 1956-1989 wszechstronnej pomocy organizacyjnej, lokalowej i finansowej udzielała chórowi „Lutnia” miejscowa Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, a od 1990 r. patronat nad Towarzystwem objął Urząd Miasta i Gminy w Strumieniu. Niebagatelne znaczenie ma też współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Kultury w Strumieniu i miejscowymi szkołami oraz wsparcie organizacyjno-finansowe Proboszcza Parafii Strumieńskiej. Od 2002 r. Towarzystwo działa jako stowarzyszenie posiadające osobowość prawną, a od 2004 roku posiada również status organizacji pożytku publicznego.

Wielokrotnie w swej historii, odnosząc wspaniałe sukcesy artystyczne „Lutnia” zaznaczyła swą obecność na kulturalnej mapie Polski. Chór kilkakrotnie gościł na antenie PR i TVP, występował poza granicami kraju (Austria, Czechy, Słowacja, Węgry). Za całokształt działalności i osiągnięć artystycznych oraz zasługi w krzewieniu kultury muzycznej Towarzystwo było wielokrotnie wyróżniane nagrodami i odznaczeniami państwowymi szczebla wojewódzkiego i centralnego.

MAGNIFICAT

Chór mieszany przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Brennej-Górkach powstał w 1995 r. z inicjatywy proboszcza ks. Erwina Miklera. Pierwsza próba, na którą przybyło 16 osób, odbyła się dnia 8 marca. Pracę z chórem jako dyrygent rozpoczął Marek Madzia. Prowadzony wcześniej przez niego parafialny wokalny zespół młodzieżowy zasilił grono tego nowego zespołu śpiewaczego. Licząc około 20 członków, zadebiutował chór parafialny miesiąc później – w czasie Świąt Wielkanocnych – dwiema pieśniami na nabożeństwach w Brennej i Górkach. Pierwszym prezesem został Paweł Cholewa, a jego zastępcą Bogusława Madzia. Skarbnikiem wybrano Małgorzatę Markuzel.

W 2000 roku, w Święto Epifanii, podczas ekumenicznego wieczoru kolęd w kościele ewangelickim chórowi nadano nazwę „Magnificat”, natomiast chór działający przy Parafii Rzymskokatolickiej św. Jana Chrzciciela w Brennej otrzymał wówczas miano „Benedictus”. Od swojego powstania „Magnificat” służy głównie parafii, śpiewając na nabożeństwach z okazji świąt kościelnych. Ponadto jego życie wypełniają i ubarwiają różnego rodzaju spotkania, wyjazdy i koncerty. Najważniejsze wydarzenia zapisywane są w kronice chóru.

Zespół zapraszany jest między innymi do uczestnictwa w porankach muzycznych i uroczystych nabożeństwach w innych parafiach ewangelickich. Dotychczas przy takich szczególnych okazjach udał się do Istebnej, Katowic, Lasowic Wielkich, Lublina, Radomia, Starego Bielska, Ustronia, Ustronia Lipowca, Warszowic, Wieszczał, Wisły Jawornika, Wisły Głębiec i Puńcowa. Wyjeżdżając na wycieczki krajoznawcze do różnych części Polski, miał okazję zaśpiewać również w kościołach ewangelickich na Mazurach, w Łodzi,

Sopocie, Szczecinie i Toruniu. Brał też udział w niedzielnych nabożeństwach, w Bielsku-Białej, Kaliszu, Kielcach, Koszalinie, Węgrowie, Nowym Sączu i Dzięgielowie. Oprócz tego występował w kościołach za Olzą: w Bystrzycy, Czeskim Cieszynie i Trzyńcu. Chór bierze udział w corocznych Zjazdach Ewangelickich Chórów Diecezji Cieszyńskiej.

Z okazji jubileuszu dziesięciolecia istnienia i działalności chór nagrał płytę pt. „Pan moim pasterzem”.

„Magnificat” śpiewa razem z chórem „Benedictus” na uroczystościach ekumenicznych w Brennej, takich jak dożynki, wieczory kołęd, Czwartki Artystyczne, obchody Narodowego Święta Niepodległości i Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan. W 2000 r. oba wymienione chóry wzięły także udział w Międzynarodowym Festiwalu im. Anzelma Skrobola w Jastrzębiu Zdroju, a w 2009 r. w IV Spotkaniu Śpiewaczym Chórów Parafialnych Śląska Cieszyńskiego „Cantate Domino 2009” w Cieszynie. Oba zespoły śpiewacze spotykają się również towarzysko, organizując wspólne bale, biesiady i ogniska.

Obecnie chór „Magnificat” liczy 29 osób. Próby odbywają się raz w tygodniu. Dyrygentem jest nadal Marek Madzia. W skład zarządu wchodzi: prezes Halina Szklorz, zastępca prezesa Władysław Chraścina, skarbnik Jan Śliwka, sekretarz Małgorzata Markuzel, a odpowiedzialnymi za sprawy organizacyjne są Danuta Wilde i Grażyna Raszka. Od 2004 r. opiekunem chóru jest proboszcz ks. Roman Kluz.

Kontakt:

Parafia Ewangelicko-Augsburska w Brennej ul. ks. Erwina Miklera 9a
43-438 Brenna.

NADZIEJA

Chór Mieszany „Nadzieja” parafii ewangelicko-augsburskiej w Drogomyślu. Prezes: Maria Gębusia – tel.: 033/857-23-33; adres do korespondencji: 43-424 Drogomyśl ul. Modrzewiowa 5, dyrygent: Władysław Wilczak.

Chór powstał w 1932 r. W repertuarze ma pieśni religijne, muzykę klasyczną, utwory gospel i pieśni regionalne. Występuje w strojach regionalnych lub reprezentacyjnych – w togach spotykanych w szkołach stanu Oregon w USA. Występował w kraju i za granicą w Czechach, Finlandii, we Francji, w Niemczech i na Słowacji.

PROMYKI

Promyki - chór dziecięcy powstały ok. 1990 r. przy parafii ewangelickiej w Goleiszowie. Wcześniej dyrygentkami zespołu były Dorota Gaś, Małgorzata Hauptmann, Renata Badura-Sikora oraz Małgorzata i Magdalena Gibiec. Obecnie chór prowadzi Karina Chwastek. Zespół wykonuje utwory podczas nabożeństw i świąt kościelnych.

SENIOR

Chór mieszany działający przy parafii ewangelicko-augsburskiej w Goleiszowie, założony w 1985 r.. Kierownikiem tego chóru wykonującego pieśni religijne i liczącego około 40 osób jest Renata Badura-Sikora. Poza regionem zespół występował m.in. w Suwałkach, Karpaczu i Katowicach.

SERDUSZKA

Chór dziecięcy „Serduszka” działa przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Apostoła Pawła; adres: 43-430 Skoczów Bładnice 25.

SOLA FIDE

Sola Fide – chór młodzieżowy z Goleszowa, który liczy ok. 35 chórzystów. Działa przy parafii Ewangelicko-Augsburskiej (tel.: 033/852-81-04. Kierownikiem chóru jest Renata Badura-Sikora. Chór wykonuje pieśni religijne i regionalne.

ŚWIETLIKI

Chór dziecięcy „Świetliki” działa przy parafii ewangelicko-augsburskiej w Brennej-Górkach od listopada 1998 r. Prowadzi go Bogusława Madzia. Na cotygodniowe próby przychodzi 35 dzieci w wieku od 5 do 15 lat. Chór koncertuje na nabożeństwach w macierzystej parafii, ale chętnie odwiedza również inne parafie. Corocznie „Świetliki” biorą udział w koncercie „Dzieci śpiewają kolędy”, który odbywa się w Teatrze im. A. Mickiewicza w Cieszynie. W 2003 r. nagrał swoją pierwszą płytę p.t.: „Niech nam w sercach radość śpiewa”. W listopadzie 2006 r. ukazała się druga płyta zawierająca kolędy p.t.: „Podajmy sobie ręce”.

USTROŃ

Kameralny Zespół Wokalny „Ustroń” powstał w 1981 r. z inicjatywy Marii Dordy i Ewy Bocek-Orzyszek. Prezesem zespołu jest Benedykt Siekierka. W składzie liczącym obecnie ok. 18 osób wykonuje chóralne pieśni kompozytorów polskich i zagranicznych. Zespół działa przy Miejskim Domu Kultury „Prażakówka” w Ustroniu; Występował w Polsce, a także w Czechach i w Niemczech. Adres do korespondencji: Ewa Bocek-Orzyszek 41-500 Chorzów ul. Astrów 16/5 tel. 032/247-66-98 lub w Ustroniu: 033/854-23-69.

USTROŃSKI CHÓR EWANGELICKI

Historia chóru rozpoczyna się w roku 1898, kiedy to ustrońscy entuzjaści: Andrzej Hławiczka, Jan Wantuła oraz proboszcz ks. Jerzy Janik założyli Stowarzyszenie Młodzieży Ewangelickiej. Zbierano się co dwa tygodnie. Spotkania dzieliły się na dwie części, z których pierwszą stanowiły rozmyślania, pogadanki i wykłady, a drugą – próba chóru kościelnego. Pierwszym dyrygentem chóru był Andrzej Hławiczka – nauczyciel, muzyk oraz wydawca zbiorów pieśni dla ewangelickich chórów kościelnych. W ciągu pierwszych 40 lat istnienia chóru dyrygenci zmieniali się dość często. Do wybuchu II wojny światowej chór miał kolejno dziesięciu dyrygentów. Byli nimi: Paweł Matuła, Paweł Wałach, Jan Raszka, Stanisław Macura, Paweł Kurus, Jerzy Drózd, Jan Sikora, Józef Holeksa i Józef Białoń. Zmieniał się też często skład chóru oraz księża pracujący w parafii. Byli nimi kolejno: Jerzy Janik, Paweł Nikodem, Paweł Bocek. Śpiew chóru urozmaicał nabożeństwa, święta kościelne i państwowe oraz różne uroczystości.

Po II wojnie chór mógł znowu rozpocząć regularne próby. Pracą organizacyjną i dyrygencką zajął się na prośbę ks. Pawła Nikodema – Józef Kozieł. Po nim dyrygowali: Andrzej Świder, Oldrzych Sikora, Jan Wojnar, Jan Noga, Jan Lasota, Józef Kotas, Józef Podzorski, Anna Ożana, Maria Cieślar i Anna Staniecsek. Opiekę duszpasterską sprawowali kolejni księża: Tadeusz Adamik, Stanisław Dorda, dr Henryk Czembor, który do dziś wraz z małżonką śpiewa w chórze oraz wzbogaca koncerty recytacjami poezji. Wielu chórzystów aktywnie uczestniczyło w próbach i koncertach chóru. Część z nich zasiliła chóry, które powstały na terenie parafii w Bładnicach, Ustroniu Polanie, Cisownicy oraz w Brennej-Górkach.

Obecnie dyrygentką chóru jest Krystyna Gibiec, a opiekę duszpasterską sprawuje ks. prob. Piotr Wowry. Pracą chórową kieruje Zarząd z prezesem Haliną Szarowską. Chór liczy obecnie prawie 60 chórzystów. Działalność chóru została też przedstawiona w okazjonalnym folderze wydanym z okazji 110 lecia jego istnienia.

Od czasu założenia chóru zmieniły się obyczaje, inni są ludzie. Czasy dawne i dzisiejsze łączy jednak pieśń chóralna, która rozbrzmiewa w ustronkim kościele i wydaje się taka sama.

Swoimi pieśniami chór służy nie tylko podczas świątecznych nabożeństw i uroczystości we własnej parafii, ale organizuje wieczory muzyki i poezji religijnej, daje koncerty w różnych ośrodkach naszego kraju. Wyjeżdża również za granicę. Był w Niemczech, Francji, Czechach, Słowacji, Szwecji i na Węgrzech.

Na repertuar chóru składają się głównie pieśni religijne. Większość stanowią utwory kompozytorów polskich. Do tego dochodzi klasyczny, międzynarodowy repertuar chóralny, a także pieśni współczesne i ludowe, w tym własne opracowania dyrygentki – Krystyny Gibiec. Od kilku lat występy chóru urozmaica kilkusobowa orkiestra młodzieżowa, która również powstała z inicjatywy Krystyny Gibiec.

Kontakt: Parafia ewangelicko-Augsburska w Ustroniu 43-450 Ustroń
pl. ks. K. Kotschego 4, tel.: 033/854-24-17

Wyższobramski Chór Kameralny w Cieszynie.

CHÓRY POWIATU CIESZYŃSKIEGO – INDEKS OSÓB (223)

(obok nazwiska zamieszczona jest nazwa chóru, czasem też miejscowości)

Adamik Tadeusz ks. – Ustroński Chór Ewangelicki
Bach Jan Sebastian – Cantus
Badura-Sikora Renata – Chór L. O. Tow. Ew. w Cieszynie, Chór par. Ew.-
Augsb. w Drogomyślu, Promyki i Senior z Golezowa, Sola Fide
Baszczyński Krzysztof ks.– Ave Ustroń
Beethoven Ludwik van – Cantus, Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
Berger Ernest – Harmonia
Białoń Józef – Ustroński Chór Ewangelicki
Biłko Leopold ks. – Harmonia
Błażek – Laudate Dominum
Bocek Paweł ks. – Ustroński Chór Ewangelicki
Bocek-Orzyszek Ewa – Ustroń
Brahms Jan – Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
Broda Józef – Harmonia
Brunon Rusin – Echo
Bubik Erwin – Harmonia, Lutnia Cieszyn
Buzek – Echo
Chmiel Jan – Bładnice, Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
Cholewa Paweł – Magnificat w Brennej Górkach
Chopin Fryderyk – Laudate Dominum
Chraścina Władysław – Magnificat w Brennej Górkach
Chromik Alfred ks.– Ave Ustroń
Chwastek Karina – Promyki z Golezowa
Cienciała Barbara – Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
Cieślar - Szalbot A. – Chór Ewangelicki w Wiśle Malince
Cieślar Ewa – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Cieślar Jan – Gloria
Cieślar Maria – Ustroński Chór Ewangelicki
Coufal – Laudate Dominum
Czajanek Edward – Laudate Dominum
Czembor Henryk ks. – Ustroński Chór Ewangelicki
Czyż Andrzej ks. – Echo
Danel-Bobrzyk Helena – Harmonia
Dorda Maria – Ustroń
Dorda Stanisław ks. – Ustroński Chór Ewangelicki
Drozd Barbara – Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
Drozd Jerzy – Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle, Harmonia, Ustroński
Chór Ewangelicki
Drozdowicz – Lutnia Cieszyn
Dworzak Antoni – Chór L. O. Tow. Ew. w Cieszynie
Dziedziak Bernard – Lutnia Cieszyn
Faruga Stanisław – Ave Pruchna
Faustmanan Jerzy – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Fromm Ruta – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Fussak Jan ks. – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Gabryś Józef ks. – Echo
Garus Barbara – Lutnia Strumień
Gaś Dorota – Promyki z Golezowa
Gawlas Jan – Cantus, Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle, Harmonia

Gawron-Gaszczyk Agnieszka – Canzonetta, Lutnia Strumień
 Gejger Tadeusz – Lutnia Cieszyn
 Gibiec Jan – Cantus
 Gibiec Krystyna – Ustroński Chór Ewangelicki
 Gibiec Magdalena – Promyki z Goleszowa.
 Gibiec Małgorzata – Promyki z Goleszowa
 Glac Magdalena – Gloria Hażlach
 Glajc Maria – Laudate Dominum
 Glenc Jacek – Cieszyński Chór Kameralny
 Gomółka Mikołaj – Cantu, – Canzonetta
 Goniewicz-Urbaś Halina – Absolwent, Harmonia
 Goras Mieczysław – Chór Katolicki św. Bartłomieja w Hażlachu
 Gorczycki Grzegorz Gerwazy – Cantus
 Gossec Franciszek Józef – Chór L. O. Tow. Ew. w Cieszynie
 Górecki Henryk Mikołaj – Canzonetta, Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
 Gruba Barbara – Laudate Dominum
 Gruchel Maria – Lutnia Cieszyn
 Grześkowiak Alicja – Cantus
 Guziur Emanuel – Harmonia
 Habarta Józef – Cantus
 Hadyna Jerzy – Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle, Harmonia
 Hadyna Stanisław – Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
 Haendel Jerzy Fryderyk – Cantus
 Halama Rudolf – Lutnia Cieszyn
 Halfar Rudolf – Harmonia, Lutnia Cieszyn
 Harok Karol – Ewangelicki Chór Mieszany Dzięgielów
 Hauptmann Jean-Claude – Cantus, Chór L. O. Tow. Ew. w Cieszynie,
 Chór Parafii Ewangelickiej w Goleszowie
 Hauptmann Małgorzata – Promyki z Goleszowa
 Hawerland Fryderyk – Lutnia Strumień
 Hetschko (Heczko) Jan Antoni – Laudate Dominum
 Hławiczka Adam – Cantus, Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle,
 Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
 Hławiczka Andrzej – Ustroński Chór Ewangelicki
 Hławiczka Karol – Cantus, Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle, Harmonia,
 Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
 Hławiczka Leszek – Gloria
 Hojdysz Gustaw – Gloria
 Holeksa Józef – Ustroński Chór Ewangelicki
 Hubczyk Elżbieta – Benedictus Brenna
 Jan Paweł II – Chór Męski Par. św. Jerzego w Cieszynie, Echo
 Jan Sarkander św. – Chór Męski Par. św. Jerzego w Cieszynie
 Janicki Franciszek – Laudate Dominum
 Janik Jerzy ks. – Ustroński Chór Ewangelicki
 Jarek Bernard ks. – Ave Pruchna
 Jerominek Franciszek ks. – Laudate Dominum
 Juraschek – Laudate Dominum
 Kaczmarek-Adamczyk Alicja – Ave Ustroń
 Kajzar Karol – Lutnia Cieszyn
 Karłowicz Mieczysław – Laudate Dominum
 Kiswa Paweł – Gloria
 Kiswa Wiktor – Lutnia Cieszyn

Kluz Roman ks. – Magnificat w Brennej Górkach
Kobiela Leopold – Laudate Dominum
Konik L. – Chór Ewangelicki w Wiśle Malince
Konopnicka Maria – Harmonia
Kotas Józef – Ustroński Chór Ewangelicki
Kowala Irena – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Kowala Iwona – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Kozieł Zofia – Ave Ustroń
Kubaczka – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Kubień Ludmiła – Lutnia Cieszyn
Kurus Paweł – Ustroński Chór Ewangelicki
Kwaśniewski Aleksander – Cantus
Lasota Jan – Ustroński Chór Ewangelicki
Legin Karol – Lutnia Cieszyn
Lipowczan-Stawarz Joanna - Chór Ewangelicki w Kozakowicach
Macura Beata – Chór Męski Ewangelicki w Zamarskach
Macura Stanisław – Ustroński Chór Ewangelicki, Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Madzia Bogusława – Magnificat w Brennej Górkach, Świetliki
Madzia Marek – Magnificat w Brennej Górkach
Marek Wojciech – Harmonia
Markuzel Małgorzata – Magnificat w Brennej Górkach
Matula Paweł – Ustroński Chór Ewangelicki
Mendelssohn-Bartholdy Feliks – Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
Mikler Erwin ks. – Magnificat w Brennej Górkach
Mocko Jan Ewangelista ks. – Laudate Dominum
Moniuszko Stanisław – Canzonetta
Mozart Wolfgang Amadeusz – Cantus
Mozor Karol ks. – Laudate Dominum
Mytych – Lutnia Cieszyn
Nikodem Paweł ks. – Ustroński Chór Ewangelicki
Noga Bolesław – Gloria
Noga Jan ks. – Echo, Ustroński Chór Ewangelicki
Nowok Tamara – Canzonetta, Lutnia Strumień
Nowowiejski Feliks – Harmonia, Laudate Dominum
Odias Henryk – Cantus
Orawski Władysław Walter – Gloria
Orszulik Jan – Lutnia Strumień
Ożana Anna – Ustroński Chór Ewangelicki
Paszek – Trefon Aleksandra – Cieszyński Chór Kameralny
Pelar Józef – Chór Parafii Ewangelickiej w Goleszowie
Penkała Krystyna – Chór Ewangelicki Hażlach – Zamarski
Pilch A. – Chór Ewangelicki w Wiśle Malince
Pilch M. – Chór Ewangelicki w Wiśle Malince
Pinkas Ernest – Chór Parafii Ewangelickiej w Goleszowie
Pinkas Gustaw – Chór Mieszany par. Ew.-Augsb. w Goleszowie
Pisarzowski Edward – Ave Ustroń
Plinta Edward – Gloria
Poćwierz Antoni – Cantus, Harmonia, Laudate Dominum
Podżorny Adam – Gloria
Podżorski Józef – Ustroński Chór Ewangelicki
Pszczółka Roman – Gloria

Pudra Jacobi – Laudate Dominum
Pyszny Jadwiga – Chór Katolicki św. Michała Archanioła w Kończycach Wlk.
Pyszny Zbigniew – Chór Katolicki św. Michała Archanioła w Kończycach Wlk.
Rakowski Władysław – Lutnia Cieszyn
Raszka Grażyna – Magnificat w Brennej Górkach
Raszka Jan – Chór Męski Par. św. Jerzego w Cieszynie, Ustroński Chór Ewangelicki
Retka Jerzy – Gloria ze Skoczowa
Rubinger – Laudate Dominum
Rusnok Jan – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Sabath Bogdan – Lutnia Cieszyn
Samlicki Jan – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Sapota Antoni ks. – Ave Ustroń
Schubert Franciszek – Cantus
Sebetowsky – Laudate Dominum
Siekierka Benedykt – Ustroń
Sikora Andrzej – Ave Ustroń
Sikora Jadwiga – Echo
Sikora Jan – Ustroński Chór Ewangelicki
Sikora Joanna – Ewangelicki Chór Kościelny w Cieszynie
Sikora Oldrzych – Ustroński Chór Ewangelicki
Sikora Paweł ks. – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Sikora Tadeusz – Cantus
Skórka Urszula – Boże Iskierki
Sladek Maria – Canzonetta, Lutnia Strumień
Stanieczek Anna – Cantus, Chór Parafii Ewangelickiej w Goleszowie, Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie, Ustroński Chór Ewangelicki
Staniek G. – Chór Ewangelicki w Wiśle Malince
Stanoszek Janusz – Lutnia Strumień
Staszewski Janusz – Ewangelicki Chór Mieszany w Dzięgielowie
Suchy – Laudate Dominum
Szajtauer Elżbieta – Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle.
Szalbot J. – Chór Ewangelicki w Wiśle Malince
Szarowska Halina – Ustroński Chór Ewangelicki
Szcześniewska Joanna – Ave Ustroń
Szcześniewski Adam – Ave Ustroń
Szcześniewski Andrzej – Ave Ustroń
Szczyrba Zbigniew – Chór par. Ew.-Augsb. w Drogomyślu
Szeligowski Tadeusz – Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
Szklorz Halina - Magnificat w Brennej Górkach
Szoblik Chrystyna – Gloria z Goleszowa
Szoblik Krystyna – Gloria Goleszów
Sztwiertnia Jan – Cantus, Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
Sztwiertnia Paweł – Echo
Szupina Adam – Lutnia Strumień
Śliwka Jan – Magnificat w Brennej Górkach
Śliż Erwin – Cantus
Świder Andrzej – Ustroński Chór Ewangelicki
Świder Józef – Cantus, Canzonetta, Chór Kościoła Ewang.-Augsb. w Wiśle
Targosz Rudolf – Lutnia Cieszyn
Telakowska Maria – Ave Pruchna
Tomala Jadwiga – Benedictus Brenna

Trombik Jerzy – Lutnia Cieszyn
Tyrna Marcin – Cantus
Wacław z Szamotuł – Cantus
Wałach Paweł – Ustroński Chór Ewangelicki
Wantuła Jan – Ustroński Chór Ewangelicki
Wencepel Alojzy ks.– Ave Ustroń
Wentruba Adolf – Gloria ze Skoczowa
Wigezzi-Skałka Ewa – Cantus, Gloria Goleszów
Wilczak Władysław – Harmonia, Nadzieja
Wilde Danuta – Magnificat w Brennej Górkach
Wiśniowska Urszula – Allegrija
Władysław Jagiełło – Harmonia
Wojnar Gustaw – Gloria ze Skoczowa
Wojnar Jan – Ustroński Chór Ewangelicki
Wowry Piotr ks. – Ustroński Chór Ewangelicki
Wójtowicz Krzysztof – Canzonetta, Lutnia Strumień
Wójtowicz Marian – Lutnia Strumień
Wyszyński Stefan ks. Prymas – Benedictus Brenna
Zdrahalik Jacobus – Laudate Dominum
Zeman Aleksandra – Cieszyński Chór Kameralny
Zembał – Laudate Dominum
Zielecka-Panek Izabella – Harmonia
Ziontek Halfar – Lutnia Cieszyn
Zuber Alojzy ks. – Laudate Dominum
Żmijewski Artur – Harmonia
Żyła Marian – Ave Ustroń

ROZDIAŁ III

**ZESPOŁY REGIONALNE I ŚPIEWACZE
POWIATU CIESZYŃSKIEGO**

ZESPOŁY REGIONALNE I ŚPIEWACZE POWIATU CIESZYŃSKIEGO (47)

Beskuryje

Zespół śpiewaczy „Beskuryje” działa w Świetlicy Gminnej w Goleszowie-Cisownicy. Kierownikiem jest Eugenia Larysz. Członkami są osoby dorosłe w starszym wieku i w liczbie około 20. Zespół wykonuje pieśni regionalne i biesiadne. Tel.: 033/852-71-15

Brenna

Regionalny Zespół „Brenna” im. Józefa Macha. Założony w 1963 r. Adres: 43-438 Brenna ul. Leśnica 7 lub ul. Wyzwolenia 69 – Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna. Kierownikiem zespołu jest Anna Żlik (kontakt: tel. kom.: 510 394 378 lub 033 853-61-11).

Zespół ma charakter regionalny. Został założony przez miejscowego animatora życia kulturalnego – Józefa Macha. W swoim repertuarze przedstawia pieśni i tańce z terenu Śląska Cieszyńskiego.

W 1948 r. powstał Zespół Teatralny, który w 1963 r. przekształcił się w Zespół Regionalny, istniejący i działający do chwili obecnej. Od chwili założenia Zespół Regionalny prowadzony był przez Józefa Macha. Z powodu podeszłego wieku Józef Mach zrezygnował z prowadzenia zespołu, ale jest nadal jego członkiem, gra na harmonii „helligonka”. Od roku 1989 r. prowadzenie Zespołu Regionalnego przejęła nauczycielka ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Brennej Bukowej – Elżbieta Bauer. Po śmierci pani Elżbiety Bauer w 2000 r. kierownikiem zespołu została Anna Żlik, córka Józefa Macha.

Zespół liczy około 40 osób i w swojej blisko 50-letniej działalności zdobył wiele nagród i wyróżnień takich, jak Brązowa i Złota Ciupaga w Zakopanem czy „Złote Serce” w Żywcu. Bierze też zawsze udział w imprezie Tydzień Kultury Beskidzkiej. Zespół regionalny występował również we Francji, Bułgarii i na Węgrzech.

Brynioki

Kapela „Brynioki” z Brennej powstała w 1999 r. Kierownikiem zespołu jest Czesław Greń (kontakt: tel. kom.: 500 687 377 lub tel.: 604 352 582).

Kapela „Brynioki” powstała na bazie muzyków z orkiestry dętej pod kierownictwem Czesława Grenia. W skład kapeli wchodzi: Czesław Greń, jego syn Tomasz, Józef Szmit, Eugeniusz Tabliczek i Kamil Samiczek. Członkowie kapeli muzykują w składzie instrumentalnym: akordeon, trąbka i klarnet. „Brynioki” są kapelą amatorską z repertuarem obejmującym muzykę góralską, biesiadną i ludową. W 2001 roku zespół zajął III miejsce na Przeglądzie Folklorystycznym „WICI-2001” w Chorzowie, w 2002 r. - na tymże przeglądzie - III miejsce w kategorii kapel ludowych oraz I miejsce w XXXV Przeglądzie Wiejskich Zespołów Artystycznych w Brennej. W 2004 r. również w Chorzowie zdobył II miejsce, zaś w Brennej miejsce I. Spektakularnym sukcesem wydaje się też I miejsce na XXXVIII Wojewódzkim Przeglądzie Wiejskich Zespołów Artystycznych „Brenna 2005”. W kolejnych latach kapela zdobyła nie mniej zaszczytne nagrody i wyróżnienia.

Kapela umila imieniny Józefom, Janom, Annom, „po majowemu”, a także gra na koncertach wyjazdowych w Polsce i za granicą. Występuje oczywiście także na licznych imprezach organizowanych przez Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu w Brennej.

Czadeczka

Dziecięcy Zespół "Czadeczka" z Jaworzynki ma siedzibę w Szkole Podstawowej nr 1 w Jaworzynce. Kierownikiem zespołu jest Małgorzata Małyjurek.

Czantoria

Regionalny Zespół Dziecięco-Młodzieżowy „Czantoria” z Lesznej Górnej w gminie Goleiszów, liczący ok. 25 członków i występujący z własną kapelą; zespół powstał w 1967 r. z inicjatywy Ireny Klimczak, która jest jego kierownikiem; brał udział w konkursach wojewódzkich oraz na przeglądzie „Gody Żywieckie”, zdobywając nagrody. Próby odbywają się w świetlicy gminnej w Lesznej Górnej; adres: 43-445 Dziegielów Leszna Górna – Świetlica Gminna (kontakt tel.: 033 852-76-71, fax: 033 858-54-06).

Czantoria

Estrada Ludowa „Czantoria” z Ustronia założona w 1988 r. Adres:43-450 Ustron, ul. Daszyńskiego 28 – adres Stowarzyszenia Miłośników Kultury Ludowej „Czantoria” Kierownikiem zespołu jest Władysław Wilczak (kontakt: tel.: 500 099 585 lub tel./fax: 033/854-29-06, e-mail: mdk@ustron.pl)
Ustronka „Czantoria” to trzypokoleniowy zespół występujący w strojach ludowych, który ma w swoim repertuarze utwory regionalne, a także pieśni religijne, patriotyczne i okolicznościowe, urozmaicone ludowym tańcem, muzyką, gawędą i poetycką zadumą.
Dając ponad 600 koncertów w wielu zakątkach kraju a także w Czechach, Słowacji, Litwie, Niemczech, Węgrzech i Włoszech członkowie zespołu są pewni, że niosąc radość umożliwiają ludziom odkryć i zrozumieć piękno ziemi cieszyńskiej i ukochanych Beskidów. Estrada Ludowa "Czantoria" jest laureatem wielu nagród i wyróżnień; wśród nich szczególnie cenny jest srebrny medal Sejmu RP. E.L. „Czantoria” funkcjonuje w ramach Stowarzyszenia Miłośników Kultury Ludowej „Czantoria”, które korzysta między innymi z pomocy urzędu miasta.

Czernianie

Grupa śpiewacza „Czernianie” z Wisły Czarne, założona w 1995 r. Kierownikiem zespołu jest Andrzej Pilch (kontakt: tel.: 033/855-37-10) Zespół powstał w listopadzie 1995 r. z inicjatywy Andrzeja Pilcha. Członkowie grupy pochodzą ze starych rodów z Wisły Czarne. Cechuje ich oryginalność wykonanych śpiewaczych czemu towarzyszą żarty i opowiadania. Celem grupy jest popularyzacja góralskiej, rodzimej kultury ludowej, zapomnianych pieśni i stroju.

Dębowiec

Dziecięcy Zespół Regionalny „Dębowiec” działający przy Gminny Ośrodku Kultury w Dębowcu Łączce. Kierownikiem zespołu jest Joanna Czendlik. Zespół popularyzuje tradycje kulturowe Śląska Cieszyńskiego wśród dzieci i młodzieży

Goleszów

Zespół Pieśni i Tańca „Goleszów” działa od 1993 r.; adres: 43-440 Goleszów ul. Cieszyńska 25 (kontakt: tel.: 033/479-05-21). „Goleszów” jest zespołem dziecięco-młodzieżowym działającym przy Gminnym Ośrodku Kultury w Goleszowie. Wykonuje przyspiewki, tańce – zarówno ze Śląska Cieszyńskiego, jak i z innych regionów Polski. Wszystko to wykonywane jest w różnorodnych i adekwatnych strojach regionalnych Oprócz krajowych i zagranicznych występów programowych zespół zrealizował dwa widowiska gwarowe poświęcone lokalnym kostiumom Świat Bożego Narodzenia oraz uroczystości weselnych. Przy zespole działa także, powstała w 1997 r. kapela, wzbogacająca występy muzycznie, której kierownikiem jest Anna Stanieczek, a akompaniuje jej Urszula Kenig. Zespół liczący około 80 członków zdobył laury w wojewódzkich przeglądach dziecięcych zespołów folklorystycznych. Instruktorem i choreografem „Goleszowa” jest Lidia Lankocz

Gróniński

Dziecięcy Zespół "Groniczki" z Istebnej Zaolzia ma siedzibę w Szkole Podstawowej nr 2 w Istebnej Zaolziu. Kierownikiem zespołu jest Bogusława Bocek (kontakt: tel. 503 480849 lub tel.: 033 855-60-41). „Groniczki to zespół dziecięcy, wykonujący tańce regionalne we własnej oprawie muzycznej.

Grónie

Grupa Śpiewacza „Grónie”, adres: 43-460 Wisła ul. Kopydło 77. Kierownikiem zespołu jest Jerzy Poloczek. „Grónie” są grupą niezwykle aktywną, uczestniczą w większości imprez kulturalnych na terenie Wisły poczynając od „Tygodnia Kultury Beskidzkiej”, po „Dni Wisły” czy nawet „Piknik Country”. Na imprezy piszą okolicznościowe teksty do znanych melodii ludowych. Ukoronowaniem ich działalności są pierwsze miejsca na „Godach Żywieckich” w Żywcu oraz w „Karpackim Karnawale Kolędniczym” w Bukowinie Tatrzańskiej. Występują w szkołach, domach wczasowych, domach opieki społecznej, gdzie dostarczają podopiecznym wiele radości i niezapomnianych wrażeń. Dzięki wszechstronności wzbogacają swoim śpiewem uroczystości okolicznościowe.

Istebna

Zespół Regionalny „Istebna” – grupa regionalna sięgająca swoją tradycją i korzeniami 1901 r., kiedy górale z Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa wystąpili jako nieformalny zespół w myśliwskim dworcu Habsburgów na Przysłopiu pod Baranią Górą przed arcyksięciem Fryderykiem. Będący pod dobrym wrażeniem występu arcyksiążę, zaprosił grupę w 1908 r. na dwór cesarski do Wiednia, dla uświetnienia odbywających się wówczas uroczystości z okazji 60-lecia panowania cesarza Franciszka Józefa. W obecności przybyłych monarchów z wielu krajów europejskich, górale z Beskidu Śląskiego zaprezentowali taneczno-muzyczne zwyczaje i formy towarzyszące weselu góralskiemu.

Obecnie działający zespół w swym repertuarze ma autentyczne tańce regionalne o specyficznych nazwach, na przykład: łowijziok, czworok, świjściok, pieśni Beskidu Śląskiego oraz ukazywanie zwyczajów i obrzędów związanych z życiem codziennym i pasterskim dawnej społeczności górali śląskich. Dorobek pokoleń i ich tradycje są pielęgnowane przez młode

pokolenie, o czym świadczy niemalejąca i stosunkowo duża liczba członków. Zespół składa się bowiem z około 30 osób oraz kilkusobowej kapeli, pochodzących z całej Trójwsi i w wieku od 14 – 70 lat. Stąd prezentuje się często w składzie wielopokoleniowym – z udziałem babć, ich dzieci i wnuków. Akompaniuje mu zaś zwykle czterosobowa kapela smyczkowa, a oprócz tego gra się też w tradycyjnym składzie – z udziałem gajd i skrzypiec. Na scenie często prezentowane jest też brzmienie instrumentów pasterskich: trombity, rogu pasterskiego, piszczałki, okaryny i fujary. Oprócz tańców regionalnych pokazywane są również widowiska pod ustalonymi tytułami: „Wesele góralskie”, „Na muzyce w karczmie”, „Na sałaszu”, czy „Świynty Jón”. Wieloletnia działalność przyniosła zespołowi liczne nagrody i wyróżnienia, a w ostatnich latach m.in. : I miejsce w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Artystycznych w Brennej w 2007 r., I miejsce w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Artystycznych w Częstochowie w 2008 r., I miejsce w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Folklorystycznych „Wici” w Chorzowie w 2008 r. oraz Złote Żywieckie Serce na Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu i Brązową Ciupagę na Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem – oba te wyróżnienia w 2009 r., Nagrodę im. Oskara Kolberga „Za zasługi dla kultury ludowej” odebraną z rąk Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, a w 2011 r. – również najwyższe wyróżnienie samorządu powiatu cieszyńskiego w dziedzinie kultury – Nagrodę im. ks. Leopolda Jana Szersznika w kategorii ochrony dziedzictwa kulturowego. Zespół działa przy Oddziale Górali Śląskich Związku Podhalan w Istebnej. Występował w wielu miejscach w Europie, a poza nią także w Turcji, Mongolii i Chinach. Od 2006 r. kierownikiem zespołu jest Tadeusz Papierzyński. Zespół Regionalny „Istebna”; adres: 43-470 Istebna 1017. Informacje o zespole są też na stronie internetowej: ozespoleistebna.blog.onet.pl

Jedność

Zespół folklorystyczny „Jedność” ze Skoczowa jest regionalnym zespołem pieśni i tańca ze Skoczowa. Zespół tworzy kilkanaście osób w wieku dorosłym oraz dzieci. Brał udział w Przeglądach Wojewódzkich oraz w przeglądzie „Złoty Kłós” w Zebrzydowicach.

Jetelinka

Kapela ludowa „Jetelinka” z Jaworzynki, założona w 1987 r. Kierownikiem zespołu jest Monika Wałach. Jetelinka to kapela muzyki ludowej. Według członków zespołu jego nazwa wynika stąd, że kiedy powstał, składał się z dzieci – uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Jaworzynce. Ich nauczycielami gry na instrumentach byli Monika i Rafał Wałachowie z Jaworzynki. Wałachowie prowadzili także równoległe szkolny zespół folklorystyczny „Czadeczka”, któremu kapela przygrywała. „Jetelinka” brała udział w przeglądach organizowanych przez dawny Wojewódzki Ośrodek Kultury w Bielsku – Białej. Obecnie kapela funkcjonuje w składzie: Monika Wałach (kierownik zespołu, pierwsze skrzypce), Marzena Suszka (w zespole od 1989 r. – altówka), Anna Juroszek (od 1998 r. – skrzypce). Od 2004 roku na kontrabasie, trombicie i gajdach w „Jetellince” gra także Martin Wałach oraz Janusz Macoszek, mający do dyspozycji cały arsenał instrumentów pasterskich: trąbitę, róg, wszelkie fujarki, okaryny itp. Rafał Wałach jest natomiast kierownikiem muzycznym kapeli. W tym składzie zespół

najczęściej wyjeżdża na trasy koncertowe występując głównie w rozmaitych szkołach. Od 2003 r. „Jetelinka” współpracuje też z Filharmonią Białostocką oraz z Agencją Artystyczną „Promocja” w Warszawie, zaś od 2004 roku wyjeżdża co roku do Filharmonii Dolnośląskiej w Jeleniej Górze. Poprzez swoje występy wszędzie prezentuje i promuje folklor górali istebniańskich, czyniąc to w zakresie muzyki, śpiewu, tańca i tych obrzędów, które można pokazać w trakcie audycji muzycznej. Spotyka się z zainteresowaniem, ciepłym przyjęciem publiczności, a także z uznaniem fachowców, jak np. prof. A. Madeja – wykładowcy Akademii Muzycznej w Warszawie. Ponieważ już w ok. 1989 r. z kapeli „Jetelinka” zaczął wyodrębniać się zespół czysto dziecięcy nazwany z czasem „Małą Jetelinką”, w lokalnych przeglądach folklorystycznych prezentują Wałachowie niekiedy pod tą nazwą także swoich uczniów, najczęściej jednak w kategoriach instrumentalistów i śpiewaków. W ostatnich latach działalność ta została uhonorowana nagrodą „Złote Serca Żywieckie”, którą otrzymała Monika Wałach jako instruktorka.

Junior

Szkolny zespół regionalny „Junior” z Pierścica koło Skoczowa założony został przez nauczyciela muzyki Franciszka Cebulę w 1987 r. w Szkole Podstawowej nr 2 w Pieścu. Od 1993 r. zespół bierze regularny udział w Wojewódzkich Przeglądach Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych. Na VIII Przeglądzie w 1995 roku w Makowie Podhalańskim zdobył wyróżnienie III stopnia. Podobnie było na IX Przeglądzie w 1996 roku w Wadowicach. Bardzo udany występ zespół odnotował na X Przeglądzie Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych w Wadowicach w 1997 roku, gdzie zdobył nagrodę III stopnia. Regularnie od 1997 roku Zespół Regionalny „Junior” zapraszany jest też latem na Tydzień Kultury Beskidzkiej. Występował na estradach Wisły, Makowa Podhalańskiego i Oświęcimia. Corocznie uczestniczy w wielu przeglądach, festiwalach i konkursach.

Członkowie zespołu w liczbie około 30 osób występują w oryginalnych strojach cieszyńskich.

Strój dziewczyny składa się z suto marszczonej ciemnej spódnicy z sukna, zszytej razem z aksamitnym gorsetem zwanym "żywotkiem". Spódnice są czarne, granatowe, wiśniowe, ciemnozielone, brązowe, aksamitny żywotek przeważnie jest koloru spódnicy. Dół spódnicy obszyty jest szafirową wstążką, tzw. galonką. Żywotek, posiadający charakterystyczny krój pleców (szczytek), obszyty jest złotą lub srebrną lamówką (bortą) i pokryty srebrnym lub złotym haftem o motywach kwiatowo - roślinnych. Żywotek jest z przodu otwarty lub wiązany srebrnym łańcuszkiem. Przody i bufiaste rękawy sięgające łokcia płóciennego kabotka (bluzki) pokryte są pięknym, białym haftem. Kabotek, rozcięty z przodu, spięty jest pod szyją srebrną broszką. Jedwabny fartuch ma tę samą długość co spódnica. Szeroka wstążka w pasie, wiązana z przodu na kokardę powinna końcami sięgać do dołu fartucha. Dziewczęta zaczesują włosy gładko do tyłu głowy lub z przedziałką na środku, splatają w jeden warkocz, u dołu wiążą wstążkę. Do stroju odświętnego i do tańca zakładają "trzewiki", tzn. płytkie czarne pantofle na niskim obcasie, często z paseczkiem zapinanym z boku na guzik. Męski strój zmieniał się na przestrzeni dziesięcioleci.

Chłopcy z Zespołu Regionalnego „Junior” ubrani są w białe koszule z rozcięciem z przodu, zebrane u szyi w wąski „obuj” – kołnierzyk zawiązany czerwoną wstążeczką. Spodnie są wąskie, dosyć długie, wkładane do

wysokich czarnych butów. Szyte są z sukna w kolorze granatowym. Z takiego samego materiału szyty jest bruclek, czyli kamizelka. Całości dopełnia „kłobuk” – czarny, wysoki kapelusz, u góry zwężony o dość szerokim rondzie, na bokach lekko wygięty ku górze, opasany czarną aksamitną wstążką. Dbalność o prawidłowy ubiór w zespole jest sprawą bardzo istotną.

Do programu występów włączane są obrzędy i zwyczaje doroczne. Ich przedstawianie wprowadza pewną teatralność, która jest też lekcją historii i tradycji – dostarczając wiedzy o życiu ludzi w regionie w dawnych czasach. Występy są dynamiczne – członkowie zespołu niejednokrotnie wciągają widownię do wspólnego śpiewu i tańca. Dlatego też dość bogaty repertuar występów układa się niejednokrotnie w malownicze widowiska.

Od 2004 r. funkcję kierownika zespołu przejęła Józefa Ferek. Przez zgoła 15 lat istnienia przez zespół przewinęło się wielu uczniów. W niektórych latach zespół liczył nawet ponad 40 członków o rozpiętości wiekowej pomiędzy 7 - 16 lat. Próby zespołu odbywają się dwa razy w tygodniu po dwie godziny. Dzieci, które występowały w zespole zachowują umiłowanie rodzimej gwary, tańca i śpiewu oraz szacunek dla przeszłości w zakresie własnych tradycji.

Koniaków

Zespół pieśni i tańca „Koniaków”; adres: 43-474 Koniaków 695. Kierownikiem zespołu jest Urszula Gruszka; informacje o zespole zawarte są też na stronie internetowej: www.koniakow.fr.pl

Zespół powstał w 1952 roku z inicjatywy słynnej koronkarki Marii Gwarkowej. Wkrótce związali się z nim ludzie, którzy wywarli znaczący wpływ na jego kształt i program występów – Michał Juroszek, Jan Kukuczka, Jan Matuszny oraz Jan Kawulok i Jan Sikora. Wśród szczególnie zasłużonych dla „Koniakowa” są też Zuzanna Gwarkowa, jej nieżyjący już mąż, długoletni gospodarz zespołu Leszek Gwarek oraz Zuzanna Kawulok z Istebnej instrumentalistka, która rozpoczęła współpracę z zespołem w 1955 r., a w latach 1981-1991 była jego kierownikiem artystycznym. Zespół prezentuje wyłącznie folklor własnego regionu – górali Beskidu Śląskiego dbając o autentyzm przekazu. Od 1992 r. do chwili obecnej zespół prowadzi Urszula Gruszka występując w nim już od 1967 r. poza samą pieśnią i tańcem w swoich programach zespół prezentuje sceny okazjonalno-rodzajowe, a m.in.: wesele góralskie z oczepinami, taniec z beczką, zabawę w karczmie, majenie okien na św. Jana oraz obrazki związane z życiem pasterzy. Wykonuje piosenki i tańce nawiązujące do pracy kowali, tkaczy, drwali, pasterzy i rolników, do obcowania ludzi z przyrodą oraz do życia zwierząt. Są dostojne gazdowskie tańce, jak owięziok i czworok oraz żartobliwe i zalotne jak rejna. Nie brak tańców o charakterze obrzędowym, jak na przykład związany z weselem biały taniec, który wykonują wyłącznie kobiety z oczepioną młoduchą czyli panną młodą. Zespołowi towarzyszy kapela w tradycyjnym składzie (skrzypce, gajdy, a w razie potrzeby heligonka), której kierownikiem jest Zbigniew Wałach.

Kilka lat temu zespół założył Stowarzyszenie Miłośników Beskidzkiego Folkloru, Muzyki, Tańca i Śpiewu „Pod Ochodzitą”, dzięki czemu zyskał osobowość prawną. „Koniaków” odbył немало podróży po kraju i Europie. Koncertował na przykład na centralnych dożynkach i Cepeliadzie, był w Indiach, Maroku, Niemczech, Turcji, Austrii, Grecji, Belgii, Czechach,

Słowacji, Bułgarii, we Włoszech oraz na Węgrzech i Ukrainie. W 1991 r. został uhonorowany Nagrodą im. Oskara Kolberga, za kultywowanie i upowszechnianie folkloru. Zespół „Koniaków” jest laureatem „Złotego Serca” na Festiwalu Folkloru Górali Polskich w Żywcu, Srebrnej i Brązowej Ciupagi na Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem, a także wielu przeglądów krajowych i międzynarodowych, w tym Wojewódzkiego Przeglądu Wiejskich Zespołów Artystycznych w Brennej oraz Przeglądu Zespołów Kolędniczych i Obrzędowych "Żywieckie Gody".

Kończaneczki

Grupa Śpiewacza „Kończaneczki” z Kończyc Małych (w gminie Zebrzydowice).

Kotarzanie

Rodzinna Grupa Pieśni i Tańca „Kotarzanie” z Brennej; adres: 43-438 Brenna ul. Bukowa 57 lub Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna ul. Wyzwolenia 69. Kierownikiem zespołu jest Teresa Gawlas. Informacje o zespole zawarte są również na stronie internetowej: www.kotarzanie.brenna.pl

Rodzinna Grupa „Kotarzanie” rozpoczęła swą działalność jesienią 1992 roku. Wywodzi się z członków Zespołu Regionalnego „Brenna”. Pierwszym kierownikiem Zespołu „Kotarzanie” była Halina Cieślar. Obecnie zespół prowadzi Teresa Gawlas, a choreografem jest Anna Gielata, która w 2002 r. została wyróżniona laurem srebrnej cieszynianki. „Kotarzanie” wielokrotnie występowały na festiwalach, przeglądach i imprezach folklorystycznych w kraju i za granicą. W 1999 r. zdobyli II miejsce w Ogólnopolskim Festiwalu Zespołów Tanecznych w Rydzynie.

Leśnica

Dziecięcy Zespół „Leśnica” z Brennej; adres: 43-438 Brenna ul. Leśnica 103 – Szkoła Podstawowa. Kierownikiem zespołu jest Olga Heller.

W 1975 r. w Szkole Podstawowej nr 3 w Brennej Leśnicy powstało Kółko Taneczne liczące 16 osób. Na przełomie 1981/82 roku założony został dziecięcy Zespół Folklorystyczny, kierownikiem muzycznym była Krystyna Hałat, choreografem – Olga Heller. Początkowo na akordeonie przygrywał św. p. Józef Greń („Kolorz”). W późniejszym etapie zorganizowana została kapela, w skład której wchodził trzech bracia, dawni uczniowie ze szkoły na Leśnicy: Bolesław, Paweł i Stanisław Moskała. Na przeł. 1981/82 r. odbył się pierwszy występ zespołu podczas Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Artystycznych w Oświęcimiu, gdzie otrzymał on wyróżnienie III stopnia. W latach 1982/83 opiekunki zespołu przeprowadzały wywiady na temat obrzędów, dawnych zwyczajów z najstarszymi mieszkańcami Brenne, oraz nagrywały ich przyśpiewki i pieśni. W ten sposób poszerzały repertuar zespołu.

W 2007 r. zespół nagrał piosenkę w Radiu Katowice „Pięknaś ty wiosko” oraz wiersz „Tyś mnie momo nauczyła jak gronie miłować” w wykonaniu Bartosza Hellera, w ramach konkursu miejscowości „Złota dla Złotej”. Ponadto pod koniec lipca tego samego roku zespół wystąpił w dwóch programach telewizji polskiej na żywo. W programie „Pytanie na śniadanie” zaprezentował wiązanek tańców i przyśpiewek cieszyńskich. Nagranie do tego programu zarejestrowano przed amfiteatrem w Brennej.

Lutnia

Zespół Śpiewaczy „Lutnia” przy Kole Gospodyń Wiejskich w Hażlachu-Zamarskich powstały w 1978 r. . Składa się z osób dorosłych i wykonuje pieśni regionalne w strojach cieszyńskich. Kierownikiem zespołu jest Krystyna Krzywoń.

Mali Dębowszczanie

Dziecięcy Zespół Regionalny „Mali Dębowszczanie” z Dębowca. Kierownikiem zespołu jest Joanna Czendlik. Zespół popularyzuje wśród dzieci i młodzieży tradycje kulturowe Śląska Cieszyńskiego.

Mali Istebniocy

Dziecięcy Zespół „Mali Istebniocy” ma siedzibę w Gminnym Ośrodku Kultury w Istebnej. Kierownikiem zespołu jest Dorota Gazurek.

Mali Tkocze

Dziecięcy Zespół Regionalny „Mali Tkocze” z Wisły. Kierownikiem zespołu jest Jan Szarzec.

Maliniorze

Kapela „Maliniorze” z Brennej; adres: 43-438 Brenna Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna ul. Wyzwolenia 69. Kierownikiem zespołu jest Damian Nowak. Zespół ma charakter kapeli góralskiej.

Małokończanie

Zespół Pieśni Folklorystycznej „Małokończanie” z Kończyc Małych (gmina Zebrzydowice).

Mały Koniaków

Dziecięcy Zespół „Mały Koniaków” z Koniakowa, założony w 1954 r. Siedzibę ma w Ognisku Pracy Pozaszkolnej w Koniakowie. Kierownikiem zespołu jest Urszula Gruszka.

Zespół "Mały Koniaków" należy do najlepszych zespołów dziecięcych nie tylko w regionie. Najważniejszy jest jednak fakt, że dzieci przechodzą później do grupy dorosłych w zespole „Koniaków”. Nic więc dziwnego, że z „Koniakowem” związane są całe rody i niejedno pokolenie.

Nadolzianie

Zespół Regionalny „Nadolzianie” z Kaczyc w gminie Zebrzydowice. Kierownikiem zespołu jest Robert Rybka.

W 1993 r. z inicjatywy członkiń Koła Gospodyń Wiejskich w Kaczycach, którego przewodniczącą była Eugenia Sznapka, piętnaście osób stworzyło pierwszy zespół śpiewaczy – najpierw upiększający lokalne uroczystości dożynkowe. Pierwotna nazwa zespołu brzmiała – „Miłośnicy Śpiewu”. Dzięki życzliwości i merytorycznemu wsparciu księdza proboszcza Eugeniusza Warzechy, zespół stopniowo rozszerzał i wzbogacał swój repertuar, spotykając się na systematycznych próbach w salce parafialnej na probostwie. Nazwę „Nadolzianie” przyjęto w 2002 r., kiedy patronat nad zespołem objął Gminny Ośrodek Kultury w Zebrzydowicach. Kierownictwo

i choreografię powierzono wówczas Andrzejowi Szczyrbie. Do śpiewu doszedł akompaniament, bowiem w skład grupy wchodzi również kapela, której kierownikiem artystycznym jest Jan Gawłowski. Skrzypce, kontrabas, akordeon i obój - instrumenty o różnej barwie, tworzą harmonijną całość z głosami śpiewających. Obecnie grupa "Nadolzianie" liczy 26 osób, a od 2008 r. funkcję kierownika zespołu pełni Robert Rybka.

Główne miejsce w repertuarze "Nadolzian" zajmują pieśni Śląska Cieszyńskiego, choć zespół śpiewa także pieśni kościelne, okolicznościowe i biesiadne. Bierze czynny udział w życiu kulturalnym gminy oraz reprezentuje ją na przeglądach, konkursach i festiwalach folklorystycznych. Gra i śpiewa także w kościołach, na dożynkach i festynach oraz w domach pomocy społecznej, spokojnej starości. Zespół koncertował także w Karwinie, Boguminie oraz w Czeskim Cieszynie. „Nadolzianie” mają na swoim koncie również występ w programie „Niedziela w Bytkowie” Telewizji Katowice. Działalność grupy została udokumentowana w pracy licencjackiej jednego z mieszkańców gminy Hażlach, a dzięki przychylności Wójta Gminy Zebrzydowice Andrzeja Kondziołki oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Zebrzydowicach, zespół podsumował swą dotychczasową działalność artystyczną, nagrywając w 2007 r. płytę „Płyniesz Olzo” – przybliżającą słuchaczom wybrane utwory znad Olzy. Dwie kolejne płyty z udziałem zespołu ukazały się również w grudniu 2008 r.

Ochodzita

Kapela „Ochodzita” z Istebnej; adres: 43-470 Istebna 304. Kierownikiem zespołu jest Józef Kukuczka.

Ogrodzanie

Zespół Pieśni i Tańca „Ogrodzanie” z Dębowca – Ogrodzonej; adres: 43-426 Dębowiec Ogrodzona 48. Kierownikiem zespołu jest Renata Mędrak. Zespół popularyzuje wśród dzieci i młodzieży tradycje kulturowe Śląska Cieszyńskiego.

Przocielki

Zespół Śpiewaczy „Przocielki” z Cisownicy koło Goleszowa, powstał podobnie jak wzmiankowane „Beskuryje” przy lokalnej świetlicy gminnej. Jest kobiecym zespołem o charakterze folklorystycznym, urozmaicającym miejscowe imprezy okolicznościowe oraz biorącym także udział w koncertach poza regionem. Instruktorem zespołu jest Eugenia Larysz.

Równica

Zespół: Dziecięca Estrada Regionalna „Równica” założony w 1995 r. Kierownikiem zespołu jest Renata Ciszewska, korespondencję mailową można kierować na adres członków zarządu Stowarzyszenia Kulturalnego "Równica": slaweksikora@op.pl oraz hellin@interia.pl.

Repertuar zespołu obejmuje tradycyjne pieśni i tańce ziemi cieszyńskiej. Od września 1995 r. z zespołem współpracuje instruktorka Renata Ciszewska. W listopadzie 1995 r. rozpoczęły się pierwsze zajęcia na sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Ustroniu. Początki historii zespołu wiążą się z ofiarną i wytrwałą pracą pedagogiczną z dziećmi. Przede wszystkim trzeba było przez wiele miesięcy cierpliwie ćwiczyć każde słowo pieśni, a nauka śpiewu pieśni regionalnych i tańca była równie trudna. Dzieci musiały

przyswajac sobie niezrozumiale poczatkowo teksty, a takze zapamietywac kroki i układy choreograficzne. Po roku ciężkiej pracy dla wszystkich (dzieci, instruktorki i muzyka w zespole) przyszedł czas na pierwszy występ. Odbył się on podczas koncertu „Dzieci - Dzieciom, Dzieci – Rodzicom” w dniu 31 V 1996 r. w ustronim amfiteatrze. Zespół wystąpił jako Zespół Pieśni i Tańca „Równica” i od razu podbił serca zgromadzonej publiczności. Potem odbył się występ drugi, tym razem przed całą społecznością szkoły, na festynie szkolnym. Pod koniec czerwca 1996 r. zespół „Równica” zaproszony został do udziału w największej imprezie kulturalnej Ustronia „Dożynki”. Występ zakończył się z ogromnym aplauzem całej publiczności ustroniego amfiteatru. Rok 1996 był szczególny dla Zespołu. Szereg coraz większych koncertów jak: Tydzień Kultury Beskidzkiej – w Wiśle i 20-lecie Szkoły Podstawowej nr 2 w Ustroniu. Galowy Koncert dla Związku Ziemi Cieszyńskiej sprawił, że „Równica” stała się ważnym elementem kulturalnej mapy Ustronia, a także Ziemi Cieszyńskiej. Dzięki ofiarności osób prowadzących i społeczności lokalnej zespół powoli zyskiwał, z jednej strony na doświadczeniu estradowym, organizatorskim i opiekuńczym, a z drugiej – na wyposażeniu – wówczas, w postaci kompletu nowych strojów dla dziewcząt i chłopców. Stroje sfinansowane zostały przez Urząd Miasta, Bank Śląski, Radę Rodziców zespołu „Równica” i Szkołę Podstawową nr 1 w Ustroniu.

W latach 1997 -1999 rozpoczyna się prawdziwa kariera zespołu. Koncertował on m.in. na Równicy w programie „Tam gdzie biją źródła”, organizowanego przez Program 2 TYP w dniu 15 sierpnia 1997 r., podczas „Dożynek 1997” oraz na przeglądach zespołów regionalnych „Złoty Kłos” w Zebrzydowicach i „Śląskie Śpiewanie* w którym zdobył I miejsce i nominację do „Grand Prix”. Sukcesy Zespołu to przede wszystkim zasługa Renaty Ciszewskiej. Za całokształt pracy artystycznej w 1998 r. otrzymała szczególne wyróżnienie Ziemi Cieszyńskiej – Laur Srebrnej Cieszynianki. Dnia 5 września 1999 r. odbył się wspólny koncert z Państwowym Zespołem Pieśni i Tańca „Śląsk”, z okazji „Dni Hadynowskich” na filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Oba zespoły zaprezentowały swoje najlepsze programy. Pod naciskiem wielu folklorystów, jurorów wielu konkursów, przeglądów przyszedł czas na zmianę nazwy zespołu na Dziecięcą Estradę Regionalną „Równica”. W 2000 r. wprowadzono do repertuaru nowe pieśni i wiersze. Z okazji swojego dziesięciolecia Dziecięca Estrada Regionalna „Równica” otrzymała tytuł Reprezentacyjnego Zespołu Miasta.

Senior

Zespół Pieśni i Tańca „Senior” ze Skoczowa powstał w 1968 r. i działa przy tamtejszym Miejskim Domu Kultury. Adres: 43-430 Skoczów ul. Targowa 26; tel.: 033/479-10-40. Zespół, który ma charakter regionalny tworzy około 15 osób dorosłych. Zespół zdobył m.in. wyróżnienie na Przeglądzie Zespołów w Bydgoszczy oraz brał udział w Przeglądach w Brennej, Wiśle Szczyrku.

Stejizbianki

Grupa Śpiewacza żeńska „Stejizbianki” z Wisły; adres: 43-460 Wisła ul. Partecznik 8. Kierownikiem zespołu jest Zuzanna Bujok.

Strumień

Zespół regionalny ze Strumienia, działający przy kole Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Strumieniu. Od 2010 r. kierownikiem artystycznym jest Jan Chmiel z Kowali koło Skoczowa.

Świetliki

Dziecięcy Zespół „Świetliki” – powstały w 2011 r. zespół wokalny z Zamarsk w gminie Hażlach. Ta dziecięca grupa śpiewacza powstała z inicjatywy instruktora filii w Zamarskach – hażlaskiego Gminnego Ośrodka Kultury – Elżbiety Stuchlik oraz sołtysa Zamarsk – Klaudiusza Zawady. Dzieci śpiewają pieśni regionalne ze Śląska Cieszyńskiego, kołędy i pastoralki, a okazjonalnie także piosenki z repertuaru zespołu *Skaldowie*. Występy zespołu wokalnego *Świetliki* często stanowią oprawę uroczystości i wydarzeń lokalnych, np. Dnia Kobiet, Dnia Seniora, *Zamarskiego Biesiadowania*, *Koncertu Mikołajkowego*, czy też lokalnego koncertu kołęd. Zespół brał także udział w konkursach pieśni ludowej: *Złoty Kłos* w Zebrzydowicach i *Przebój Pieśniczki Regionalnej* w Hażlachu. W 2015 r. wystąpił na Koncercie na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Gimnazjum w Kończycach Wielkich oraz zorganizował Misterium Bożonarodzeniowe „Moje Betlejem”, podczas którego główną gwiazdą był perkusista zespołu *Skaldowie* – Jan Budziaszek oraz jego przyjaciele z Nowego Sącza – Tomasz Wolak i Suchej Beskidzkiej – Marcin Leśniakiewicz.

Próby zespołu, czasem z udziałem osób grających na gitarze, akordeonie lub keyboardzie, prowadzi wspomniany Klaudiusz Zawada, lecz z reguły podczas występów grupa śpiewa a'capella. Aktualnie do członków zespołu należą: Arek Broda, Kacper Donocik, Kornelia i Staś Janik, Zbyszek Kocoń, Edyta i Klaudia Krzywoń, Nikola Rutkowska i Magda Stawarska.

Kontakt z zespołem przez filię G.O.K. w Zamarskach – Elżbietę Stuchlik, tel.: 33/856-70-73 lub 502-970-511

Tkocze

Grupa Śpiewacza „Tkocze” z Wisły. Kierownikiem zespołu jest Jan Szarzec. Członkowie zespołu w większości będący w młodym wieku szczyłą się miejscem swego pochodzenia. Mają świadomość skąd pochodzą, jakie są ich korzenie i gdzie jest ich miejsce na ziemi. Poprzez pieśń góralską przekazują innym to, co przedstawia dla nich największą wartość w życiu – miłość do ojcowskiego domu, rodziny, religii i tradycji. Atmosfera w tej grupie muzycznej jest specyficzna, gdyż charakterystycznym w niej zjawiskiem jest to, że jej młodzi członkowie zarażają starszych radością życia, energią, skłonnością do żartów. Chyba młodość większości członków zespołu sprawia też, że wśród grup śpiewaczych Śląska Cieszyńskiego „Tkocze” dość wyraźnie wyróżniają się możliwościami wokalnymi.

Torka

Kapela Góralska „Torka” z Cieszyna, założona w 1979 r. Kierownikiem zespołu jest Kazimierz Urbaś. Kapela ma własną stronę internetową: www.torka.wisla.pl

„Torka” została założona przez Kazimierza (Kazo) Urbasia – skrzypka ludowego z Cieszyna w 1979 r., w charakterze kapeli regionalnej, na początku działającej, jako studencka Grupa Folklorystyczna „Torka”. Przez pierwszych pięć lat zespół działał przy Filii Uniwersytetu Śląskiego

w Cieszynie i skupiał studentów pochodzących z Beskidu Śląskiego. Od czasu kiedy grupa przekształciła się w kapelę góralską, aż po chwilę obecną wyraźnym liderem (prymistą) jest jej założyciel – Kazimierz Urbaś. Od początku swego muzykowania kształcił on młodych instrumentalistów, mając przez to widoczny wpływ także na nową formację folkową innych kapeli góralskich z okolicy a m.in. „Wałachów” z Istebnej, „Jetelinki” z sąsiedniej Jaworzynki oraz słynnej „Golec u’Orkiestra” z pobliskiej, choć już żywieckiej Kamesznicy. Zjawisko mniej lub bardziej komercyjnego i nowego muzykowania w oparciu o istniejące lokalne tradycje ludowe przybrało zresztą dziś na tyle widoczny kształt, że można by je określić wspólnym mianem neofolku. Wśród zapewne wielu innych zjawisk – na wykreowanie się tego gatunku muzykowania, w zakresie kapeli i zespołów miała z pewnością właśnie także niepośledni wpływ muzyczna działalność kapeli „Torka” i jej lidera – K. Urbasia. Wczesny skład zespołu przedstawiał się następująco: Jacek Kotarba – skrzypce, Czesław Węglarz – gajdy i Kazimierz Urbaś – pierwsze skrzypce. Przez następnych prawie 30 lat Kapela „Torka” występowała jednak w różnorodnych składach, często z udziałem wielu znanych dziś instrumentalistów regionalnych. Występując w audycjach radiowych lub publikując grana przez siebie muzykę w udostępnianych w handlu nagraniach, członkowie „Torki” aktywnie i chyba dość skutecznie popularyzują też Śląsk Cieszyński. Kapela występowała także podczas krajowych i zagranicznych festiwali folklorystycznych, a m.in. w Austrii, Belgii Bułgarii, Holandii, Rumunii i Turcji.

Tryton

Ludowy Zespół Śpiewaczy założony ok. 2005 r. przez miłośnika muzyki i kultury regionalnej – Jana Chmiela z Kowali koło Skoczowa i działający przy Miejskim Domu Kultury w Skoczowie. Zespół tworzy częstokroć muzyczno-regionalną oprawę imprez kulturalnych i innych wydarzeń w Skoczowie i okolicy.

Uścieńkowanie

Grupa Śpiewacza „Uścieńkowanie” z Wisły, założona w 1992 r.. Kierownikiem zespołu jest Rudolf Raszka. Zespół powstał jako grupa śpiewacza rodziny Raszków z Uścieńkowa - dzielnicy Wisły – Nowej Osady. Jest to najbardziej archaiczna w swej działalności grupa śpiewacza z Wisły. Członkami zespołu są dziadkowie, rodzice i wnukowie jednej rodziny. Kierownik grupy – Rudolf Raszka, jest synem ostatniego tzw. „Czytoka”.

Wałasi

Kapela "Wałasi" z Istebnej, założona w 1985 r. Kierownikiem zespołu jest Zbigniew Wałach. Nazwa tej kapeli górali z Beskidu Śląskiego nawiązuje do Wołochów – wędrownych pasterzy z rejonu Wschodnich Karpat, którzy począwszy od późnego średniowiecza przynosili się na zachód zasiedlając praktycznie całe ich pasmo oraz zapewne także do znanego na Śląsku Cieszyńskim – głównie ze względu na twórczość tutejszego drzeworytnika Jana Wałacha – nazwiska, noszonego również przez głównego założyciela kapeli – Zbigniewa Wałacha, który prowadzi też zajęcia gry na skrzypcach dla dzieci i młodzieży. Dokonania kapeli „Wałasi” są zjawiskiem dość wyjątkowym na mapie muzycznego folkloru Polski, ponieważ muzyka, którą zespół gra jest w dużym stopniu autentyczna – nie przetworzona na potrzeby

komercyjne, wynika z zachowanego dziedzictwa kulturowego, a czasami jest też własnej kompozycji. Wieloletnia praca przyniosła kapeli liczne nagrody. Członkowie zespołu zdobywali je w konkursach i na festiwalach w Polsce (m.in. na Festiwalu Kapeli i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu, Festiwalu Górali Polskich w Żywcu, Festiwalu Muzyki Ludów Ziemi Górskich w Zakopanem, Festiwalu Eurofolk w Płocku), a także za granicą. Są też laureatami Złotej Maski za muzykę do sztuki „O chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim”.

Zbigniew Wałach i Jan Kaczmarzyk otrzymali jedną z najważniejszych nagród w dziedzinie folkloru – nagrodę Oskara Kolberga. Zespół występował w wielu krajach Europy oraz w Indiach, Nepalu, na Cejlonie i w Maroku. Ponadto co roku uczestniczy w Światowych Rekolekcjach Ludźmierskich w Rzymie, dla których autorski – własny utwór kapeli „Uwielbienie”, stał się rodzajem hymnu. Kapela brała także udział w uroczystym koncercie z okazji wejścia Polski do Unii Europejskiej podczas Europejskiego Szczytu Gospodarczego. Towarzyszyła również prywatnym spotkaniom Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z Królową Belgii. Zdarzenia i działania te przyniosły również efekty promocyjne dla Beskidu Śląskiego oraz całego Śląska Cieszyńskiego.

Wańcy

Grupa Śpiewacza „Wańcy” z Wisły, założona w 1993 r. Kierownikiem zespołu jest Zbigniew Czyż.

W 1993 r. zaprezentowali się jako pierwsza w historii Wisły grupa kołędnicza na „Godach Żywieckich”, zdobywając od razu pierwsze miejsce. Są grupą autentyczną, niepowtarzalną, gdyż oprócz folkloru muzycznego prezentują również improwizowane żarty i sytuacje. Zaangażowane w działalność grupy młode pokolenie próbuje w niej swoich sił w kołędowaniu, wzorując się na swych ojcach, wujkach czy starszych braciach.

Wisła

Zespół Regionalny Pieśni i Tańca „Wisła” należy do najstarszych i najbardziej zasłużonych amatorskich zespołów pieśni i tańca Ziemi Cieszyńskiej. Jest kontynuatorem przedwojennej tradycji zespołu o nazwie „Grupa Regionalna”, prowadzonego w latach 1935 - 1949 (z przerwą okupacyjną) przez Jerzego Drozda. Obecnie działający zespół powstał w 1950 r. z inicjatywy Adama Niedoby, który kierował nim w latach 1950-72. Następnie kierownictwo sprawowali kolejno: Stefan Pojda, Helena Pustówka, Bolesław Krzempek i Edward Wiselka, a pomocą służyła Zofia Rosemberg. Z zespołem współpracowali także: Janina Marcinkowa, Karol Chmiel, Józef Gil. W latach 1998-1999 i 2004-2008 funkcję choreografa pełniła Urszula Wiśniowska, a od 2009 r. pełni ją Maria Kłóska. Od 2003 r. prezesem zespołu jest Danuta Pinkas. „Wisła” jest zespołem prowadzonym przez stowarzyszenie o nazwie Towarzystwo Kulturalne Zespołu Pieśni i Tańca w Wiśle.

Muzyczno-regionalnym mottem działania zespołu jest pieśń autorstwa inicjatora reaktywacji zespołu w 1950 r. – Adama Niedoby, która obecnie, po latach stała się nawet czymś więcej niż hymnem Górali Śląskich i Beskidzkich. Muzykę do tej pieśni pod tytułem „Szumi Jawor”, o charakterze i znaczeniu w istocie ponadregionalnym, Adam Niedoba napisał w końcu lat 60-tych, słowa do niej stworzył zaś w tym czasie jego syn Andrzej Niedoba – publicysta, dramaturg i dziennikarz, studiujący wówczas

polonistykę w Krakowie. Adam Niedoba jako muzyk, organizator, choreograf, autor pieśni i sztuk scenicznych stworzył też następujące widowiska artystyczne: „Fojtów Michoł”, „Złamana granica”, „Raubczyk”, „Razem, zespołem, gromadą”. Obecnie „Wisła” w formie spektakli muzyczno – tanecznych ukazuje również obrzędy regionalne: „Dożynki”, „Wywodziny” czy „Oczepiny”.

Zespół występował na terenie całej Polski, biorąc udział w festiwalach w Żywcu, Płocku, Kościerzynie, Radymnie, Mszczonowie, Kadzidle, Biskupinie, Kwidzynie, Janowcu. oraz za granicą: w Danii, Holandii, Jugosławii, Turcji, na Węgrzech, Litwie, we Włoszech, wielokrotnie zaś w Niemczech, Czechach we Francji i na Słowacji, a w listopadzie 2009 r. w Meksyku. Członkowie zespołu cieszą się licznymi wyróżnieniami i wygranymi przeglądami artystycznymi, np.: „Brazowym Sercem” i nagrodą instruktorską w Żywcu na Festiwalu Folkloru Górali Polskich, I miejscem na Festiwalu w Radymnie i na Festiwalu Obrzędów Weselnych w Kadzidle oraz Złotą Honorową Odznaką Zasłużonych dla Województwa Śląskiego. Od 1963 r. jest też gospodarzem Tygodnia Kultury Beskidzkiej, należącego do największych imprez folklorystycznych w Europie.

Adres: 43-460 Wisła ul. Ochorowicza 16 Wiślańskie Centrum Kultury – 033/855-29-67, 855-15-83; e-mail: zespól-wisla@wp.pl

Wrzos

Początki działalności Zespołu Regionalnego „Wrzos” sięgają lat 50-tych ubiegłego wieku i są związane ze spotkaniami mieszkańców Wilamowic, które odbywały się po żniwach. Najpierw zrodził się więc pomysł zawiązania pięciosobowego zespołu, któremu nadano nazwę „Jaki Taki”. Pierwsze występy zespołu towarzyszyły dożynkom w Dębowcu, Simoradzu, Iskrzyczynie i Ochabach. W czasie kiedy naczelnikiem Miasta i Gminy Skoczów był Roman Greń „Jaki Taki” został zarejestrowany w skoczowskim magistracie i wtedy też przydzielono do niego pierwszego muzyka, akordeonistę Stranisława Banzela. W latach 70-tych, członkowie zespołu - Helena i Karol Kubicjusowie, a także Leopold i Bronisława Rusinowie przeprowadzili się do Skoczowa lecz w dalszym ciągu, wspólnie z Marią Fiedor uczęszczali na próby zespołu w strażnicy OSP w Wilamowicach. W tym czasie zespół pracował m.in. nad „Weselem cieszyńskim”, okolicznościowym programem na jubileusz Zofii Kossak-Szatkowskiej. „Wesele” wystawiono m. in. na Górnym Borze przy Bładnicy. Powoli zespół powiększał się. Wkrótce dołączyli do niego mieszkańcy Skoczowa, którzy stopniowo zastępowali w nim wilamowiczian długo jeszcze tworzących jego trzon. Na początku lat 80-tych zespół przeniósł się do Klubu Osiedlowego przy ul. Szewczyka i zmienił nazwę na „Wrzos”. Przybywało muzyków wprowadzono do składu perkusję z Emilem Nowakiem, którego potem zastąpił Bogusław Tyrna oraz saksofon – Zygmunt Lapikus. „Wrzos” z niemałym powodzeniem występował na przeglądach w Katowicach, w Czechosłowacji i w wielu domach wczasowych w Wiśle i Ustroniu. Patronat nad zespołem przyjął Miejskim Domu Kultur w Skoczowie. Od świąt Bożego Narodzenia 2000 r. zespołem kieruje Aleksander Kałuża. Na skrzypcach towarzyszy mu Edward Szypuła, na kontrabasie lub banjo Henryk Bylicer, na perkusji Bogusław Tyrna. Śpiewają: Helena Kubicius-Powada, Emilia Nowak, Jolanta Szafraniec, Danuta Małyjurek, Ewa Dobosz, Józef Pieczonka i najmłodsza członkini zespołu Angelika Kubicius.

Adres: Miejski Dom Kultury 43-430 Skoczów ul. Targowa 26 tel.: 033/479-10-40.

Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. Janiny Marcinkowej

Adres: 43-400 Cieszyn ul. ks. Trzanowskiego 2; e-mail: zpit@tlen.pl . Zespół ma także własną stronę internetową: www.zpit.region.cieszyn.pl

W 1950 r. nowo powstały Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej miał do wyboru dwie drogi: podporządkowaną modelowi wypracowanemu przez zespół „Mazowsze” lub niezależną, opartą na podłożu regionalnej tradycji i własnym potencjale twórczym. Kierownik artystyczny Jerzy Drozd postawił na wersję trudniejszą, opierając się na zaufaniu do własnej wiedzy muzycznej, ambicjach realizatorskich i badawczych choreografa - Janiny Marcinkowej, na talentach i możliwościach młodzieży oraz mocnym i niewykorzystanym, regionalnym potencjale kompozytorskim (Jan Gawlas, Antoni Poćwierz, Jan Sztwiertnia, Wojciech Kilar, Jerzy Hadyna, Józef Świder). Zespół zaczął spełniać rolę promotora cieszyńskiej kultury muzycznej i regionalnej tradycji ludowej. Zrealizowany w 1954 roku obrazek „Na sałaszu” (muz. J. Gawlas, chor. J. Marcinek) przetrwał w repertuarze Zespołu 30 lat, a „Ondraszkowe ostatki” (muz. W. Kilar, chor. J. Marcinek) i „Gaiczek” (muz. Władysław Rakowski, chor. J. Marcinek) z 1956 r. zdobyły uznanie muzykologa prof. Adolfa Dygacza oraz entuzjastyczną recenzję Gustawa Morcinka. Prawdziwy przełom koncepcji inscenizatorskiej polegał na zerwaniu z dotychczasowym podziałem poszczególnych członków zespołu na dynamiczną sekcję taneczną i statyczną – śpiewaczą i muzyczną, o czym zdecydowały pomysły choreograficzne. Do tego jednorazowego pomysłu powrócono, jako do obowiązującego już kanonu jednak dopiero 10 lat później, po występie na Ogólnopolskim Festiwalu Zespołów Regionalnych w Kielcach. Wtedy też ostatecznie zrezygnowano z 18-osobowej orkiestry i powołano do życia 7-osobową kapelę, która pod batutą Władysława Rakowskiego zaczęła wspólnie z zespołem grać i śpiewać. Kapela osiągnęła w swej kategorii bardzo wysoki poziom artystyczny. W kapeli grali: Gustaw Foltyn, Mieczysław Śmietański, Roman Bubik, Anna Stanieczonek (skrzypce), Ludwik Mendroch (klarnet i instrumenty ludowe), Józef Śliwka (kontrabas), Karol Folwarczny (trąbka), Mieczysław Goras (skrzypce), Alina Górniok-Naglik (flet), Piotr Gruchel (akordeon), Marek Walica (flet), Iwona Bajger (skrzypce). Tak się składało, że każdy następny muzyk, który zasilał kapelę, dodawał do niej nowych barw. W ślad za ojcem Rakowskim zaczęli również grać jego dwaj synowie Tadeusz i Leszek (skrzypce).

Jerzy Drozd, a później W. Rakowski wyszkolili kilku znakomitych solistów: Wanda Stonawska-Bar, Irena Duc, Maryla Kotas, Helena Legierska, Henryk Beck, Franciszek Gajdzica, Jerzy Poloczek, Jan Walaszek, Jerzy Kwiczala, Jan Raszka, Kornelia i Jacek Kasprzak. Dzięki nim można było prezentować zarówno ludowe piosenki, jak i wymagające dużych umiejętności profesjonalnych programy, np. „Wieczór Moniuszkowski”, „Jasełka Cieszyńskie”, czy operę ludową „Sałasznicy”. Do osiągnięć tamtych, legitymujących się najdłuższym stażem solistów, nawiązała plejada dalszych, obecnie: Barbara Karnas-Greń, Wioletta Kaleta, Urszula Wiśniowska, Mieczysław Biłko, Marian Sitek.

Pierwszym trwałym śladem osiągnięć artystycznych zespołu była płyta długogrająca nagrana w 1978 r., zawierająca kompozycje Kilara, Poćwierza, Gawlasa, Krzyńskiego. Drugim – kolejny krążek w 1985 r., prezentujący folklor muzyczny Beskidu Śląskiego i program „Oczepiny” w opracowaniu

muzycznym W. Rakowskiego. W latach 90. Janina Marcinkowa dorzuciła do nich wiekopomne dzieło: 4 kasety video z nagraniami folkloru tanecznego Beskidu Śląskiego (1992 r.), cieszyńskiego (1993 r.), Śląska „czarnego” i „zielonego” (1993-4) oraz raciborskiego i opolskiego (1994) r.

Za granicą zespół prezentował, obok tańców i śpiewów naszego regionu, również kulturę innych dzielnic, ukazując w ten sposób dużą cześć kultury narodowej. Udział w regionalnych korowodach w dalekich europejskich miastach i mniejszych miejscowościach przynosiły regionowi Śląska Cieszyńskiego wiele dobrej sławy. Cała, ogromna rzesza ponad tysiąca tancerzy, śpiewaków, muzyków, nauczycieli brała urlopy na czas koncertów krajowych i zagranicznych, poświęcała własny czas na szycie strojów, w związku z czym poszukiwano także autentycznych kierpców i hoczków. Niektórzy z wychowanków Z. P. i T. Ziemi Cieszyńskiej prowadzili, bądź prowadzą obecnie własne zespoły, przenosząc do nich doświadczenia wielu scen i występów. Tak więc: własny zespół prowadził Tadeusz Bar (obecnie na emeryturze), Zofia Marcinek posiada własną Szkołę Tańca w Warszawie, Anna Marcinek pracuje w Belgii, Anna Gociek prowadzi grupę dziecięcą Z. P. i T. Ziemi Cieszyńskiej, Lidia Lankocz jest opiekunem zespołu dziecięcego z Golezowa, Jacek Musioł działa w Brennej, Helena i Wilhelm Szczygłowie utworzyli w Niemczech zespół „Polonez” Urszula Wiśniowska i Grażyna Stawarska są aktualnymi instruktorkami Z. P. i T. Ziemi Cieszyńskiej, Mariola Szymańska współpracowała z Zespołem, Marek Koźlik działa w tym zakresie w Żywcu. Anna Stanieczek, Ludmiła Kubień, Jan Raszka, Gustaw Pinkas, Mieczysław Goras to z kolei chórmistrzowie chórów działających na terenie Cieszyna, Golezowa i Hażłacha.

Bez względu na sytuację polityczną oraz modę na folklor zespół istnieje i działa w dalszym ciągu. Dorobek artystyczny jest dość imponujący: około 60 programów, przeciętnie 50 występów rocznie, wyjazdy do Niemiec, Danii, Francji, Finlandii, Grecji, Szwecji, Belgii, Szwajcarii, Walii i Węgier. Dwukrotnie zdobyta najwyższa, najważniejsza nagroda: Złota Ciupaga w Zakopanem (1986 i 1994 r.), wyróżnienia i nagrody przywiezione zza granicy.

W roku 2005 r. zespół zyskał patrona w imieniu pierwszego swego choreografa i jego nazwa brzmi: Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Cieszyńskiej im. Janiny Marcinkowej.

Zespół Śpiewaczy przy OSP Zamarski

Zespół Śpiewaczy przy Ochotniczej Straży Pożarnej Zamarski, działa w gminie Hażlach. Dyrygentem zespołu jest Rudolf Mizia. Zespół ma w repertuarze kolędy i inne pieśni religijne oraz regionalne i okolicznościowe.

Zgrabianie

Zespół „Zgrabianie” z Jaworzynki w charakterze grupy śpiewaczej i tanecznej. Kierownikiem zespołu jest Stanisław Rudzki. Zespół Regionalny „Zgrabianie” powstał w czerwcu 2003 roku z inicjatywy członków Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Regionalnego „Na Grapie” w Jaworzynce. Jest to zespół wielopokoleniowy, który tworzą członkowie byłego zespołu „Jaworzynka” oraz starsi i młodszy mieszkańcy Jaworzynki, a także młodzież i dzieci. W skład zespołu wchodzi grupa taneczna oraz śpiewacza licząca łącznie 32 osoby. Jak już wspomniano – kierownikiem zespołu jest Stanisław Rucki, zaś choreografią zajmuje się Małgorzata Małyjurek. Repertuar pieśni i tańców stanowi bogatą spuściznę tradycyjnego folkloru mieszkańców Jaworzynki.

Próby zespołu odbywają się jeden raz w tygodniu w budynku Muzeum Regionalnego „Na Grapie” lub na sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej w Jaworzynce.

Dotychczas zespół nie miał zbyt wielu okazji, aby móc się zaprezentować. Zadebiutował podczas uroczystości dziesięciolecia istnienia Muzeum „Na Grapie” w sierpniu 2003 roku. W maju 2004 r. upamiętnił wejście do Unii Europejskiej występem w istebniańskim amfiteatrze „Pod Skocznią”. W październiku 2004 r. grupa śpiewacza "Zgrapianów" swoim repertuarem witała na terenie gminy Istebna prezydenta R.P. – Aleksandra Kwaśniewskiego, który przybył na Kubalonkę w związku z otwarciem rezydencji Prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej „Na Zameczku”. Występ bardzo się spodobał prezydentowi, który w grudniu tegoż roku zaprosił „Zgrapianów” do wzięcia udziału w pasterce bożonarodzeniowej w kaplicy św. Jadwigi i Opatrzności Bożej przy rezydencji prezydenckiej na Zadnim Groniu. Tam – śpiewem kolęd i pastorałek – przybliżyli osobom zebranych na Mszy św. tradycję muzyczną i obyczajową – uroczystego świętowania Bożego Narodzenia w Beskidzie Śląskim. W styczniu 2005 r. zespół wziął udział w Godach Żywieckich, inscenizując tradycyjną „Wilię” oraz zwyczaj „Snymy w połazy”.

Zwyrtni

Kapela „Zwyrtni” z Koniakowa; e-mail: zwyrtni@wp.pl . Kapela ma również własną stronę internetową: koniakow.com/zwyrtni.php

Zespół złożony jest z muzyków ludowych, grających na tradycyjnych instrumentach góralskich. Choć wykorzystuje wpływy muzyki słowackiej, czeskiej i węgierskiej na tradycyjną muzykę Górali Śląskich, jednak nie odcina się od swych beskidzkich korzeni i potrafi grać z prostotą melodii związaną i połączoną z charakterystycznym głosem gajd góralskich.

**ZESPOŁY REGIONALNE I ŚPIEWACZE POWIATU CIESZYŃSKIEGO –
INDEKS OSÓB (171)** (obok nazwiska podany jest zespół w tym rozdziale)

Bajger Iwona – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Banszel Stanisław – Wrzos
Bar Tadeusz – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Bauer Elżbieta – Brenna
Beck Henryk – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Biłko Mieczysław – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Bocek Bogusława – Gróńciński
Broda Arek – Świetliki
Bubik Roman – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Budziaszek Jan – Świetliki
Bujok Zuzanna – Stejizbianki
Bylicer Henryk – Wrzos
Cebula Franciszek – Junior
Chmiel Jan – Strumień, Tryton
Chmiel Karol – Z.P. i T. Wisła
Cieślar Halina – Kotarzanie
Ciszewska Renata – Równica
Czendlik Joanna – Dębowiec, Mali Dębowszczenie
Czyż Zbigniew – Wańcy
Dobosz Ewa – Wrzos
Donocik Kacper – Świetliki
Drozd Jerzy – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej, Z.P. i T. Wisła
Duc Irena – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Dygacz Adolf – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Ferek Józefa – Junior
Fiedor Maria – Wrzos
Foltyn Gustaw – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Folwarczny Karol – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Gajdzica Franciszek – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Gawlas Jan – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Gawlas Teresa – Kotarzanie
Gawłowski Jan – Nadolzianie
Gazurek Dorota – Mali Istebniocy
Gielata Anna – Kotarzanie
Gil Józef – Z.P. i T. Wisła
Gociek Anna – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Goras Mieczysław – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Górniok-Naglik Alina – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Greń Czesław – Brynioki
Greń Józef („Kolorz”) – Leśnica
Greń Roman – Wrzos
Greń Tomasz – Brynioki
Gruchel Piotr – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Gruszka Urszula – Koniaków, Mały Koniaków
Gwarek Leszek – Koniaków
Gwarkowa Maria – Koniaków
Gwarkowa Zuzanna – Koniaków
Hadyna Jerzy – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Hałat Krystyna – Leśnica

Heller Bartosz - Leśnica
Heller Olga - Leśnica
Janik Kornelia - Świetliki
Janik Staś - Świetliki
Juroszek Anna - Jetelinka
Juroszek Michał - Koniaków
Kaczmarzyk Jan Wałasi
Kaleta Wioletta - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Kałuża Aleksander - Wrzos
Karnas-Greń Barbara - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Kasprzak Jacek - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Kasprzak Kornelia - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Kawulok Jan - Koniaków
Kawulok Zuzanna - Koniaków
Kenig Urszula - Z.P. i T. Goleszów
Kilar Wojciech - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Klimczak Irena - Czantoria z Lesznej Górnej
Kłóska Maria - Z.P. i T. Wisła
Kocoń Zbyszek - Świetliki
Kondziołka Andrzej - Nadolzianie
Kossak-Szatkowska Zofia - Wrzos
Kotarba Jacek - Torcka
Kotas Maryla - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Kozlik Marek - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Krzempek Bolesław - Z.P. i T. Wisła
Krzyński Mieczysław - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Krzywoń Edyta - Świetliki
Krzywoń Klaudia - Świetliki
Krzywoń Krystyna - Lutnia
Kubicjus Angelika - Wrzos
Kubicjus Karol - Wrzos
Kubicjus-Powada Helena - Wrzos
Kubień Ludmiła - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Kukuczka Jan - Koniaków
Kukuczka Józef - Ochodzita
Kwaśniewski Aleksander - Zgrapianie
Kwiczala Jerzy - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Lankocz Lidia - Goleszów, Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Lapikus Zygmunt - Wrzos
Larysz Eugenia - Beskuryje, Zespół Śpiewaczy Przocielki
Legierska Helena - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Leśniakiewicz Marcin - Świetliki
Mach Józef - Brenna
Macoszek Janusz - Jetelinka
Madej A. - Jetelinka
Małyjurek Danuta - Wrzos
Małyjurek Małgorzata - Czadeczka, Zgrapianie
Marcinek Janina - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej, Z.P. i T. Wisła
Matusznyi Jan - Koniaków
Mendroch Ludwik - Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Mędrek Renata - Ogrodzanie
Mizia Rudolf - Zespół Śpiewaczy przy Ochotniczej Straży Pożarnej Zamarski

Morcinek Gustaw – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Moskała Bolesław – Leśnica
Moskała Paweł – Leśnica
Moskała Stanisław – Leśnica
Musioł Jacek – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Niedoba Adam – Z.P. i T. Wisła
Niedoba Andrzej – Z.P. i T. Wisła
Nowak Damian – Maliniorze
Nowak Emil – Wrzos
Nowak Emilia – Wrzos
Papierzyński Tadeusz – Istebna
Pieczonka Józef – Wrzos
Pilch Andrzej – Czernianie
Pinkas Danuta – Z.P. i T. Wisła
Pinkas Gustaw – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Poćwierz Antoni – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Pojda Stefan – Z.P. i T. Wisła
Poloczek Jerzy – Grónie, Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Pustówka Helena – Z.P. i T. Wisła
Rakowski Leszek – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Rakowski Tadeusz – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Rakowski Władysław – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Raszka Jan – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Raszka Rudolf – Uścieńkowanie
Rosenberg Zofia – Z.P. i T. Wisła
Rucki Stanisław – Zgrapanie
Rusin Bronisława – Wrzos
Rusin Leopold – Wrzos
Rutkowska Nikola – Świetliki
Rybka Robert – Nadolzianie
Samiczek Kamil – Brynioki
Sikora Jan – Koniaków
Sikora Lucyna – Równica
Sitek Marian – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Stanieczek Anna – Z.P. i T. Goleiszów, Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Stawarska Grażyna – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Stawarska Magda – Świetliki
Stonawska-Bar Wanda – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Stuchlik Elżbieta – Świetliki
Suszka Marzena – Jetelinka
Szafraniec Jolanta – Wrzos
Szarzec Jan – Mali Tkocz, Tkocz
Szczygieł Helena – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Szczygieł Wilhelm – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Szczyrba Andrzej – Nadolzianie
Szmit Józef – Brynioki
Sznepka Eugenia – Nadolzianie
Sztwiertnia Jan – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Szymańska Mariola – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Szypuła Edward – Wrzos
Śliwka Józef – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Śmietański Mieczysław – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej

Świder Józef – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Tabliczek Eugeniusz – Brynioki
Tyrna Bogusław – Wrzos
Urbaś Kazimierz – Torcka
Walaszek Jan – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Walica Marek – Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Wałach Jan – Wałasi
Wałach Martin – Jetelinka
Wałach Monika – Jetelinka
Wałach Rafał – Jetelinka
Wałach Zbigniew – Koniaków, Wałasi
Warzecha Eugeniusz ks.– Nadolzianie
Węglarz Czesław – Torcka
Wilczak Władysław – Czantoria z Ustronia
Wiselka Edward – Z.P. i T. Wisła
Wiśniowska Urszula – Z.P. i T. Wisła, Z. P. i T. Z. C. im. Janiny Marcinkowej
Wolak Tomasz – Świetliki
Zawada Klaudiusz – Świetliki
Żlik Anna – Brenna

ROZDIAŁ IV

ZESPOŁY MŁODZIEŻOWE – ROCKOWE I WOKALNE W POWIECIE CIESZYŃSKIM

ZESPOŁY MŁODZIEŻOWE – ROCKOWE I WOKALNE W POWIECIE CIESZYŃSKIM (29)

Antyrama

Zespół młodzieżowy „rythm&bluesowy” z Ustronia (Gimnazjum)

Art Music Trio

Trzyosobowy zespół ze Skoczowa wykonujący muzykę instrumentalną w wielu odmianach. W jego repertuarze znajdują się znane kompozycje muzyki klasycznej i rozrywkowej, a także popularne tematy z musicali i operetek.

Atrapa

Zespół rockowy z Cieszyna.

Batalion d'Amour

Batalion d'Amour zespół rockowy ze Skoczowa, który powstał około 1989 r. Wśród jego założycieli byli funkcjonujący w nim do dziś Piotr Grzesik (wokal, gitara basowa) i Mariusz „Pajdo” Pajak (perkusja). Skład, który nagrał wszystkie materiały płytowe (od albumu „Labirynt Zdarzeń”) i spopularyzował zespół na polskiej scenie uformował się w 1995 r. Wtedy do zespołu dołączyli Robert Kolud (gitara), Tomek Ziemiński (gitara), Ania Zachar (wokal) i Mirek Zając (instrumenty klawiszowe). W 2000 r., po nagraniu płyty „55 Minutes of Love” odszedł z zespołu drugi gitarzysta Tomek Ziemiński, natomiast końcem 2001 roku z Batalionem rozstała się Ania Blomberg (Zachar), która na stałe zamieszkała w Anglii. Anię zastąpiła Karolina Andrzejewska. Natomiast Ania Blomberg swoje muzyczne losy realizuje w założonym wspólnie z mężem zespole Dance On Glass.

Batalion d'Amour bywa identyfikowany z polską sceną gotycką, jednakże tworzy muzykę w której usłyszeć można dość zróżnicowane elementy stylistyczne. Pewien klucz, do którego odwołuje się sam zespół - to po prostu rock-metal z elementami gotyku i rocka progresywnego. Faktycznie Zespół nigdy nie trzymał się sztywno gotyckiej etykiety – a nawet – po oficjalnej zmianie wokalistki w 2002 roku, którą do dziś pozostaje wspomniana Karolina Andrzejewska, muzyka straciła jeszcze bardziej swoją gotycką estetykę na rzecz elementów rocka progresywnego. Rozwój i zmiany w muzyce zespołu można oczywiście ocenić słuchając kolejnych płyt. Zespół ma na koncie 5 albumów wydanych na CD, z których pierwszy ukazał się w 1998 r.

Popularyzacja zespołu na polskiej scenie nastąpiła w drugiej połowie lat 90-tych, kiedy miały miejsce kilkukrotne występy na festiwalu Castle Party oraz kiedy grupa odbyła trasy koncertowe z zespołami Moonlight, Closterkeller i Aion, które supportowała czyli towarzyszyła im muzycznie.

W 1998 r. ukazała się płyta „Labirynt Zdarzeń”, wydana przez Morbid Noizz Productions, po wydaniu której zespołem zainteresował się Metal Mind Productions, co zaowocowało trzyalbumowym kontraktem. Kolejna płyta „Dotyk iluzji” (1999 r.), przez wielu uważana jest za najlepszą z pierwszych czterech

płyt zespołu. Pochodzą z niej utwory *Dotyk iluzji* i *W połowie drogi do nikąd*, które do dziś są wykonywane podczas większości koncertów zespołu. Rok później ukazała się płyta „55 Minutes of Love”, która jest już głębszym ukłonem w stronę rocka progresywnego. Natomiast wydany w 2001 roku album „W Teatrze Snów”, przez sam zespół uważany jest za dzieło dojrzałe niż poprzednie i bardziej dopracowane brzmieniowo.

Z wydaniem kolejnej płyty zespół czekał aż 4 lata powracając w grudniu 2005 r. na scenę z wydawnictwem "NIYA". Na płycie pojawił się nowy wokalista, a także nowe spojrzenie na Batalion d'Amour. Materiał muzyczny płyty jest dość długi (ponad 60 min) i zróżnicowany stylistycznie. Album został dobrze przyjęty przez krytykę był i jedną z najlepiej ocenionych płyt w pierwszej połowie 2006 r. przez „Teraz Rock”.

Karolina Andrzejewska oficjalnie stała się członkiem zespołu początkiem 2002 roku, aczkolwiek już wiele miesięcy wcześniej współpracowała z nim w trakcie przygotowywania płyty „W Teatrze Snów”.

Kontakt: Miejski Dom Kultury 43-430 Skoczów ul. Targowa 26; tel.: 33/479-31-29 (Piotr Grzesik); email: poczta@bataliondamour.art.pl; zespół ma też stronę internetową www.bataliondamour.art.pl .

Berdo

Dwuosobowy zespół z Ustronia uprawiający poezję śpiewaną. Słowo „Berdo” pochodzi od nazwy Połoniny Bieszczadzkiej. Zespół założył w 2003 r. Szymon Marszałek, który najpierw – od 1999 r. występował jako solista. Drugim członkiem zespołu jest Daniel Pietrzyk. W swych utworach zespół wykorzystuje m.in. teksty własne oraz Anny Bożeny Winkler – pisarki z Golezowa.

Bevin

Zespół działający w Skoczowie. Z zespołem współpracuje Mariusz Śniegulski związany z zespołem Poethicon z Cieszyna oraz wielu muzyków (Daniel Greń, Anna Hatlas, Mateusz Łaczyński, Marcin Michalik, Adam Penkała, Maria Rakus, Józef Salik,) i wokalistów (m. in. Marek Ambrosiewicz, Artur Boryś, Martyna Dobrogowska, Angelika Handzel, Aleksandra Kalinowska-Legin, Karolina Klimus, Martyna Knapik, Izabela Kozieł, Grażyna Kumiega, Justyna Lewandowska, Michał Malinowski, Łukasz Żwak). Zespół uprawia m.in. poezję śpiewaną.

Broken Reed

Broken Reed (dawna nazwa: „Pytki Doś”, zmieniona w 2007 r.) zespół rockowy z Wisły, który powstał około 2000 r.; gra ekstremalnego rocka, określanego stylem hardcore.

Kontakt: strona internetowa: www.brokenreed.pl

Dadap

Grupa wokalna działająca przy Miejsko-Gminnym Domu Kultury w Strumieniu i składająca się z czterech dziewcząt. Na jej repertuar składają się utwory estrady polskiej i światowej. Opiekunem grupy jest Agnieszka

Gawron. Grupa ta występowała m.in. na przeglądzie Piosenki Turystycznej w Bielsku-Białej i Przeglądzie Pieśni Patriotycznej, zdobywając II miejsce.

Freetown

Młodzieżowy zespół „Freetown” ze Strumienia powstał na początku 2008 r., choć jego członkowie grali ze sobą od 2005 r. Muzyka grana przez zespół stanowi mieszankę funka, rocka i rapu. Na przeglądzie New Art. Festiwal w Wiśle we wrześniu 2008 r. Freetown został ogłoszony najlepszym zespołem pod względem muzycznym oraz trafił do grona zespołów, które jako pierwsze miały szansę zaprezentować się w polskiej stacji radiowej RMF FM Muzzo, przeznaczonej dla początkujących i alternatywnych twórców muzyki.

Gama 2

Zespół młodzieżowy (wokally instrumentalny) z Ustronia (przy Gimnazjum nr 2 43-450 Ustron ul. Daszyńskiego 31; tel.: 033/854-56-36). Zespół został założony w 2001 r. i jest prowadzony przez Janusza Śliwkę, według pomysłu dyrektor szkoły Marii Kaczmarzyk. Zespół wykonuje, według własnych możliwości interpretatorskich, znane przeboje muzyki popularnej, a czasami także kolędy, które m.in. zamieszczono przed kilku laty na opracowanym materiale demonstracyjnym – demo.

Iskoja

Zespół z Istebnej grający muzykę rockową o treściach chrześcijańskich.

Master of Mind

Zespół rockowy ze Skoczowa.

Metafora

Zespół rockowy z Cieszyna, z charakterystyczną wokalistką. Tworzy w stylu metal-rocka. Skład zespołu: Katarzyna Sterna – wokal, Dagmara Raszka – gitara basowa, Kamil – gitara, Mateusz – Perkusja.

Metamorfoza

Zespół rockowy z Wisły. Powstał w maju 2006 roku. Zagrali już kilka koncertów: Wisła WOŚP, Ustroń PETA, Toruń Ogólnopolski zjazd młodych OZME i kilka innych. Nagrali także kilka utworów jako materiał demonstracyjny – promocyjny.

8 Lat w Tybecie

Zespół rockowy ze Strumienia; zwycięzca przeglądu zespołów młodzieżowych Strumieniu w 2009 r.

Paranomia

Zespół rockowy z Golezowa.

Poethicon

Zespół Poethicon powstał w 2004 r. w Cieszynie. Swoje poszukiwania muzyczne rozpoczął od interpretacji poezji Śląska Cieszyńskiego i wierszy znanych polskich poetów. Później twórczość zespołu skupiła się wokół tematyki ekologicznej (wiersze Jerzego Oszedy), ekumenicznej, myśli Karola Wojtyły i sprawy pamięci narodowej w twórczości poetyckiej więźniów Oświęcimia. Zespół koncertował już ponad 100 razy łącząc pokolenia słuchaczy. Forma tworzonej muzyki oscyluje w kierunku tzw. poezji śpiewanej i bywa folkowa lub folkowo-rockowa, czasami również o zabarwieniu celtyckim. Zespół nagrał m.in. płytę p.t.: „Agofolk”.

Skład zespołu: Mariusz Śniegulski – gitara, śpiew i kompozycje, Agnieszka Miłek – skrzypce, śpiew i kompozycje, Justyna Urbanek – wiolonczela, Daniel Pancierz – instrumenty klawiszowe i kompozycje, Grzegorz Żydek – gitara basowa, Andrzej Żydek – instrumenty perkusyjne;

wykonawcy współpracujący gościnnie: Martin Wałach – gitara basowa, Agnieszka Skoczylas – skrzypce, chórki, Jadwiga Kłapa – saksofon, Piotr Kohut – perkusja.

Strona internetowa zespołu: www.poethicon.olzanet.pl

Pogodny Żniwiarz

Zespół powstał w 2008 w Ustroniu. Tworzy w stylu heavy metal i hard rock, a dokładniej, twórczość tego w zasadzie ustronisko-wiślańskiego zespołu, oscyluje wokół klasycznego hard rocka z elementami rock'n'rolla. Skład zespołu jest następujący: Bartek "Tabbs" Tabak - gitara rytmiczna, wokół, Piotr "Kraken" Goszyk - gitara prowadząca, Szymon Kaczmarek – bas, Łukasz "Goszki" Goszyk – perkusja.

Poison Words

Zespół Poison Words (zatrute słowa) powstał pod koniec 2007 r. w Cieszynie z chęci stworzenia czegoś zupełnie nowego, połączenia delikatności kobiecego wokalu z ciężarem nowoczesnej sekcji oraz gitary, dopełnionej w całości melodyjnymi wstawkami orkiestracyjnymi. Trzon zespołu stanowią osoby dłuższy czas związane z różnymi lokalnymi zespołami i mające ambicję rozwojowych dokonań w dziedzinie rocka. Po półrocznej działalności zespół zarejestrował wstępny materiał (Demo 2008) i od połowy 2008 r. aktywnie koncertuje, nierzadko u boku bardzo znanych zespołów (m.in. Batalion d'Amour, Kruk, Closterkeller czy czeskiego XIII Stoletia). W lutym 2009 r. zespół wyruszył do studia by zarejestrować zupełnie nowy materiał zebrany na płycie „The Kiss of a Nightmare” EP. Na drugą połowę 2009 r. zaplanował nagranie dalszej części materiału oraz wydanie pełnego albumu. Obecnie planuje dalsze nagrania w tym płytę na bazie singla zatytułowanego „Open up”. W składzie zespołu występują wokalistki Marta Śliż i Katarzyna Materna (pseudonim „Kitty”) na gitarze prowadzącej gra Adam Mróz, na basowej – Piotr Mróz, na instrumentach klawiszowych – Klaudia Łabudek, a na perkusyjnych – Klaudiusz Mucek. Kontakt: strona internetowa: www.poisonwords.com; e-mail: info.paranomia@gmail.com; typ rocka: metal, gothic, rock, alternatywa, horror, psycho, gotyk.

Polandia

Zespół muzyczny „Polandia” ze Skoczowa zebrał się, żeby zagrać w finale koncertu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy na skoczowskim rynku w styczniu 2004 roku. Kilka następnych występów wytyczyło jego kierunek muzyczny.

Rockowy trzon zespołu tworzą bracia Szonowscy (bas, bębny) oraz Gustaw Szepke (gitara, piosenki). Na stałe współpracują z muzykami kapel góralskich, głównie kapelą „Torka” z Cieszyna. Razem z jej prymistą Kazem „Nędzą” Urbasiem, czy Tadkiem Kuzykiem, akordeonistą zespół współtworzył oryginalne brzmienie, które można określać jako folkowe. Sukcesem był występ na Countrowym Wiślaczk. Własnym nakładem zespół wydał jedną płytę.

Kontakt: e - mail: euromon@wp.pl; zespół ma również stronę internetową: www.polandia.ox.pl, z której zaczerpnięto niniejsze informacje.

Puste Biuro

Muzyka zespołu jest mieszanką soulu i bluesa. Zespół jest laureatem festiwalu Rawa Blues Festival i Blues Woman's Festiwal. W składzie grupy poza wokalistką – Karoliną Kidoń funkcjonuje żeński chór w osobach Katarzyny Zaręby i Moniki Czaji. Członkowie zespołu to zawodowi muzycy, współpracujący i grywający z Karen Edwards, Małgorzatą Ostrowską, Zbigniewem Wodeckim, Jarosławem Śmietaną, „Gangiem Olsena”, Beata Przybytek, Jarosławem Wasikiem i grupą „Styropian Blues Band”.

Zespół został założony w 2004 r. w Cieszynie przez Łukasza Wichra (gitara) Mateusza Jachyma (bass) i Rafała Kasprzyka (The Hard Rocket), na perkusji grał Tomek Wicher. Wokalistką, po krótkich próbach instrumentalnych została Karolina Kidoń. Na pierwszym koncercie „Pustego Biura” gościnnie zagrali Karol Pyka (instrumenty klawiszowe) Maciek Zawaronek (harmonijka ustna), którzy pozostali w stałym składzie grupy. W latach 2005 i 2006 „Puste Biuro” działało jako projekt muzyczny koncertując okazjonalnie i w rozmaitych składach. Na każdym koncercie zespół starał się bowiem pokazywać blues, rock czy soul z różnorodny sposób, zapraszając do współpracy następujących muzyków: Maćka Lipinę (Ścigani), Piotra Hetnała (Małe Kino), Justynę Cieślik, Maćka Słatyńskiego, Wojciecha Ziębę i wielu innych. Ostatecznie jednak grupa powróciła do pierwotnego składu stale koncertując i próbując nagrywać płyty.

Karolina Kidoń – pochodzi z Ustronia. Jest wokalistką bluesowo-soulowo-jazzowa. Zajmuje się głównie muzyką jazzową, ale wraz z zespołem „Puste Biuro” uprawia soulową odmianę bluesa. Jej charakterystyczna barwa głosu i spora muzykalność jest atutem zespołu. W wieku 17 lat została finalistką telewizyjnego programu „Droga do Gwiazd”. Występowała u boku Małgorzaty Ostrowskiej. Supportowała takie gwiazdy, jak Zbigniew Wodecki i grupa T. Love. Miała przyjemność zaśpiewać z naczelnym polskim zespołem bluesowym – Gangiem Olsena. Wraz z Karen Edwards (która była nominowana u boku Price'a do nagrody Grammy) wykonała utwór Summertime. Karolina jest laureatką wielu ogólnopolskich konkursów między innymi – Krokus Jazz Festival. Studiuje na wydziale muzycznym Uniwersytetu Śląskiego, pracuje jako menager artystyczny klubu muzycznego. Lubi Sławomira Mrożka, kabaret Mumio i swojego królika.

Mateusz Jachym – pochodzi z Żywca; basista, kontrabasista. Skończył szkołę muzyczną drugiego stopnia w klasie kontrabasu, obecnie studiuje na wydziale muzycznym UŚ. Jest liderem zespołu „Puste Biuro”. Wcześniej był związany z zespołem „Małe Kino”, grającym poezję śpiewaną w specyficzny, bardziej umuzykalniony sposób. Z zespołem tym zdobył nagrody na ogólnopolskich festiwalach i przeglądach muzycznych. Miał przyjemność grać już kilkakrotnie na największym, jak się wydaje, bluesowym festiwalu w Europie, jakim jest Rawa Blues Festival. Ciekawostką jest, że z racji pochodzenia grywa również muzykę góralską.

Łukasz Wicher – pochodzi z Jordanowa; gitarzysta. Studiuje w klasie gitary akustycznej na UŚ. Z racji kierunku studiów grywa również muzykę klasyczną. Odnajduje się jednak także w muzyce rockowej. Poza czynnym koncertowaniem niedawno zaczął pracę jako nauczyciel muzyki w szkole podstawowej i gimnazjum.

Karol Pyka – pochodzi z Katowic; pianista, instrumenty klawisze. Student Wydziału Kompozycji i aranżacji Akademii Muzycznej w Katowicach, oraz Klasy Fortepianu na UŚ. W „Pustym Biurze” ma największe pojęcie o harmonii i teorii muzyki. Grywa z wieloma muzykami, zarówno bluesowymi jak i popowymi oraz jazzowymi. Akompaniował między innymi Beacie Przybytek, Dawidowi Koczemu. Interesuje się dyrygenturą chóralną, gra na perkusji.

Eryk Urbaniec – pochodzi z Żywca; perkusista. Fanatyk rytmu związany dotychczas z wieloma zespołami od metalowych do poezji śpiewanej. Obecnie poza „Pustym Biurem” gra w zespole rocka progresywnego „Treetops”. Przez kilka lat współpracował ze „Styropian Blues Band”, z którym zdobył wiele nagród na bluesowych przeglądach, festiwalach. Został uznany instrumentalistą roku na „Baszta Festiwal” w 2003 r.

CHÓRKI: Kasia Zareba – studentka wokalistyki na Akademii Muzycznej w Katowicach (Wydział Jazzu i Muzyki Rozrywkowej), oraz Uniwersytetu Śląskiego. Pasjonatka mieszanek jazzowo-folkowych, w związku z którymi planuje nagranie płyty. Monika Czaja – studentka Edukacji Artystycznej na Uniwersytecie Śląskim, w klasie oboju. W „Pustym Biurze” zadebiutowała jako wokalistka.

Kontakt: Puste Biuro e-mail: poczta@pustebiuro.com; strona internetowa: pustebiuro.com.

Radogost

Zespół został założony latem 2006 r. w Ustroniu z inicjatywy gitarzysty i wokalisty Łukasza Muschiola oraz perkusisty Łukasza Goszyka. Obaj muzycy znali się z poprzedniego składu, jednak tym razem postanowili zerwać ze standardowymi koncepcjami muzyki metalowej i wprowadzić do niej motywy oraz instrumenty folkowe. Dlatego też zaraz po założeniu zespołu jego szeregi zasilili Jan Musioł grający na skrzypcach. Początkowo trio chciało skupić się jedynie na nagraniu materiału, który można by zaprezentować w Internecie, jednak kiedy pojawiła się możliwość zagrania koncertu zespół poszerzył skład o basistę Adama Gluzę i postanowił częściej występować na żywo. Podczas koncertu publiczność życzliwie odebrała występ Radogosta. Po nagraniu swego pierwszego albumu p.t.: *Dwa Hektary Żywego Lasu*, dostępnego nieodpłatnie w Internecie, kapela przyjmuje kolejnego członka, gitarzystę Mariana Kolondrę. W tym składzie zespół gra

dość długo, z dwiema zmianami w zakresie gitary basowej, przejętej najpierw przez Andrzeja Spyrę, a później przez Bartłomieja Tabaka. W tym czasie Radogost nagrywa drugi album, *W Cieniu Wielkiego Dębu*, a także teledysk do jednego z utworów, nakręcony przez TVP Katowice. Kapela występowała z zespołami: Alkonost, Butterfly Temple oraz rosyjską Arkoną. Wiele koncertów dał zespół za granicą, głównie w Czechach i Słowacji. W 2009 r. dochodzi do znacznych zmian w składzie – odchodzi Marian Kolondra, którego rolę (gitarzysty) przejmuje grający dotychczas na basie Bartłomiej Tabak. Z kolei stanowisko basisty uzupełnia Szymon Kaczmarek. Instrumentalnie Radogost został zainspirowany przez zespoły folk-metalowe pochodzące głównie ze Skandynawii, takie jak Korpiklaani czy Ensiferum i gra muzykę w oscylującą wokół stylów: folk, folk metal oraz melodic metal. Teksty jednak czerpane są z ludowych podań oraz mitologii słowiańskiej, a wraz ze skoczną muzyką mają charakter rozrywkowo – taneczny.

Silesian Sound

Silesian Sound to siedmioosobowy zespół tworzący muzykę reggae, inspirowaną takimi nurtami i gatunkami muzycznymi jak reggae roots, dancehall, ragga muffin, a nawet funk. Zespół od początku swojej działalności zagrał już ponad 180 koncertów, oraz może pochwalić się obecnością w różnych polskich i zagranicznych kompilacjach. Wizytówkami zespołu są utwory „Dancehall” oraz „Będzie dobrze”. Pierwszy jest singlem promującym składankę „Rap Style vol.2”, a teledysk do piosenki można obejrzeć w wielu liczących się stacjach muzycznych. Drugi znalazł się na jednym z największych oraz najważniejszych wydawnictw reggae rodzimego rynku muzycznego, jakim jest polsko-niemiecki projekt „Polski ogień”.

Ten pochodzący z Ustronia septet, istniejący od 2004 składa się z trzech wokalistów oraz czterech instrumentalistów. W początkowej fazie działalności grali pod nazwą *Silesian Sound System* jako typowy sound system – bez instrumentalistów z selektorem.

Skład Silesian Sound (według pseudonimów): Ceen – wokal, Chv – wokal, Fester – wokal, Miro – gitara, Patrol – instrumenty klawiszowe, Qbs – perkusja, Selo – bas.

Kontakt: e-mail: silesian@silesian.pl

Sleepwalkers

„Sleepwalkers”, czyli po polsku – „Lunatycy” – to młody zespół rockowy, o którym coraz częściej słychać na Śląsku Cieszyńskim.

Zespół tworzą wokalista i gitarzysta Wojciech Wojnar, grający na basie Marcin Kaiser oraz perkusista Remigiusz Klimurczyk. Marcin i Remigiusz są ze Skoczowa, a Wojtek pochodzi z Górek Wielkich, gdzie aktualnie odbywają się próby zespołu.

Zespół istnieje od jesieni 2007 r., jednak pierwotny skład uległ od tego czasu zmianie. Tworzące go osoby były w wieku 16-18 lat i znały się jeszcze z gimnazjum. Każdy z nich poszedł do innej szkoły – L.O. im Osuchowskiego, Technikum Hotelarskiego i Ekonomicznego, jednak w dalszym ciągu łączą ich muzyka.

Zespół określany jest mianem rockowego, ale nie gardzi piosenkami w charakterze pop i blues. „Sleepwalkers” grają muzykę bardzo zróżnicowaną, od spokojnych, akustycznych rockowych ballad, bluesowych,

nostalgicznych utworów, przez pop rock, aż do ciężkiego rocka. Repertuar „Sleepwalkers'ów” to przede wszystkim własne kompozycje, ale znajduje się w nim również wiele coverów (m.in. grupy „Him”), które ciekawie brzmią w nowej aranżacji.

Podczas koncertu w „Piwnicy Artystycznej” w Brennej zespół pokazał, że ma także dobry kontakt z publicznością. Możliwe są występy również w piwnicy "Pod Targową" w Cieszynie.

Sunrise

Młodzieżowy zespół wokalny, który powstał jesienią 2004 r. przy Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Ustroniu. Ponieważ sunrise znaczy świt, a świt od wieków uważany jest za symbol nadziei, przyjmując tę nazwę członkowie zespołu zadeklarowali śpiewać przede wszystkim Bogu na chwałę oraz nieść nadzieję i radość słuchającym. Zespół śpiewa muzykę Gospel i innych gatunków. Dotychczas wystąpił około 40 razy śpiewając w obiektach sakralnych, a także w Domach Kultury, szkołach, amfiteatrach, w tym – w kraju i zagranicą. Zespół współpracuje z Urzędem Miasta Ustronia oraz Urzędem Miasta Bielska – Białej.

W grudniu 2005 r. zespół wydał swoją pierwszą płytę CD p.t. „Sunrise znaczy świt”. W styczniu 2006 roku na prestiżowym, Ogólnopolskim Festiwalu Kołęd i Pastoralek w Będzinie, w kategorii młodzieżowe zespoły wokalne zajął drugie miejsce. W grudniu 2006 roku zespół wydał swoją drugą płytę CD z kołędami p.t. „Grudniową nocą”. W zespole z przyczyn obiektywnych (m.in. podjęcie studiów w miastach studenckich) następuje rotacja wśród wokalistów, a współpracuje z nim Grzegorz Hryniewicz, który pochodzi aż z Zielonej Góry.

Kierownikiem zespołu jest Urszula Śliwka, a kierownictwo artystyczne prowadzi Jan Zachar. Śpiewają: Maria Górniok, Magda Zborek, Maria Rapel, Laura Misztal, Aaron Hławiczka, Sławonir Kuś, Paweł Lazar, Jan Zachar, Karol Kugiejko. Pewnej wartość stanowi fakt, że osoby te rekrutują się dawniejszego zespołu „Gwiazdki i Promyki”, założonego prowadzonego również przez Urszulę Śliwkę od 1991 r. w Ustroniu.

Tiramizu

Zespół rockowy z Chybia – Mnich. Skład: Ewa Kozok – wokal, Damian Barwacz – gitara basowa, Kuba Smorağ – gitara, Grzegorz Korzeniewski – perkusja, Mateusz Wójcikiewicz – gitara, Mateusz Śmieja – saksofon.

TKZ Musik

Zespół wokально-instrumentalny z Ustronia działający przy tamtejszym Towarzystwie Kontaktów Zagranicznych. Powstał w 2001 r. według pomysłu Andrzeja Piechockiego. Zespół wykonuje różnorodne utwory – w stylach: pop, jazz, rock, gospel, a także utwory folklorystyczne.

Turnioki

Zespół muzyczny „Turnioki” ze Skoczowa jest rodzajem kapeli folkowej grającej muzykę góralską we współczesnej aranżacji. Różnorodność aranżacji powoduje, że wykonywane utwory zawierają w sobie elementy rocka w wersji pop, a czasami jazzu, jednak zawsze z dominacją folkloru góralskiego. Zespół powstał w 1999 r. z inicjatywy grającego na gitarze Arkadiusza Wiecha i tworzą w większości zawodowi muzycy:

Damian Kocur – keyboard, śpiew – absolwent Wychowania Muzycznego filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie,

Piotr Gołębiowski – gitara basowa – absolwent Wychowania Muzycznego filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie,

Michał Baraniewicz – perkusja – absolwent Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej Akademii Muzycznej w Katowicach, współpracuje z Jose Toresem,

Anna Malacina oraz

Bartłomiej Marduła – absolwent Akademii Sztuk Pięknych rozmiłowany w muzyce, który zastąpił wcześniej grającego także na skrzypcach Dominika Bieńczyckiego – absolwenta Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej Akademii Muzycznej w Katowicach i grającego również w zespole „Szwagierkolaska” oraz z Tomaszem Szwedem,

Leszek Nowotarski – flet poprzeczny, saksofon tenorowy – absolwent Wydziału Jazzu i Muzyki Rozrywkowej Akademii Muzycznej w Katowicach, który zastąpił wcześniej grającego w zespole, także na tych instrumentach Leszka Wiśniowskiego, grającego również w zespole „Viva Flamenco”

oraz wspomniany już Arkadiusz Wiech – gitara, śpiew, autor tekstów i muzyki, aranżer całości – absolwent Wychowania Muzycznego filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie.

W zespole z typowego góralskiego składu zostały tylko skrzypce. Pozostałe instrumenty zostały zastąpione współczesnym instrumentarium. Tradycyjne basy zastąpiła gitara basowa, altówka i II skrzypce zostały wymienione na gitarę i saksofon tenorowy. Zachowany więc został układ kapeli góralskiej ale w brzmieniu współczesnych instrumentów. Pełny obraz instrumentów występujących w grupie Turnioki uzupełnia perkusja, a w zakresie wokalnym śpiew z charakterystyką góralską. Dzięki temu muzykę zespołu cechują znamiona współczesnego folku, oscylującego w kierunku góralszczyzny. Muzycy mają wyższe wykształcenie muzyczne i jak powiedział o nich Marek Kajm z zespołu Warsovia Manta: „mogliby grać prawie każdą muzykę, powrócili jednak do góralskiej tradycji, żeby zaczerpnąć z niej to, co im w duszy gra naprawdę”. Tak więc muzyka Turnioków to zatem nie tyle folklor góralski, ale inspiracje góralszczyzną. Zespół gra i śpiewa stare, znane piosenki ludowe w nowej, współczesnej aranżacji, w tym np.: „Hej bystra woda”, „W murowanej piwnicy”, „Hej idzie dysc”, „Za górami, za lasami”, „Hej górol jo se górol”, „Orawa”, czy „Hej bez Żywieckie pola”. Oprócz tego muzycy wykonują wiele własnych kompozycji, utrzymanych w rockowo-góralskim stylu. Każdy koncert Turnioków to także specyficzny show, pełen skoków, tańców, a także dowcipów.

W 2003 r. zespół rozpoczął współpracę z firmą „Si Music”, w ramach której odbyły się koncerty z towarzyszeniem orkiestry symfonicznej pod dyktando Krzesimira Dębskiego. Do istniejących już kompozycji zespołu napisane zostały aranżacje na orkiestrę. Utwory w tym wykonaniu zostały dobrze przyjęte przez publiczność, a także współ-wykonawców. Zespół

współpracował m.in. orkiestrami „Sinfonietta Cracovia”, „Sinfonia Baltica”, „Orkiestra Kameralna Leopoldis”.

Kontakt: e-mail: turnioki@turnioki.pl

Ustronsky

Zespół „Ustronsky” powstał w 2006 r. na Śląsku Cieszyńskim. Zajmuje się tworzeniem muzyki, którą określa jako „inną” – tekst jest ilustrowany muzycznie ściśle z nim współpracując. Głównym celem, jest według członków zespołu zaciekawienie słuchaczy muzyką graną na instrumentach akustycznych. W skład zespołu wchodzi następujący zawodowi muzycy:

Jan Zachar – wokal, Zbigniew Bałdys – gitara (wcześniej w zespole bluesowo-jazzowym „Wares” z Ustronia), Bartek Herman - perkusja, Artur Kudłacik - gitara basowa, Wojciech Zięba – saksofon altowy, Tomasz Adamczyk – trąbka, Andrzej Danek – puzon, Tomasz Wolski fortepian. W 2006 r. zespół wydał jedną płytę zatytułowaną „Ikar”, a obecnie zajmuje się nagraniem drugiej płyty.

Kontakt: strona internetowa: www.ustronsky.pl; e-mail: lawunia2@tlen.pl

**ZESPOŁY MŁODZIEŻOWE – ROCKOWE I WOKALNE W POWIECIE
CIESZYŃSKIM – INDEKS OSÓB (128)**

(obok nazwiska zamieszczona jest nazwa zespołu)

Adamczyk Tomasz – Ustronsky
Ambrosiewicz Marek – Bevin
Andrzejewska Karolina – Batalion d'Amour
Baldys Zbigniew – Ustronsky
Baraniewicz Michał – Turnioki
Barwacz Damian – Tiramizu
Bieńczycki Dominik – Turnioki
Blomberg-Zachar Anna – Batalion d'Amour
Boryś Artur – Bevin
Cieślik Justyna – Puste Biuro
Czaja Monika – Puste Biuro
Danek Andrzej – Ustronsky
Dobrogowska Martyna – Bevin
Edwards Karen – Puste Biuro
Gawron Agnieszka – Dadap
Gluza Adam – Radogost
Gołębiowski Piotr – Turnioki
Goszyk Łukasz – Pogodny Żniwiarz, Radogost
Goszyk Piotr – Pogodny Żniwiarz
Górniok Maria – Sunrise
Greń Daniel – Bevin
Grzesik Piotr – Batalion d'Amour
Handzel Angelika – Bevin
Hatlas Anna – Bevin
Herman Bartłomiej – Ustronsky
Hetnał Piotr – Puste Biuro
Hławiczka Aaron – Sunrise
Hryniewicz Grzegorz – Sunrise
Jachym Mateusz – Puste Biuro
Kaczmarek Szymon – Pogodny Żniwiarz, Radogost
Kaczmarzyk Maria – Gama 2
Kaiser Marcin – Sleepwalkers
Kajm Marek – Turnioki
Kalinowska-Legin Aleksandra – Bevin
Kasprzyk Rafał – Puste Biuro
Kidoń Karolina – Puste Biuro
Klimurczyk Remigiusz – Sleepwalkers
Klimus Karolina – Bevin
Kłapa Jadwiga – Poethicon
Knapik Martyna – Bevin
Kocur Damian – Turnioki
Kohut Piotr – Poethicon
Kolondra Marian – Radogost
Kolud Robert – Batalion d'Amour
Korzeniewski Grzegorz – Freetown, Tiramizu
Kozieł Izabela – Bevin
Kozok Ewa – Tiramizu

Kudłacik Artur – Ustronsky
Kugiejko Karol – Sunrise
Kumiega Grażyna – Bevin
Kuś Sławonir – Sunrise
Kuzyk Tadeusz – Polandia
Lazar Paweł – Sunrise
Lewandowska Justyna – Bevin
Lipina Maciej – Puste Biuro
Łabudek Klaudia – Poison Words
Łączyński Mateusz – Bevin
Malacina Anna – Turnioki
Malinowski Michał – Bevin
Marduła Bartłomiej – Turnioki
Marszałek Szymon – Berdo
Materna Katarzyna – Poison Words
Michalik Marcin – Bevin
Miłek Agnieszka – Poethicon
Misztal Laura – Sunrise
Mrożek Sławomir – Puste Biuro
Mróz Adam – Poison Words
Mróz Piotr – Poison Words
Mucek Klaudiusz – Poison Words
Musioł Jan – Radogost
Musioł Łukasz – Radogost
Nowotarski Leszek – Turnioki
Ostrowska Małgorzata – Puste Biuro
Oszelda Jerzy – Poethicon
Pajak Mariusz – Batalion d'Amour
Pancerz Daniel – Poethicon
Penkała Adam – Bevin
Piechocki Andrzej – TKZ Musik
Pietrzyk Daniel – Berdo
Przybytek Beata – Puste Biuro
Pyka Karol – Puste Biuro
Rakus Maria – Bevin
Rapel Maria – Sunrise
Raszka Dagmara – Metafora
Salik Józef – Bevin
Sikora Michał – Broken Reed/Pytki Doś
Skoczylas Agnieszka – Poethicon
Słatyński Maciej – Puste Biuro
Smorąg Kuba – Tiramizu
Spyra Andrzej – Radogost
Sterna Katarzyna – Metafora
Szepke Gustaw – Polandia
Szonowski Roman – Polandia
Szonowski Sławomir – Polandia
Szwed Tomasz – Turnioki
Śliwka Janusz – Gama 2
Śliwka Urszula – Sunrise
Śliż Marta – Poison Words
Śmieja Mateusz – Tiramizu

Śmietana Jarosław – Puste Biuro
Śniegulski Mariusz – Poethicon, Bevin
Tabak Bartłomiej – Pogodny Żniwiarz, Radogost
Tores Jose – Turnioki
Urbanek Justyna – Poethicon
Urbaniec Eryk – Puste Biuro
Urbaś Kazimierz - Polandia
Wałach Martin – Poethicon
Wasik Jarosław – Puste Biuro
Wicher Łukasz – Puste Biuro
Wicher Tomasz – Puste Biuro
Wiech Arkadiusz – Turnioki
Winkler Anna Bożena – Berdo
Wodecki Zbigniew – Puste Biuro
Wojnar Wojciech – Sleepwalkers
Wojtyła Karol – Poethicon
Wolski Tomasz – Ustronsky
Wójcikiewicz Mateusz – Tiramizu
Wyrembak Szymon – Terapia (zespół z Bielska-Białej)
Zachar Jan – Sunrise, Ustronsky
Zajac Mirosław – Batalion d'Amour
Zaręba Katarzyna – Puste Biuro
Zawaronek Maciej – Puste Biuro
Zborek Magda – Sunrise
Ziemiński Tomasz – Batalion d'Amour
Zięba Wojciech – Puste Biuro, Ustronsky
Żwak Łukasz – Bevin
Żydek Andrzej – Poethicon
Żydek Grzegorz – Poethicon

ROZDIAŁ V

ORKIESTRY POWIATU CIESZYŃSKIEGO

ORKIESTRY POWIATU CIESZYŃSKIEGO (6)

1. Orkiestra dęta „**Cieszynianka**” (tel.: 033/851-25-20; dyrygent: Jan Gruchel; spotyka się w środy o godz. 18.00 w Cieszyńskim Ośrodku Kultury – „Domu Narodowym”, przy którym działa. Koncertuje na terenie powiatu cieszyńskiego uświetniając miejskie święta i uroczystości rocznicowe.
2. **Orkiestra Dęta Państwowej Szkoły Muzycznej w Cieszynie** – jest młodzieżową orkiestrą z zespołem instrumentów dętych, wykonującą utwory o charakterze rozrywkowym. Wykonuje koncerty estradowe oraz występuje podczas Świąt Narodowych. Liczy 30–40 członków. Orkiestra zajęła pierwsze miejsce na „Festiwalu Orkiestr Dętych Purmerade” w Holandii.
3. **Orkiestra Dęta „Pogwizdowianka” w Pogwizdowie** (w gminie Hażlach) – gra utwory okolicznościowe i religijne; dyrygentem jest Benedykt Przywara.
4. **Orkiestra Kameralna Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia w Cieszynie** – jest 15 – osobowym, młodzieżowym zespołem smyczkowym, wykonującym koncerty w salach koncertowych w Polsce i za granicą (Czechy, Francja, Słowacja).
5. **Orkiestra Kościelna Parafii Ewangelickiej w Goleszowie** – towarzyszy miejscowemu Chórowi Mieszanemu Parafii Ewangelickiej od 1951 r., z którym współpracuje do chwili obecnej. Pierwszymi dyrygentami i kierownikami orkiestry byli Ernest, a następnie Gustaw Pinkas, od 2006 r. dyrygentem jest zaś Jean-Claude Hauptmann, który jest także autorem opracowań muzycznych dla orkiestry i wspomnianego chóru.
6. **Orkiestra Salonowa** – założona w 1988 r. przez prof. Hilarego Drozda – przy Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Kierownikiem artystycznym, dyrygentem, aranżerem i aktywnym solistą jest Hilary Drozd. Zespół ten, składający się z nauczycieli akademickich cieszyńskich wydziałów Uniwersytetu Śląskiego i Państwowej Szkoły Muzycznej oraz wyróżniających się studentów cieszyńskiego Instytutu Wychowania Muzycznego, w historii swej bogatej działalności zagrał ok. 500 koncertów w całej Polsce i za granicą.

ROZDIAŁ VI

ZESPOŁY TEATRALNE, KABARETOWE I TANECZNE POWIATU CIESZYŃSKIEGO

ZESPOŁY TEATRALNE, KABARETOWE I TANECZNE POWIATU CIESZYŃSKIEGO (17)

1. **Amatorski Zespół Teatralny w Zamarskach** (działający przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Zamarskach) – wystawia sztuki teatralne o charakterze regionalnym – związane tematycznie i formalnie (poprzez wystawianie spektakli w gwarze regionalnej) ze Śląskiem Cieszyńskim. Kierownikiem Zespołu i reżyserem spektakli jest Rudolf Mizia.

2. **Amatorski Zespół Teatralny w Cieszynie.** Do repertuaru zespołu należą m.in. „Jasełka Tradycyjne” oraz Misterium Męki Pańskiej. Od 2000 r. Zespół Teatralny należy do EUROPASION – Stowarzyszenia Europejskich Zespołów wystawiających Misterium Męki Pańskiej. Od 1986 r. (premiera teatralna odbyła się w 1994 r.) zespół wystawia także sztukę Zofii Kossak – „Gość Oczekiwany”. Wspomniane spektakle mają widownię nie tylko z miejscowości naszego regionu, ale także z województw ościennych i z za granicy. Dotychczas przedstawienia zespołu, przygotowywane i reżyserowane przez siostrę Jadwigę Wyrozumską, ze scenografią Leona Białka i w opracowaniu muzycznym Piotra Gruchela, obejrzało blisko 100.000 osób. Co roku zespół przekazuje bezpłatnie bilety na swoje spektakle dla domów dziecka, opieki społecznej oraz szkół i stowarzyszeń. Ponad 100 osobowy Amatorski Zespół Teatralny promuje wartości chrześcijańskie oraz dorobek kulturowy Śląska Cieszyńskiego. Grupa działa pod kierownictwem siostry Jadwigi Wyrozumskiej z klasztoru ss. Elżbietanek w Cieszynie, która jest jego organizatorką i reżyseruje wystawiane spektakle.

3. **Arabeska** – działająca przy Miejskim Domu Kultury formacja taneczna; adres: Miejski Dom Kultury 43-430 Skoczów ul. Targowa 26.

4. **Cieszyńskie Studio Teatralne** – grupa teatralna założona w 2000 r. przy Cieszyńskim Ośrodku Kultury „Dom Narodowy”, przez Bogusława i Katarzynę Słupczyńskich – aktorów teatralnych, związanych od 1999 r. z Cieszynem. C.S.T. jest grupą wyrosłą z tradycji polskiego teatru alternatywnego, poszukującą jednak nowych, własnych dróg. Cieszyńskie Studio Teatralne brało m.in. udział w Festiwalu Teatralnym w Pradze „Next Wave – Następna Fala” w 2000 r., Festiwalu Teatralnym „Na Granicy” w Cieszynie oraz w konferencji „Europa Forum” w Lucernie w Szwajcarii w 2004 r., Międzynarodowym Festiwalu Szkół Teatralnych w Preszowie na Słowacji w 2004 r., występowało w Opolu w Teatrze im. Jana Kochanowskiego, na Ogólnopolskim Festiwalu – Opolskie Konfrontacje Teatralne „Klasyka Polska” w 2004 r., w Olecku na Festiwalu Sztuk Alternatywnych oraz na zaproszenie w Teatrze Małym w Warszawie, i w Teatrze „Kana” w Szczecinie oraz w Teatrze „Terminus a Quo” w Nowej Soli. W 2004 r. C.S.T. zostało zaproszone, jako gość, na XIV Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Malta 2004”, gdzie w programie głównym zaprezentowało nowy spektakl pt. „Droga Żywiecka”. Z tym spektaklem grupa była także obecna na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym „Wioska Teatralna” w Teatrze Wiejskim Węgajty oraz w Ośrodku Teatru Kultur w Morochowie koło Sanoka. W 2008 r. został zaprezentowany na Festiwalu „Malta” w Poznaniu nowy spektakl Studia – „Kavkazkij Priviet”.

W 2008 r. C.S.T. opracowało monodram swego aktora Szymona Pilcha pt. „Historia Konia” wg. „Bystronogiego” Lwa Tołstoja oraz spektakl muzyczny „Miasteczko”, który stanowi zbiór jazzowych aranżacji piosenek przed i powojennych. Przez dłuższy czas zespół w systemie studyjnym pracował też nad jednoaktówkami Antoniego Czechowa. Jesienią 2008 r. miała miejsce premiera spektaklu grupy pt. "Bolko Kantor" o Adolfie Bolko Kantorze – przedwojennym mistrzu boksu, żołnierzu, patriotcie i społeczniku w reżyserii i według scenariusza założyciela C.S.T. – Bogusława Słupczyńskiego.

Oprócz działalności teatralnej osobowość grupy bardzo silnie kształtują działania Stowarzyszenia na Rzecz Odnowy i Współistnienia Kultur „SAŁASZ” (www.salasz.pl), które wyłoniło się spośród członków Teatru. W ramach Stowarzyszenia zrealizowano szereg projektów na pograniczu kulturowym Beskidu Niskiego i Bieszczad. Projekty te powstały przy współpracy z Fundacją Kultury, z Fundacją im. Stefana Batorego i Fundacją Wspomagania Wsi.

C.S.T. jest laureatem kilku nagród, m.in.: XIII Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego „Malta 2003”, Ogólnopolskiego Festiwalu Małych Form Teatralnych w Chodzieży, Grand Prix na Ogólnopolskim Festiwalu Teatrów Niezależnych w Ostrowie Wielkopolskim – wszystkie za za spektakl „Wschodzenie” powstały na motywach II i IV części „Dziadów” Adama Mickiewicza.

5. **Dziecięcy Zespół Flamenco** – działająca przy G.O.K. w Goleszowie, powstała w 2009 r., formacja taneczna wykonująca, hiszpański taniec flamenco i formy taneczne z kręgu kultury arabskiej. Zespół działa pod kierunkiem instruktorki i choreografa Klaudii Stiasny oraz opiekunki Anety Pońc.

6. **Eksperyment** – działająca przy Miejskim Domu Kultury w Skoczowie formacja taneczna; adres: Miejski Dom Kultury 43-430 Skoczów ul. Targowa 26.

7. **Fuks** – działająca przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Strumieniu grupa tańca nowoczesnego, którą tworzy osiem dziewcząt. Zespół prezentuje taniec nowoczesny do akompaniamentu w stylu techno. Zespół otrzymał wyróżnienie na I oraz zajął III miejsce na II Przeglądzie Tańca Disco w Skoczowie.

8. **ISKIERKA Teatrzyk Małego Widza** – działający przy świetlicy gminnej w Cisownicy dziecięcy zespół teatralny, mający w swym repertuarze bajki dla dzieci, m.in. Bajkę o wilku i kozłętach, Czerwonego kapturka, Kota w butach, Księżniczkę na ziarnku grochu, Świniopasa i inne. Teatr został założony w latach 80-tych przez ówczesną kierowniczkę świetlicy gminnej w Cisownicy – Irenę Szczukę. W 1988 r. funkcje kierowniczkę objęła Danuta Brańczyk, która kontynuowała także działalność wraz z zespołem, sama projektując m.in. scenografię i kostiumy. Zespół brał udział w przeglądach, jednak najwięcej spektakli pokazał dla młodych widzów w swojej gminie.

9. **Lowcy.B** – kabaret powstały pod koniec 2002 r. w Cieszynie w środowisku (pochodzących z Górnego Śląska) studentów Wydziału Animacji Społeczno-Kulturalnej, wówczas – cieszyńskiej Filii Uniwersytetu Śląskiego. Kabaret

utworzyły następujące osoby: Bartosz Gajda, Bartosz Góra, Mariusz Kałamaga, Paweł Pindur oraz bracia – Maciej i Sławomir Szczęchowcie. Programy ich występów częstokroć stanowi zbiór niepowiązanych ze sobą (czasem pozornie) absurdalnych i groteskowych skeczy oraz komiczne interpretacje sytuacji wyjętych z otaczającej nas codzienności. Początków ich widocznej kariery estradowej należy upatrywać w zdobyciu już w kwietniu 2003 r. pierwszej nagrody na prestiżowym XIX Przeglądzie Kabaretów „PaKA” w Krakowie, na którym otrzymali też przechodnią nagrodę w formie rzeźby Stańczyka. Od tego czasu kabaret „Łowcy.B” znalazł się w czołówce polskich kabaretów, a występując także wielokrotnie w polskiej telewizji publicznej w swoisty, ale istotny sposób promują Cieszyn i powiat cieszyński. Kontakt: strona internetowa: www.maxmediaart.pl

10. **Macierzanki** – dziecięcy Zespół taneczny „Macierzanki”, działający przy Kole Macierzy Ziemi Cieszyńskiej w Drogomyślu. Kontakt z zespołem przez jego kierownika artystycznego, akompaniatora i opiekuna – Halinę Szerudę – tel.: 033/857-23-07.

Zespół powstał w połowie czerwca 2006 r. z potrzeby chwili - w związku z dożynkami w 2006 r. Udane występy skłoniły zespół do kontynuacji działalności. Pod okiem kierownika artystycznego dzieci ćwiczą rytmikę i inne podstawy sztuki tańca. Zespół występuje w strojach cieszyńskich łącząc w całość regionalną muzykę z dynamiką i żywiołowością tańca.

11. **Myszka – Zespoły Taneczne** przy G.O.K. w Goleszowie – powstały w 1993 r. zespół dziewczęcych, dziecięco-młodzieżowych grup tanecznych pod kierunkiem Grażyny Brachaczek.

12. **Piruet** – działająca przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Strumieniu formacja taneczna, która wykonuje szczególnie tańce latyno-amerykańskie Opiekunem formacji jest Janina Cofała.

13. **„RUFIJOKI” kabaret regionalny** – działający przy świetlicy gminnej w Cisownicy zespół powstały w 2000 r. Pierwszymi jego aktorami byli wychowankowie wzmiankowanego, lokalnego teatryku Młodego Widza „Iskierka”. Repertuarze znajdują się gwarowe skecze osadzone w lokalnym środowisku kulturowym i tradycjach, dotyczące zarówno spraw spotykanych w okolicznej codzienności jak i wpływu na nią bieżących wydarzeń z życia współczesnego świata. Autorką większości tekstów jest Danuta Brańczyk, kierowniczka świetlicy gminnej w Cisownicy, a także instruktorka zespołu. Oprócz występów na miejscu, kabaret brał udział w 2008 r. w krakowskim, ogólnopolskim, przeglądzie kabaretów „Paka”.

14. **Sandari** – działająca przy Miejskim Domu Kultury formacja taneczna; adres: Miejski Dom Kultury 43-430 Skoczów ul. Targowa 26.

15. **Ściema** – grupa teatralna działająca przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Strumieniu. Grupa składa się z młodych osób, które przygotowują krótkie formy teatralne pod opieką Aleksandry Bronowskiej.

16. **Trufflee i Koksinel – Zespoły Taneczne** przy G.O.K. w Goleszowie – dwa dziewczęce zespoły dziecięco-młodzieżowe o tradycjach sięgających lat 80-tych XX w., działające pod kierunkiem Lidii Lankocz i wykonujące układy

taneczne do muzyki współczesnej. Zespoły te uzupełniają wzajemnie swoje wspólne występy, które miały miejsce na estradach lokalnych i zagranicznych, m.in. w Czechach, Francji i Niemczech.

17. **Zespół Tańca Żydowskiego „Klezmer”**. Instrukтором zespołu jest Dorota Herok związana z Cieszyńskim Ośrodkiem Kultury – „Domu Narodowym”, gdzie zespół działa od 2007 r. W repertuarze ma tańce żydowskie, izraelskie i chasydzkie. Zespół występował w wielu miejscowościach, podczas różnych imprez kulturalnych (min. w Katowicach, Czechowicach – Dziedzicach, Wiśle oraz wielokrotnie w Cieszynie).

**ZESPOŁY TEATRALNE, KABARETOWE I TANECZNE
POWIATU CIESZYŃSKIEGO – INDEKS OSÓB (27)**
(obok nazwiska zamieszczona jest nazwa zespołu)

Białek Leon – Amatorski Zespół Teatralny w Cieszynie
Brachaczek Grażyna – Zespoły Taneczne przy G.O.K. w Goleszowie – Myszk
Brańczyk Danuta – Teatrzyk Małego Widza Iskierka z Cisownicy, Kabaret
Regionalny Rufijoki z Cisownicy
Bronowska Aleksandra – grupa teatralna Ściema ze Strumienia
Cofała Janina – formacja taneczna Piruet ze Strumienia
Czechow Antoni – Cieszyńskie Studio Teatralne
Gajda Bartosz – Łowcy.B
Góra Bartosz – Łowcy.B
Gruchel Piotr – Amatorski Zespół Teatralny w Cieszynie
Herok Dorota – Zespół Tańca Żydowskiego Klezmer w Cieszynie
Kałamaga Mariusz – Łowcy.B
Kossak Zofia – Amatorski Zespół Teatralny w Cieszynie
Lankocz Lidia – Trufflee i Koksinel – Zespoły Taneczne przy G.O.K.
w Goleszowie
Mickiewicz Adam – Cieszyńskie Studio Teatralne
Mizia Rudolf – Amatorski Zespół Teatralny w Zamarskach
Pilch Szymon – Cieszyńskie Studio Teatralne
Pindur Paweł – Łowcy.B
Pońc Aneta – Dziecięcy Zespół Flamenco
Słupczyńska Katarzyna – Cieszyńskie Studio Teatralne
Słupczyński Bogusław – Cieszyńskie Studio Teatralne
Stiasny Klaudia – Dziecięcy Zespół Flamenco
Szczęch Maciej – Łowcy.B
Szczęch Sławomir – Łowcy.B
Szczuka Irena – Teatrzyk Małego Widza Iskierka z Cisownicy
Szeruda Halina – zespół taneczny Macierzanki z Drogomyśla
Tołstoj Lew – Cieszyńskie Studio Teatralne
Wyrozumska Jadwiga siostra – Amatorski Zespół Teatralny w Cieszynie

WSKAZÓWKI BIBLIOGRAFICZNE I ŹRÓDŁA:

I. drukowane:

1. Opracowania indywidualne:

- 1.) B a z i e l i c h B a r b a r a, Koronka koniakowska. Beskidzki haft krzyżykowy, Bielsko-Biała Regionalny Ośrodek Kultury w Bielsku-Białej 2001
- 2.) B o Ź e k Z o f i a, Sylwetki twórców i popularyzatorów sztuki województwa bielskiego, Bielsko-Biała 1987
- 3.) B r o d a J a n, Dzieje diecezji cieszyńskiej, Warszawa 1978
- 4.) B r o d a J a n, Ostatni Acord, Skoczów 1989
- 5.) C h o d k i e w i c z W a n d a, Dydko na słomianej nodze, Strumień 1991
- 6.) C i e ś l a r – R ó Ź a ń s k a A n i e l a, Biało-białe, Czeski Cieszyn 1994
- 7.) D e b i e c A l e k s a n d r a, Historia Chóru „Lutnia” 1931–2006, w: Soli Deo Gloria 1931–2006, 75 lat modlitwy śpiewanej chóru „Lutnia” w Cieszynie, kolegium redakcyjne: Anna Czendlik, Aleksandra Dębiec, Halina Gierałowska, Jadwiga Matuszewska, Janusz Matuszewski, Wiesława pobożna, Apolonia Wypich, Cieszyn 2006
- 8.) F e b e r K a t a r z y n a, Okruchy serca, Cieszyn 1991
- 9.) F u j c i k H e l e n a, „Tak lata leciały...” w: z zapisków zebrzydowianki, Zebrzydowice 2003
- 10.) G e m b a l s k i J u l i a n, Od tradycji domowej - do akademickiej, Śląsk 2004
- 11.) H o l e k s a E l Ź b i e t a, w: Kalendarz Cieszyński, 1998, s. 308
- 12.) I w a n e k W i t o l d, Słownik artystów na Śląsku Cieszyńskim, Muzeum Górnośląskie w Bytomiu 1967
- 13.) J a c k o w s k i A l e k s a n d e r, Sztuka zwana naiwną. Zarys encyklopedyczny twórczości w Polsce, Warszawa Wydaw. Krupski i S-ka 1995
- 14.) K a d ł u b i e c K a r o l D a n i e l, Uwarunkowania cieszyńskiej kultury ludowej, Czeski Cieszyn 1987
- 15.) K a l i ń s k a B e a t a, Sennik kobiety, Cieszyn 1990
- 16.) K a s z p e r K a z i m i e r z, Bajduś Pan, Głos Ludu nr 91, s. 5
- 17.) K a w u l o k A n n a, Nad przepaścią, w: Wiersze – Barbara Biłko-Olszewska i in., Cieszyn 1993, s. 5
- 18.) K i e r e ś M a ł g o r z a t a, Uwagi o zmianach kulturowych górali Śląska Cieszyńskiego. Wybrane zagadnienia z badań terenowych, w: Śląsk Cieszyński i inne pogranicza w badaniach..., Studia Etnologiczne i Antropologiczne 1997
- 19.) K i s z a – B r u e l l J a n i n a, Niezwykłe, a jednak prawdziwe, Cieszyn 1996
- 20.) K o n a r z e w s k i Ł u k a s z, Ludwik Konarzewski senior, w: Ziemia Śląska t. 2 – wydawnictwo Muzeum Śląskiego pod. red. Lecha Szarańca, Katowice 1989
- 21.) K o p o c z e k A l o j z y, Etniczność i interetniczność w cieszyńskim instrumentarium muzycznym, w: Pogranicza kulturowe i etniczne w Polsce Wrocław 2003
- 22.) K o r e c k a D a n u t a, Z sercem na dłoni, Jasienica 1998 Kalendarz Cieszyński 1998

- 23.) Korzonek Urszula Stefania, Wiersze na Boże Narodzenie, Skoczów 1998
- 24.) Lazar Paweł, Humoreski wiślańskie, Wisła 1999
- 25.) Londzin Marek, 80 lat Chóru Mieszanego Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Dziegielowie, Dziegielów 2011
- 26.) Mazur Anna, Moje przez świat wędrowanie, Strumień 1990
- 27.) Michalska Magdalena, Funkcjonowanie wspólnot religijnych w warunkach pogranicz etnicznych i wyznaniowych. Przypadek Zaolzia, W: Pogranicza kulturowe i etniczne w Polsce, Wrocław 2003
- 28.) Mider Wanda, Pod Czantorióm, Ustroń 1997
- 29.) Miękina Leon, Polska twórczość literacka po 1918 r. (zarys problematyki) w: Śląsk Cieszyński: zarys kultury materialnej i duchowej, Cieszyn 2000
- 30.) Niemiec Zbigniew, Kaj idziesz człowiecze, Ustroń 1998 Ludzie zasłużeni dla Brennej i Górek, pod red. Ignacego Buryana, Brenna-Górki 1998
- 31.) Palowski Józef, Niech się Górki przyśnią Tobie, Górki Wielkie 1993
- 32.) Pasz Bogusław, Szkoła w latach 1969-1978, w: Księga pamiątkowa Szkół Handlowych i 25-lecia Szkół CZSR w Cieszynie 1918-1978, Cieszyn 1978
- 33.) Przemysk Hermina, Echa zjazdu Zarzeczan, Zarzecze 1994
- 34.) Rosner Edmund, Literaci regionu cieszyńskiego, Cz. 1 Katowice 1981, Cz. 2 Katowice 1982
- 35.) Rosner Edmund, Jan Broda, Sztokholm 1986
- 36.) Sabbath-Rozmus Beata, Cisza śpiewająca, Cieszyn 1994
- 37.) Sadura Katarzyna, Folklor kontra techno. Trzydzieści lat z Przygodą, Śląsk. Miesięcznik Społeczno-Kulturalny 2003
- 38.) Semik Teresa, Szumi Jawor – Niedobów, w: Nad Sołą i Koszarawą, 2001, nr 16 (71) - rok IV - na stronie: www.nsik.com.pl
- 39.) Sławek Tadeusz, Grand Circus Hotel, Katowice 1977
- 40.) Słonina Mieczysław, Ani chybi: powieść mozaikowa, Warszawa 2002
- 41.) Szarzec Małgorzata, W noc daną od poetów, Cisownica 2001
- 42.) Szefer Helena, Pięknie żyć, Strumień 2004
- 43.) Zyla Joanna, Onieśmienie, Ustroń 1994
- 44.) Tarnawa Małgorzata, Tradycyjna rzeźba ludowa na Śląsku Cieszyńskim, Bielsko-Bialskie Studia Muzealne 1993
- 45.) Turant Witold, Z Mezopotamii, Cieszyn 1991
- 46.) Waszut Teresa, Ojcowski dom, Cieszyn 1997
- 47.) Widera Aleksander, Od Cieszyna do Gogolina, Opole 1978, s.5
- 48.) Zborowska Augusta, Zasłuchane serce moje..., Strumień 1990

2. Prace zbiorowe i słowniki:

- 1.) Baza zainteresowań i kultury gminy Goleszów, w opracowaniu Lidii Lankocz, Goleszów 2010
- 2.) Beskidzki Informator Kulturalny, 2002
- 3.) Biłko-Olszewska Barbara i in., Wiersze, Cieszyn 1993
- 4.) Grupa Twórcza „Strumień”, Strumień 1988
- 5.) Golec Józef, Bojda Stefania, Słownik biograficzny Ziemi Cieszyńskiej, Cieszyn 1993-2007

- 6.) Klimaszewski Bolesław, Nowakowska Ewa R.,
- 7.) Wyskiel Wojciech, Mały słownik pisarzy polskich na obczyźnie
Warszawa 1992
- 8.) Kolorowy świat Wiślan, Wisła 2001, s. 12
- 9.) Korzenny Jan, Sikora Władysław, W górę doliny:
zaolziańscy ludzie pióra, Czeski Cieszyn 1992
- 10.) Krajobraz serdeczny, Zamarski 1998
- 11.) Kto jest kim w Polsce, pod red. Beaty Cynkier, Warszawa 2001, s. 548
- 12.) Kto jest kim w województwie katowickim'93, Katowice 1994
- 13.) Malarstwo rzeźba/ Grupa Twórcza „Strumień”, Strumień 1990
- 14.) Málková Iva, Urbanová Svata va a kol., Literální
slovník severní Moravy a Slezska (1945-2000), Olomouc, Ostrava 2001
- 15.) Mazur Anna, Piech Maria, Szefler Helena, Wpisane
w krajobraz – Strumień 1997
- 16.) Miękinia Leon, Rosner Edmund, Stu pisarzy
cieszyńskich: słownik bio i bibliograficzny, Rocznik Cieszyński 3 (1976)
- 17.) Nadolzie 1992 – Cieszyn 1992
- 18.) Nadolzie 2002 – Cieszyn 2002
- 19.) Od źródeł Wisły, Wisła 2000
- 20.) Skład osobowy Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 1995
- 21.) Słownik pisarzy polskich, pod red. Arkadiusza Latuska, Kraków 2003,
s.309
- 22.) Słownik pseudonimów pisarzy polskich T.5, pod. red. Dobrosławy
Świerczyńskiej, Wrocław 1988
- 23.) Tišínské divadlo: 50 lat Sceny Polskiej: kronika lat 1951-2001 czyli jacy
byliśmy i jak nas widziano, pod red Renaty Putzlacher, Czeski Cieszyn
2001
- 24.) Współcześni polscy pisarze i badacze literatury, pod red. Jadwigi
Czachowskiej i Alicji Szalagan, Warszawa 1996
- 25.) Współcześni uczeni polscy, pod. red. Janusza Kapuścika, T 4 Warszawa
2002
- 26.) Wystawa Ustrońskich Twórców „Brzimy” lipiec-sierpień 1994, Ustroń
1994

II. Strony internetowe:

<http://tradycyjniepiekne.pl>
<http://folkowa.art.pl>
<http://pseme.com/wiki/index.php>

koniakow.com/zwyrtni.php
ozespoleistebna.blog.onet.pl
pustebiuro.com

www.artmusictrio.pl
www.ave.klemens.beskidy.pl
www.bataliondamour.art.pl
www.biblioteka.cieszyn.pl
www.brenna.org.pl
www.brokenreed.pl
www.brzimy.ustron.pl
www.chor.tecieszyn.pl
www.cieszyn.bielsko.opoka.org.pl
www.culture.pl
www.czantoria.ustron.pl
www.debowiec.cieszyn.pl
www.etnofoto.net/pl-cz
www.gloria.skoczow.pl
www.gok.zebrzydowice.pl
www.goleszow.luteranie.pl
www.harmonia.us.edu.pl
www.hotel-tulipan.pl
www.instytutsztuki.us.edu.pl/kg/jaroslaw-skutnik
www.jasienica.com.pl
www.kc-cieszyn.pl
www.klemens.beskidy.pl.ave/index.htm
www.koniakow.fr.pl
www.kotarzanie.brenna.pl
www.lutnia.strumien.pl
www.maxmediaart.pl
www.muzeum.cieszyn.pl
www.muzycznybevin.wix.com/info
www.nowaautorska.com
www.nsik.com.pl
www.olzanet.pl
www.ozespoleistebna.blog.onet.pl
www.pawelbielsko.pl
www.poethicon.open2be.pl
www.poisonwords.com
www.polandia.ox.pl
www.radogost.pl
www.rownica.ustron.pl
www.sculptor_herma.republika.pl
www.silesiakultura.pl
www.simusic.pl

www.skoczow.luteranie.pl
www.skoczow.pl
www.sniegulski-music.pl/#!omnie/c13dn
www.strumien.pl
www.teatrcst.pl
www.torka.wisla.pl
www.turnioki.pl
www.ug.istebna.pl
www.us.edu.pl
www.ustron.luteranie.pl
www.ustronsky.pl
www.wakacyjnepkadry.pl/?dariusz-gorniok
www.wisla.pl
www.wisla.luteranie.pl
www.zpit.region.cieszyn.pl

III. Informacje pisemne dostarczone przez:

- Bibliotekę Miejską w Cieszynie
- Cieszyński Ośrodek Kultury „Dom Narodowy”
- Gminny Ośrodek Kultury w Chybiu
- Gminny Ośrodek Kultury w Dębowcu
- Gminny Ośrodek Kultury w Goleszowie
- Gminny Ośrodek Kultury w Hażlachu
- Gminny Ośrodek Kultury w Istebnej
- Gminny Ośrodek Kultury w Zebrzydowicach
- Książnicę Cieszyńską
- Miejski Dom Kultury – Skoczów
- Miejski Dom Kultury „Prażakówka” w Ustroniu
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Strumieniu
- Muzeum Śląska Cieszyńskiego
- Ośrodek Promocji, Kultury i Sportu Gminy Brenna
- Wiślańskie Centrum Kultury
- Wydział Artystyczny w Cieszynie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
- Wydział Edukacji i Kultury Urzędu Miejskiego w Cieszynie
- Wydział Oświaty, Kultury, Sportu, Turystyki Urzędu Miejskiego w Ustroniu